

Projekt

z dnia 16 sierpnia 2024 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIELSK PODLASKI**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk
Podlaski do 2035 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r.
o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721) w związku
z art. 14 i art. 15 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U.
z 2024 r. poz. 278), Rada Miasta Bielsk Podlaski uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do
2035 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Bielsk Podlaski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr
Rady Miasta Bielsk Podlaski
z dnia 2024 r.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA BIELSK PODLASKI DO 2035 R.

Bielsk Podlaski, sierpień 2024

Opracowanie powstało na zamówienie Miasta Bielsk Podlaski w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.

Zespół wykonujący opracowanie:

S&H Consulting:

dr Maciej Huculak (Kierownik projektu)

Anna Stankiewicz

Redakcja i skład:

dr Maciej Huculak, Anna Stankiewicz

Rysunki:

dr Maciej Huculak

Zespół koordynujący projekt w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski:

Paweł Korniluk (Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej)

Elżbieta Łubko (Podinspektor w Referacie Gospodarki Przestrzennej)

SPIS TREŚCI:

WYKAZ SKRÓTÓW	5
STRESZCZENIE	6
1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	8
1.1. USTAWA O REWITALIZACJI	8
1.2. ZASADY REALIZACJI INSTRUMENTÓW TERYTORIALNYCH W POLSCE W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ UE NA LATA 2021-2027	10
1.3. USTAWA Z DNIA 28 KWIEŹNIA 2022 R. O ZASADACH REALIZACJI ZADAŃ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2021–2027	11
1.4. ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 Z DNIA 24 CZERWCA 2021 R.	12
2. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	13
2.1. METODA	13
2.1.1 Jednostki analizy	13
2.1.2 Analizowane wskaźniki	17
2.2. OBSZAR ZDEGRADOWANY	19
2.3. OBSZAR REWITALIZACJI	28
2.3.1. Zmiany obszaru rewitalizacji w wyniku konsultacji społecznych	33
3. POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	38
3.1. PODOBSZAR CENTRALNY	38
3.1.1. Zjawiska społeczne	38
3.1.2. Sfera gospodarcza	51
3.1.3. Sfera środowiskowa	57
3.1.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	67
3.1.5. Sfera techniczna	73
3.2. PODOBSZAR PGR-POM	76
3.2.1. Zjawiska społeczne	76
3.2.2. Sfera gospodarcza	83
3.2.3. Sfera środowiskowa	86
3.2.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	88
3.2.5. Sfera techniczna	91
4. POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI MIASTA	93
4.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY	93
4.2. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	95
5. WIZJA I CELE DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH	96
5.1. WIZJA	96
5.2. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	97
6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	104
6.1. PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	105
6.2. POZOSTAŁE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	217
6.2.1. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych	231
7. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE	233
7.1. PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE	234
7.2. PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE	235
7.3. PODOBSZAR CENTRALNY	236
7.4. PODOBSZAR PGR-POM	236
7.5. POZOSTAŁY OBSZAR	236
8. STRUKTURA ZARZĄDZANIA	240

8.1. WPROWADZENIE	240
8.2. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA GPR	240
8.2.1. Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski	241
8.2.2. Komitet Rewitalizacji	242
8.2.3. Operator rewitalizacji	243
8.2.4. Referat Finansowo-Budżetowy	243
8.3. KOSZTY ZARZĄDZANIA GPR	244
8.4. RAMOWY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU	245
9. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI	246
9.1. PROCEDURA PROWADZENIA MONITORINGU I EWALUACJI ORAZ WERYFIKACJI I OCENY POSTĘPÓW REALIZACJI PROGRAMU	246
9.1.1. Monitoring	246
9.1.2. Ewaluacja	247
9.2. USPOŁECZNIE NIE MONITORINGU, EWALUACJI ORAZ WDRAŻANIA GPR	248
9.3. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA	248
10. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	250
10.1. KOMPLEKSOWOŚĆ PROGRAMU	250
10.2. KONCENTRACJA PROGRAMU REWITALIZACJI	250
10.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW/PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	253
10.3.1. Komplementarność problemowa	253
10.3.2. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	259
10.3.3. Komplementarność międzyokresowa	259
10.3.4. Komplementarność źródeł finansowania	263
10.3.5. Komplementarność przestrzenna	263
11. USPOŁECZNIE NIE DOKUMENTU I PROCES PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ	264
11.1. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	264
11.2. OPRACOWANIE PROJEKTU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	269
11.2.1. Badania ankietowe	269
11.2.2. Wywiady grupowe	270
11.2.3. Spotkanie z Komitetem Rewitalizacji	271
11.2.4. Otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych	271
11.2.5. Spotkanie projektowe	271
11.3. KONSULTACJE SPOŁECZNE PROJEKTU GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	271
11.3.1. Spotkanie warsztatowe	274
11.3.2. Spotkanie konsultacyjne	283
11.3.3. Uczestnictwo w konsultacjach	284
12. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	285
12.1. PLANOWANIE PRZESTRZENNE	285
12.1.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	285
12.1.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	285
12.1.3. Miejscowy plan rewitalizacji	286
12.1.4. Specjalna Strefa Rewitalizacji	286
12.2. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 21 CZERWCA 2001 O OCHRONIE PRAW LOKATORÓW, MIESZKANIOWYM ZASOBIE GMINNYM I O ZMIANIE KODEKSU CYWILNEGO	286
12.3. OKREŚLENIE ZMIAN W UCHWALE, O KTÓREJ MOWA W ART. 7 UST. 3 USTAWY REWITALIZACJI – KOMITET REWITALIZACJI	286
SPIS RYSUNKÓW	287
SPIS TABEL	289
SPIS ZDJĘĆ	290

WYKAZ SKRÓTÓW

BDOT10K – Baza Danych Obiektów Topograficznych w skali 1:10 000
CEEB – Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków
CEiDG – Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
CP – Cel Polityki Spójności
dB – decybel
DPS – Dom Pomocy Społecznej
EGiB – Ewidencja Gruntów i Budynków
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FEdP – Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027
FS – Fundusz Spójności
GPR – Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IIT – Inne Instrumenty Terytorialne
Jst – jednostki samorządu terytorialnego
KPP – Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim
KPSP – Komenda Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku Podlaskim
LPR MBP – Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski
MFiPR – Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim
MOSiR – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji
MPEC – Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Bielsku Podlaskim
MZ – Ministerstwo Zdrowia
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PGR-POM – Państwowe Gospodarstwa Rolne – Pracowniczy Ośrodek Maszynowy
PM_{2,5} – pył zawieszony o średnicy cząsteczek do 2,5 mikrometra
PM₁₀ – pył zawieszony o średnicy cząsteczek do 10 mikrometrów
PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku Podlaskim
Q8U – Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi
SPOZ – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
SRW – Strategia Rozwoju Województwa
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy
UE – Unia Europejska
UM – Urząd Miasta w Bielsku Podlaskim
uor – ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r., poz. 278 t.j.)
WCAG 2.1 – Web Content Accessibility Guidelines 2.1
WTZ – Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bielsku Podlaskim
ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej

STRESZCZENIE

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r., to dokument mający za zadanie zaprogramowanie całego procesu rewitalizacji wraz z określeniem wizji programu, jego celów, systemu monitoringu i ewaluacji, harmonogramu rzeczowo-finansowego i in. Podstawą prawną opracowania gminnego programu rewitalizacji była Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Program obejmuje zakresem perspektywę średnioterminową, bo wynoszącą w momencie jego uchwalenia ponad dekadę. Ze względu na specyfikę procesów rewitalizacji, ich kompleksowy charakter oraz inercję zmian, w szczególności zachodzących w zakresie wymiaru społecznego, tak określony horyzont czasowy pozwala na poprawne wyznaczenie, integrację i realizację celów oraz działań w obrębie planowanej w ramach programu interwencji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. sporządzony został dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze wielokryterialnej, przestrzennej analizy zróżnicowania wewnątrzmięjskiego. Obszar ten został przyjęty [Uchwałą Nr LXXI/539/23 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji](#). Wyzaczyła ona obszar rewitalizacji w podziale na dwa podobszary, które łącznie zajmują 276,9 ha co stanowi 10,3% powierzchni miasta i były w 2022 r. zamieszkałe przez 6436 mieszkańców, co odpowiadało 26,2% udziałowi w liczbie mieszkańców miasta ogółem. W dużej części jest to obszar pełniący szereg funkcji centralnych o kluczowym znaczeniu z punktu widzenia jego procesów rozwojowych.

Program zawiera szczegółową analizę wyznaczonego do rewitalizacji obszaru. W ten sposób zidentyfikowano główne zjawiska społeczne o charakterze kryzysowym. Podobszar Centralny charakteryzuje się współwystępowaniem wielu problemów takiej natury. Do takich zaliczały się m.in.: depopulacja, ubóstwo, bezrobocie, koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami, starzenie się populacji, niski poziom edukacji, niska aktywność obywatelska, niski poziom bezpieczeństwa, czy zjawiska kryzysowe w rodzinach. Zjawiskom tym towarzyszyły problemy występujące także w innych sferach procesu rewitalizacji. Negatywne zjawiska o różnym natężeniu stwierdzono w takich, pozostałych grupach zjawisk jak: gospodarcze (poziom dochodów, kondycja firm), środowiskowe (jakość powietrza, tereny zalewowe, zanieczyszczenia przemysłowe), przestrzenno-funkcjonalne (funkcjonalność przestrzeni publicznych, braki w infrastrukturze społecznej, zła jakość infrastruktury wodno-kanalizacyjnej) oraz techniczne (dostępność obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami, efektywność energetyczna budynków).

Do głównych potencjałów Podobszaru Centralnego zaliczały się m.in. zwarty charakter zabudowy, występowanie kluczowych przestrzeni publicznych i funkcji administracyjnych, prężnie działające instytucje kulturalne, czy wysoki poziom aktywności gospodarczej, w tym organizacji pozarządowych. Dodatkowym, elementem spajającym cały podobszar jest dolina rzeki Białej.

W przypadku Podobszaru PGR-POM kluczowe problemy natury społecznej obejmowały kwestie związane z: depopulacją, ubóstwem, bezrobociem, niską aktywnością obywatelską, czy zjawiskami kryzysowymi w rodzinach. Zjawiskom tym towarzyszyły problemy występujące także

w grupie zjawisk o charakterze gospodarczym. Do takich należały: zła kondycja lokalnych firm oraz niski poziom przedsiębiorczości.

Działania zaplanowane na obszarze rewitalizacji w ramach procesu rewitalizacji przyczynią się bardziej zrównoważonego rozwoju całego miasta.

Program zawiera wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, cele rewitalizacji i kierunki działań, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ramy finansowe, system wdrażania programu, jego monitorowania i ewaluacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski powstawał w formule partycypacyjnej dążąc do możliwie jak największego zaangażowania w proces jego przygotowywania szeregu różnych podmiotów będących użytkownikami wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Poszczególnym etapom prac nad programem towarzyszyły wymagane przez Ustawę o rewitalizacji konsultacje społeczne uzupełnione o działania włączające różnych interesariuszy procesu rewitalizacji, w tym również o charakterze edukacyjnym.

Na Program składają się 42 przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące wiele sfer procesu rewitalizacji. Łączny, szacunkowy koszt zaplanowanej w ramach GPR interwencji wynosi 333,1 mln zł.

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

1.1. Ustawa o rewitalizacji

Podstawowym aktem prawnym określającym ramy gminnego programu rewitalizacji jest uchwalona w dniu 9 października 2015 r. ustawa o rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji to dokument, którego zadaniem jest zaprogramowanie całego procesu rewitalizacji. Autorzy ustawy rewitalizację definiują jako *proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji* (art. 2 ust. 1).

Od momentu wejścia w życie ustawy rewitalizacja stała się zadaniem własnym gminy w zakresie *przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy* (art. 3 ust. 1). Oznacza to, że jako podmiot wprost odpowiedzialny za prowadzenie procesów rewitalizacyjnych odpowiedzialna jest gmina.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski został opracowany zgodnie z zapisami *Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.* (Dz.U. z 2024 r. poz. 278). Program ten sporządzony jest dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego zgodnie z zapisami ustawy i przyjętego Uchwałą nr LXXI/539/23 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (Dz. Urz. Woj. Podl. 2023, poz. 6172). Ze względu na podział obszaru rewitalizacji na dwa podobszary, gminny program rewitalizacji został opracowywany z podziałem na podobszary.

Ustawa definiuje zawartość gminnego programu rewitalizacji. Dokument taki musi zawierać w szczególności (art. 15 ust. 1):

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru;
- 2) opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- 3) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- 4) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1;
- 5) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
 - a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania;

- b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4;
- 6) mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
 - 7) szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych;
 - 8) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
 - 8a) opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji;
 - 9) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;
 - 10) określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725);
 - 11) określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3;
 - 12) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
 - 13) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy;
 - b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany;
 - c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu.
 - 14) załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku - z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne.

1.2. Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

Zapisy [Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027](#) (MFiPR 2022) odnoszą się bezpośrednio do gminnego programu rewitalizacji jako Innego Instrumentu Terytorialnego. Poza opisem elementów programu wynikających z ustawy o rewitalizacji oraz rekomendacjami dobrych praktyk wynikających z dotychczasowego doświadczenia w korzystaniu z narzędzia jakim jest rewitalizacja w warunkach polskich, wprowadzają jako element procesu opracowywania gminnego programu rewitalizacji następujące wymogi (s. 55, s. 58):

- 1) *przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu programu w ramach procesu opracowywania programu;*
- 2) *szerszego uzasadnienia oraz wskazania siły powiązań i efektywności oddziaływania danego przedsięwzięcia rewitalizacyjnego na obszar rewitalizacji w przypadku przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych poza nim.*

1.3. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027

[Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027](#) (Dz. U. z 2022 r. poz. 1079) precyzuje jako niezbędne elementy strategii IIT, a zatem w konsekwencji również gminnego programu rewitalizacji, jako w szczególności (art. 36 ust. 8):

- 1) syntezę diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;*
- 2) cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;*
- 3) listę projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;*
- 4) opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.*

1.4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Zarówno Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027, jak i Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 stanowią *de facto* przełożenie na poziom krajowy zapisów [Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.](#) wskazujących na następujące elementy strategii terytorialnych¹ (art. 29 ust. 1):

- a.) obszar geograficzny, którego dotyczy dana strategia;*
- b.) analizę potrzeb rozwojowych i potencjału danego obszaru, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;*
- c.) opis zintegrowanego podejścia służącego zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału danego obszaru;*
- d.) opis udziału partnerów zgodnie z art. 8 w przygotowaniu strategii i jej realizacji.*

IIT będący specyficzną formą strategii terytorialnej jest nowym narzędziem polityki rozwoju wdrażanym po raz pierwszy w perspektywie 2021-2027. Ma on służyć m.in. realizacji polityki spójności, w szczególności inwestycji w ramach piątego celu polityki spójności (CP 5).

¹ W tym zaliczających się do wymienionych w art. 28 lit. c *innych narzędzi terytorialnych*, w skład których wchodzi gminne programy rewitalizacji.

2. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

2.1. Metoda

Podstawą do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Mieście Bielsk Podlaski były *Diagnozy i analizy służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście Bielsk Podlaski*. Dokument ten wykorzystywał metodę analizy zróżnicowania wewnątrzmięjskiego (audytu miejskiego) dostosowaną do struktury zjawisk problemowych wynikających z zapisów ustawy o rewitalizacji.

2.1.1 Jednostki analizy

Aby móc precyzyjnie zidentyfikować obszary o względnie gorszej kondycji (zdegradowane/rewitalizacji) w skali całego miasta, konieczny był podział miasta na mniejsze jednostki, przy zastosowaniu których były prowadzone następnie badania.

Za podstawę odniesienia tej analizy przyjęto tzw. jednostki urbanistyczne, które w całości dzieliły miasto uwzględniając jego wielofunkcyjny charakter. Podejście takie stanowi zatem modyfikację założeń pierwotnie zaproponowanych przez S. Liszewskiego w jego pracy dotyczącej analiz terenów miejskich z końca lat 70-tych². Założenia tej metody zostały przypomniane m.in. w pracy z serii Rewitalizacja Miast Polskich, dotyczącej monitorowania i ewaluacji działań rewitalizacyjnych³, oraz ekspertyzie wykonanej przez Instytut Rozwoju Miast dla Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (2013)⁴. Jednocześnie, podejście zaproponowane w niniejszym opracowaniu wykorzystuje pozostałe dwa podstawowe założenia tej metody. W procesie tym, przy podziale miasta na jednostki referencyjne, uwzględnione pozostają takie cechy obszarów miejskich, jak:

- fizjonomia terenu rozumiana jako jego budowa przestrzenna i charakter zabudowy,
- pozioma i pionowa intensywność użytkowania terenu.

Opisana metoda zakłada również, że w przypadku terenów zabudowy mieszkaniowej, liczba ich mieszkańców powinna mieścić się w przedziale od min. 1% do max. 15% liczby mieszkańców miasta. Zalecane jest także, aby powierzchnia poszczególnych jednostek w obszarach zurbanizowanych nie przekraczała kilku procent powierzchni miasta. W przypadku pierwszego z wymienionych warunków zastosowany podział mieścił się w przedziale od 0,5% dla jednostki Białostocka, do 9,8% dla Centrum II, przy czym jednostka Białostocka była jedyną z udziałem w liczbie ludności wynoszącym poniżej 1%. Zalecenia w tym względzie udało się zrealizować zatem osiemnastu spośród dziewiętnastu wyznaczonych jednostek referencyjnych. Rozkład wskaźnika udziału powierzchni jednostek w ogóle powierzchni miasta, był natomiast nieco mniej równomierny. Wahał się on od 0,4% dla jednostki Meksyk do 14,1% dla jednostki Hołowiesk. Jednocześnie, drugą jednostką o udziale w powierzchni miasta ogółem na poziomie poniżej 1% była jednostka Kościuszki (0,7%). Udziały wyższe lub równe 10% odnotowały natomiast jeszcze trzy inne

²Liszewski S., 1978, *Tereny miejskie. Podział i klasyfikacja*.

³*Monitorowanie i ewaluacja procesów rewitalizacji*, seria Rewitalizacja Miast Polskich, T.11, IRM, 2009.

⁴*Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w miastach – propozycje zmian prawnych*, IRM, Kraków 2013.

wyznaczone obszary tj.: Studziwody (10,0%), Brańska (13,5%) oraz Mickiewicza-Ogrodowa (12,1%). Ze względu na specyfikę struktury przestrzennej miasta, odstępstwa te uznano za dopuszczalne.

Przebieg granic jednostek urbanistycznych dla Bielska Podlaskiego został określony przy wykorzystaniu zróżnicowanych źródeł informacji przestrzennych, tak aby w jego efekcie powstały obszary, które mogą być intuicyjnie odbierane przez mieszkańców miasta i inne podmioty działające na jego terenie. Na potrzeby niniejszego opracowania na terenie miasta wydzielono łącznie dziewiętnaście jednostek referencyjnych. Wszystkie z nich były zamieszkałe. Podział miasta na jednostki analizy przedstawia Tabela 3.2.1.

- 11 Listopada;
- Białostocka;
- Brańska;
- Centrum II;
- Centrum-Zamkowa;
- Chmielna;
- Hołowiesk;
- Kleeberga;
- Kościuszki;
- Kowalska;
- Meksyk;
- Mickiewicza-Ogrodowa;
- Myśliwska;
- PGR-POM;
- Poświętna;
- Północ;
- Studziwody;
- Zatorze;
- Żwirki i Wigury.

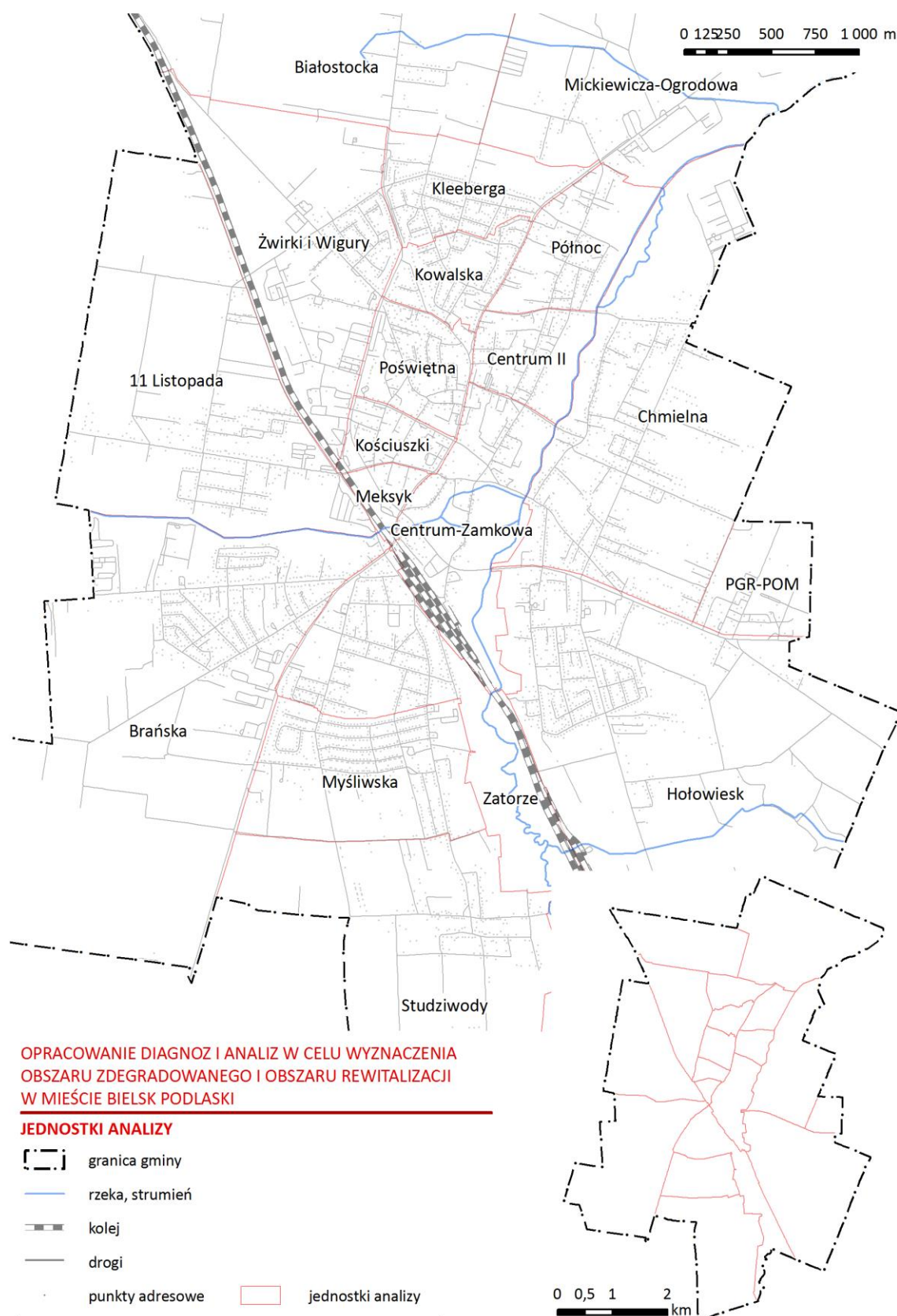
Tabela 2.1.1. Jednostki urbanistyczne miasta Bielsk Podlaski.

L.p.	Nazwa jednostki	Ludność w roku 2022.	Udział w ludności miasta w 2022 r. w %	Powierzchnia w ha	Udział w powierzchni miasta w %
1.	11 Listopada	824	3,4	228	8,5
2.	Białostocka	119	0,5	188	7,0
3.	Brańska	1517	6,2	364	13,5
4.	Centrum II	2413	9,8	33	1,2
5.	Centrum-Zamkowa	2011	8,2	86	3,2
6.	Chmielna	1757	7,2	220	8,1
7.	Holowiesk	1643	6,7	379	14,1
8.	Kleeberga	954	3,9	50	1,8
9.	Kościuszki	2021	8,2	19	0,7
10.	Meksyk	804	3,3	12	0,4
11.	Mickiewicza-Oгородowa	484	2,0	328	12,1
12.	Myśliwska	1488	6,1	92	3,4
13.	PGR--POM	1116	4,5	37	1,4
14.	Poświętna	1705	6,9	36	1,3
15.	Północ	2070	8,4	47	1,7
16.	Kowalska	1136	4,6	31	1,1
17.	Studziwody	488	2,0	253	9,4
18.	Zatorze	1240	5,1	150	5,5
19.	Żwirki i Wigury	619	2,5	149	5,5
Miasto Bielsk Podlaski		24541	100,0	2701	100,0

Źródło: opracowanie własne (stan na 2022 r.).

Struktura przestrzenna Bielska Podlaskiego umożliwiła wyznaczenie granic jednostek w dużej mierze w sposób naturalny tj. granice przebiegają w oparciu o przebieg głównych arterii komunikacyjnych (drogi), torów kolejowych, cieków wodnych itp. Granice jednostek dopasowano do przebiegu granic jednostek o charakterze katastralnym tj. działek ewidencyjnych. Jedyńm odstępstwem było dzielenie przez granice jednostek urbanistycznych działek użytkowanych jako drogi.

Tak wyznaczone obszary, zostały przyjęte za jednostki odniesienia dla gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby niniejszych analiz. Następnie wykorzystano je do wielowskaźnikowej, kompleksowej analizy porównawczej zróżnicowania wewnątrzmięjskiego. W konsekwencji, możliwe stało się precyzyjne określenie granic obszarów o wyraźnie gorszej kondycji w zakresie zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych, środowiskowych oraz przestrzenno – funkcjonalnych.



Rysunek 2.1.1. Jednostki analizy dla miasta Bielsk Podlaski.

Źródło: opracowanie własne.

2.1.2 Analizowane wskaźniki

W ramach przeprowadzonych analiz, w celu delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wykorzystano następujące wskaźniki.

1. Zjawiska społeczne (26 wskaźników):

- a. Demografia (2 wskaźniki): dynamika liczby ludności w latach 2017-2022 w promilach, wskaźnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym;
- b. Ubóstwo (4 wskaźniki): liczba osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS ogółem na 1 000 mieszkańców w 2022 r., liczba osób w rodzinach korzystających ze świadczeń MOPS z powodu ubóstwa na 1 000 mieszkańców w 2022 r., liczba osób w rodzinach korzystających długotrwale ze świadczeń MOPS na 1 000 mieszkańców 2022 r., średnia wartość zaległości czynszowych przypadających na 1 lokal w zasobie komunalnym w 2022 r.;
- c. Osoby ze szczególnymi potrzebami (4 wskaźniki): udział osób w wieku 60 lat i więcej (senioralnym) w ogóle liczby mieszkańców w 2022 r. w %, udział osób w wieku do 3 lat w ogóle liczby mieszkańców w 2022 r. w %, liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z niepełnosprawności na 1 000 mieszkańców w 2022 r., liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1 000 mieszkańców w 2022 r.;
- d. Bezrobocie (9 wskaźników): liczba osób bezrobotnych ogółem na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r., liczba osób bezrobotnych długotrwale na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r., liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r., liczba osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r., liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r., liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r., liczba osób bezrobotnych wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r., liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym na 1 000 osób bezrobotnych w 2022 r., liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka na 1 000 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r.;
- e. Bezpieczeństwo (1 wskaźnik): liczba wykroczeń w latach 2020-2022 na 1 000 mieszkańców;
- f. Kapitał społeczny i uczestnictwo w życiu publicznym (3 wskaźniki): frekwencja w Wyborach samorządowych 2018 w % - I tura wyborów Burmistrza; frekwencja w Wyborach do Sejmu i Senatu 2019 w % - Wybory do Sejmu RP; frekwencja w Wyborach Prezydenta RP 2020 w % - II tura.
- g. Poziom edukacji (3 wskaźniki): średni wynik sprawdzianu ósmoklasisty z języka polskiego w roku szkolnym 2022/2023 w %, średni wynik sprawdzianu ósmoklasisty z matematyki w roku szkolnym 2022/2023 w %, średni wynik sprawdzianu ósmoklasisty z języka obcego w roku szkolnym 2022/2023 w %.

2. Zjawiska gospodarcze (4 wskaźniki): liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2023r., liczba firm wpisanych do CEIDG w latach 2017-2022 na 100 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEiDG w 2022 r., liczba firm wykreślonych z CEIDG w latach 2017-2022 na 100 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEiDG w 2022 r., średni roczny dochód przypadających na 1 podatnika w 2021 r. w tys. zł.
3. Zjawiska środowiskowe (4 wskaźniki): udział ludności zamieszkującej obszar przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego PM_{2,5} w 2022 r. w %, udział ludności na obszarze emisji hałasu w porze dziennej (L_{dwn}) 50 dB i więcej w 2022 r. w %, udział ludność na obszarze emisji hałasu w porze nocnej (L_n) 45 dB i więcej w 2022 r. w %, ilość wyrobów zawierających azbest w kg na 1 mieszkańca.
4. Zjawiska przestrzenno-funkcjonalne (3 wskaźniki): liczba awarii sieci wodociągowej w latach 2017-2022 na 100 punktów adresowych, liczba awarii sieci kanalizacyjnej w latach 2017-2022 na 100 punktów adresowych, wskaźnik penetracji budynkowej Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 Mb/s według stanu na dzień 31.12.2021 r.
5. Zjawiska techniczne (2 wskaźniki): udział źródeł ciepła na paliwa stałe w ogóle adresów wpisanych do CEEB w 2023 r. w %, liczba zbiorników bezodpływowych w przeliczeniu na 100 punktów adresowych w 2023 r.

2.2. Obszar zdegradowany

Prace analityczne dotyczące występowania i koncentracji negatywnych zjawisk społecznych zakończono identyfikacją tych zjawisk, które spełniają wymagania stawiane przed obszarem zdegradowanym w ustawie o rewitalizacji. Zgodnie z nimi pierwszym warunkiem, który dany obszar gminy musi spełnić, aby mógł on zostać uznany za zdegradowany to obecność na jego terenie stanu kryzysowego z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego oraz niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Powyższe sformułowanie niesie ze sobą konieczność określenia zjawiska koncentracji zjawisk kryzysowych. Na potrzeby niniejszego opracowania za poziom odpowiadający koncentracji danego zjawiska na poziomie kryzysowym przyjęto przekroczenie wartości referencyjnej obliczonej dla całego miasta dla co najmniej połowy analizowanych wskaźników. Dla zachowania klarowności wyводу, takie samo rozwiązanie przyjęto w przypadku wyznaczenia obszaru kryzysowego dla grupy zjawisk (sfery) społecznej. Rozwiązanie takie pozwoliło w konsekwencji na wytypowanie obszarów charakteryzujących się największym współwystępowaniem różnego rodzaju negatywnych zjawisk.

Przekroczenia wartości odpowiadających całej gminie tzn. występowanie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych zilustrowano w Tabeli 3.2.1. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Bielsku Podlaskim – podsumowanie za pomocą znaku „x” w komórce odpowiadającej danej grupie negatywnych zjawisk i danej jednostce referencyjnej.

W konsekwencji tak przeprowadzonego postępowania otrzymano informację dotyczącą tego, które z jednostek spełniają warunek nakładania się przynajmniej czterech rodzajów/grup problemów (negatywnych zjawisk). Łącznie, warunek nakładania się na siebie stanów kryzysowych w zakresie zjawisk społecznych spełniło dziesięć z analizowanych jednostek urbanistycznych.

Największą, tj. maksymalną liczbę przekroczeń wartości tj. osiem, odnotowano w przypadku dwóch jednostek: Kościuszki oraz Poświętna. Kolejnych osiem jednostek odznaczało się wysokim poziomem degradacji społecznej. Poziomowi temu odpowiadało współwystępowanie od czterech do sześciu spośród ośmiu analizowanych, negatywnych zjawisk. Do grupy tej zaliczały się jednostki:

- Centrum II z siedmioma tego rodzaju grupami negatywnych zjawisk (demografia, bezrobocie, kapitał społeczny, koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami, poziom edukacji, problemy rodzin, ubóstwo);
- Brańska z pięcioma negatywnymi zjawiskami (bezrobocie, demografia, koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami, problemy rodzin, ubóstwo);
- Meksyk z pięcioma negatywnymi zjawiskami (bezrobocie, bezpieczeństwo, demografia, poziom edukacji, problemy rodzin);
- PGR-POM z pięcioma negatywnymi zjawiskami (bezrobocie, demografia, kapitał społeczny, problemy rodzin, ubóstwo);
- Żwirki i Wigury z pięcioma negatywnymi zjawiskami (bezpieczeństwo, bezrobocie, demografia, poziom edukacji, ubóstwo);

- Centrum-Zamkowa z czterema negatywnymi zjawiskami (bezpieczeństwo, bezrobocie, demografia, problemy rodzin);
- Północ z czterema negatywnymi zjawiskami (bezrobocie, demografia, kapitał społeczny, problemy rodzin);
- Zatorze z czterema negatywnymi zjawiskami (bezrobocie, koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami, problemy rodzin, ubóstwo).

W grupie jednostek niezakwalifikowanej jako obszar kryzysu w sferze społecznej występowanie trzech negatywnych zjawisk ze sfery społecznej stwierdzono dla dwóch jednostek. Były to:

- Mickiewicza-Ogrodowa z trzema negatywnymi zjawiskami (bezrobocie, poziom edukacji, poziom kapitału społecznego);
- Kowalska z trzema negatywnymi zjawiskami (bezpieczeństwo, demografia, poziom edukacji).

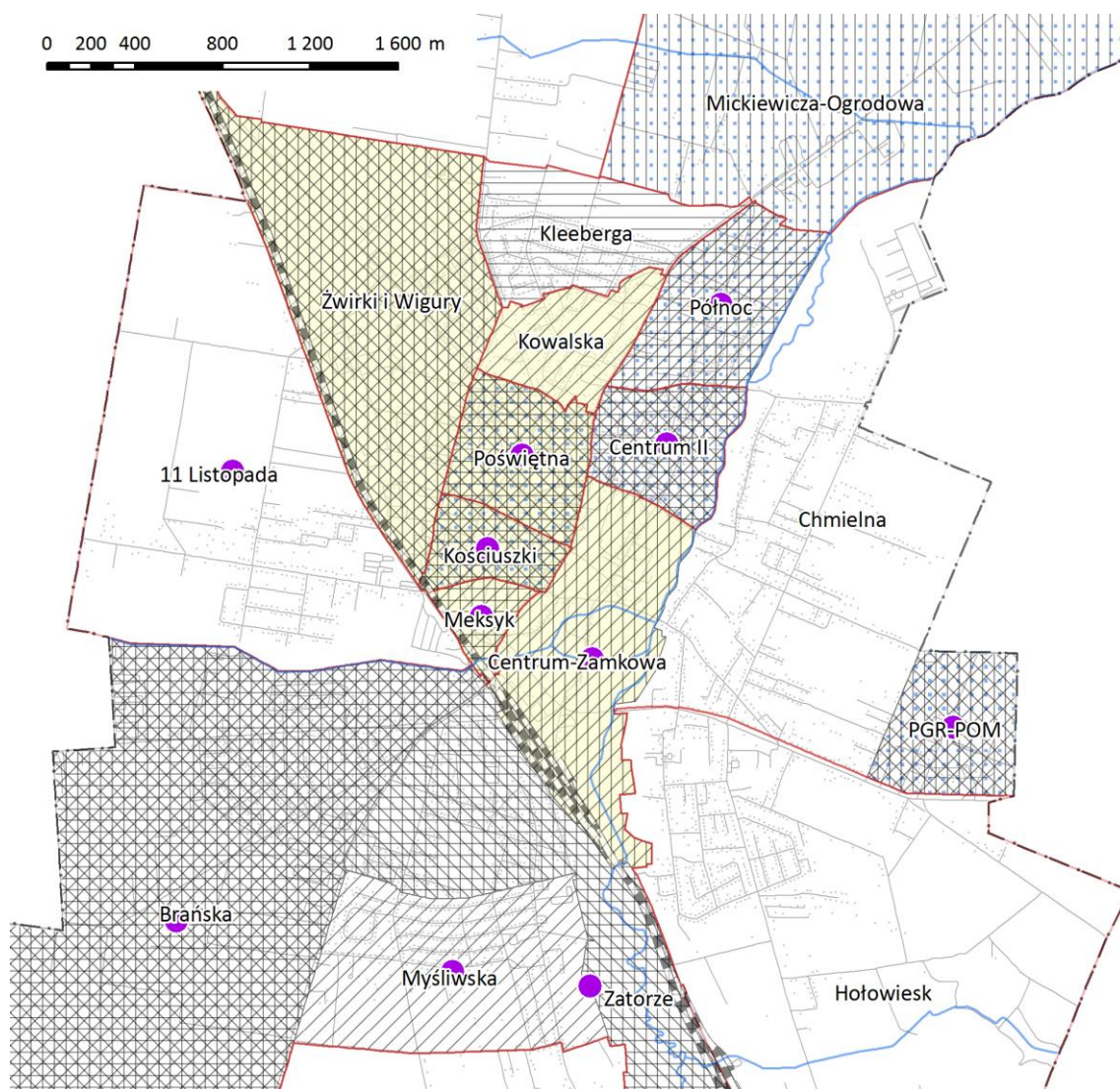
W przypadku kolejnych trzech jednostek stwierdzono występowanie negatywnych zjawisk dla dwóch grup problemów społecznych. Były to jednostki:

- 11 Listopada z dwoma negatywnymi zjawiskami (poziom edukacji, problemy rodzin);
- Myśliwska – z dwoma negatywnymi zjawiskami (demografia, problemy rodzin);
- Studziwody – z dwoma negatywnymi zjawiskami (poziom edukacji, problemy rodzin).

Dwie jednostki referencyjne odznaczały się występowaniem tylko jednego zjawiska kryzysowego. Do grupy tej należały:

- Hołowiesk – poziom edukacji;
- Kleeberga – poziom edukacji.

W przypadku dwóch jednostek nie odnotowano żadnego negatywnego zjawiska występującego w natężeniu pozwalającym stwierdzić kryzys. Były to jednostki: Białostocka oraz Chmielna.

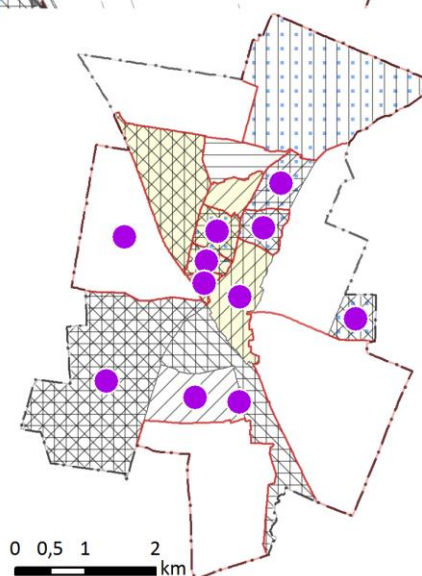


OPRACOWANIE DIAGNOZ I ANALIZ W CELU WYZNACZENIA
OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI
W MIEŚCIE BIELSK PODLASKI

PROBLEMY SPOŁECZNE - PODSUMOWANIE

	granica gminy		demografia
	rzeka, strumień		ubóstwo
	kolej		osoby ze szczególnymi potrzebami
	drogi		bezrobocie
	punkty adresowe		bezpieczeństwo
			edukacja
			kapitał społeczny
			rodziny

Przedziały klasowe wyznaczono na podstawie
obserwacji rozkładu znormalizowanego wartości



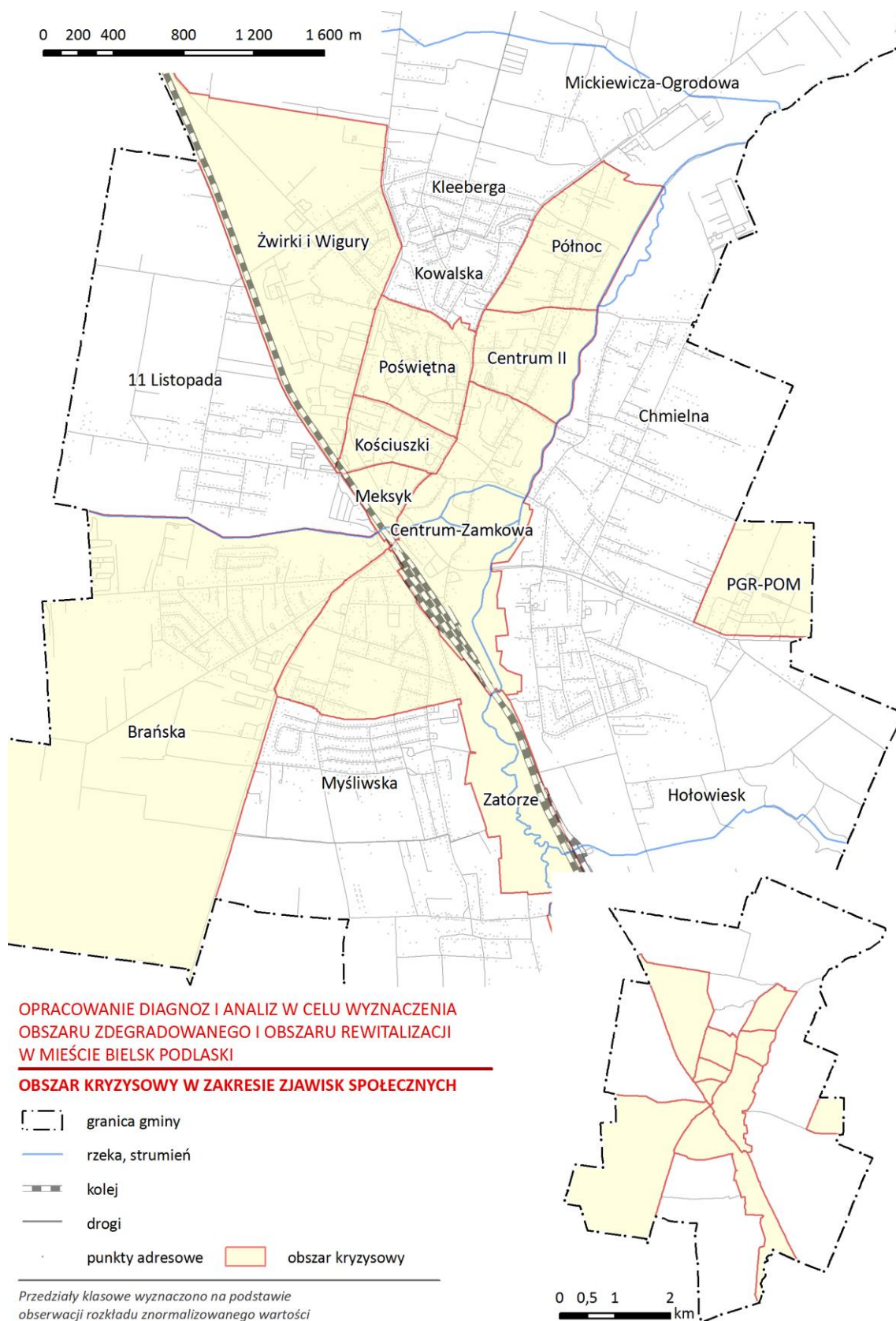
Rysunek 2.2.1. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Bielsku Podlaskim – podsumowanie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS, PUP, UM w Bielsku Podlaskim i in.

Tabela 2.2.1. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Bielsku Podlaskim – podsumowanie.

L.p.	Nazwa jednostki	Demografia	Ubóstwo	Koncentracja osób ze szczególnymi potrzebami	Problemy rodzin	Bezrobocie	Bezpieczeństwo	Kapitał społeczny	Edukacja	Liczba przekroczeń wskaźników (max. 8 przekroczeń)	Kryzys w sferze społecznej (min. 4 przekroczenia)
1.	11 Listopada				x				x	2	
2.	Białostocka									0	
3.	Brańska	x	x	x	x	x				5	TAK
4.	Centrum II	x	x	x	x	x		x	x	7	TAK
5.	Centrum-Zamkowa	x			x	x	x			4	TAK
6.	Chmielna									0	
7.	Hołowiesk								x	1	
8.	Kleeberga								x	1	
9.	Kościuszki	x	x	x	x	x	x	x	x	8	TAK
10.	Meksyk	x			x	x	x		x	5	TAK
11.	Mickiewicza-Ogródowa					x		x	x	3	
12.	Myśliwska	x			x					2	
13.	PGR-POM	x	x		x	x		x		5	TAK
14.	Poświętna	x	x	x	x	x	x	x	x	8	TAK
15.	Północ	x			x	x		x		4	TAK
16.	Kowalska	x					x		x	3	
17.	Studziny				x				x	2	
18.	Zatorze		x	x	x	x				4	TAK
19.	Żwirki i Wigury	x	x			x	x		x	5	TAK

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.



Rysunek 2.2.2. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Bielsku Podlaskim – obszar kryzysowy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.

Kolejnym etapem po zidentyfikowaniu zjawisk kryzysowych w sferach: środowiskowej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej było nałożenie ich wszystkich na obszar

kryzysu w sferze społecznej, tak aby można było zweryfikować spełnienie ustawowego warunku pozwalającego na uznanie obszaru występowania negatywnych zjawisk społecznych, za obszar zdegradowany. Warunkiem tym jest obecność koncentracji negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym współwystępowaniu przynajmniej jednego z negatywnych zjawisk w pozostałych, wymienionych sferach (grupach zjawisk).

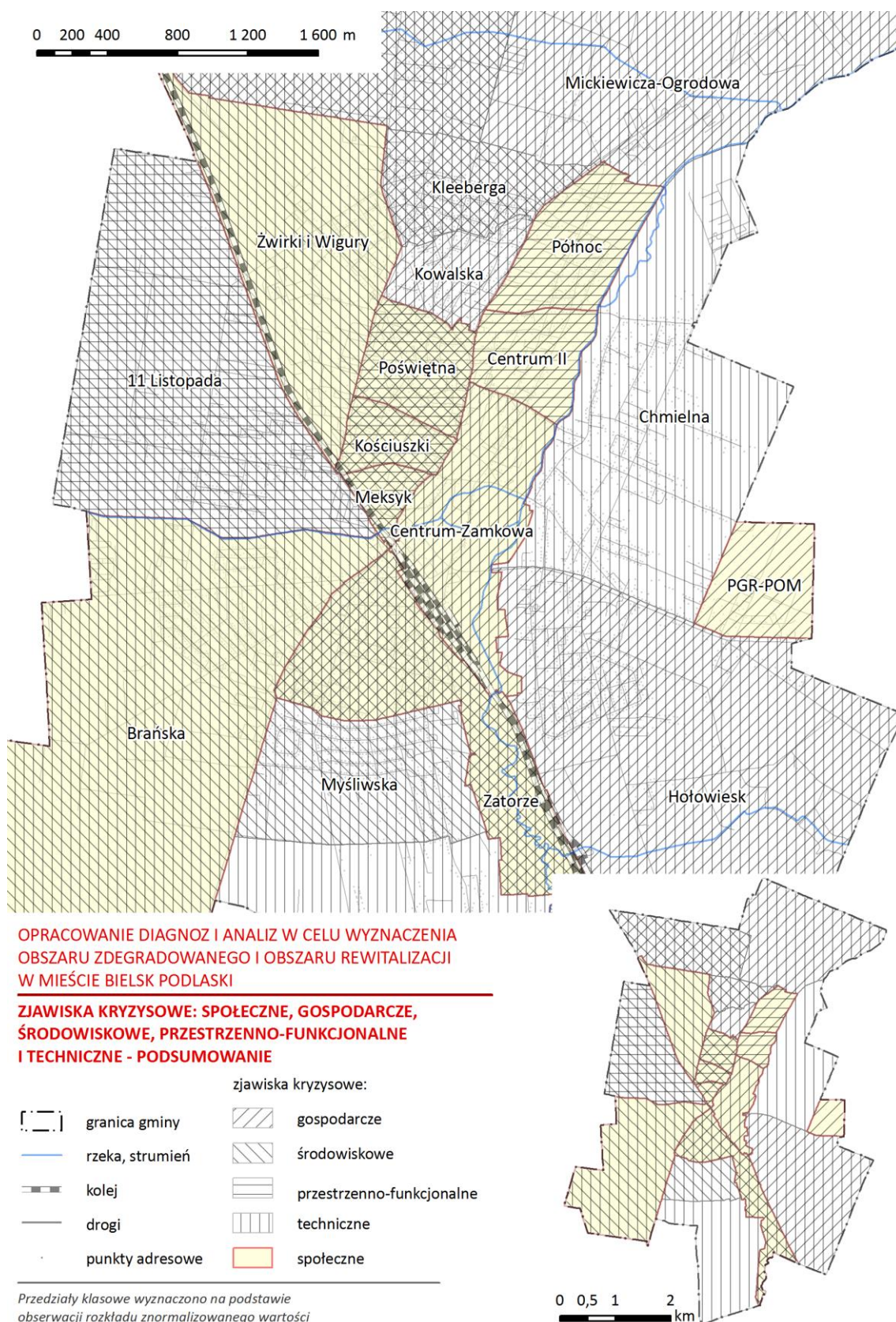
Nałożenie na siebie negatywnych zjawisk z różnych sfer dało interesujący obraz procesów degradacji zachodzących na obszarze miasta. Najważniejszym wnioskiem jest wyraźne współwystępowanie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej i pozostałych sferach. W każdej z jednostek referencyjnych, w której zidentyfikowano stan kryzysowy w sferze społecznej współwystępowały również negatywne zjawiska, w co najmniej dwóch z pozostałych grup (sfer) problemów.

W rezultacie, obszar zdegradowany w Bielsku Podlaskim objął łącznie dziesięć jednostek referencyjnych tj.: Brańska, Centrum II, Centrum-Zamkowa, Kościuszki, Meksyk, PGR-POM, Poświętna, Północ, Zatorze oraz Żwirki i Wigury. Liczba ludności zamieszkującej tak wyznaczony obszar wyniosła 15,5 tys. osób, co odpowiadało 63,2% ogólnej liczby mieszkańców miasta. Obszar ten obejmował 932 ha powierzchni, co stanowiło 34,5% ogółu powierzchni miasta.

Tabela 2.2.3. Obszar zdegradowany Bielsku Podlaskim w 2022 r.

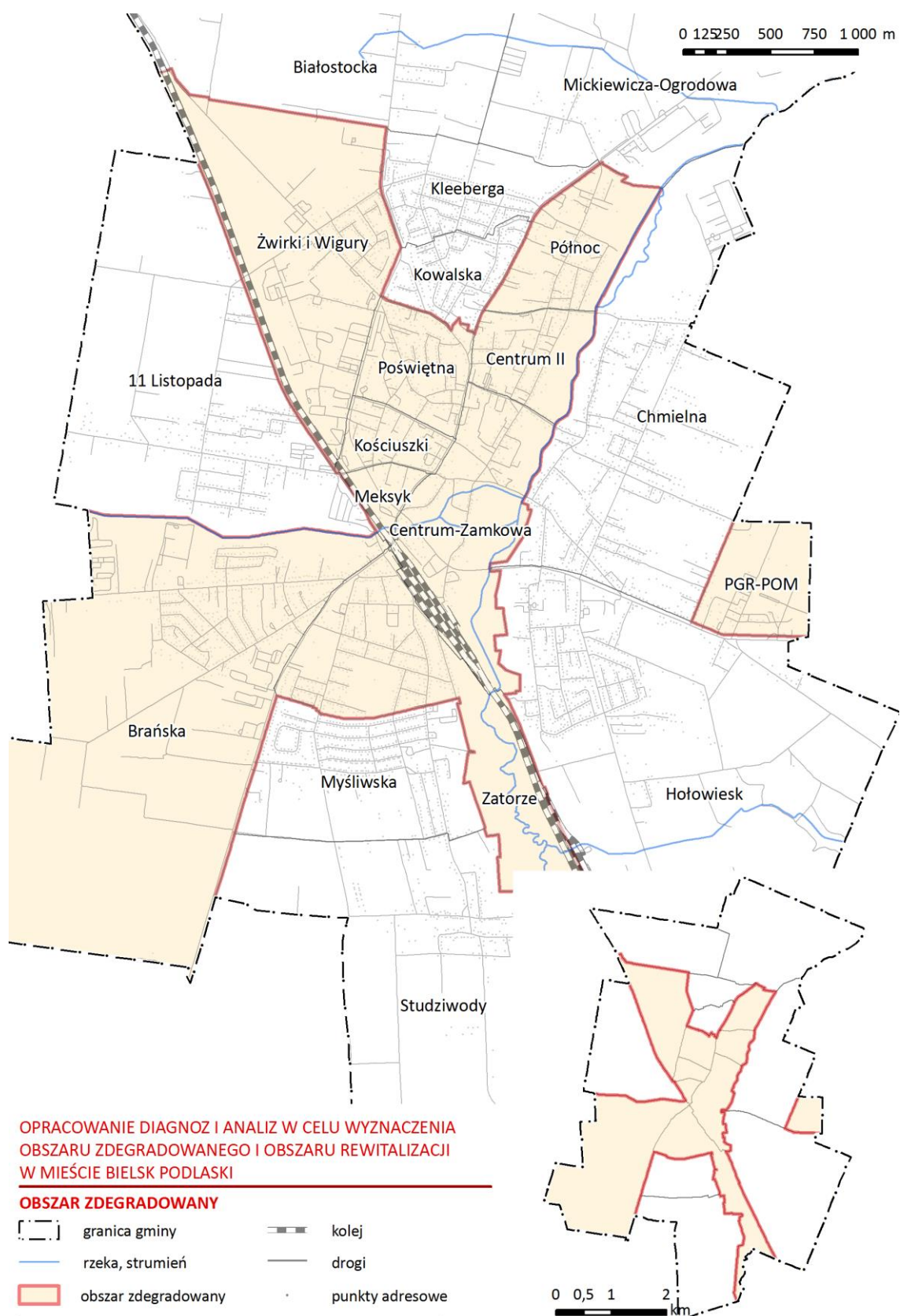
L.p.	Nazwa jednostki	Liczba ludności w 2022 r.	Udział w ludności miasta w %	Powierzchnia w ha	Udział w powierzchni miasta w %
1.	Brańska	1517	6,2	364	13,5
2.	Centrum II	2413	9,8	33	1,2
3.	Centrum-Zamkowa	2011	8,2	77	3,2
4.	Kościuszki	2021	8,2	19	0,7
5.	Meksyk	804	3,3	12	0,4
6.	PGR-POM	1116	4,5	37	1,4
7.	Poświętna	1705	6,9	36	1,3
8.	Północ	2070	8,4	47	1,7
9.	Zatorze	1240	5,1	150	5,5
10.	Żwirki i Wigury	619	2,5	148	5,5
Obszar zdegradowany		15516	63,2	932	34,5
Miasto Bielsk Podlaski		24541	100,0	2701	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.



Rysunek 2.2.3. Obszar zdegradowany w Bielsku Podlaskim w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.



Rysunek 2.2.4. Obszar zdegradowany w Bielsku Podlaskim w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.

Tabela 2.2.3. Zjawiska kryzysowe w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej w Bielsku Podlaskim w 2022 r.

L.p.	Nazwa jednostki	Sfera					Obszar zdegradowany
		Społeczna	Gospodarcza	Środowiskowa	Przestrzenno-Funkcjonalna	Techniczna	
1.	11 Listopada			x	x	x	
2.	Białostocka		x	x	x	x	
3.	Brańska	x		x		x	TAK
4.	Centrum II	x	x		x		TAK
5.	Centrum-Zamkowa	x	x			x	TAK
6.	Chmielna					x	
7.	Holowiesk		x		x	x	
8.	Kleeberga		x	x		x	
9.	Kościuszki	x	x	x	x		TAK
10.	Meksyk	x	x	x	x		TAK
11.	Mickiewicza-Ogrodowa		x			x	
12.	Myśliwska			x	x	x	
13.	PGR-POM	x	x				TAK
14.	Poświętna	x	x	x	x		TAK
15.	Północ	x	x		x		TAK
16.	Kowalska		x	x		x	
17.	Studziwody					x	
18.	Zatorze	x	x	x		x	TAK
19.	Żwirki i Wigury	x		x		x	TAK

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.

2.3. Obszar rewitalizacji

Następnym etapem procesu delimitacji było określenie znaczenia obszaru zdegradowanego z punktu widzenia rozwoju lokalnego. Za wskaźniki świadczące o roli, jaką dana jednostka pełni w procesach rozwojowych miasta przyjęto:

- udział liczby mieszkańców lokali komunalnych w ogólnej liczbie ludności w % w 2022 r.;
- wskaźnik liczby zabytków wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków na 100 punktów adresowych w 2023 r.

Wymienione wskaźniki posłużyły do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, jednak równocześnie pozwoliły na obiektywne przybliżenie znaczenia poszczególnych jednostek z punktu widzenia dwóch zasadniczych w przypadku procesów rewitalizacji elementów tj.:

- zasobów materialnego dziedzictwa kulturowo-materialnego;
- zasobu mieszkaniowego znajdującego się we władaniu miasta.

W efekcie przyjęcia takich kryteriów znaczenia obszarów z punktu widzenia rozwoju miasta, możliwe stało się zmniejszenie wyznaczonego obszaru o trzy jednostki referencyjne. Były to: Meksyk, Północ oraz Żwirki i Wigury. Obszar zdegradowany o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnego zajmował powierzchnię 725 ha (26,8%) i był zamieszkały przez 12 023 mieszkańców (49,0%).

Tabela 2.3.1. Obszar zdegradowany o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnego Bielsku Podlaskim w 2022 r.

L.p.	Nazwa	Liczba ludności w 2022 r.	Powierzchnia w ha	Gęstość zaludnienia na 1 km ²	Liczba punktów adresowych	Udział liczby mieszkańców lokali komunalnych w ogólnej liczbie ludności w %	Liczba obiektów wpisanych do WEZ	Liczba obiektów wpisanych do WEZ na 100 punktów adresowych	Znaczenie (max. 2)
1.	Brańska	1517	364	417	553	4.9	1	0,0	1
2.	Centrum II	2413	33	7246	160	5.1	0	0,0	1
3.	Centrum-Zamkowa	2011	86	2607	213	4.3	10	4,7	1
4.	Kościuszki	2021	19	10425	75	20.4	0	0,0	1
5.	Meksyk	804	12	6946	27	3.2	0	0,0	
6.	PGR-POM	1116	37	3048	41	5.8	0	0,0	1
7.	Poświętna	1705	36	4695	245	4.2	20	8,2	1
8.	Północ	2070	47	4449	201	0.0	0	0,0	
9.	Zatorze	1240	150	939	423	9.0	6	1,4	2
10.	Żwirki i Wigury	619	149	417	306	3.6	0	0,0	
Miasto Bielsk Podlaski		24541	2701	909	5364	4.4	56	1,1	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.

Tabela 2.3.2. Obszar zdegradowany o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnego w Bielsku Podlaskim w 2022 r. – podsumowanie.

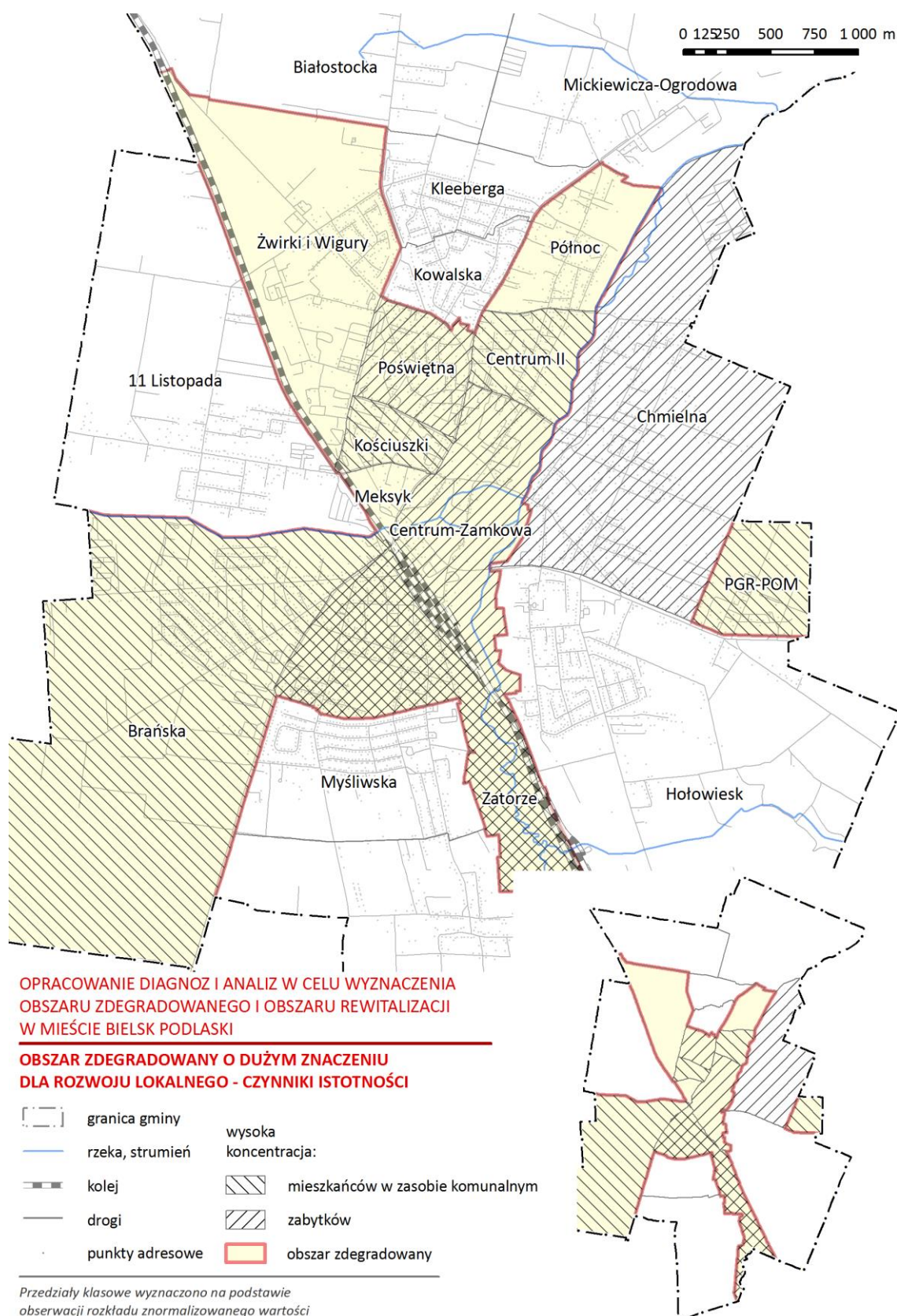
L.p.	Nazwa jednostki	Liczba ludności w 2022 r.	Udział w ludności miasta w %	Powierzchnia w ha	Udział w powierzchni miasta w %	Istotność z punktu widzenia rozwoju miasta
1.	Brańska	1517	6,2	364	13,5	1
2.	Centrum II	2413	9,8	33	1,2	1
3.	Centrum-Zamkowa	2011	8,2	86	3,2	1
4.	Kościuszki	2021	8,2	19	0,7	1
5.	Meksyk	804	3,3	12	0,4	0
6.	PGR-POM	1116	4,5	37	1,4	1
7.	Poświętna	1705	6,9	36	1,3	1
8.	Północ	2070	8,4	47	1,7	0
9.	Zatorze	1240	5,1	150	5,5	2
10.	Żwirki i Wigury	619	2,5	149	5,5	0
Obszar zdegradowany		15516	63,2	932	34,5	-
Obszar zdegradowany istotny z punktu widzenia rozwoju miasta		12023	49,0	725	26,8	-
Miasto Bielsk Podlaski		24541	100,0	2701	100,0	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.

Tak wyznaczony obszar nadal nie mógł jako całość uzyskać statusu obszaru zdegradowanego. Jego udział w liczbie ludności miasta ogółem, przekraczał bowiem wartość wynikającą z ustawy o rewitalizacji wynoszącą 30% ludności miasta. Jednocześnie obszar ten mieścił się już w ustawowym limicie w zakresie udziału w powierzchni miasta ogółem wynoszącym 20%.

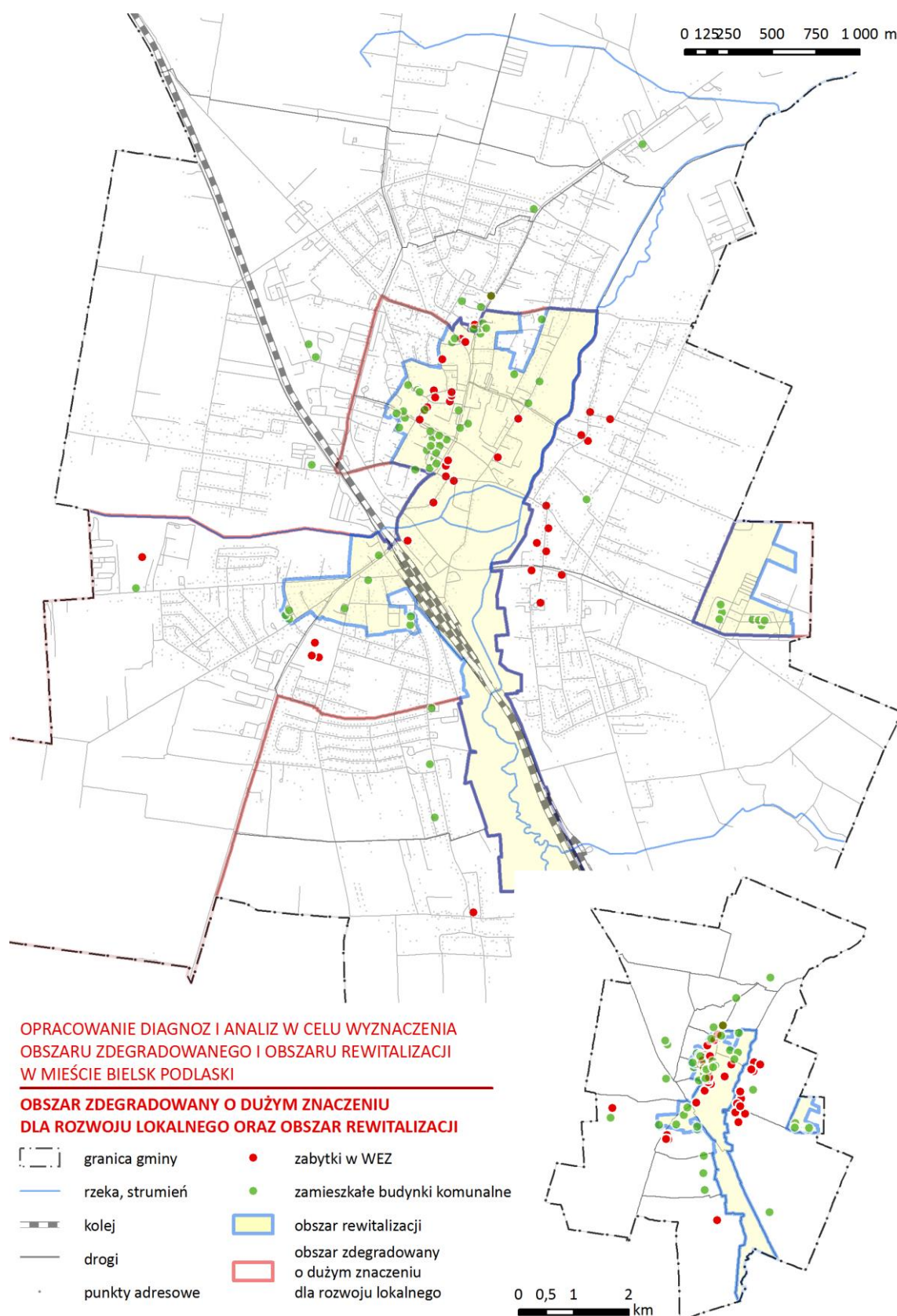
W związku z tym, konieczne było dalsze ograniczenie obszaru zdegradowanego, tak aby spełniony został warunek dotyczący udziału liczby ludności obszaru zdegradowanego w liczbie ludności miasta ogółem. W tym celu przeprowadzono bardziej szczegółowe badanie przedstawionych powyżej kryteriów istotności obszaru dla procesów rozwojowych miasta. Podstawowymi analizowanymi kwestiami były zatem szczegółowe tj. bez podziału na jednostki urbanistyczne, rozmieszczenie zasobu zabytkowego, jak również komunalnego zasobu mieszkaniowego. Rozmieszczenie obu elementów przedstawiono za pomocą sygnatur punktowych, a następnie granicę obszaru rewitalizacji starano się przeprowadzić tak, aby na obszarze rewitalizacji pozostawić jak najwięcej obiektów zarówno zabytkowych, jak i budynków mieszkalnych, w których znajdowały się lokale komunalne. Efekty tego postępowania przedstawia Rysunek 2.3.2. Jego konsekwencją było wyznaczenie dwóch podobszarów rewitalizacji nie posiadających ze sobą wspólnych granic tj. Centralnego oraz PGR-POM.

Wyznaczone podobszary rewitalizacji nie pokrywały się zatem w pełni z granicami wcześniej wyznaczonych i analizowanych jednostek urbanistycznych. To spowodowało konieczność weryfikacji obliczonych wcześniej dla jednostek urbanistycznych wskaźników w celu potwierdzenia spełniania przez oba podobszary kryteriów wynikających z ustawy o rewitalizacji tj. występowania na każdym z podobszarów *koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych*.



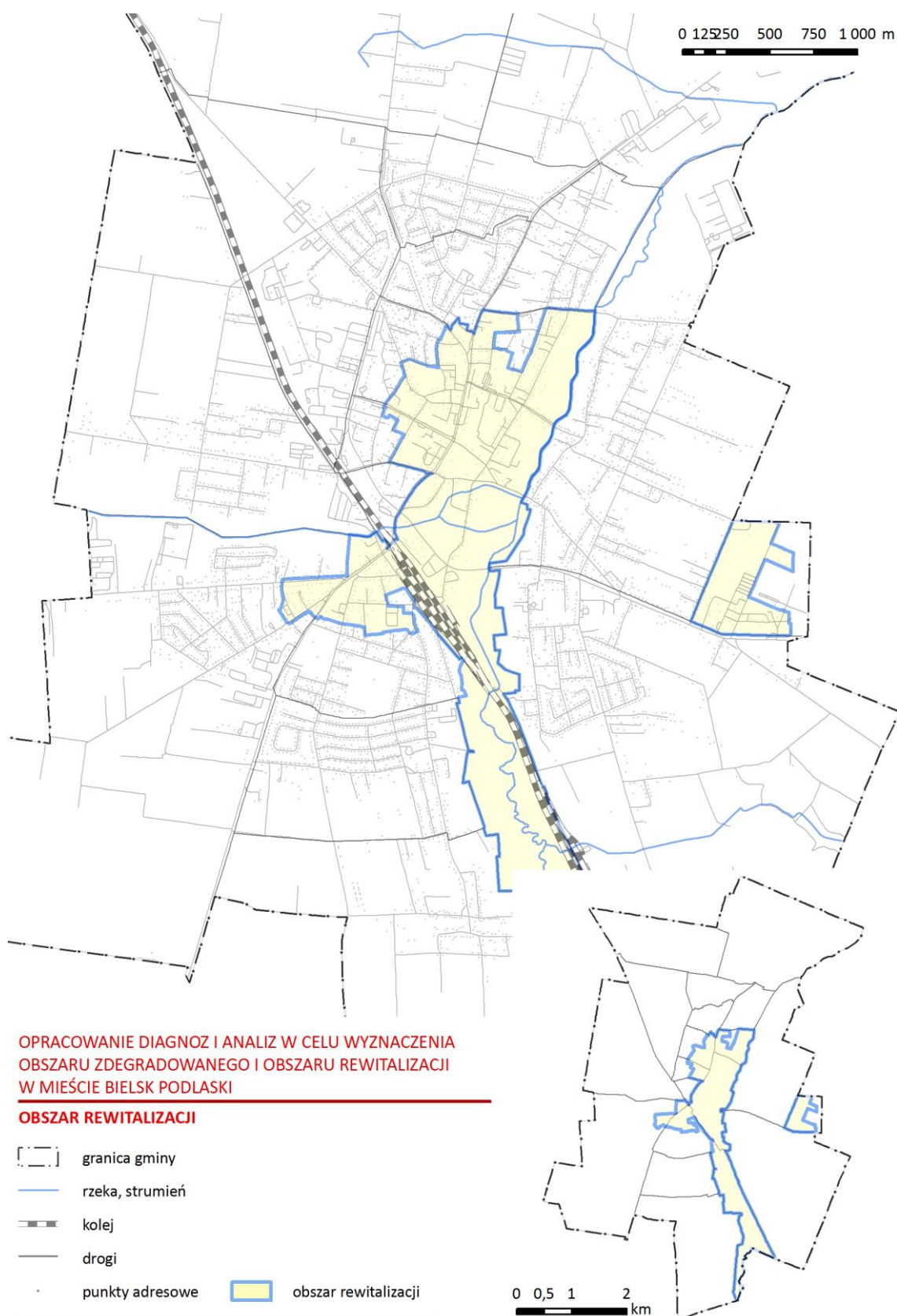
Rysunek 2.3.1. Czynniki istotności obszaru zdegradowanego dla rozwoju lokalnego w Bielsku Podlaskim w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.



Rysunek 2.3.2. Obszaru zdegradowany o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnego i obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.



Rysunek 2.3.3. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.

Analizie poddano zestaw wskaźników analogiczny do zastosowanego powyżej. Oba podobszary charakteryzowały się dużą koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz występowaniem kryzysu w przynajmniej jednej z pozostałych grup zjawisk. Tym samym oba podobszary rewitalizacji spełniły kryteria ustawowe szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk.

Na wyznaczony obszar rewitalizacji składały się dwa podobszary:

1. Podobszar Centralny zajmuje powierzchnię **251,7 ha (9,3%)** i jest zamieszkiwany przez **5,3 tys. mieszkańców**;
2. Podobszar PGR-POM odpowiada za **23,6 ha** powierzchni **(0,9%)** i **1,1 tys. mieszkańców**.

Łącznie obszar rewitalizacji ma powierzchnię 275,3 ha (10,2%) i jest zamieszkiwany przez 6,4 tys. mieszkańców (26,2%).

Tabela 2.3.3. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim.

L.p.	Nazwa jednostki	Liczba ludności w 2022 r.	Udział w ludności miasta w %	Powierzchnia w ha	Udział w powierzchni miasta w %
1.	Podobszar Centralny	5320	21,7	251,7	9,3
2.	Podobszar POM	1116	4,5	23,6	0,9
Obszar rewitalizacji		6436	26,2	275,3	10,2
Miasto Bielsk Podlaski		24541	100,0	2700,8	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.

2.3.1. Zmiany obszaru rewitalizacji w wyniku konsultacji społecznych

W dniach od 10 października 2023 r. do 14 listopada 2023 r., na terenie Miasta Bielsk Podlaski przeprowadzono konsultacje społeczne projektów uchwał Rady Miasta Bielsk Podlaski w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji. W terminie składania uwag wpłynęły dwa formularze konsultacyjne zawierające uwagi odnoszące się do konsultowanego projektu uchwały. Oba pochodziły od przedstawicieli podmiotów publicznych tj.:

- Starosty Powiatu Bielskiego;
- Dyrekcji Szkoły Podstawowej Nr 4.

W pierwszym przypadku, uwagi dotyczyły *umieszczenia w projektowanych granicach obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dodatkowo następujących nieruchomości Powiatu Bielskiego wraz z terenami przyległymi:*

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim, ul. Kleszczelowska 1;
- Zespół Szkół Nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim, ul. Szkolna 12;
- Zespół Szkół Nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim, ul. Hołowieska 18;
- Powiatowy Zarząd Dróg w Bielsku Podlaskim, ul. Widowska 1.

W drugim natomiast, zgłoszona uwaga odnosiła się do *umieszczenia w obszarze zdegradowanym i rewitalizacji nieruchomości oznaczonych w ewidencji gruntów nr 2524/1, 2521/1, 2521/2, na których znajduje się Szkoła Podstawowa nr 4 Im. A. Mickiewicza w Bielsku Podlaskim.*

Na obszarze zdegradowanym, nieruchomości wskazane w złożonych wnioskach, zlokalizowane były w dwóch przypadkach tj.:

- Powiatowego Zarządu Dróg w Bielsku Podlaskim, ul. Widowska 1;
- Szkoły Podstawowej nr 4 Im. A. Mickiewicza w Bielsku Podlaskim.

Pozostałe nieruchomości leżały poza obszarem zdegradowanym, przez co ich uwzględnienie w obszarze zdegradowanym i rewitalizacji nie byłoby możliwe w zgodzie z zapisami ustawy o rewitalizacji.

W celu potwierdzenia zasadności włączenia obu nieruchomości do obszaru rewitalizacji przeprowadzono dodatkową analizę rozmieszczenia wybranych rodzajów budynków użyteczności publicznej w ujęciu wewnętrznym. Koncentrację tych budynków uznano za dodatkowy element świadczący o znaczeniu obszaru, z punktu widzenia procesów rozwoju miasta. W tym celu wykorzystano dane znajdujące się w Bazie Danych Obiektów Topograficznych (BDOT10K). Do najistotniejszych, z punktu widzenia procesów rozwoju miasta, zaliczono następujące rodzaje budynków użyteczności publicznej:

- ogólnodostępne obiekty kulturalne;
- budynki muzeów i bibliotek;
- budynki szkół i instytucji badawczych;
- budynki szpitali i zakładów opieki medycznej;
- budynki kultury fizycznej;
- budynki administracji publicznej;
- wybrane budynki zamieszkania zbiorowego (m.in. internaty, bursy, DPS i in.).

Wyniki przeprowadzonego postępowania potwierdziły zasadność dokonania korekty obszaru rewitalizacji w zakresie wskazanych nieruchomości znajdujących się jednocześnie na wyznaczonym obszarze zdegradowanym, ze względu na jego znaczenie z punktu widzenia rozmieszczenia wybranych budynków użyteczności publicznej.

W rezultacie, Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski zdecydował o uwzględnieniu złożonych wniosków:

- Dyrekcji Szkoły Podstawowej Nr 4 w całości;
- Starosty Powiatu Bielskiego w części dotyczącej nieruchomości odnoszącej się do Powiatowego Zarządu Dróg w Bielsku Podlaskim, ul. Widowska 1.

Teren, o który rozszerzono obszar rewitalizacji był niezamieszkały i obejmował powierzchnię 1,6 ha. Zlokalizowane na nim były łącznie cztery podmioty wpisane do REGON. W konsekwencji, ze względu na znikome znaczenie obszaru rozszerzenia z punktu widzenia analizy wskaźnikowej, nie przeprowadzono ponownej weryfikacji podobszaru centralnego w tym zakresie.

Na wyznaczony obszar rewitalizacji składają się dwa podobszary:

1. Podobszar Centralny zajmuje powierzchnię **253,3 ha (9,4%)** i jest zamieszkiwany przez **5,3 tys. mieszkańców**;
2. Podobszar PGR-POM odpowiada za **23,6 ha** powierzchni **(0,9%)** i **1,1 tys. mieszkańców**.

łącznie obszar rewitalizacji ma powierzchnię 276,9 ha (10,3%) i w 2022 r. był zamieszkiwany przez 6,4 tys. mieszkańców (26,2%).

Tabela 2.3.4. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim po konsultacjach społecznych.

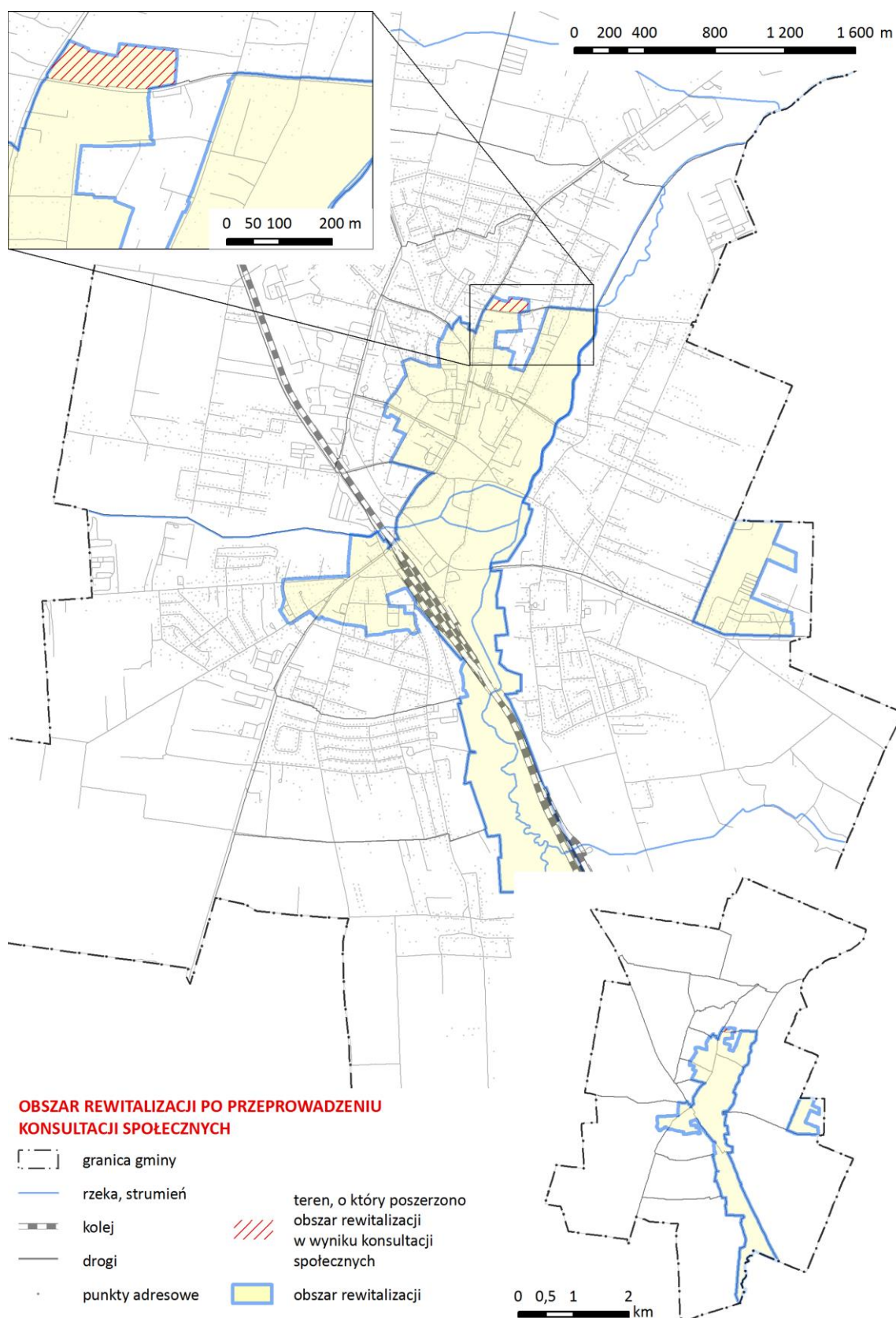
L.p.	Nazwa jednostki	Liczba ludności w 2022 r.	Udział w ludności miasta w %	Powierzchnia w ha	Udział w powierzchni miasta w %
1.	Podobszar Centralny	5320	21,7	253,3	9,4
2.	Podobszar POM	1116	4,5	23,6	0,9
Obszar rewitalizacji		6436	26,2	276,9	10,3
Miasto Bielsk Podlaski		24541	100,0	2700,8	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.

Tabela 2.3.5. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Bielsku Podlaskim po konsultacjach społecznych.

L.p.	Nazwa jednostki	Liczba ludności w 2022 r.			Powierzchnia		
		Obszar zdegradowany	Obszar rewitalizacji	Udział obszaru rewitalizacji w %'	Obszar zdegradowany w ha	Obszar rewitalizacji w ha	Udział obszaru rewitalizacji w %'
1.	Brańska	1517	176	11,6	364	10	2,6
2.	Centrum II	2413	1060	43,9	33	28	85,7
3.	Centrum-Zamkowa	2011	2011	100,0	77	86	111,5
4.	Kościuszki	2021	929	46,0	19	8	43,1
5.	Meksyk	804	0	0,0	12	0	0,0
6.	PGR-POM	1116	1116	100,0	37	24	63,8
7.	Poświętna	1705	807	47,3	36	18	49,4
8.	Północ	2070	0	0,0	47	2	3,5
9.	Zatorze	1240	337	27,2	150	102	68,0
10.	Żwirki i Wigury	619	0	0,0	148	0	0,0
Ogółem		15516	6436	41,5	923	277	30,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim i in.



Rysunek 2.3.4. Obszaru rewitalizacji w Bielsku Podlaskim po przeprowadzeniu konsultacji społecznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10K i UM w Bielsku Podlaskim.



Rysunek 2.3.5. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM i in.

3. POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. Podobszar Centralny

Podobszar Centralny był największym spośród dwóch wyznaczonych podobszarów rewitalizacji. Na obszarze 253,3 ha w 2022 r. koncentrował on ponad 5,3 tys. mieszkańców. Powierzchnia podobszaru stanowiła ok. 9,4 % ogółu powierzchni miasta, jednocześnie odpowiadając za zdecydowaną większość, bo 91,5% całego obszaru rewitalizacji. Udział Podobszaru Centralnego w ogólnej liczbie mieszkańców miasta kształtował się na poziomie 21,7%.

Z punktu widzenia zarówno procesów rozwojowych miasta, jak również procesów rewitalizacji jest to obszar kluczowy, na którym powinna koncentrować się zdecydowana większość działań.

3.1.1. Zjawiska społeczne

3.1.1.1. Demografia

Podobszar Centralny zamieszkiwany był w 2022 r. przez 5320 osób. Była to liczba mniejsza o 299 osób od liczby mieszkańców podobszaru w 2017. W analizowanym okresie czasu podobszar Centralny stracił więc 5,3% ogółu mieszkańców. W skali całego miasta, liczba ludności spadła natomiast z 24 883 osób do 24 541 osób, co oznaczało przeciętny spadek liczby mieszkańców w całym mieście, wynoszący -1,4%. Dynamika spadku ludności na podobszarze Centralnym była zatem blisko czterokrotnie wyższa od poziomu referencyjnego dla całego miasta. Fakt ten świadczy o bardzo zaawansowanych procesach kryzysu demograficznego na podobszarze rewitalizacji.

Liczba osób w wieku produkcyjnym wyniosła na podobszarze w 2022 r. 2937 osób. W stosunku do roku 2017 zmniejszyła się ona o 75 osób, co w wymiarze względnym oznaczało spadek o 2,5%.

Wskaźnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym był w przypadku podobszaru Centralnego względnie wysoki i wyniósł w 2022 r. 81,1. Wartość ta była o 12% wyższa od analogicznej wartości referencyjnej obliczonej dla całego miasta i wynoszącej 72,3. Jednocześnie, wartość wskaźnika dla roku 2022 była zauważalnie niższa od analogicznej obliczonej dla roku 2017 i wynoszącej 86,5, co wskazuje na względnie rosnącą rolę w strukturze ludności osób w wieku produkcyjnym.

Odzwierciedlenie negatywnych trendów demograficznych można było odnaleźć także wśród opinii wyrażanych przez respondentów w badaniu ankietowym. W pytaniach otwartych zdarzały się bowiem wzmianki o „wymieraniu” obszaru rewitalizacji.

Do najważniejszych problemów demograficznych podobszaru można zatem zaliczyć:

- intensywne procesy wyludniania się obszaru;
- wysokie obciążenie ludnością w wieku nieprodukcyjnym;
- zły stan psychofizyczny mieszkańców po okresie pandemii SARS-Cov-2 (badania jakościowe).

Do głównych atutów w zakresie demografii podobszaru zaliczała się natomiast obecność dużych, zwartych obszarów zabudowy wielorodzinnej.

3.1.1.2. Ubóstwo

Miarą natężenia problemów społecznych, znajdującą szerokie zastosowanie w przybliżaniu problemów związanych z ubóstwem jest liczba beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Kategoria ta obejmuje wszystkie osoby w rodzinach korzystających z pomocy MOPS bez względu na powód wsparcia. Jedna osoba może korzystać z tego wsparcia z różnych powodów, dlatego też kluczowe jest pozyskanie danych w takiej formie, aby rodziny korzystające ze świadczeń były reprezentowane tylko raz.

Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy MOPS ogółem spadła na podobszarze Centralnym z poziomu 567 w 2017 r. do 419 w roku 2022. Oznaczało to zmniejszenie się jej o 26%. W konsekwencji wskaźnik liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia MOPS w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców obliczony dla podobszaru rewitalizacji wyniósł 78,8 i był o ponad 60% wyższy od wartości obliczonej dla całego miasta. W porównaniu do wartości wskaźnika z roku 2017 wynoszącej 100,9 nastąpił jednak w tym przypadku wyraźne ograniczenie intensywności analizowanego zjawiska.

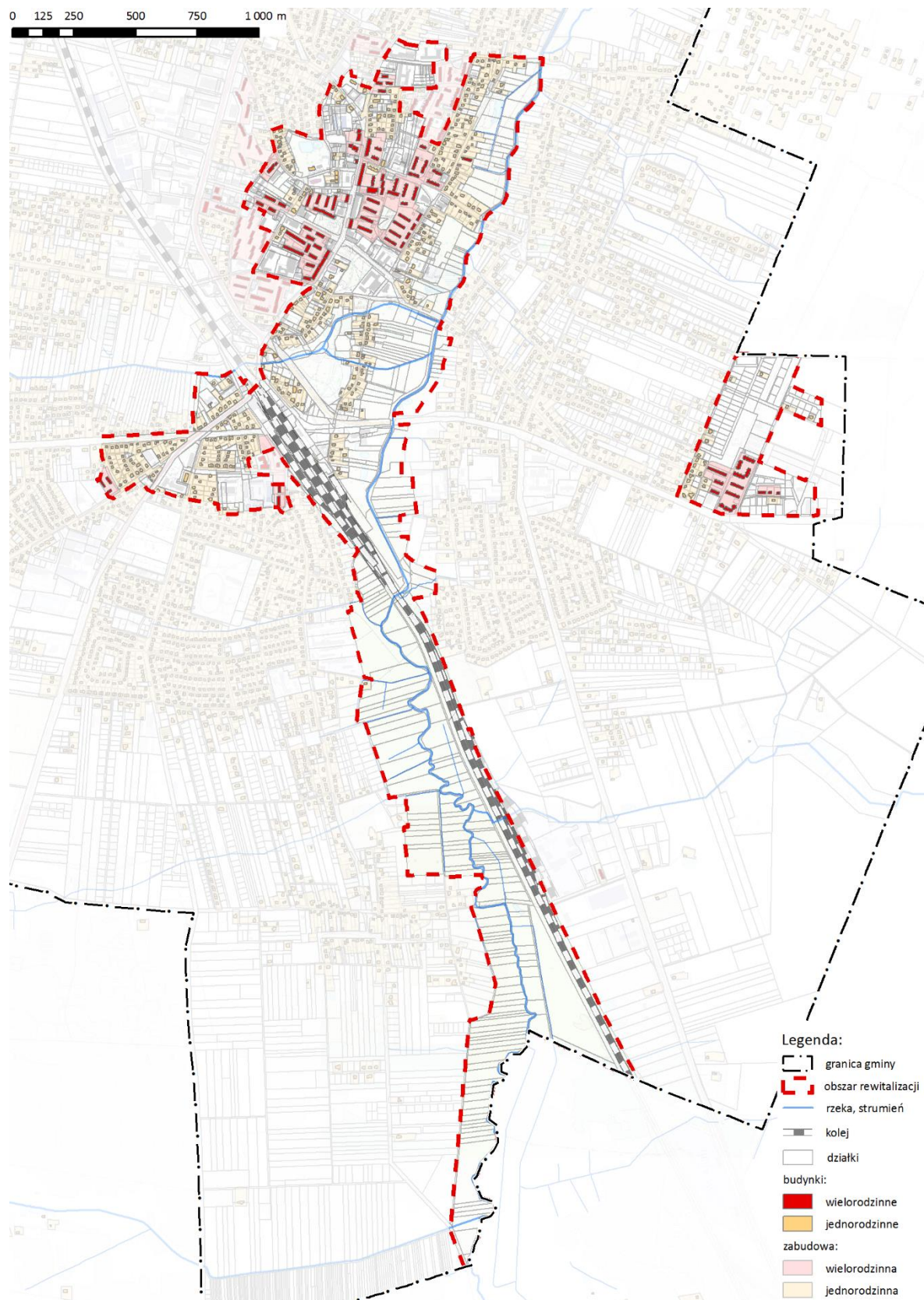
W przypadku podobszaru Centralnego liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcia udzielane przez MOPS z powodu ubóstwa wyniosła 157 i odpowiadała za 36% ogółu osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z takiego powodu w całym mieście. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców liczba osób w rodzinach korzystających z wsparcia MOPS z powodu ubóstwa wyniosła w 2022 r. 29,5. Wartość ta była o ok. 2/3 wyższa niż analogiczna dla całego miasta (17,6).

Ważnym wskaźnikiem świadczącym o trwałości procesów ubóstwa jest wskaźnik liczby osób długotrwale korzystających z wsparcia MOPS w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. W przypadku podobszaru Centralnego w 2022 r. wyniósł on 30,8 i był o 58% wyższy od wartości referencyjnej dla miasta. Liczba osób w rodzinach długotrwale korzystających z pomocy MOPS wyniosła dla podobszaru rewitalizacji 164.

Wskaźniki oddające poziom ubóstwa występowaniem na podobszarze Centralnym zjawiska ubóstwa wskazują zarówno na wysoki poziom tego zjawiska, jak również na jego względnie trwały charakter.

Do najważniejszych problemów związanych z ubóstwem na podobszarze rewitalizacji zaliczały się:

- wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej;
- zjawisko długotrwałego korzystania z pomocy społecznej;
- wysoki poziom zaległości czynszowych w zasobie komunalnym;
- trudności prawne w zakresie możliwości redukcji zadłużenia czynszowego;
- zjawisko dziedziczenia niewłaściwych postaw w rodzinach problemowych;
- rosnące koszty utrzymania w zabudowie wielorodzinnej spowodowane inflacją i kryzysem energetycznym – ubóstwo energetyczne.



Rysunek 3.1.1. Podobszar Centralny w Bielsku Podlaskim w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10K.

3.1.1.3. Osoby ze szczególnymi potrzebami

Znaczenie zjawiska niepełnosprawności wynika wprost ze złożonego charakteru problemów, dotyczących na ogół całe rodziny dotknięte niepełnosprawnością. Rzutu ją one na szereg uwarunkowań społecznych i gospodarczych związanych z funkcjonowaniem zarówno samych niepełnosprawnych, ich rodzin, jak również bezpośredniego otoczenia.

Liczba osób w rodzinach uzyskujących wsparcie MOPS z tytułu niepełnosprawności wyniosła na podobszarze rewitalizacji w 2022 r. 181 i stanowiła 36% ogółu takich osób w skali całego miasta. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dało to wartość wskaźnika wynoszącą 34,0, co było poziomem o ok. 2/3 wyższym od wartości dla całego miasta.

Podobszar Centralny odpowiadał w 2022 r. za 208 osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Udział podobszaru w takiej populacji w skali całego miasta wyniósł 35%. Wskaźnik intensywności analizowanego zjawiska otrzymany po przeliczeniu tej liczby na 1000 mieszkańców w 2022 r. wyniósł 39,1 i był o 61% wyższy od wartości referencyjnej dla całego miasta. Należy także zauważyć, że ten powód wsparcia był najliczniejszym spośród wszystkich analizowanych powodów wsparcia ze strony MOPS.

Grupa osób w wieku senioralnym tj. 60 lat i więcej zamieszkujących podobszar rewitalizacji liczyła w 2022 r. 1873 osoby i stanowiła 35% ogółu populacji podobszaru. Wartość ta, była zauważalnie, bo o 22% wyższa od poziomu referencyjnego dla Bielska Podlaskiego wynoszącego 28,9. Jednocześnie, sam fakt, że już więcej niż co trzeci mieszkaniec podobszaru był w 2022 r. seniorem, świadczy o zaawansowanych procesach starzenia się podobszaru Centralnego.

Liczba najmłodszych tj. w wieku 0-3 lata, mieszkańców podobszaru rewitalizacji wyniosła w 2022 r. 138 osób, co odpowiadało ich udziałowi w ogóle populacji wynoszącym 2,6%. Wynik ten był wyraźnie niższy od wartości ogólnomiejskiej. W skali całego miasta udział roczników 0-3 wyniósł bowiem 3,4%.

Nie ulega wątpliwości, że jednym z największych wyzwań stojących przed podobszarem Centralnym będą intensywne procesy starzenia się populacji, którym towarzyszyć będzie pogarszający się stan zdrowia najstarszej części populacji. W badaniu ankietowym, starzenie się populacji było najczęściej wskazywanym problemem obszaru rewitalizacji.

Liczba osób otrzymujących dofinansowanie do pobytu w Domu Pomocy Społecznej z MOPS w Bielsku Podlaskim w latach 2018-2022 najpierw systematycznie wzrastała do 38 osób w roku 2020, a następnie gwałtownie spadła do 26 osób w 2022 r. Trend ten świadczy o bardzo dużym, negatywnym wpływie pandemii SARS-Cov-2 na grupę bielszczan korzystających z dofinansowania do pobytu w DPS. Jednocześnie od roku 2022 zauważalny jest bardzo wysoki wzrost kosztów jednostkowych pobytu w DPS. Wzrosły one z poziomu 27,6 tys. zł w 2018 r. do 35,6 tys. zł w roku 2022 tj. o 29%. Sytuacja taka, będzie w konsekwencji, w najbliższych latach stanowić rosnące wyzwanie natury finansowej dla miejskiego systemu opieki społecznej. Rozwiązaniem tego problemu może być wybudowanie w mieście, w oparciu o nieruchomości zlokalizowane na podobszarze Centralnym, Domu Pomocy Społecznej, który pozwoliłby zarówno na ograniczenie kosztów związanych z pobytem w takiej placówce osób z terenu rewitalizacji. Dodatkowo, inwestycja taka korzystnie wpłynęłaby na podtrzymanie relacji pomiędzy klientami DPS a ich rodzinami, ze względu na dużo lepszą dostępność takiej placówki, w tym także pieszą i rowerową.

[illegible]

Źródło: opracowanie własne

Do najważniejszych negatywnych zjawisk w zakresie występowania osób ze szczególnymi potrzebami należały:

- wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym;
- procesy szybkiego starzenie się populacji obszaru;
- wysoka koncentracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych;
- rosnące natężenie problemów związanych ze stanem zdrowia mieszkańców (długotrwała choroba, niepełnosprawność);
- niewystarczający poziom aktywizacji osób niepełnosprawnych;
- „zasiedzenie” dużej części populacji senioralnej;
- niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym;
- przemoc wobec osób starszych (ekonomiczna, fizyczna i in.);
- kryzys relacji i kontaktów międzyludzkich we wszystkich grupach wiekowych;
- rosnące koszty utrzymania pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej;
- starzenie się opiekunów osób zależnych.

3.1.1.4. Problemy rodzin

Jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla funkcjonowania rodzin na terenie miasta jest zjawisko przemocy. Na terenie podobszaru rewitalizacji w 2022 r. procedurą Niebieskiej Karty objętych było łącznie 110 osób funkcjonujących w rodzinach z tego rodzaju problemem. Stanowiły one prawie 28% ogółu osób w rodzinach objętych taką procedurą. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców liczba osób w rodzinach z problemem przemocy wyniosła dla podobszaru rewitalizacji 20,7 i była o blisko 28% wyższa od poziomu ogólnomiejskiego wynoszącego 16,2.

Powodem wsparcia z MOPS, który przybliży kondycję rodzin jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na podobszarze rewitalizacji liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z takiego powodu wyniosła 38. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, dała ona wartość wskaźnika na poziomie 7,1. Był to wynik nieznacznie wyższy od poziomu dla całego miasta (6,9).

Liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego wyniosła w 2022 r. w przypadku podobszaru Centralnego 124, co stanowiło 31% ogółu takich osób w mieście. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców liczba ta dała wynik wynoszący 23,3. Była to wartość przekraczająca poziom wskaźnika dla całego miasta o 43%.

Liczba osób w rodzinach objętych asystenturą rodzin wyniosła w 2022 r. 35, co odpowiadało prawie 36% udziałowi w ogóle takich osób w skali całego miasta. Wskaźnik liczby osób w takich rodzinach w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, w 2022 r. osiągnął wartość 6,6 i był o 65% wyższy od wartości ogólnomiejskiej (4,0).

Podobszar Centralny charakteryzował się bardzo wysokim natężeniem zjawisk kryzysowych występujących w rodzinach. Stan taki w dużym stopniu sugeruje konieczność zastosowania kompleksowych form wsparcia rodzin w ramach planowanej interwencji rewitalizacyjnej. Działania rewitalizacyjne powinny zostać skierowane do wszystkich członków rodzin a więc zarówno mężczyzn, jak i kobiet, czy dzieci.

Wśród głównych problemów podobszaru Centralnego w zakresie problemów rodzin, do najistotniejszych należały:

- ponadprzeciętne natężenie zjawiska przemocy w rodzinach;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- ponadprzeciętny poziom koncentracji rodzin otrzymujących świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego;
- koncentracja rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- wysoki poziom korzystania ze świadczeń rodzinnych;
- wysoki poziom koncentracji osób samotnych korzystających z pomocy społecznej;
- rosnąca liczba osób samotnie zamieszkujących domy jednorodzinne;
- zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu problemów w rodzinie.

3.1.1.5. Bezrobocie

Zjawisko bezrobocia współwystępuje ze zjawiskiem ubóstwa i często jest jedną z przyczyn całego procesu wykluczenia pewnych grup mieszkańców.

Liczba osób bezrobotnych ogółem wyniosła w przypadku podobszaru rewitalizacji 116, co w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym dało wartość wskaźnika wynoszącą 3,9. Była ona o ponad 25% wyższa niż wartość referencyjna obliczona dla całego miasta (3,1).

Najliczniejszą grupą osób bezrobotnych spośród analizowanych grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby bezrobotne długotrwale. Na podobszarze Centralnym zamieszkiwało ich 50. W przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym oznaczało to wartość wskaźnika wynoszącą 1,7. Poziom analizowanego wskaźnika ten był zatem o ok. ¼ wyższy od poziomu dla całego miasta.

Kolejną, z punktu widzenia liczebności grupą osób bezrobotnych były osoby w wieku 50 lat i więcej. Na podobszarze Centralnym w 2022 r. było ich 37, co po odniesieniu do 100 osób w wieku produkcyjnym dało wynik 1,3. Był on wyższy od wartości referencyjnej o ponad 38%.

Liczba osób bezrobotnych z najniższym wykształceniem wyniosła dla podobszaru rewitalizacji 30. Oznaczało to, że na terenie podobszaru koncentruje się ponad 30% takich osób bezrobotnych. W przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, wynik podobszaru rewitalizacji wyniósł 1,0 i był aż o połowę wyższy od wartości ogólnomiejskiej wynoszącej 0,7.

Znaczącym elementem składowym struktury osób bezrobotnych na podobszarze Centralnym były osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych. Było ich 33, co w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym oznaczało wartość wskaźnika wynoszącą 1,0, przy wartości dla miasta równej 0,9.

Także wszystkie pozostałe, spośród analizowanych, grup osób bezrobotnych występowały na podobszarze Centralnym w proporcjonalnie wyższym natężeniu w odniesieniu do wartości ogólnomiejskiej. Były to: osoby bezrobotne: z dzieckiem do 6 roku życia (o 42%), bez doświadczenia

zawodowego (o 37%) oraz bezrobotne kobiety, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka (o 24%)

Zjawisko bezrobocia, pomimo niewielkiego wymiaru w liczbach bezwzględnych, wskazuje na intensywne współwystępowanie na podobszarze Centralnym szczególnych form bezrobocia. Bezrobocie podobszaru wykazuje w konsekwencji dużą trwałość i niską podatność na zmiany.

Najważniejszymi problemami związanymi z występowaniem na podobszarze Centralnym zjawiska bezrobocia należały wysoki poziom wszystkich analizowanych grup osób bezrobotnych tj.:

- ogółem;
- młodych tj. do 30 roku życia;
- starszych tj. 50 lat i więcej;
- długotrwale;
- z najniższym wykształceniem;
- wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia;
- bez doświadczenia zawodowego;
- bez kwalifikacji zawodowych;
- kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka.

3.1.1.6. Bezpieczeństwo

Poziom bezpieczeństwa na potrzeby delimitacji podobszaru rewitalizacji postanowiono przybliżyć na podstawie danych uzyskanych w Komendzie Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim oraz Komendzie Państwowej Straży Pożarnej.

Suma wykroczeń stwierdzonych na podobszarze Centralnym wyniosła w ciągu trzech lat okresu 2020-2022 łącznie 543. Odpowiadało to blisko 31% udziałowi w ogóle wykroczeń na terenie miasta w tym czasie. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dało to wynik 102,1, który był o 42% wyższy od poziomu natężenia analizowanego zjawiska dla całego miasta (71,9). Wykroczenia, jakkolwiek stanowią czyny o mniejszej, w porównaniu do przestępstw, szkodliwości, ze względu na kilkukrotnie wyższą częstość występowania, mogą w istotny sposób wpływać na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników podobszaru.

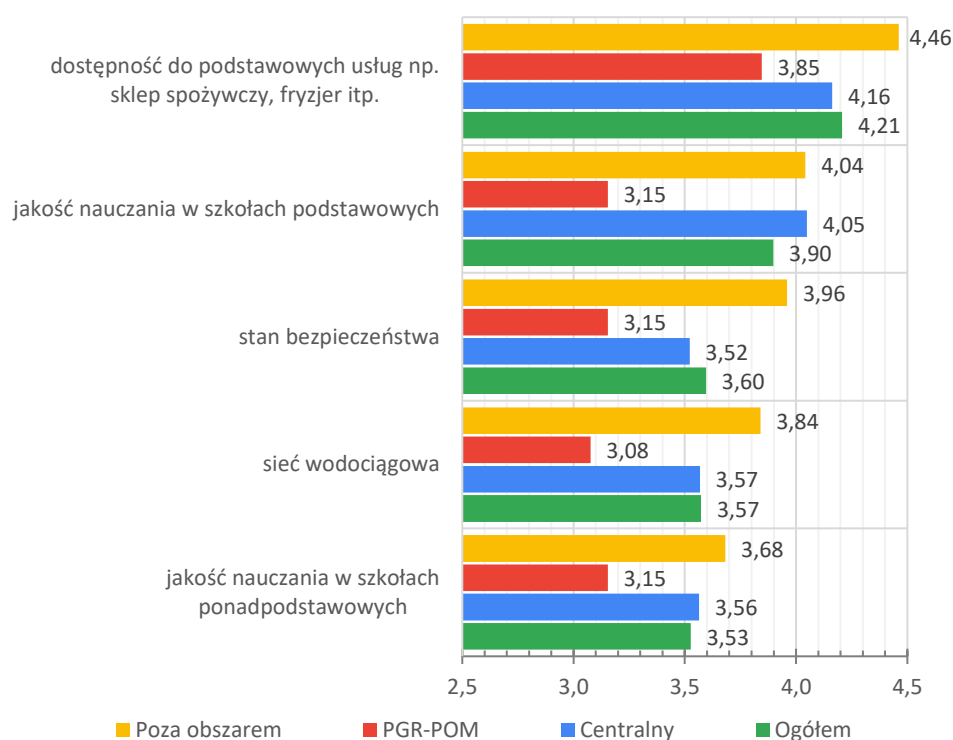
Podobszar Centralny charakteryzował się występowaniem szeregu innych negatywnych zjawisk związanych z poziomem bezpieczeństwa. Do takich należał wysoki poziom odnotowanych na terenie podobszaru miejscowych zagrożeń bezpieczeństwa. W latach 2017-2022 było ich łącznie 252, co stanowiło 34% ogółu takich zagrożeń odnotowanych w skali całego miasta. Wartość wskaźnika powstałego po przeliczeniu tej wartości na 1 tys. mieszkańców wyniosła 474,7 i była o prawie 59% wyższa od poziomu ogólnomiejskiego (29,9).

Wyraźnie wyższe w skali miasta natężenie, odnotowano także w przypadku wypadków i kolizji. Jakkolwiek w tak długim, analizowanym okresie czasu tj. 2017-2022 stwierdzono ich na podobszarze tylko 35, to jednak porównanie wskaźników obliczonych dla podobszaru i miasta wyraźnie wskazuje na wysoki poziom ich występowania w przypadku pierwszego z wymienionych. Wartość wynosząca 6,6 była bowiem o 45% wyższa od analogicznej dla całego miasta (4,5).

Tego rodzaju zdarzenia koncentrowały się w ścisłym centrum miasta. Zauważalne było ponadto ich skupienie wzdłuż głównych dróg w części podobszaru położonej za torami kolejowymi.

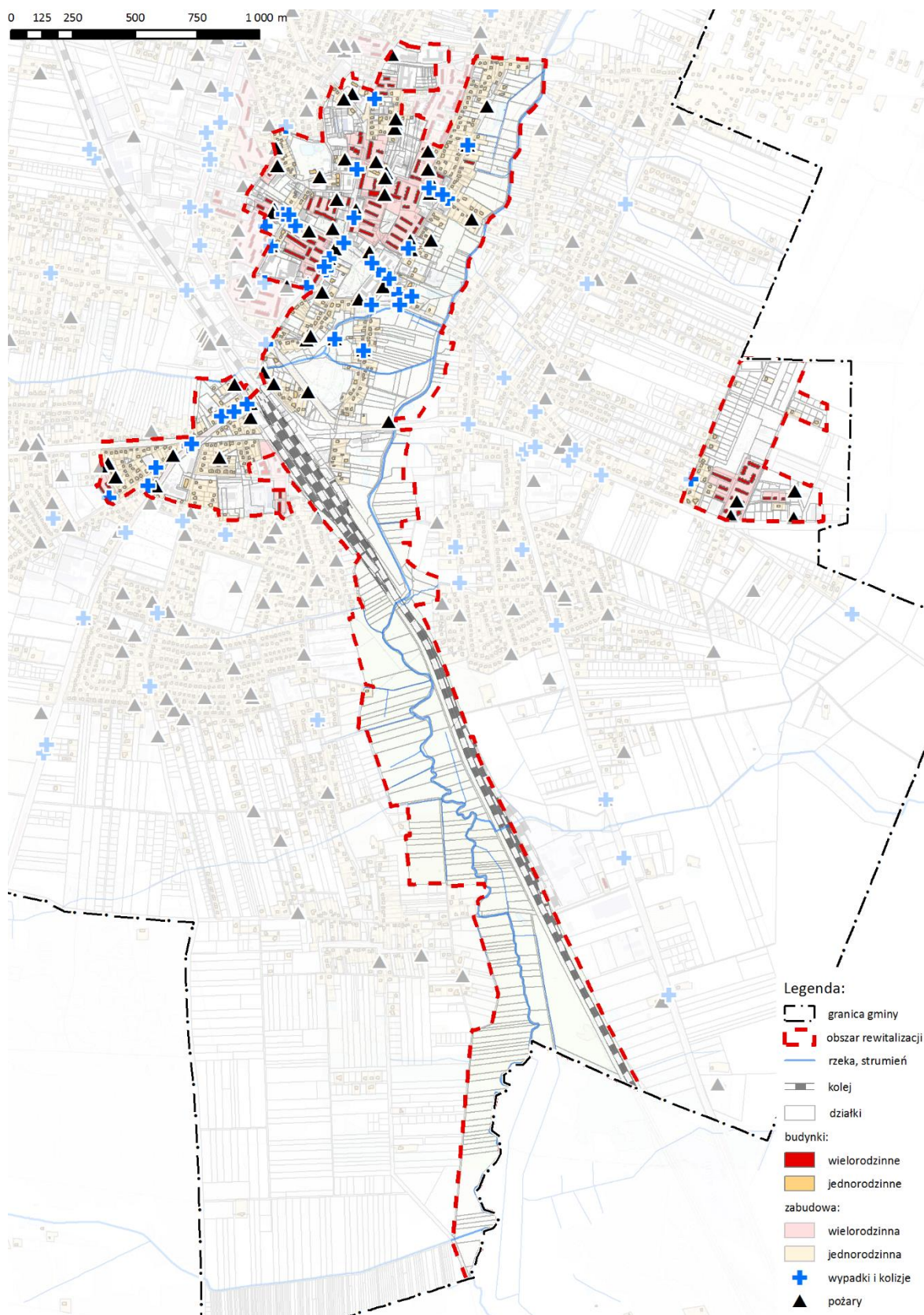
Nieznacznie tylko podwyższony, w stosunku do poziomu ogólnomiejskiego, wskaźnik dotyczył liczby pożarów. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wyniósł on w przypadku podobszaru 11,8, podczas gdy wartość dla miasta – 11,5. Większość pożarów koncentrowała się w analizowanym okresie czasu na obszarze zabudowy jednorodzinnej.

Przeprowadzona analiza wskazuje na występowanie na terenie podobszaru Centralnego całego szeregu, różnego rodzaju negatywnych zjawisk odnoszących się kwestii bezpieczeństwa. Co ciekawe, stan bezpieczeństwa był, w badaniach ankietowych, jedną z pięciu najwyżej ocenionych przez respondentów kwestii (3,6). Wyraźnie widoczny był jednak w tym przypadku rozdzźwięk pomiędzy oceną respondentów spoza obszaru rewitalizacji (4,0) a tymi zamieszkującymi podobszar Centralny.



Rysunek 3.1.4. Kwestie dotyczące obszaru rewitalizacji ocenione w badaniu ankietowym najwyżej.

Źródło: opracowanie własne.



Rysunek 3.1.5. Problemy związane z bezpieczeństwem na podobszarze Centralnym w latach 2017-2022.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPSP w Bielsku Podlaskim.

Badania jakościowe ujawniły ponadto cały szereg innych, zauważanych przez interesariuszy procesu rewitalizacji negatywnych kwestii związanych z poziomem bezpieczeństwa. Łącznie z analizą danych ilościowych pozwoliły one na zidentyfikowanie na podobszarze Centralnym następujących problemów bezpieczeństwa:

- wysoki poziom wykroczeń w latach 2020-2022;
- problemy związane z oszustwami „na wnuczka”, „na policjanta” itd.;
- młodzież poruszająca się grupami na rowerach po chodnikach stwarzająca zagrożenie dla pieszych;
- konflikty w szkołach pomiędzy uczniami różnych narodowości (Ukraińcy i Białorusini);
- ponadprzeciętny poziom występowania kolizji w latach 2017-2022;
- ponadprzeciętny poziom występowania miejscowych zagrożeń bezpieczeństwa w latach 2017-2022;
- potrzeba dalszej profesjonalizacji PSP;
- potrzeba dalszej profesjonalizacji Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim;
- ponadprzeciętny poziom występowania pożarów w latach 2017-2022;
- niejasny podział obowiązków w zakresie konserwacji, utrzymania i oznakowania instalacji wodociągowej przeciwpożarowej;
- zagrożenie tlenkiem węgla i pożarami w budynkach mieszkalnych stosujących piece na paliwa stałe;
- występowanie przypadków dewastacji urządzeń publicznych (np. na placu zabaw przy Przedszkolu nr 5).

Wśród nielicznych potencjałów podobszaru Centralnego w zakresie bezpieczeństwa znajdują się:

- obecność w granicach podobszaru Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim;
- względnie wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

3.1.1.7. Kapitał społeczny

Niski poziom aktywności społecznej jest jednym ze zjawisk świadczących o znaczącym zaawansowaniu procesów kryzysowych struktur społecznych na obszarach zdegradowanych. Jednocześnie jest to jeden z ważnych wskaźników odzwierciedlających poziom kapitału społecznego, który w skali lokalnej w istotny sposób może wpływać na procesy rozwoju społeczno-gospodarczego. Do pomiarów poziomu kapitału pomostowego często bywa stosowany wskaźnik poziomu uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim. Ze względu na kwestie dostępności danych, do jego przybliżenia najczęściej wykorzystuje się poziom frekwencji wyborczej. Poziom uczestnictwa obywateli w wyborach samorządowych, parlamentarnych i prezydenckich oddaje także poziom współodpowiedzialności mieszkańców za społeczność lokalną lub za kraj. Im wyższa frekwencja wyborcza tym poziom ten i poziom kapitału społecznego pomostowego wyższy i *vice versa*.

Frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 roku, w przypadku podobszaru Centralnego wyniosła 51,3%, co było wynikiem zauważalnie niższym od poziomu frekwencji dla całego miasta (52,7%). Wyniki niższe do wartości referencyjnych dla całego miasta odnotowano również w Wyborach do Sejmu 2019 (54,5%) oraz I turze Wyborów Prezydenta RP 2020 (60,3%).

Niski poziom kapitału społecznego w ogólnopolskich wyborach z lat 2018-2020 sugeruje względnie trwały charakter tego zjawiska oraz konieczność podjęcia działań pobudzających lokalną aktywność.

Pozytywnym uwarunkowaniem podobszaru jest natomiast zauważalna koncentracja na nim działalności podmiotów III sektora tj. stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych itp. Spośród 89 zidentyfikowanych w skali miasta podmiotów tego rodzaju, na terenie podobszaru Centralnego znajdowało się 24 z nich tj. 34%. Wskaźnik liczby takich podmiotów w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wyniósł w 2022 r. 4,5 i był o 58% wyższy od wartości referencyjnej dla całego miasta wynoszącej 2,9. Jednocześnie, w grupie organizacji pozarządowych zauważalny był udział podmiotów o profilu sportowym. Stanowiły one blisko 30% ogółu liczby organizacji pozarządowych na terenie podobszaru. Do grupy tej należały:

- UKS „Jedynka”;
- Miejski Klub Pływacki "Wodnik";
- Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Bielsku Podlaskim;
- UKS "Iskra" w Bielsku Podlaskim;
- UKS "Piątka" w Bielsku Podlaskim;
- UKS "Ekonomik";
- Klub Tenisa Stołowego w Bielsku Podlaskim.

W grupie organizacji o profilu społecznym zarejestrowane były natomiast m.in.:

- Stowarzyszenie Edukacji Filmowej;
- Związek Ukraińców Podlasia;
- Stowarzyszenie Poetów Ziemi Bielskiej;
- PTTK Oddział w Bielsku Podlaskim;
- Stowarzyszenie Przyjaciół Chóru Polskiej Pieśni Narodowej;
- Stowarzyszenie Abstynentów „Promień”;
- "Stowarzyszenie Pomocy-Serce Ludzi Ziemi Bielskiej w Bielsku Podlaskim";
- "Małe Marzenia" Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Osobom Potrzebującym Wsparcia;
- Stowarzyszenie Sympatyków Chóru Pieśni i Tańca "Wasiloczki";
- Stowarzyszenie Muzyków Bielska Podlaskiego "Forte";
- Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola „Karmelki”;
- Fundacja Dobre Smaki;

- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Szansa" w Bielsku Podlaskim.

Do najważniejszych problemów związanych z kapitałem społecznym na podobszarze rewitalizacji należały:

- niska frekwencja w Wyborach samorządowych 2018, Wyborach do Sejmu i Senatu 2019 oraz Wyborach Prezydenta RP 2020;
- niski poziom aktywności społecznej mieszkańców;
- bardzo duży poziom wykorzystania („obłożenie”) Bielskiego Domu Kultury;
- ograniczona oferta kulturalna dla osób starszych;
- niska aktywność niektórych pozarządowych organizacji senioralnych;
- osłabienie więzi społecznych w wyniku m.in. pandemii SARS-Cov-2;
- brak kulturalnej oferty skierowanej do rodzin wielopokoleniowych.

Najważniejszym potencjałem związanym z kapitałem społecznym na podobszarze rewitalizacji była wysoka koncentracja organizacji pozarządowych. Jak największe włączenie tego rodzaju aktywności w proces rewitalizacji będzie z głównych wyzwań procesu rewitalizacji w mieście.

3.1.1.8. Poziom edukacji

Problemy natury społecznej wśród dzieci i młodzieży należą do dość trudno uchwytnych w kontekście analiz statystycznych zróżnicowania wewnątrzmięjskiego. Podstawową miarą problemów społecznych w grupie najmłodszych mieszkańców miasta są kwestie znajdujące swoje odzwierciedlenie w ich problemach z nauką. Najczęściej tego rodzaju sytuacje wynikają z niekorzystnych zjawisk zachodzących w rodzinach i ich najbliższym otoczeniu. Analiza problemów związanych z edukacją dzieci i młodzieży stanowi zatem niezwykle cenny kontekst problemów społecznych danego obszaru.

W roku 2022, wyniki egzaminu ósmoklasisty dla uczniów zamieszkujących podobszar były zbliżone do wartości przeciętnej. Nieznacznie poniżej wartości referencyjnych dla całego miasta kształtowały się dla egzaminów z: j. polskiego (57,0) i matematyki (49,6). Powyżej, natomiast dla egzaminu z j. obcego (67,7). Warto podkreślić, że sama jakość nauczania w szkołach podstawowych została przez uczestników badania ankietowego oceniona względnie wysoko, tj. na poziomie 3,9.

Na terenie podobszaru zlokalizowanych jest szereg instytucji edukacyjnych, zarówno publicznych, jak i niepublicznych. W granicach podobszaru działają m.in. przedszkola (4), szkoły podstawowe (4), szkoły specjalne (2), liceum ogólnokształcące (1), szkoła muzyczna I stopnia (1), szkoła policealna (1), punkt przedszkolny (1), czy poradnia psychologiczno-pedagogiczna (1). Łącznie podobszar Centralny skupiał blisko 42% ogółu podmiotów edukacyjnych (sekcja P PKD) zarejestrowanych w REGON.

W ramach problemów edukacyjnych na podobszarze Centralnym zidentyfikowano następujące problemy:

- niski poziom wyników egzaminów z: języka polskiego oraz matematyki;

- duże natężenie intensywnych bodźców oddziałujących negatywnie na dobrostan dzieci i młodzieży w szkołach;
- brak zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży;
- niska dostępność różnych form ciekawego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży;
- problemy psychologiczne młodzieży: depresja, agresja, narkotyki;
- niedostateczna jakość usług edukacyjnych i opiekuńczych;
- niewystarczające warunki do rozwoju dzieci niepełnosprawnych;
- niski poziom aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

Do potencjałów podobszaru należą natomiast:

- ponadprzeciętny poziom wyników egzaminów z: języka obcego;
- wysoki poziom koncentracji podmiotów edukacyjnych.

3.1.1.10. Problemy alkoholowe

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu stanowią w warunkach polskich jeden z ważnych elementów sprzyjających występowaniu wielu zjawisk kryzysowym w rodzinach. Dane dotyczące tego rodzaju negatywnych zjawisk w praktyce możliwe są do przybliżenia poprzez dane pochodzące z wniosków o leczenie skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. O jej zastosowaniu zadecydowała możliwość łatwego pozyskania szczegółowych danych. Analizie poddano okres 2017-2022. Średnia, roczna liczba wniosków z podobszaru Centralnego wyniosła w analizowanym okresie czasu 13 przy wartości dla miasta równej 98. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców obie wartości dały odpowiednio wynik: 2,5 oraz 4,0.

3.1.2. Sfera gospodarcza

3.1.2.1. Przedsiębiorczość

Podobszar Centralny reprezentuje obszar centralny miasta zarówno w rozumieniu jego położenia w obrębie granic administracyjnych, jak również pełnionych przez niego ponadlokalnych funkcji. Fakt ten dobitnie potwierdza analiza zjawiska przedsiębiorczości. Pomimo intensywnej zabudowy mieszkaniowej o charakterze wielorodzinnym, teren ten osiągnął bardzo wysokie, w skali miasta, wartości wskaźnika przedsiębiorczości mierzonego liczbą firm zarejestrowanych w systemie REGON w relacji do liczby osób w wieku produkcyjnym. Łącznie na terenie podobszaru w 2023 r. w systemie REGON zarejestrowanych było 808 podmiotów gospodarczych. Liczba ta odpowiadała za 31,8% ogółu podmiotów zarejestrowanych w REGON. W konsekwencji, po przeliczeniu na liczbę osób w wieku produkcyjnym zamieszkujących podobszar dało to wartość wskaźnika wynoszącą 275,1. Była to wartość o 54,2% wyższa od wskaźnika referencyjnego obliczonego dla całego miasta i wynoszącego 178,4.

Rozkład przestrzenny firm na terenie podobszaru uwidacznia pewne prawidłowości. Najważniejszą, jest koncentracja lokalizacji podmiotów gospodarczych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wynika to w dużej mierze z wykorzystania parterów budynków wielorodzinnych na cele handlowe. Dla odmiany, niewielka część firm znajduje się na terenie o dominującej zabudowie o charakterze jednorodinnym.

Tabela 3.1.3. Problemy gospodarcze na podobszarze Centralnym.

Obszar	Liczba podmiotów	Osoby w wieku produkcyjnym	Liczba podmiotów na 1000 osób w wieku produkcyjnym	% wartości dla miasta
Podobszar Centralny	808	2937	275,1	154,2
Bielsk Podlaski	2541	14246	178,4	100,0

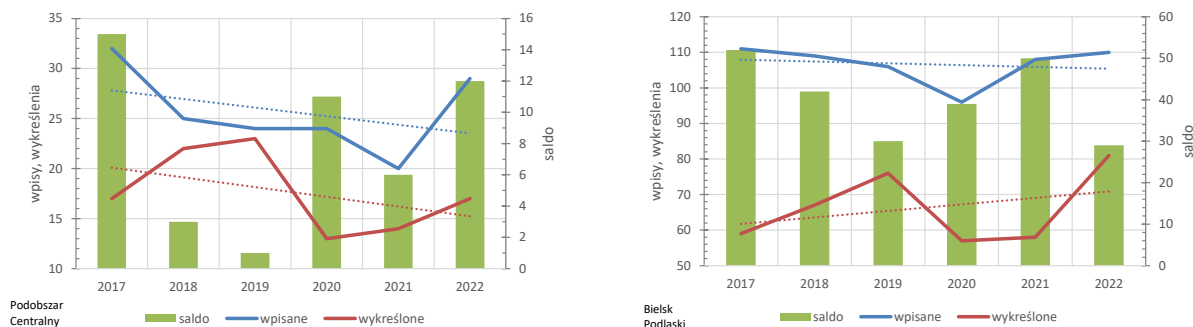
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM, EGiB

3.1.2.2. Kondycja firm

Zagadnienie związane z kondycją lokalnych firm postanowiono przybliżyć za pomocą analizy danych z CEiDG. W latach 2017-2022 na podobszarze Centralnym z tej ewidencji podmiotów gospodarczych wykreślono 106 podmiotów. Liczba ta odpowiadała za blisko 27% ogółu podmiotów wykreślonych z CEiDG w tym okresie czasu w całym mieście. W przeliczeniu na 100 firm znajdujących się w CEiDG w roku 2022 wartość wskaźnika wyniosła 20,4 i była nieznacznie niższa od analogicznej wartości dla całego miasta wynoszącej 22,5.

Podmiotów wpisanych do CEiDG w tym samym okresie czasu było 154, a więc wyraźnie tj. o prawie 39%, więcej od liczby podmiotów wykreślonych. Jednocześnie, liczba ta stanowiła 24% ogółu firm wpisanych do CEiDG w latach 2017-2022 na terenie miasta. Wskaźnik liczby firm wpisanych w przeliczeniu na 100 podmiotów w CEiDG w roku 2022 wyniósł dla podobszaru 29,7. Była to wartość wyraźnie niższa, tj. o kilkanaście procent, od wskaźnika dla całego miasta wynoszącego 36,2. W tym przypadku, w przeciwieństwie do poprzedniego wskaźnika, jest to uwarunkowanie o charakterze negatywnym. Stan taki może bowiem sugerować spadającą atrakcyjność podobszaru do prowadzenia drobnej działalności gospodarczej.

Szczegółowa analiza trendów w zakresie kondycji lokalnych przedsiębiorstwa na podobszarze Centralnym pozwala dostrzec, na wyraźne jej pogorszenie się w latach 2018 i 2019. Liczba podmiotów wykreślanych zbliżyła się wówczas do liczby podmiotów wpisanych, co w konsekwencji dało bardzo niskie wartości salda wynoszące odpowiednio 3 i 1. Trendy te były zbliżone w przebiegu do trendów zachodzących w całym mieście, ale ich intensywność była o wiele wyższa. W tych samych latach saldo firm w CEiDG wyniosło 30 i 39. Analogiczną sytuację można zaobserwować w przypadku skrajnych lat analizy tj. 2017 i 2022. Wówczas, dodatnie saldo podmiotów w CEiDG dla podobszaru rewitalizacji kształtowało się na poziomie odpowiednio 29% i 41% salda ogólnomiejskiego. Stan taki wskazuje na duży poziom wrażliwości sektora drobnych, lokalnych przedsiębiorstw na zmiany uwarunkowań gospodarczych zachodzących w całym mieście.



Rysunek 3.1.6. Podobszar Centralny w Bielsku Podlaskim w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT 10K i in.

Tabela 3.1.4. Problemy gospodarcze na podobszarze Centralnym.

	Liczba podmiotów w CEiDG ogółem w 2022 r.	Liczba podmiotów wykreślonych z CEiDG w latach 2017-2022	Liczba podmiotów wykreślonych z CEiDG w latach 2017-2022 na 100 podmiotów w 2022 r.	% wartości dla miasta	Liczba podmiotów wpisanych do CEiDG w latach 2017-2022	Liczba podmiotów wykreślonych z CEiDG w latach 2017-2022 na 100 podmiotów w 2022 r.	% wartości dla miasta
Podobszar Centralny	519	106	20,4	88,8	154	29,7	82,0
Bielsk Podlaski	1769	398	22,5	100,0	640	36,2	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM

3.1.2.3. Struktura przedsiębiorstw

Najliczniej reprezentowaną wśród podmiotów zarejestrowanych w REGON na podobszarze rewitalizacji sekcją PKD była sekcja G obejmująca handel detaliczny i hurtowy. Na tego rodzaju działalności przypadało 149 podmiotów (49%) z ogólnej liczby 304 tego rodzaju podmiotów zarejestrowanych w całym mieście. Działalność handlowa odpowiadała również za ponad 28% ogółu podmiotów zarejestrowanych w REGON na podobszarze rewitalizacji. Podobszar Centralny w Bielsku Podlaskim stanowi obszar o wysokiej koncentracji działalności handlowej, ze szczególnym uwzględnieniem handlu detalicznego. W tym przypadku, tj. działu 47 PKD (handel detaliczny), koncentracja ta była bowiem jeszcze wyższa. Udział podmiotów handlu detalicznego na podobszarze Centralnym w ogóle tego rodzaju podmiotów w mieście wyniósł 57,9%. Handlem detalicznym zajmowały się 124 podmioty z ogólnej liczby 214 w całym mieście. Jednocześnie, odpowiadały one za 24,2% spośród wszystkich 533 podmiotów zarejestrowanych w REGON na podobszarze rewitalizacji.

Drugim, co do liczebności rodzajem działalności gospodarczej była sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Na terenie podobszaru zarejestrowanych było 95 podmiotów o takim profilu działalności. Stanowiły one 11,8% ogółu firm na podobszarze, co było wynikiem niższym od analogicznego udziału dla miasta wynoszącego 9,2%. Jednocześnie, sekcja M na podobszarze Centralnym odpowiadała za 41,1 tego rodzaju firm w mieście. Najliczniejszymi działami PKD w ramach sekcji M były: dział 69 obejmujący działalność prawniczą, rachunkowo-księgową oraz doradztwo podatkowe liczący 41 podmiotów oraz dział 68 obsługa nieruchomości

liczący 30 przedsiębiorstw. Pierwszy z wymienionych tj. dział 69 koncentrował aż 60,3% wszystkich tego rodzaju firm w mieście.

Zbliżoną liczbę podmiotów gospodarczych odnotowano w sekcji S – Pozostała działalność usługowa. Liczebność tego rodzaju podmiotów wyniosła 94 i stanowiła 11,7% ogółu liczby podmiotów zarejestrowanych w REGON. Jednocześnie, podobszar rewitalizacji odpowiadał za koncentrację blisko 46,8% tego rodzaju podmiotów w skali całego miasta. Najliczniej reprezentowanym na podobszarze rewitalizacji działem tej sekcji był, liczący 48 podmiotów, dział 96 Pozostała indywidualna działalność usługowa. Obejmował on przede wszystkim usługi fryzjerskie i kosmetyczne. Drugim, pod względem liczebności działem PKD sekcji S był dział 96 Pozostała działalność usługowa. Na podobszarze rewitalizacji zarejestrowanych było 56 tego rodzaju podmiotów, co stanowiło 52,8% ogółu takich podmiotów w mieście. Drugim pod względem liczebności działem był dział 94 Działalność organizacji członkowskich. Na podobszarze rewitalizacji zarejestrowanych było 28 takich podmiotów, które odpowiadały za 36,8% tego rodzaju firm w całym mieście. Dziesięć podmiotów zarejestrowanych było ponadto w dziale 95 Naprawa i konserwacja komputerów i art. użytku osobistego i domowego (52,6%).

Czwartą, najliczniejszą na podobszarze rewitalizacji sekcją PKD jest sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna. Liczyła ona w 2023 r. 89 podmiotów, co stanowiło 11,1% ogółu firm zlokalizowanych na tym terenie, a jednocześnie odpowiadało za 39,6% tego rodzaju firm w mieście. Gros firm z sekcji Q przypadało na dział 85 Opieka zdrowotna liczący 85 podmiotów i będący drugim najliczniejszym działem PKD na podobszarze Centralnym. Firmy takie odpowiadały za 39,7% ogółu podmiotów zarejestrowanych w mieście w tym dziale.

Ostatnią sekcją PKD liczącą sobie w przypadku podobszaru Centralnego powyżej 50 podmiotów była sekcja F Budownictwo. Zarejestrowane były w niej 84 podmioty (10,4%), co odpowiadało ich 19,4% udziałowi w ogóle tego rodzaju podmiotów w mieście. Najliczniej reprezentowanym działem był dział 43 Budownictwo specjalistyczne liczący 47 podmiotów, co stanowiło 16,5% ogółu takich firm budowlanych w mieście.

Na kolejne cztery sekcje PKD przypadała wyraźnie niższa, bo blisko o połowę, liczba podmiotów. Były to sekcje C – Przetwórstwo przemysłowe (42), K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (33), L – Działalność związana z rynkiem nieruchomości (30) oraz P – Edukacja (28). Odpowiadały one w przybliżeniu za ok. od 3% do 5% ogółu podmiotów zarejestrowanych w REGON na Podobszarze Centralnym. W przypadku poszczególnych działów PKD najliczniejsze w tych sekcjach były: dział 85 edukacja (28), dział 66 usługi finansowe i ubezpieczenia (24). Udziały wymienionych rodzajów działalności w strukturze podmiotów gospodarczych na analizowanym obszarze wyniosły odpowiednio: 3,5% i 3,0%.

Powyżej 10 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON przypadało ponadto na sekcje: H – Transport i gospodarka magazynowa (21), R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (20), I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (19), J – Informacja i komunikacja (18) oraz N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (12). Odpowiadały one kolejno za następujące udziały w strukturze podmiotów gospodarczych na podobszarze rewitalizacji: 2,6%, 2,5%, 2,4%, 2,2% oraz 1,5%.



Odwrótne niż w przypadku przedsiębiorczości sytuacja, charakterystyczna dla obszarów zdegradowanych w Polsce, dotyczyła poziomu dochodów ludności. Został on przybliżony za pomocą średniego rocznego dochodu w przeliczeniu na 1 podatnika. Dochód do opodatkowania grupy 4 tys. podatników zamieszkujących podobszar Centralny wyniósł w roku 2021 blisko 163 mln zł. W przeliczeniu na 1 podatnika oznaczało to średni roczny dochód w wysokości 40 tys. zł. Wartość ta była odpowiadała 91% wartości dla całego miasta wynoszącej 44,1 tys. zł. W latach 2017-2021 średni roczny dochód podatnika z podobszaru Centralnego wzrósł zatem o $\frac{1}{3}$, z poziomu 30,2 tys. zł. Wynik ten był nieznacznie gorszy od poziomu dla całego miasta wynoszącego 35,6%. Proces zachodził przy malejącej liczbie podatników, która w 2017 r. wyniosła dla podobszaru

4,3 tys. zaś dla miasta 18,3 tys.. Wielkości te oznaczały spadek liczby podatników odpowiednio o: 5,7% oraz 2,8%.

Opisana powyżej sytuacja wskazuje na widoczne zagrożenie podobszaru Centralnego procesami erozji bazy podatkowej, która w analizowanym okresie czasu tj. lat 2017-2021 miała w głównej mierze charakter ilościowy związany z intensywnie malejącą liczbą podatników. Jednocześnie analiza dynamiki tego procesu wskazuje na dość trwałe podstawy wyraźnie niższego w skali całego miasta poziomu dochodów ludności podobszaru Centralnego. W obu badanych przekrojach czasowych jego poziom w odniesieniu do poziomu ogólnomiejskiego wynosił ok. 91% wartości tego drugiego.

Niski poziom dochodów może bezpośrednio wpływać hamująco na możliwości realizowania części potrzeb przez mieszkańców Podobszaru, w szczególności tych, o charakterze potrzeb wyższego rzędu, takich jak np. kultura, sztuka i in. Dodatkowo, sytuacja ta może skłaniać pewną część mieszkańców np. do realizacji podstawowych zakupów w sieciach dyskontów i marketów znajdujących się poza podobszarem rewitalizacji, co negatywnie będzie wpływało na wyniki finansowe osiągnięte przez podmioty handlowe funkcjonujące w granicach podobszaru.

Tabela 3.1.5. Problemy gospodarcze na podobszarze Centralnym.

	Podobszar Centralny			Miasto		
	2017	2021	Zmiana w latach 2017-2021 w %	2017	2021	Zmiana w latach 2017-2021 w %
Dochód [mln]	129,5	162,8	25,7	601,2	781,3	30,0
Podatek PIT [mln]	11,5	14,2	23,3	57,0	73,0	27,9
Liczba podatników	4295	4 048	- 5,7	18251	17733	- 2,8
Dochód na 1 mieszkańca [tys. zł]	30,2	40,2	33,3	32,9	44,1	33,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM, EGİB i in.

Badania jakościowe pozwoliły ponadto stwierdzić występowanie takich problemów jak:

- wyraźna specjalizacja lokalnej gospodarki wokół szeroko pojętego sektora budowlanego, która zmusza część mieszkańców, w tym młodych i wykształconych do poszukiwania pracy poza Bielskiem;
- niski poziom przedsiębiorczości wśród młodych ludzi;
- słabo rozwinięty sektor ekonomii społecznej;
- słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw - niskie natężenie nowopowstających, małych firm;
- trwale niski poziom dochodów mieszkańców;
- krótki czas otwarcia lokali i sklepów (do 17:00);
- nisko płatne oferty pracy;
- niewykorzystany potencjał turystyczny miasta;

Głównymi atutami podobszaru Centralnego w zakresie zjawisk gospodarczych były:

- wysoki poziom przedsiębiorczości;
- rosnący poziom dochodów, pomimo dużego ubytku liczby podatników;

- względnie zdywersyfikowana struktura podmiotów gospodarczych;
- koncentracja podmiotów świadczących usługi dla firm.

3.1.3. Sfera środowiskowa

Wśród zjawisk kryzysowych o charakterze środowiskowym, analiza wskaźnikowa wykazała występowanie na podobszarze Centralnym jako zasadniczego problemu niezadawalającej jakości powietrza. Pozostałe spośród analizowanych kwestii tj. występowanie wyrobów zawierających azbest, czy hałas komunikacyjny pozostawały na względnie niskim w skali miasta poziomie, niemniej jednak były również obecne lokalnie, na niektórych fragmentach podobszaru.

3.1.3.1. Hałas komunikacyjny

Klimat akustyczny, jest na terenach zurbanizowanych jednym z podstawowych elementów wpływających na jakość i poziom życia mieszkańców. Jego negatywnym elementem jest zjawisko hałasu. Najbardziej powszechnie występującym rodzajem hałasu jest hałas komunikacyjny.

Brak obwodnicy miasta⁵ i związany z tym przebieg głównych dróg tranzytowych o znaczących wartościach natężenia ruchu przez podobszar Centralny mogą być przyczyną uciążliwości z tym związanych dla mieszkańców. Na potrzeby niniejszej analizy wykorzystano wyniki badań przeprowadzonych w ramach „Strategicznej mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie zlokalizowanych w województwie podlaskim o łącznej długości 409,244 km”. Jednocześnie w miejsce norm hałasu obowiązujących w Polsce, przyjęto bardziej rygorystyczne zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), zakładające, że hałas w środowisku nie powinien przekraczać 50-55 dB w dzień i 40-45 dB w nocy. Tym samym, podstawą do wyznaczenia obszarów zagrożonych hałasem na terenie podobszaru zostały tereny o emisji hałasu na poziomie: 50 dB i więcej w dzień oraz 45 dB i więcej w porze nocnej. Przyjęcie takich wartości referencyjnych ma swoje uzasadnienie także w kontekście poważnych zastrzeżeń, jakie zidentyfikowała Najwyższa Izba Kontroli w trakcie kontroli ochrony mieszkańców dużych miast przed hałasem⁶ w zakresie rzetelności ustalania nowych norm dotyczących hałasu⁷.

Analizie poddano wskaźniki dotyczące zarówno udziału liczby ludności zamieszkującej obszary o poszczególnych przedziałach emisji hałasu w porze nocnej oraz dziennej, jak również odpowiadające im udziały w powierzchni.

Na badanym obszarze nie stwierdzono zagrożenia występowaniem hałasu w skali oznaczającej występowanie kryzysu. Uciążliwości związane z hałasem komunikacyjnym i zanieczyszczeniami generowanymi przez transport drogowy, w przypadku podobszaru Centralnego, w bardziej intensywniej formie dotyczą obszaru bezpośrednio przylegającego do dróg krajowych nr 19 i 66. Największe natężenie ruchu samochodowego charakteryzowało odcinki DK nr 19 i DK 66 przebiegających w granicach podobszaru.

⁵ W momencie powstawania niniejszego opracowania zachodnia obwodnica miasta, mająca wyprowadzić z miasta ruch tranzytowy w ciągu DK 19 znajdowała się w trakcie budowy.

⁶ Kontrola P/13/134 Ochrona mieszkańców dużych miast przed hałasem (2013).

⁷ Dot. zmian wynikających z wejścia w życie rozporządzenia z 1 października 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

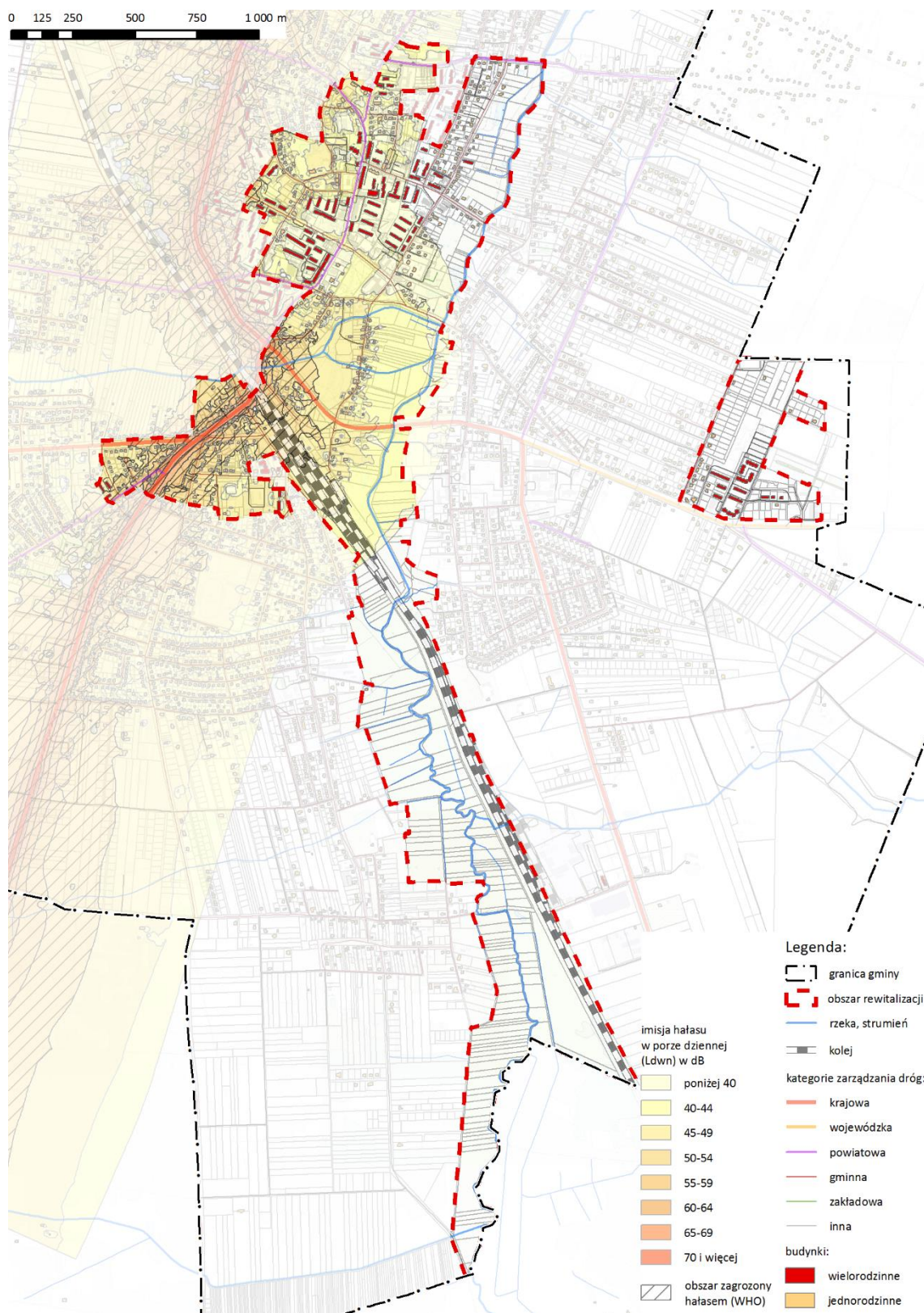
Zagrożenie hałasem w porze nocnej

Obszar zagrożenia hałasem komunikacyjnym w porze nocnej tj. odpowiadający obszarowi emisji hałasu 45 dB i więcej koncentrował się w przypadku podobszaru rewitalizacji w jego centralnej części. Obszar ten obejmował przede wszystkim obszary o zabudowie jednorodzinnej. W konsekwencji, liczba osób zamieszkujących ten obszar wyniosła łącznie 250 osób, co stanowiło 4,7% ogółu mieszkańców podobszaru. Był to wynik wyraźnie niższy od analogicznej wartości dla całego miasta (12,4%). Obszar zagrożony występowaniem hałasu w porze nocnej obejmował 17,1 ha, co stanowiło 6,8% całego podobszaru. W przypadku całego miasta wartość ta wyniosła 9,1%.

Tabela 3.1.6. Imisja hałasu komunikacyjnego na podobszarze Centralnym dla pory nocnej (Ln) w 2022 r.

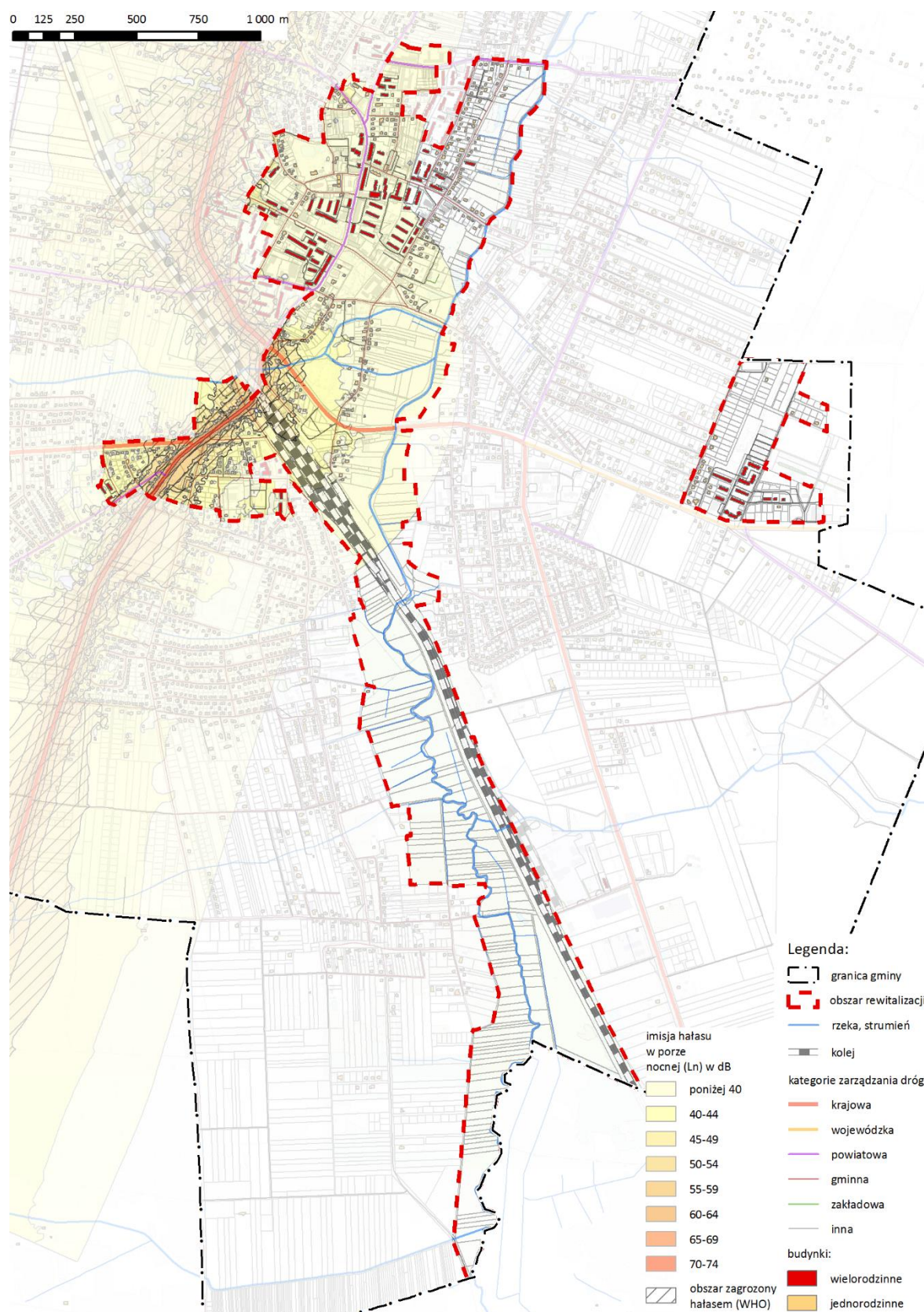
Obszar	Centralny		Miasto	
	Powierzchnia [ha]	Liczba ludności	Powierzchnia [ha]	Liczba ludności
do 40 dB	94,3	3896	432,8	9943
40-44 dB	24,1	203	290,1	2621
Obszar niezagrożony hałasem	118,4	4099	722,9	12564
45-49 dB	7,9	113	126,6	1010
50-54 dB	4,0	41	52,5	433
55-59 dB	2,6	87	29,6	400
60-64 dB	2,0	9	21,3	101
65-69 dB	0,7	0	13,4	5
70-74 dB	0,0	0	1,1	0
Obszar zagrożony hałasem	17,1	250	244,5	1949
Ogółem	135,5	4349	967,3	14513

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GPR GDDKiA



Rysunek 3.1.8. Imisja hałasu komunikacyjnego na podobszarze Centralnym dla pory nocnej (Ln) w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDDKiA i UM w Bielsku Podlaskim.



Rysunek 3.1.9. Imisja hałasu komunikacyjnego na podobszarze Centralnym dla pory dziennej (L_{dn}) w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDDKiA i UM w Bielsku Podlaskim.

Zagrożenie hałasem w porze dziennej

Obszar zagrożenia hałasem komunikacyjnym w porze dziennej tj. odpowiadający obszarowi imisji hałasu 50 dB i więcej koncentrował się w przypadku podobszaru rewitalizacji w jego centralnej części. Obszar ten obejmował przede wszystkim obszary o zabudowie jednorodzinnej. W konsekwencji, liczba osób zamieszkujących ten obszar wyniosła łącznie 358 osób, co stanowiło 6,2% ogółu mieszkańców podobszaru. Był to wynik odpowiadający w przybliżeniu połowie analogicznej wartości dla całego miasta (12,4%). Obszar zagrożony występowaniem hałasu w porze dziennej obejmował 26 ha, co stanowiło 10,3% całego podobszaru. W przypadku całego miasta wartość ta wyniosła 13,3%.

Tabela 3.1.7. Imisja hałasu komunikacyjnego w porze dziennej (L_{dwn}) na podobszarze Centralnym w Bielsku Podlaskim

Obszar	Centralny		Miasto	
	Powierzchnia [m ²]	Liczba ludności	Powierzchnia [m ²]	Liczba ludności
do 40 dB	33,4	2716	50,5	3869
40-44 dB	43,6	789	209,9	4229
45-49 dB	32,5	516	349,0	3369
Obszar niezagrożony hałasem	109,5	4021	609	11467
50-54 dB	13,8	172	191,3	1764
55-59 dB	5,1	43	76,6	540
60-64 dB	3,1	30	38,0	324
65-69 dB	2,3	83	25,9	399
70-74 dB	1,7	0	19,2	18
75-79 dB	0	0	6,9	1
Obszar zagrożony hałasem	26,0	328	358	3046
Ogółem	135,6	4349	525	14513

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDDKiA i UM w Bielsku Podlaskim.

3.1.3.2. Stan powietrza

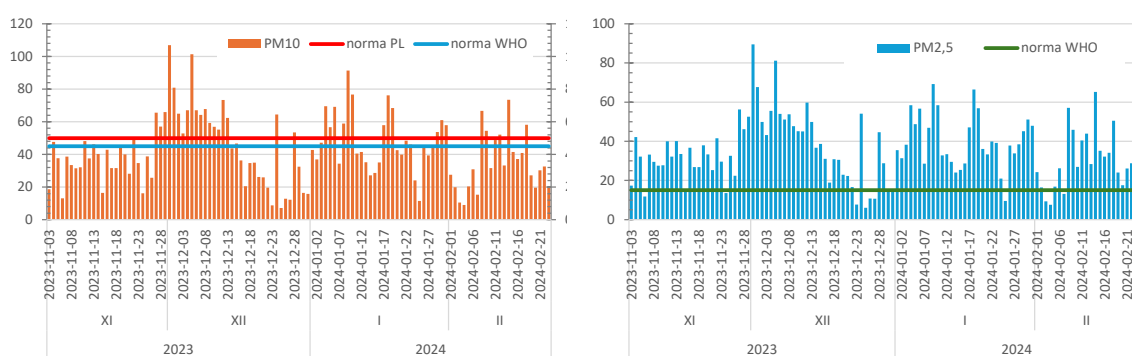
Jednym z podstawowych elementów stanu środowiska na obszarze rewitalizacji jest jakość powietrza. Istotnym, negatywnym zjawiskiem występującym na obszarze Bielska Podlaskiego w sferze środowiskowej są kwestie związane z występowaniem na jego obszarze przekroczeń związanych z jakością stanu powietrza atmosferycznego. Najważniejsze w tym zakresie są przekroczenia norm związanych ze stężeniami pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

„Program ochrony powietrza dla strefy podlaskiej” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013 r. poz. 19, z 2020 r. poz. 2880, z 2022 r. poz. 2977 oraz z 2023 poz. 3427), definiuje na obszarze miasta Bielsk Podlaski jeden z obszarów przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego PM_{2,5} w strefie podlaskiej w 2018 r. Obszar Pd18sPdPM_{2,5}a14 obejmuje zachodni fragment miasta o powierzchni 810 ha, który w 2022 r. był zamieszkiwany przez 14,5 tys. osób. Jako główną przyczynę przekroczeń norm powietrza program identyfikuje niską emisję pochodzącą z nisko sprawnych indywidualnych źródeł ciepła służących do ogrzewania indywidualnego. Tak zdefiniowany obszar obejmował prawie cały teren podobszaru Centralnego i jego mieszkańców. łącznie zamieszkiwany był on przez

5257 mieszkańców podobszaru, co stanowiło 98,8% ich ogółu. W przypadku całego miasta udział ten był wyraźnie niższy i wyniósł 59,1%.

Ze względu na bardzo duży poziom ogólności takiego wskaźnika postanowiono analizie poddano również wyniki monitoringu powietrza ze stacji pomiarowej zlokalizowanej w granicach podobszaru, na terenie Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Bielsku Podlaskim, mieszczącego się przy ul. Wojska Polskiego 17. Pomiary wykonywane były w ramach Edukacyjnej Sieci Antysmogowej realizowanej przez Państwowy Instytut Badawczy NASK we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym. Dane pomiarowe obejmowały okres od 3 listopada 2023 r. do 23 lutego 2024 r. tj 113 dni. Podstawowymi mierzonymi parametrami były stężenia godzinowe pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5}. Wartości te zagregowano dla uzyskania średnich poziomów dziennych. Dzięki temu możliwe stało się ich odniesienie dla odpowiadających im norm polskich, jak również światowych tj. zalecanych przez WHO.

Normy polskie oraz WHO w zakresie dopuszczalnych stężeń pyłów zawieszonych PM₁₀ są zbliżone dla dopuszczalnych wartości średnich dobowych wynoszących odpowiednio: 50 µg/m³ oraz 45 µg/m³. Znacząco różnią się natomiast obie przywołane normy w odniesieniu do maksymalnej liczby ich przekroczeń w ciągu roku. W tym przypadku zalecana norma WHO obejmuje 99 percentyl pomiaru, co w przypadku roku kalendarzowego daje 3 do 4 dni przekroczeń norm. Norma przyjęta za obowiązującą w Polsce jest o rząd wielkości wyższa (!) i wynosi 35 przekroczeń dla uśrednionych wyników dobowych. Zalecane przez WHO dopuszczalne wartości stężeń pyłów PM₁₀, w przypadku analizowanej serii pomiarowej obejmującej niepełne 4 miesiące przekroczone były w przypadku 47 dni. Analogiczna wartość mierzona według wytycznych polskich wyniosła natomiast 37 dni. W tym krótkim okresie pomiarów, przekroczona została zatem nawet bardzo liberalna, roczna, polska norma w zakresie dni z przekroczeniami średnich stężeń PM₁₀. Wyniki te oznaczały, że przekroczenia obu norm charakteryzowały odpowiednio 41,6% i 32,7% całego analizowanego okresu pomiarów. Szczególnie zły stan aerosanitarny charakteryzował przełom listopada i grudnia 2023 r.



Rysunek. 3.1.10. Średniodobowe stężenia pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} w µg/m³ w punkcie pomiarowym przy ul. Wojska Polskiego 17 w Bielsku Podlaskim w okresie XI 2023 – II 2024.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych ESA-NASK.

W przypadku średnich rocznych stężeń PM_{2,5} zalecana norma WHO była ponad dwukrotnie bardziej wymagająca od norm obowiązujących w kraju. Wynosiła ona 15 µg/m³, przy 40 µg/m³ dla normy polskiej. Ze względu na krótką serię pomiarową, dostępną dodatkowo

wyłącznie dla zimowych miesięcy sezonu grzewczego, zrezygnowano z obliczania wartości średnich i porównywania ich z średnimi rocznymi.

W przypadku uznawanych za dużo bardziej szkodliwe dla zdrowia człowieka pyłów PM_{2,5} zalecane normy WHO oraz krajowa różnią się jeszcze wyraźniej. Na poziomie rozwiązań krajowych nie zdecydowano się wdrożyć bowiem zarówno dopuszczalnej w ciągu roku liczby przekroczeń stężeń dobowych, jak również samego poziomu dopuszczalnego dla stężeń dobowych. Za jedyny poziom odniesienia przyjęto wartość średnioroczną wynoszącą 20 µg/m³. W porównaniu do poziomu dopuszczalnego zalecanego przez WHO i wynoszącego 5 µg/m³, była ona czterokrotnie wyższa. Stężenia dobowe pyłów PM_{2,5} zmierzone w stacji przy ul. Wojska Polskiego 17, w ciągu analizowanych niepełnych czterech miesięcy przełomu lat 2023 i 2024 przekroczone zostały 100 razy. Oznaczało to, że przekroczone były przez 88,5% analizowanego okresu czasu.

Stan powietrza na podobszarze rewitalizacji, na podstawie analizowanych danych ocenić można jako zły i wymagający pilnej poprawy, zwłaszcza w kontekście zaleceń WHO. W głównej mierze, stan taki jest efektem licznie występujących w bezpośrednim otoczeniu obszaru, dużej liczby indywidualnych źródeł ciepła na paliwa stałe⁸, jak również pojedynczych znaczących w skali lokalnej emitorów instytucjonalnych jak np. Szkoła Podstawowa nr 2. Jakość powietrza została również nisko oceniona w trakcie badań ankietowych przez respondentów zamieszkujących podobszar rewitalizacji. Średnia ocena tej kwestii wyniosła bowiem zaledwie 3,02. Zły stan aerosanitarny podobszaru jest wysoce niekorzystny m.in. ze względu na strukturę wieku mieszkańców i postępujący proces starzenia się ludności obszaru. Osoby starsze są bowiem jedną z grup ludności, która jest szczególnie mocno narażona na konsekwencje złego stanu powietrza.

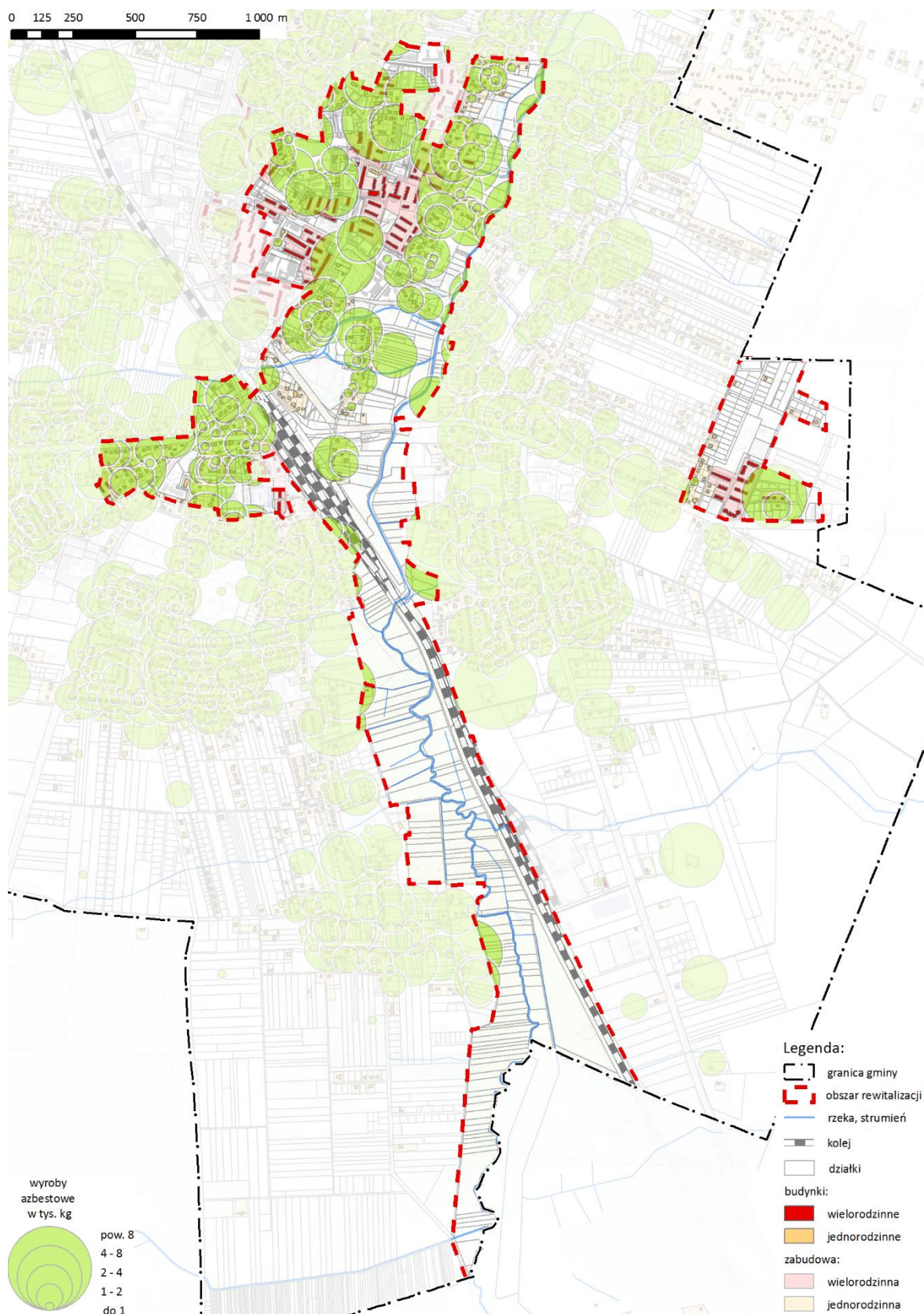
3.1.3.3. Wyroby zawierające azbest

Jednym z czynników, które mogą w istotny i negatywny sposób wpływać na zagrożenia zarówno dla środowiska przyrodniczego, jak również stanu zdrowia mieszkańców jest obecność wyrobów zawierających azbest. Na potrzeby oceny zagrożenia wynikającego z występowania wyrobów zawierających azbest wykorzystano wskaźnik wolumenu wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca w kg.

Na podobszarze rewitalizacji w 2022 r. znajdowało się łącznie 199,2 t wyrobów zawierających azbest, stanowiących 8,8% ogółu ich wolumenu w skali miasta. Oznaczało to, że na jednego mieszkańca miasta przypadało ich 37,4 kg. Była to wartość względnie niska, kształtująca się na 40,6% wartości ogólnomiejskiej wynoszącej 92,2 kg.

Szczegółowa analiza rozmieszczania wyrobów zawierających azbest wskazuje na obecność znaczących wolumenów tego rodzaju materiałów zlokalizowanych m.in. w bezpośredniej bliskości budynków administracji publicznej, jak również głównych przestrzeni publicznych w mieście. Sytuację taką należy określić jako niezadawalającą i wymagającą podjęcia działań zmierzających do usunięcia wyrobów stwarzających zagrożenia dla zdrowia mieszkańców podobszaru Centralnego.

⁸ Wyposażenie budynków w źródła ciepła na paliwa stałe omówione zostało szczegółowo w części opracowania dotyczącej zagadnień technicznych.



Rysunek 3.1.11. Wyroby zawierające azbest na terenie podobszaru Centralnego w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim.

3.1.3.4. Oddziaływanie zakładów przemysłowych

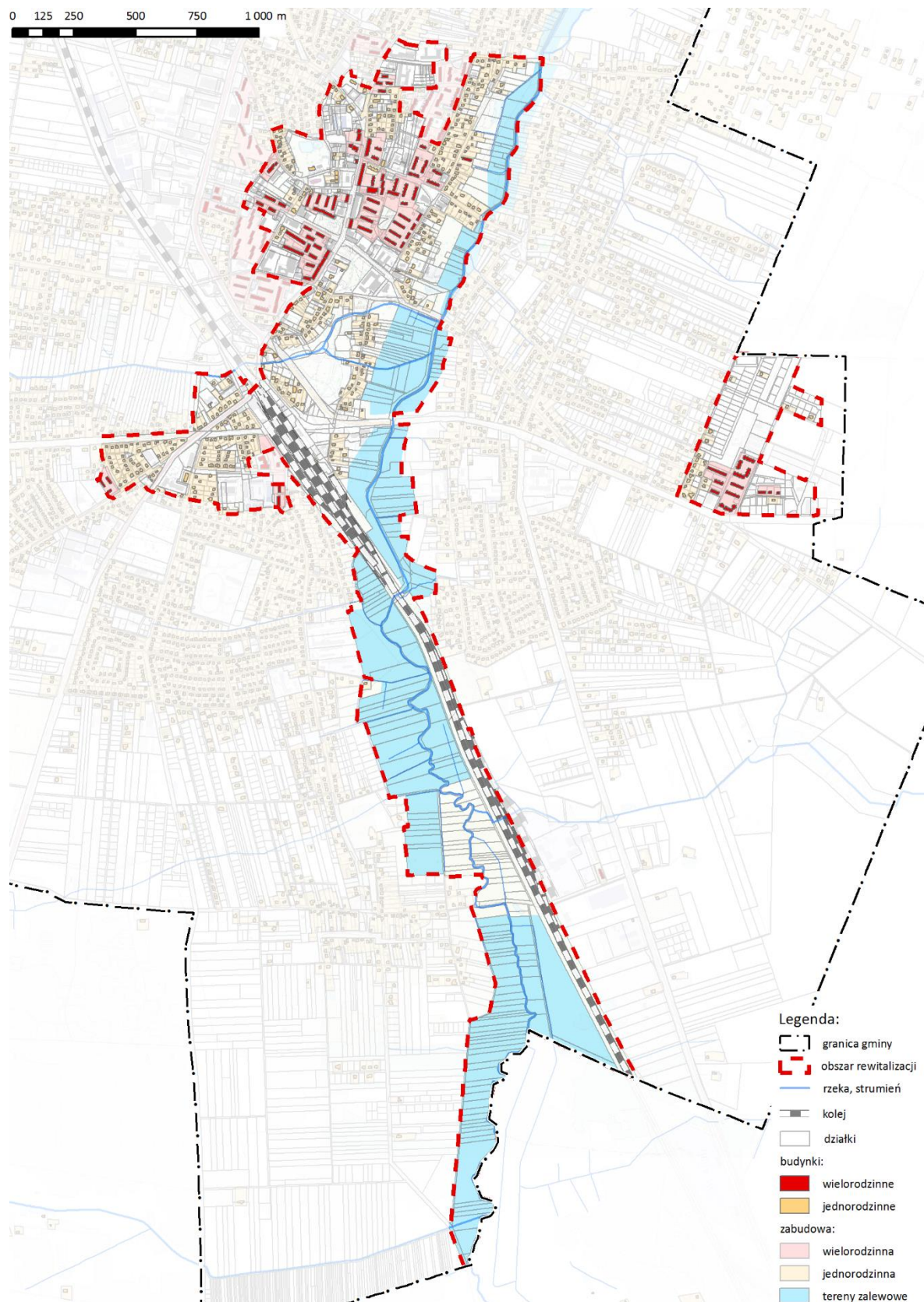
W trakcie procesu partycypacji społecznej tj. zarówno przeprowadzonych konsultacji społecznych uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, jak również przeprowadzonych badań ankietowych oraz jakościowych, ponawiającym się problemem o charakterze środowiskowym było silnie negatywne oddziaływanie dużego zakładu przemysłowego, zlokalizowanego w bezpośredniej bliskości jakim jest mleczarnia należąca obecnie do Grupy Polindus – Laktopol. Zgłaszane problemy dotyczyły nie tylko uciążliwości związanych z zapyleniem, odorami oraz hałasem towarzyszącymi działalnością wytwórczej, ale również zanieczyszczeniami wód płynących przez zakład. Ostatnia z wymienionych kwestii, ze względu na potencjalny, negatywny wpływ na planowane zbiorniki retencyjne, stanowi jedno z najważniejszych zagrożeń dla skutecznego wdrażania procesu rewitalizacji w mieście. Pozostałe kwestie, będą natomiast miały duże znaczenie w wymiarze lokalnym, w szczególności dla zaplanowanej modernizacji komunalnej zabudowy mieszkaniowej zlokalizowanej w rejonie ul. Żarniewicza.

3.1.3.5. Tereny zalewowe

Ze względu na brak dostępności szczegółowych danych dotyczących zagrożenia powodzią dla rzeki Białej na odcinku znajdującym się w granicach Miasta Bielsk Podlaski, problematykę tę przybliżono za pomocą zakresu przestrzennego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego Uchwałą nr XXXIV/178/09 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzającego zakaz zabudowy terenów zalewowych doliny rzeki Białej wchodzących w skład systemu ekologicznego miasta Bielsk Podlaski. W granicach podobszaru Centralnego znajduje się 88,9 ha z ogólnej powierzchni planu wynoszącej 138,6 ha. Tym samym na teren podobszaru przypada jego wyraźna większość, bo 64,2% jego powierzchni.

3.1.3.6. Podsumowanie

Pomimo braku przekroczeń większości analizowanych wskaźników, zidentyfikowane, negatywne uwarunkowania w zakresie zjawisk środowiskowych mogą stanowić istotne bariery dla procesu rewitalizacji. Do takich, można zaliczyć w głównej mierze złą jakość powietrza, która będzie w zasadniczy sposób ograniczała atrakcyjność osiedleńczą podobszaru rewitalizacji oraz negatywne, bezpośrednie i pośrednie oddziaływanie działalności przemysłowej na podobszar rewitalizacji.



Rysunek 3.1.12. Tereny zalewowe na podobszarze Centralnym w Bielsku Podlaskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim.

W ramach przeprowadzonych badań zidentyfikowano następujące problemy o charakterze środowiskowym:

- zły stan aerosanitarny obszaru;
- wysoki odsetek mieszkańców zamieszkujących obszar przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego PM_{2,5};
- emisja hałasu, odorów, pyłów i zanieczyszczeń płynnych z zakładu mleczarskiego;
- brak skutecznej reakcji Starostwa Powiatowego na zanieczyszczanie środowiska przez zakład mleczarski;
- duża ilość ptaków (głównie gawronów) na terenach zielonych w centrum miasta;
- brak ścieżek tematycznych podkreślających walory przyrodnicze terenów zieleni w mieście;
- rosnąca ilość odpadów i problemy z ich właściwym zagospodarowaniem;
- niski poziom selektywnej zbiórki odpadów;
- zagrożenie powodziowe obszarów położonych w dolinie rzeki Białej.

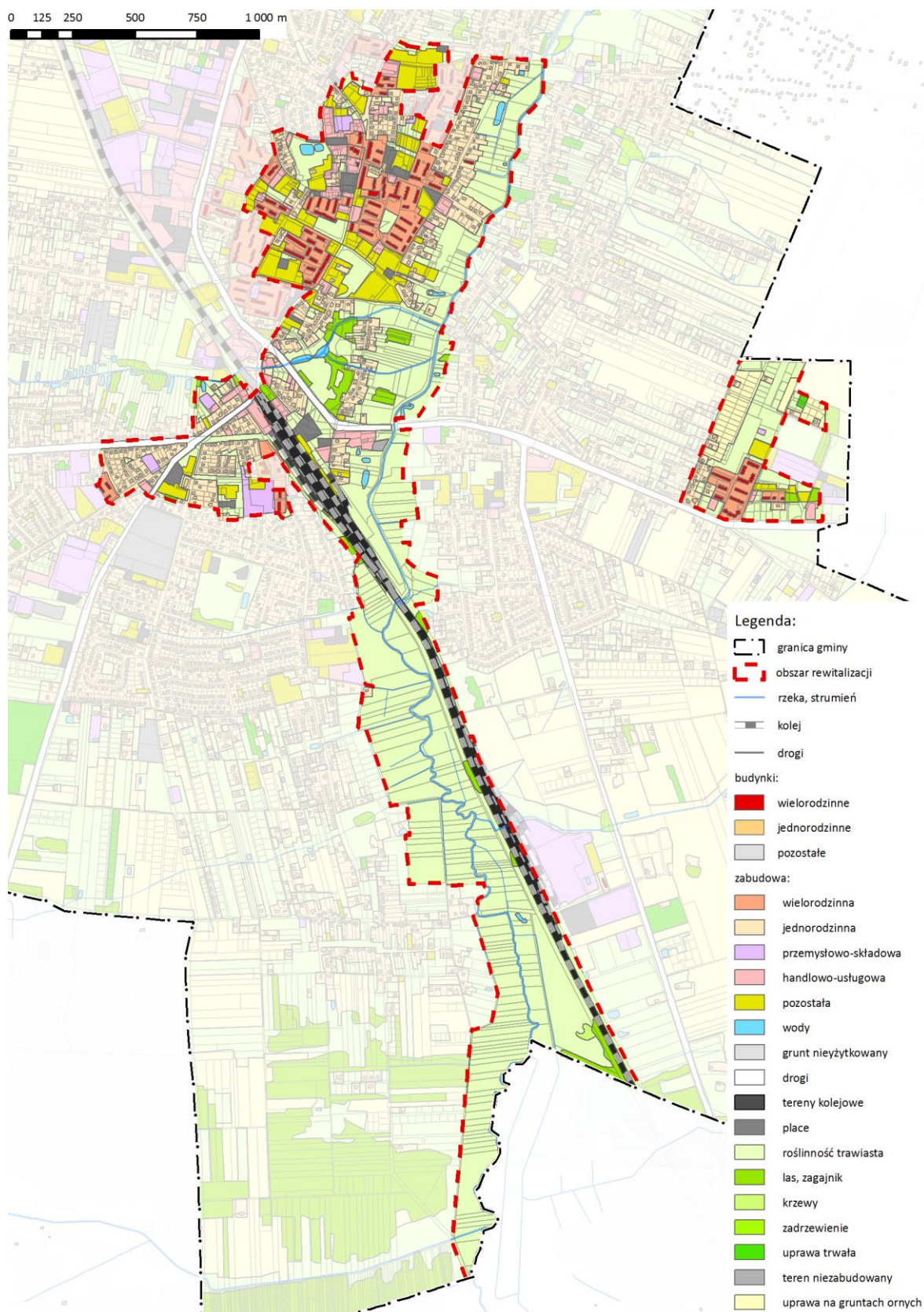
Do atutów o charakterze środowiskowym można w przypadku podobszaru Centralnego zaliczyć:

- względnie mało przekształcony ekosystem doliny rzeki Białej;
- brak występowania hałasu komunikacyjnego na większości podobszaru.

3.1.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

3.1.4.1. Użytkowanie terenu

Ze względu na obecność w granicach podobszaru rewitalizacji dużej części doliny rzeki Białej znajdującej się w granicach miasta, tereny roślinności trawiastej odpowiadają za blisko 137 ha jego powierzchni. Tereny takie odpowiadają za 54% ogółu powierzchni podobszaru. Kolejne 38 ha stanowią w strukturze użytkowania terenu podobszaru tereny zabudowy jednorodzinnej. Ich udział w ogóle powierzchni wyniósł ok. 15%. Obszary zabudowy wielorodzinnej to 18 ha powierzchni i 7,1% jej ogółu, podczas, gdy tereny pozostałej zabudowy to 19,6 ha i 7,7%. Zauważalnym elementem struktury podobszaru są tereny komunikacyjne, w tym kolejowe (4,7%) i drogowe (1,6%). Na zabudowę handlowo-usługową przypadało 9 ha (3,6%), zaś przemysłowo-składową 2,7 ha (1,1%). Lasy odpowiadały za 6,4 ha (2,5%), natomiast place za 4,8 ha (1,9%).



Rysunek 3.1.13. Struktura użytkowania terenu podobszaru Centralnego.

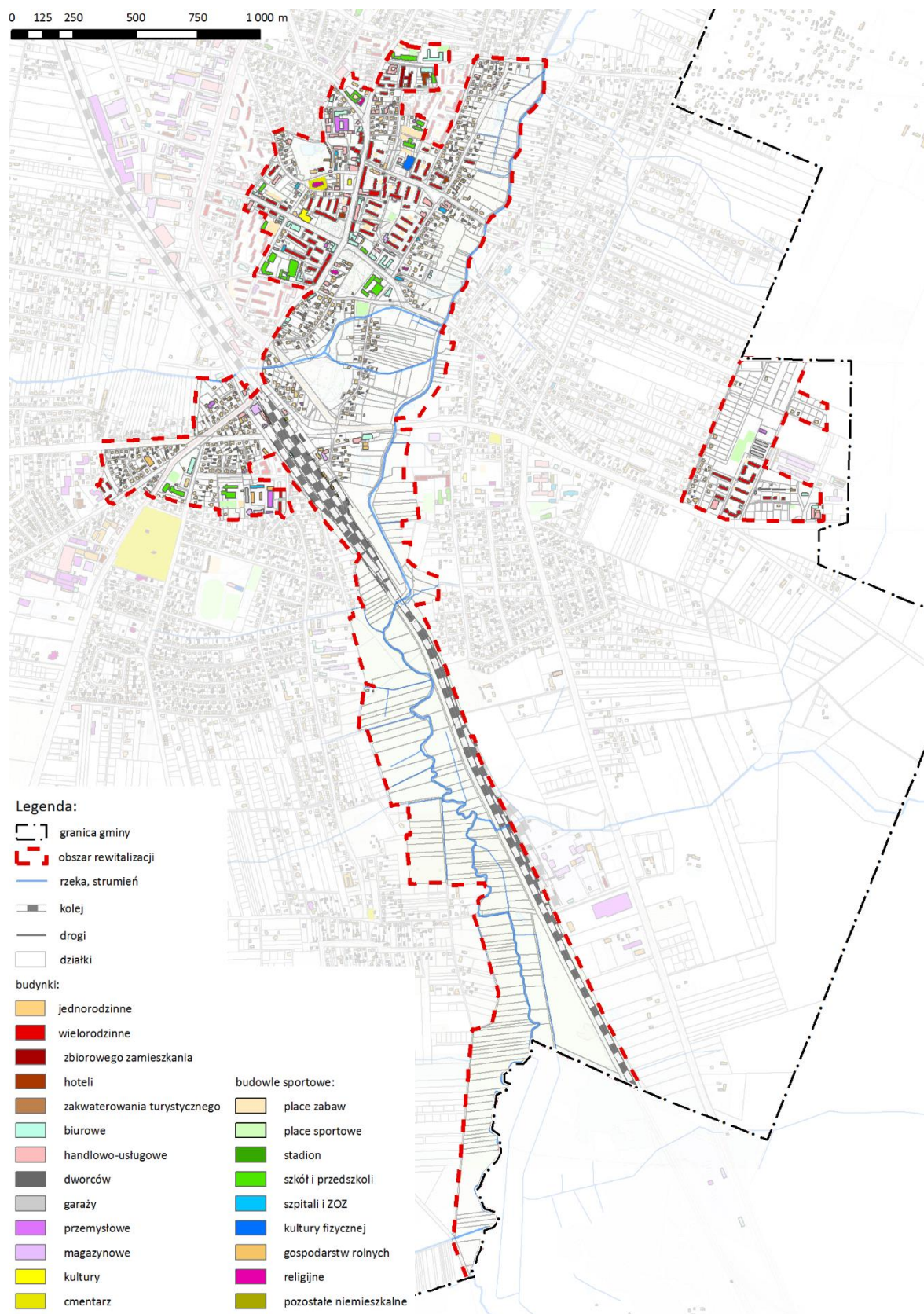
Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10K.

Centralny charakter podobszaru rewitalizacji widoczny jest nie tylko w wymiarze jego położenia w samym mieście, ale również w pełnionych przezeń funkcjach. Te, łatwo można zaobserwować podczas analizy funkcji budynków. Wyraźnie zauważalnym elementem funkcji pełnionych przez budynki na podobszarze rewitalizacji jest, opisana już w diagnozie, funkcja oświatowo-edukacyjna. Towarzyszy jej funkcja administracyjna. W granicach podobszaru zlokalizowane są m.in.: Urząd Miasta Bielsk Podlaski, Urząd Gminy Bielsk Podlaski, Starostwo Powiatowe, Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Bielsku Podlaskim, Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego. Licznie reprezentowana jest także infrastruktura o charakterze społecznym jak np. świetlice środowiskowe, świetlica socjoterapeutyczna, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowy Dom Samopomocy. Paletę zróżnicowanych funkcji obszaru uzupełniają ważne instytucje kultury takie jak: Bielski Dom Kultury, czy Miejska Biblioteka Publiczna.

Centralny charakter funkcji pełnionych przez podobszar znalazł także swoje odbicie w wynikach przeprowadzonych badań ankietowych. Centrum miasta, było jednym z najczęściej wskazywanych przez respondentów atutów obszaru rewitalizacji.



Źródło: opracowanie własne.



Rysunek 3.1.15. Funkcje budynków na podobszarze Centralnym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10K.

3.1.4.3. Internet szerokopasmowy

Nawet na tle całego miasta, podobszar Centralny charakteryzował się bardzo dobrym wyposażeniem w stacjonarną sieć Internetu szerokopasmowego. Wskaźnik penetracji budynków stacjonarnym Internetem szerokopasmowym wyniósł w jego przypadku 96,5%, przy wartości referencyjnej dla miasta wynoszącej 95,8%.

3.1.4.4. Stan sieci wodociągowej

Liczba awarii sieci wodociągowej w latach 2017-2022 wyniosła dla podobszaru Centralnego 79. W przeliczeniu na sto punktów adresowych dało to wynik 12,4, który był o połowę wyższy od wartości referencyjnej dla całego miasta, wynoszącej 8,2.

3.1.4.5. Stan sieci kanalizacyjnej

Liczba awarii sieci kanalizacyjnej w latach 2017-2022 wyniosła dla podobszaru Centralnego 168. W przeliczeniu na sto punktów adresowych dało to wynik 26,4, który w przybliżeniu stanowił dwukrotność wartości referencyjnej dla całego miasta, wynoszącej 12,8.

3.1.4.6. Podsumowanie

Wśród kwestii ocenianych przez respondentów w badaniu ankietowym do najniżej ocenionych przez mieszkańców podobszaru zjawisk o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym należały ponadto:

- ścieżki/drogi rowerowe (2,6),
- dostępność do żłobków i klubów malucha (2,9),

Do najważniejszych problemów podobszaru Centralnego w zakresie zjawisk o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym zaliczają się:

- złe warunki do prowadzenia działalności gospodarczej na targowisku miejskim przy ul. Krynicznej;
- brak dostępności dużej części obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- niewystarczająca liczba miejsc w przedszkolach;
- niewystarczająca liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3;
- niewystarczająca lub wymagająca modernizacji infrastruktura sportowa towarzysząca placówkom oświatowym (m.in. Szkoła Podstawowa nr 5);
- braki w wyposażeniu placówek edukacyjnych w infrastrukturę sportową (sale gimnastyczne w przedszkolach, hale sportowe przy szkołach);
- braki w infrastrukturze dotyczącej bezpieczeństwa;
- brak systemu monitoringu miejskiego monitoringu, w tym obejmującego obiekty oświatowe;
- wymagający modernizacji plac zabaw przy Przedszkolu nr 9;
- brak miejsc parkingowych/postojowych przy placówkach oświatowych np. przy Przedszkolu nr 9, SP nr 3, SP nr 5;

- niezadawalający stan wyposażenia placówek oświatowych;
- braki w infrastrukturze towarzyszącej placówkom oświatowym;
- niezadawalający stan boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 5;
- niewystarczające oświetlenie placu zabaw przy Przedszkolu nr 5;
- zły stan oraz standard ogrodzeń placówek edukacyjnych;
- niewystarczająca liczba wyniesionych i doświetlonych przejść dla pieszych
- brak lokali interwencyjnych/punktów interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy domowej;
- niedostosowanie terenów zielonych na Górze Zamkowej i Parku Aleksandra Jagiellończyka do potrzeb mieszkańców;
- brak zieleni/zabetonowanie okolicy ratusza;
- zły stan infrastruktury rekreacyjnej;
- niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych;
- niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych;
- występowanie w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych;
- brak wystarczającego wyposażenia terenów zieleni w ciągi komunikacyjne, powodujące niszczenie istniejących trawników;
- brak odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego do organizowania imprez plenerowych;
- niewłaściwe użytkowanie sieci kanalizacyjnej skutkujące jej awariami w obszarze PGR-POM;
- brak sieci ciepłowniczej na obszarze „za torami”;
- problemy z parkowaniem w centrum miasta;
- brak dogodnych lokalizacji pod komunalne budownictwo mieszkaniowe;
- brak wieczornych połączeń autobusowych (od 20:00);
- brak darmowego, plenerowego lodowiska dla dzieci i młodzieży;
- konieczność kompleksowej modernizacji osiedla „Brooklyn”;
- braki w infrastrukturze dla pieszych i rowerzystów;
- nieefektywne oświetlenie części terenów publicznych (Stara Poczta, park);
- brak inwentaryzacji, przeglądów i oznakowania wodociągowej sieci przeciwpożarowej;
- niewystarczająca gęstość sieci hydrantów w centrum miasta;
- konieczność modernizacji pływalni miejskiej;
- wysokie obciążenie użytkownikami niektórych, miejskich placów zabaw;
- obciążenia finansowe pływalni z lat pandemii SARS-Cov-19;
- wysokie natężenie awarii sieci kanalizacyjnej w latach 2017-2022;

- Problemy z funkcjonowaniem kanalizacji deszczowej lub jej brak na dużej części centrum miasta, w tym w przypadku niektórych placówek edukacyjnych (np. SP nr 5);
- wysokie natężenie awarii sieci wodociągowej w latach 2017-2022;
- brak „starówki”;
- brak kąpieliska miejskiego;
- zły stan infrastruktury technicznej do gromadzenia odpadów w zabudowie wielorodzinnej;
- braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę społeczną;
- braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną centralnej części miasta.

Do atutów podobszaru Centralnego w zakresie zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych należą m.in.:

- występowanie szeregu zróżnicowanych i ponadlokalnych funkcji obszaru;
- dobra dostępność do różnorodnej infrastruktury społecznej i kulturalnej.

3.1.5. Sfera techniczna

3.1.5.1. Źródła ciepła na paliwa stałe

Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, zarówno w zakresie energooszczędności, jak i pośrednio ochrony środowiska postanowiono przybliżyć korzystając z danych Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wskaźnik mający posłużyć identyfikacji negatywnych zjawisk w tym zakresie skonstruowano jako udział źródeł ciepła na paliwa stałe takie jak: węgiel i paliwa węglopodobne, biomasę i drewno kawałkowe, w ogóle adresów wpisanych do CEEB. Ważnym kontekstem dla tego zjawiska są procesy starzenia się społeczeństwa Bielska Podlaskiego, w szczególności w starych jednostkach o zabudowie jednorodzinnej. Rozwiązania grzewcze oparte o paliwa stałe (z wyłączeniem pelletu), stanowić będą dla tej grupy mieszkańców coraz większe wyzwanie zarówno ekonomiczne, jak i praktyczne, związane z ich obsługą.

W roku 2023 na podobszarze Centralnym do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków wpisanych było 622 deklaracje. Z tej liczby, w przypadku 270 przynajmniej zadeklarowano jako wykorzystywane paliwo było jedno z wymienionych powyżej paliw stałych. Udział tego rodzaju adresów w ogóle adresów wpisanych do CEEB wyniósł w konsekwencji 43,4% i był wyraźnie niższy od poziomu ogólnomiejskiego wynoszącego 64,8%. Należy przy tym pamiętać, że dane traktować należy jako przybliżone, ze względu na względnie krótki okres funkcjonowania ewidencji i związane z nim niepełne jeszcze informacje w zakresie wykorzystywanych paliw. Przytoczone dane dotyczą jedynie złożonych deklaracji. W przypadku ludności korzystającej z paliw stałych udział ten będzie zdecydowanie mniejszy ze względu na dominację w strukturze ilościowej deklaracji, budynków jednorodzinnych.

3.1.5.2. Zbiorniki bezodpływowe

Zbiorniki bezodpływowe stanowią ten element w zakresie rozwiązań technicznych, który w warunkach polskich często niekorzystnie wpływa na kwestie środowiskowe związane z ochroną wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Rozwiązanie takie charakteryzuje się również niską efektywnością ekonomiczną.

W roku 2023 w na podobszarze Centralnym w bazie zbiorników bezodpływowych zewidencjonowanych było 78 tego rodzaju obiektów spośród zbiorników 868 w całym mieście. W przeliczeniu na liczbę punktów adresowych, liczba zbiorników bezodpływowych na podobszarze Centralnym dała wartość wynoszącą 12,4. Był to poziom odpowiadający poziomowi 75% wartości referencyjnej dla całego miasta wynoszącej 16,2.

Skala występowania zbiorników bezodpływowych nie wskazuje na występowanie problemu z nimi związanymi. Należy zauważyć jednak, że znacząca ich część towarzyszy zabudowie jednorodzinnej, zlokalizowanej w bezpośredniej bliskości doliny rzeki Białej, co może, w skali lokalnej stwarzać zagrożenie dla jakości środowiska przyrodniczego.

3.1.5.3. Podsumowanie

W przypadku podobszaru Centralnego udało się zidentyfikować następujące problemy o charakterze technicznym:

- bardzo niski standard bloków komunalnych przy ul. Żarniewicza/Jana Pawła II;
- duże potrzeby w zakresie modernizacji zabudowy mieszkaniowej i jej otoczenia przy ul. Żarniewicza;
- brak edukacji w zakresie efektywnego wykorzystania tradycyjnych źródeł ciepła;
- brak wsparcia dla podłączeń budownictwa indywidualnego do sieci MPEC;
- wysoki koszt modernizacji drewnianego zasobu mieszkaniowego;
- niedostosowanie pod względem technicznym części starego (lata 1960-1980) zasobu mieszkaniowego do łatwej wymiany źródeł ciepła;
- niska efektywność energetyczna niektórych budynków użyteczności publicznej;
- uciążliwa kotłownia węglowa przy Szkole Podstawowej nr 2;
- niewystarczająca informacja dla osób niepełnosprawnych o dostępności budynków użyteczności publicznej;
- niewystarczające oznakowanie wewnątrz niektórych budynków użyteczności publicznej z punktu widzenia osób o szczególnych potrzebach;
- niska dostępność części obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- duże problemy techniczne i ekonomiczne w zakresie modernizacji wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego o dźwigi osobowe;
- brak dostępności niektórych obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami (m.in. SP nr 5, KPP i in.);
- występowanie barier architektonicznych w budynkach mieszkalnych;

- niska efektywność energetyczna części mieszkalnego zasobu komunalnego.

3.2. Podobszar PGR-POM

Podobszar PGR-POM zajmował powierzchnię 23,6 ha i był zamieszkiwany przez 1,1 tys. mieszkańców. Powierzchnia podobszaru odpowiadała za 0,9% ogółu powierzchni miasta, jednocześnie stanowiąc 8,5% całego obszaru rewitalizacji. Udział Podobszaru POM w ogólnej liczbie mieszkańców kształtował się na poziomie 4,5%. Analogiczny udział w ogólnej liczbie mieszkańców obszaru rewitalizacji wyniósł 17,3%.

Z punktu widzenia zarówno rozwojowych procesów miasta, jak również procesów rewitalizacji Podobszar PGR-POM wyróżniał się zauważalnym udziałem lokali komunalnych w zasobie mieszkaniowym obszaru oraz wysoką koncentracją niektórych, negatywnych zjawisk społecznych.

3.2.1. Zjawiska społeczne

3.2.1.1. Demografia

Podobszar PGR-POM zamieszkiwany był w 2022 r. przez 1116 osób. Była to liczba mniejsza o 27 osób od liczby mieszkańców podobszaru w 2017. W analizowanym okresie czasu podobszar stracił więc 2,4% ogółu mieszkańców. W skali całego miasta, liczba ludności spadła natomiast z 24 883 osób do 24 541 osób, co oznaczało przeciętny spadek liczby mieszkańców w całym mieście, wynoszący -1,4%. Dynamika spadku ludności na podobszarze była zatem o blisko 72% wyższa od poziomu referencyjnego dla całego miasta. Fakt ten świadczy o zaawansowanych procesach kryzysu demograficznego na podobszarze rewitalizacji.

Liczba osób w wieku produkcyjnym wyniosła na podobszarze w 2022 r. 782 osoby. W stosunku do roku 2017 wzrosła ona o 23 osoby, co w wymiarze względnym oznaczało wzrost o 3%.

Wskaźnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym był w przypadku podobszaru niski i wyniósł w 2022 r. 42,6. Wartość ta była o wyrażnie niższa od analogicznej wartości referencyjnej obliczonej dla całego miasta wynoszącej 72,3. Jednocześnie, wartość wskaźnika dla roku 2022 była zauważalnie niższa od analogicznej obliczonej dla roku 2017 i wynoszącej 50,9, co wskazuje na rosnącą rolę w strukturze ludności osób w wieku produkcyjnym.

Do najważniejszych problemów demograficznych podobszaru można zaliczyć:

- intensywne procesy wyludniania się obszaru;
- zły stan psychofizyczny mieszkańców po okresie pandemii SARS-Cov-2.



Rysunek 3.2.1. Podobszar PGR-POM w Bielsku Podlaskim w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT 10K i in.

3.2.1.2. Ubóstwo

Miarą natężenia problemów społecznych, znajdującą szerokie zastosowanie w przybliżaniu problemów związanych z ubóstwem jest liczba beneficjentów pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Kategoria ta obejmuje wszystkie osoby w rodzinach korzystających z pomocy MOPS bez względu na powód wsparcia. Jedna osoba może korzystać z tego wsparcia z różnych powodów, dlatego też kluczowe jest pozyskanie danych w takiej formie, aby rodziny korzystające ze świadczeń były reprezentowane tylko raz.

Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy MOPS ogółem spadła na podobszarze PGR-POM o ponad połowę tj. z poziomu 97 w 2017 r. do 46 w roku 2022. Oznaczało to zmniejszenie się jej o 53%. W konsekwencji wskaźnik liczby osób w rodzinach korzystających ze wsparcia MOPS w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców obliczony dla podobszaru rewitalizacji wyniósł 41,2 i był o kilkanaście procent niższy od wartości obliczonej dla całego miasta. W porównaniu do wartości wskaźnika z roku 2017 wynoszącej 84,7 nastąpiło w tym przypadku wyraźne ograniczenie intensywności analizowanego zjawiska.

W przypadku podobszaru PGR-POM liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcia udzielane przez MOPS z powodu ubóstwa wyniosła 20 i odpowiadała za 4,6% ogółu osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z takiego powodu w całym mieście. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców liczba osób w rodzinach korzystających z wsparcia MOPS z powodu ubóstwa wyniosła w 2022 r. 17,9. Wartość ta była nieznacznie tylko wyższa niż analogiczna dla całego miasta (17,6).

Ważnym wskaźnikiem świadczącym o trwałości procesów ubóstwa jest wskaźnik liczby osób długotrwale korzystających z wsparcia MOPS w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. W przypadku podobszaru PGR-POM w 2022 r. wyniósł on 20,6 i był o 5,8% wyższy od wartości

referencyjnej dla miasta wynoszącej 19,5. Liczba osób w rodzinach długotrwale korzystających z pomocy MOPS wyniosła dla podobszaru rewitalizacji 23.

Dane oddające poziom ubóstwa na podobszarze PGR-POM wskazują zarówno na wysoki poziom tego zjawiska, jak również na jego względnie trwały charakter.

Do najważniejszych problemów związanych z ubóstwem na podobszarze rewitalizacji zaliczały się:

- ponadprzeciętny poziom korzystania z pomocy społecznej z powodu ubóstwa;
- zjawisko długotrwałego korzystania z pomocy społecznej;
- zjawisko dziedziczenia niewłaściwych postaw w rodzinach problemowych;
- rosnące koszty utrzymania w zabudowie wielorodzinnej zjawisko dziedziczenia niewłaściwych postaw w rodzinach problemowych;
- rosnące koszty utrzymania w zabudowie wielorodzinnej spowodowane inflacją i kryzysem energetycznym – ubóstwo energetyczne.

3.2.1.3. Osoby ze szczególnymi potrzebami

Znaczenie zjawiska niepełnosprawności wynika wprost ze złożonego charakteru problemów, dotyczących na ogół całe rodziny dotknięte niepełnosprawnością. Rzutują one na szereg uwarunkowań społecznych i gospodarczych związanych z funkcjonowaniem zarówno samych niepełnosprawnych, ich rodzin, jak również bezpośredniego otoczenia.

Liczba osób w rodzinach uzyskujących wsparcie MOPS z tytułu niepełnosprawności wyniosła na podobszarze rewitalizacji w 2022 r. 21 i stanowiła 4,2% ogółu takich osób w skali całego miasta. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dało to wartość wskaźnika wynoszącą 1,9, co było poziomem nieco niższym od wartości dla całego miasta (2,0).

Podobszar PGR-POM odpowiadał w 2022 r. za 22 osoby w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Udział podobszaru w takiej populacji w skali całego miasta wyniósł 3,7%. Wskaźnik intensywności analizowanego zjawiska otrzymany po przeliczeniu tej liczby na 1000 mieszkańców w 2022 r. wyniósł 19,7 i był o ponad 20% niższy od wartości referencyjnej dla całego miasta (24,2). Należy także zauważyć, że ten powód wsparcia był najliczniejszym spośród wszystkich analizowanych powodów wsparcia ze strony MOPS.

Grupa osób w wieku senioralnym tj. 60 lat i więcej zamieszkujących podobszar rewitalizacji liczyła w 2022 r. 223 osoby i stanowiła 1/5 ogółu populacji podobszaru. Wartość ta, była znacząco niższa od poziomu referencyjnego dla Bielska Podlaskiego wynoszącego 28,9. Fakt ten świadczy wraz z innymi danymi demograficznymi potwierdza względnie korzystną sytuację demograficzną podobszaru.

Liczba najmłodszych tj. w wieku 0-3 lata, mieszkańców podobszaru rewitalizacji wyniosła w 2022 r. 155 osób, co odpowiadało ich udziałowi w ogóle populacji wynoszącym 4,9%. Wynik ten był wyraźnie wyższy od wartości ogólnomiejskiej. W skali całego miasta udział roczników 0-3 wyniósł bowiem 3,4%.

Do najważniejszych negatywnych zjawisk w zakresie występowania osób ze szczególnymi potrzebami należał kryzys relacji i kontaktów międzyludzkich we wszystkich grupach wiekowych.

Dla odmiany, ważnym potencjałem obszaru był wysoki poziom koncentracji dzieci w wieku 0-3 lata, świadczący o jego zdrowych podstawach demograficznych.

3.2.1.4. Problemy rodzin

Jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla funkcjonowania rodzin na terenie miasta jest zjawisko przemocy. Na terenie podobszaru rewitalizacji w 2022 r. procedurą Niebieskiej Karty objętych było łącznie 32 osób funkcjonujących w rodzinach z tego rodzaju problemem. Stanowiły one prawie 8% ogółu osób w rodzinach objętych taką procedurą. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców liczba osób w rodzinach z problemem przemocy wyniosła dla podobszaru rewitalizacji 28,3 i była o 74% wyższa od poziomu ogólnomiejskiego wynoszącego 16,2.

Powodem wsparcia z MOPS, który przybliży kondycję rodzin bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na podobszarze rewitalizacji liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie z takiego powodu wyniosła 13. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, dała ona wartość wskaźnika na poziomie 7,1. Był to wynik nieznacznie wyższy od poziomu dla całego miasta (6,9).

Liczba osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego wyniosła w 2022 r. w przypadku podobszaru PGR-POM 25, co stanowiło 6,3% ogółu takich osób w mieście. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców liczba ta dała wynik wynoszący 22,7. Była to wartość przekraczająca poziom wskaźnika dla całego miasta o 39%.

Liczba osób w rodzinach objętych asystenturą rodzin wyniosła w 2022 r. 35, co odpowiadało prawie 36% udziałowi w ogóle takich osób w skali całego miasta. Wskaźnik liczby osób w takich rodzinach w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, w 2022 r. osiągnął wartość 6,6 i był o 65% wyższy od wartości ogólnomiejskiej (4,0).

Podobszar PGR-POM charakteryzował się wysokim natężeniem zjawisk kryzysowych występujących w rodzinach. Stan taki w dużym stopniu sugeruje konieczność zastosowania kompleksowych form wsparcia rodzin w ramach planowanej interwencji rewitalizacyjnej. Działania rewitalizacyjne powinny zostać skierowane do wszystkich członków rodzin, a więc zarówno mężczyzn, jak i kobiet, czy dzieci.

Wśród głównych problemów podobszaru PGR-POM w zakresie problemów rodzin, do najistotniejszych należały:

- wysokie natężenie zjawiska przemocy w rodzinach;
- wysoki poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
- koncentracja rodzin otrzymujących świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

3.2.1.5. Bezrobocie

Zjawisko bezrobocie współwystępuje ze zjawiskiem ubóstwa i często jest jedną z przyczyn całego procesu wykluczenia pewnych grup mieszkańców.

Liczba osób bezrobotnych ogółem wyniosła w przypadku podobszaru rewitalizacji 18, co w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym dało wartość wskaźnika wynoszącą 2,4. Była ona o wyrażnie niższa niż wartość referencyjna obliczona dla całego miasta (3,1).

Najliczniejszą grupą osób bezrobotnych spośród analizowanych grup osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy były osoby bezrobotne długotrwale. Na podobszarze PGR-POM zamieszkiwało ich 13. W przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym oznaczało to wartość wskaźnika wynoszącą 1,6. Poziom analizowanego wskaźnika ten był zatem o ok. 17% wyższy od poziomu dla całego miasta (1,4).

Kolejną, z punktu widzenia liczebności grupą osób bezrobotnych były osoby z najniższym wykształceniem. Na podobszarze PGR-POM w 2022 r. było ich 8, co po odniesieniu do 100 osób w wieku produkcyjnym dało wynik 1,0. Był on wyższy od wartości referencyjnej o ponad 47%.

Taką samą liczebność reprezentowała grupa osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Na podobszarze PGR-POM w 2022 r. było ich 8, co po odniesieniu do 100 osób w wieku produkcyjnym dało wynik 1,0. Był on wyższy od wartości referencyjnej o ponad 9%.

Znaczącym elementem składowym struktury osób bezrobotnych na podobszarze były osoby bezrobotne do 30 roku życia. Było ich 7, co w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym oznaczało wartość wskaźnika wynoszącą 0,9, przy wartości dla miasta równej 0,7.

Pięć bezrobotnych kobiet, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka odpowiadało za wysokość wskaźnika na poziomie 0,7, a więc o ponad połowę wyższym od wartości referencyjnej dla całego miasta (0,4).

Spośród wszystkich pozostałych, analizowanych, grup osób bezrobotnych niższe, w odniesieniu do wartości ogólnomiejskiej, natężenie zjawisk związanych z bezrobociem dotyczyło: osób bezrobotnych w wieku 50 lat i więcej (54% wartości referencyjnej) oraz bez doświadczenia zawodowego (46% wartości referencyjnej).

Zjawisko bezrobocia, pomimo niewielkiego wymiaru w liczbach bezwzględnych, wskazuje na intensywne współwystępowanie na podobszarze PGR-POM szczególnych form bezrobocia. Bezrobocie podobszaru wykazuje w konsekwencji dużą trwałość i niską podatność na zmiany.

Najważniejszymi problemami związanymi z występowaniem na podobszarze zjawiska bezrobocia należały wysoki poziom wszystkich analizowanych grup osób bezrobotnych tj.

- wysoki poziom bezrobocia osób młodych;
- wysoki poziom bezrobocia długotrwalego;
- wysoki poziom bezrobocia osób z najniższym wykształceniem;
- wysoki poziom bezrobocia osób wychowujących co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia;
- ponadprzeciętny poziom bezrobocia osób bez kwalifikacji zawodowych;
- wysoki poziom bezrobocia kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka.

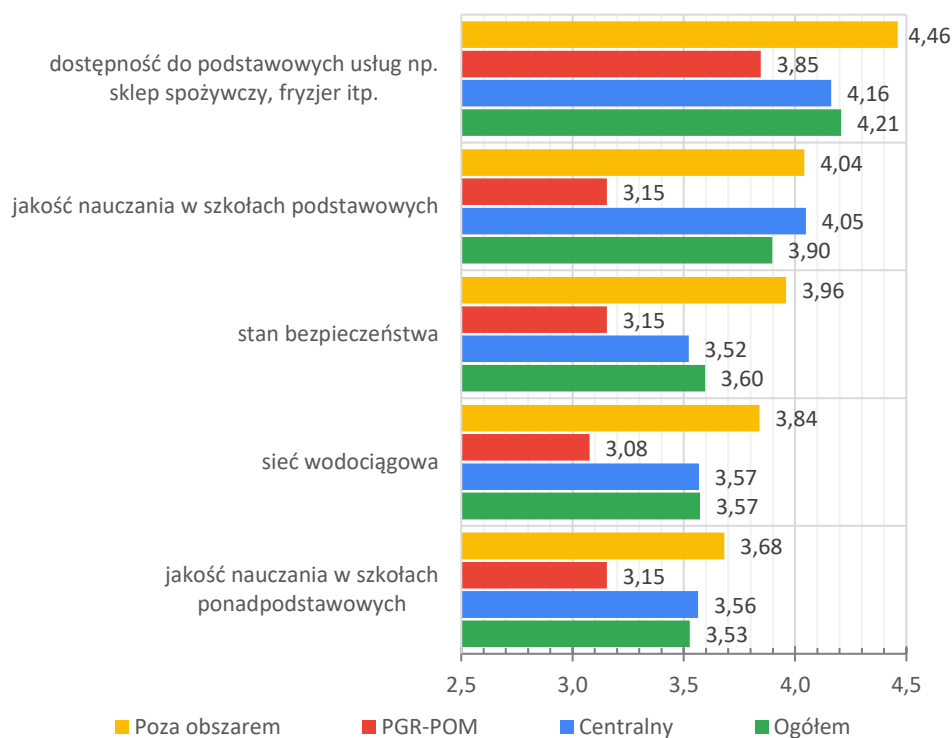
3.2.1.6. Bezpieczeństwo

Poziom bezpieczeństwa na potrzeby delimitacji podobszaru rewitalizacji postanowiono przybliżyć na podstawie danych uzyskanych w Komendzie Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim oraz Komendzie Państwowej Straży Pożarnej.

Suma wykroczeń stwierdzonych na podobszarze PGR-POM wyniosła w ciągu trzech lat okresu 2020-2022 łącznie 52. Odpowiadało to blisko niespełna 3% udziałowi w ogóle wykroczeń na terenie miasta w tym czasie. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dało to wynik 46,6, który był wyraźnie niższy od poziomu natężenia analizowanego zjawiska dla całego miasta (71,9).

Podobszar PGR-POM charakteryzował się również niską intensywnością innych negatywnych zjawisk związanych z poziomem bezpieczeństwa. Do takich należały natężenie odnotowanych na terenie podobszaru miejscowych zagrożeń bezpieczeństwa (13), pożarów (4), czy kolizji (1). We wszystkich wymienionych przypadkach obliczone wskaźniki nie przekroczyły poziomu 40% wartości odpowiadających im wskaźników referencyjnych.

Badania ankietowe zdają się potwierdzać wyniki analizy wskaźnikowej wskazującej na brak większych problemów w tym zakresie. Stan bezpieczeństwa, jest jedną z najwyżej ocenionych przez respondentów z podobszaru PGR-POM kwestii (3,15).



Rysunek 3.2.2. Kwestie dotyczące obszaru rewitalizacji ocenione w badaniu ankietowym najwyżej.

Źródło: opracowanie własne.

3.2.1.7. Kapitał społeczny

Niski poziom aktywności społecznej jest jednym ze zjawisk świadczących o znaczącym zaawansowaniu procesów kryzysowych struktur społecznych na obszarach zdegradowanych. Jednocześnie jest to jeden z ważnych wskaźników odzwierciedlających poziom kapitału

społecznego, który w skali lokalnej w istotny sposób może wpływać na procesy rozwoju społeczno-gospodarczego. Do pomiarów poziomu kapitału pomostowego często bywa stosowany wskaźnik poziomu uczestnictwa w życiu społecznym i obywatelskim. Ze względu na kwestie dostępności danych, do jego przybliżenia najczęściej wykorzystuje się poziom frekwencji wyborczej. Poziom uczestnictwa obywateli w wyborach samorządowych, parlamentarnych i prezydenckich oddaje także poziom współodpowiedzialności mieszkańców za społeczność lokalną lub za kraj. Im wyższa frekwencja wyborcza tym poziom ten i poziom kapitału społecznego pomostowego wyższy i *vice versa*.

Frekwencja w wyborach samorządowych w 2018 roku, w przypadku podobszaru wyniosła 51,3%, co było wynikiem niższym od poziomu frekwencji dla całego miasta (52,7%). Wyniki niższe do wartości referencyjnych dla całego miasta odnotowano również w Wyborach do Sejmu 2019 (54,5%) oraz I turze Wyborów Prezydenta RP 2020 (60,3%)

Niski poziom kapitału społecznego w ogólnopolskich wyborach z lat 2018-2020 sugeruje względnie trwały charakter tego zjawiska oraz konieczność podjęcia działań pobudzających lokalną aktywność.

Do najważniejszych problemów związanych z kapitałem społecznym na podobszarze rewitalizacji należały:

- niska frekwencja w Wyborach samorządowych 2018, Wyborach do Sejmu i Senatu 2019 oraz Wyborach Prezydenta RP 2020;
- niski poziom aktywności społecznej mieszkańców;
- brak osiedlowego domu kultury;
- osłabienie więzi społecznych w wyniku m.in. pandemii SARS-Cov-2.

3.2.1.8. Poziom edukacji

Problemy natury społecznej wśród dzieci i młodzieży należą do dość trudno uchwytanych w kontekście analiz statystycznych zróżnicowania wewnątrzmięjskiego. Podstawową miarą problemów społecznych w grupie najmłodszych mieszkańców miasta są kwestie znajdujące swoje odzwierciedlenie w ich problemach z nauką. Najczęściej tego rodzaju sytuacje wynikają z niekorzystnych zjawisk zachodzących w rodzinach i ich najbliższym otoczeniu. Analiza problemów związanych z edukacją dzieci i młodzieży stanowi zatem niezwykle cenny kontekst problemów społecznych danego obszaru.

W roku 2022, wyniki egzaminu ósmoklasisty dla uczniów zamieszkujących podobszar, w przypadku większości przedmiotów, odbiegały od wartości przeciętnej in plus. Powyżej wartości referencyjnych dla całego miasta kształtowały się wyniki dla egzaminów z: j. polskiego (59,5) i matematyki (54,8). Powyżej, natomiast dla egzaminu z j. obcego (65,9). Warto podkreślić, że sama jakość nauczania w szkołach podstawowych została przez uczestników badania ankietowego oceniona względnie wysoko, tj. na poziomie 3,15.

W ramach problemów edukacyjnych na podobszarze PGR-POM zidentyfikowano następujące problemy:

- wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki poniżej wartości przeciętnej dla miasta;
- brak zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży;
- problemy psychologiczne młodzieży: depresja, agresja, narkotyki.

Do atutów podobszaru PGR-POM w tym zakresie należały natomiast ponadprzeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego i języka obcego,

3.2.1.9. Problemy alkoholowe

Problemy związane z nadużywaniem alkoholu stanowią w warunkach polskich jeden z ważnych elementów sprzyjających występowaniu wielu zjawisk kryzysowym w rodzinach. Dane dotyczące tego rodzaju negatywnych zjawisk w praktyce możliwe są do przybliżenia poprzez dane pochodzące z wniosków o leczenie skierowanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. O jej zastosowaniu zadecydowała możliwość łatwego pozyskania szczegółowych danych. Analizie poddano okres 2017-2022. Średnia, roczna liczba wniosków z podobszaru PGR-POM wyniosła w analizowanym okresie czasu 4 przy wartości dla miasta równej 98. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców obie wartości dały odpowiednio wynik: 3,6 oraz 4,0.

3.2.2. Sfera gospodarcza

3.2.2.1. Przedsiębiorczość

Podobszar PGR-POM reprezentuje peryferyjnie położony, obszar intensywnej wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej. Teren ten osiągnął bardzo niskie, w skali miasta, wartości wskaźnika przedsiębiorczości mierzonego liczbą firm zarejestrowanych w systemie REGON w relacji do liczby osób w wieku produkcyjnym. Łącznie na terenie podobszaru w 2023 r. w systemie REGON zarejestrowanych było 76 podmiotów gospodarczych. Liczba ta odpowiadała za 3,0% ogółu podmiotów zarejestrowanych w REGON. W konsekwencji, po przeliczeniu na liczbę osób w wieku produkcyjnym zamieszkujących podobszar dało to wartość wskaźnika wynoszącą 97,2. Była to wartość blisko o połowę niższa od wskaźnika referencyjnego obliczonego dla całego miasta i wynoszącego 178,4.

Tabela 3.2.1. Przedsiębiorczość na podobszarze PGR-POM.

Obszar	Liczba podmiotów	Osoby w wieku produkcyjnym	Liczba podmiotów na 1000 osób w wieku produkcyjnym	% wartości dla miasta
Podobszar PGR-POM	76	782	97,2	54,5
Bielsk Podlaski	2541	14246	178,4	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM, EGİB

3.2.2.2. Kondycja firm

Zagadnienie związane z kondycją lokalnych firm postanowiono przybliżyć za pomocą analizy danych z CEiDG. W latach 2017-2022 na podobszarze PGR-POM z tej ewidencji podmiotów gospodarczych wykreślono łącznie 14 podmiotów. Liczba ta odpowiadała za blisko 3,5% ogółu podmiotów wykreślonych z CEiDG w tym okresie czasu w całym mieście. W przeliczeniu na 100 firm znajdujących się w CEiDG w roku 2022 wartość wskaźnika wyniosła 26,4 i była nieznacznie wyższa od analogicznej wartości dla całego miasta wynoszącej 22,5. Stan taki może świadczyć

o występowaniu negatywnych zjawisk związanych z funkcjonowaniem na terenie podobszaru małych, lokalnych podmiotów gospodarczych.

Podmiotów wpisanych do CEiDG w tym samym okresie czasu było 24, a więc wyraźnie tj. o 71%, więcej od liczby podmiotów wykreślonych. Jednocześnie, liczba ta stanowiła 3,8% ogółu firm wpisanych do CEiDG w latach 2017-2022 na terenie miasta. Wskaźnik liczby firm wpisanych w przeliczeniu na 100 podmiotów w CEiDG w roku 2022 wyniósł dla podobszaru 46,5. Była to wartość wyraźnie wyższa, tj. o 25% wyższa, od wskaźnika dla całego miasta wynoszącego 36,2. Stan taki należy, dla odmiany, uznać za korzystne uwarunkowanie dla prowadzenia drobnej działalności gospodarczej.

Ze względu na niewielką, bo wynoszącą od 0 do 6, liczbę obserwacji zarówno wpisów, jak i wykreśleń z CEiDG w poszczególnych latach zrezygnowano z szczegółowej analizy trendów w zakresie kondycji lokalnych przedsiębiorstwa na podobszarze PGR-POM w takim ujęciu.

Tabela 3.2.2. Problemy gospodarcze zarejestrowane w CEiDG na podobszarze PGR-POM.

	Liczba podmiotów w CEiDG ogółem w 2022 r.	Liczba podmiotów wykreślonych z CEiDG w latach 2017-2022	Liczba podmiotów wykreślonych z CEiDG w latach 2017-2022 na 100 podmiotów w 2022 r.	% wartości dla miasta	Liczba podmiotów wpisanych do CEiDG w latach 2017-2022	Liczba podmiotów wykreślonych z CEiDG w latach 2017-2022 na 100 podmiotów w 2022 r.	% wartości dla miasta
Podobszar PGR-POM	53	14	26,4	117,4	24	45,3	125,2
Bielsk Podlaski	1769	398	22,5	100,0	640	36,2	100,0

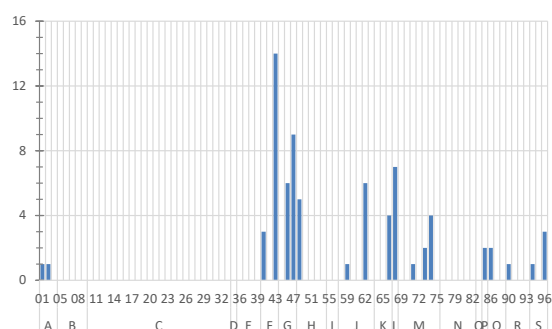
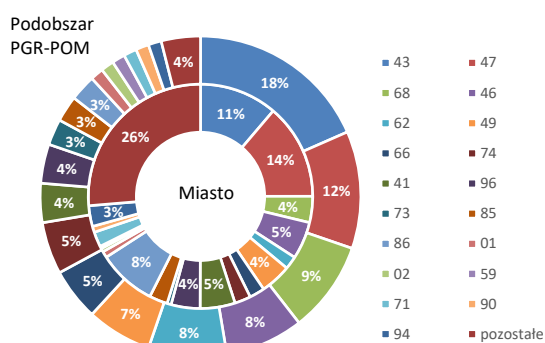
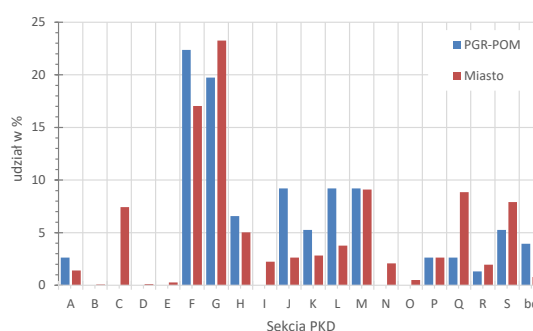
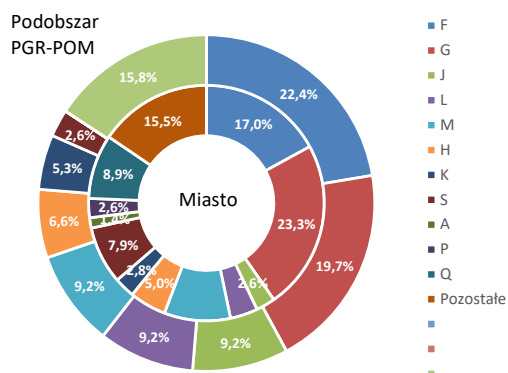
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM

3.2.2.3. Struktura przedsiębiorstw

Najliczniej reprezentowaną wśród podmiotów zarejestrowanych w REGON na podobszarze rewitalizacji sekcją PKD była sekcja F Budownictwo. Na tego rodzaju działalności przypadało 17 podmiotów (4%) z ogólnej liczby 433 tego rodzaju podmiotów zarejestrowanych w całym mieście. Budownictwo odpowiadała również za ponad 22% ogółu podmiotów zarejestrowanych w REGON na podobszarze rewitalizacji. Był to udział wyraźnie wyższy od analogicznego dla miasta, który wyniósł 17%.

Drugim, co do liczebności rodzajem działalności gospodarczej była sekcja G – Handel. Na terenie podobszaru zarejestrowanych było 15 podmiotów o takim profilu działalności. Stanowiły one prawie 20% ogółu firm na podobszarze, co było wynikiem niższym od analogicznego udziału dla miasta wynoszącego 23%. Jednocześnie, sekcja G na podobszarze PGR-POM odpowiadała za blisko 2,5% tego rodzaju firm w mieście. Najliczniejszymi działami PKD w ramach sekcji G były: dział 47 handel detaliczny liczący 9 podmiotów oraz dział 46 handel hurtowy (6).

Na kolejne trzy sekcje PKD przypadała wyraźnie niższa, bo blisko o połowę, liczba podmiotów. Były to sekcje: J – Informacja i komunikacja (7), L – Działalność związana z rynkiem nieruchomości (7) oraz M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (7) Odpowiadały one kolejno za ok. 9% udziały w strukturze podmiotów gospodarczych na podobszarze rewitalizacji.



Rysunek 3.2.3. Struktura podmiotów gospodarczych na Podobszarze PGR-POM w Bielsku Podlaskim w 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych bazy REGON i in.

3.2.2.4. Poziom dochodów

Poziom dochodów ludności został przybliżony za pomocą średniego rocznego dochodu w przeliczeniu na 1 podatnika. Dochód do opodatkowania grupy 800 podatników zamieszkujących podobszar PGR-POM wyniósł w roku 2021 blisko 36,6 mln zł. W przeliczeniu na 1 podatnika oznaczało to średni roczny dochód w wysokości 45,8 tys. zł. Wartość ta była odpowiadała prawie 104% wartości dla całego miasta wynoszącej 44,1 tys. zł. W latach 2017-2021 średni roczny dochód podatnika z podobszaru, z poziomu 30,2 tys. zł, wzrósł prawie o połowę. Wynik ten był nieznacznie gorszy od poziomu dla całego miasta wynoszącego 33,8%. Proces zachodził przy malejącej liczbie podatników, która w 2017 r. wyniosła dla podobszaru 862 zaś dla miasta 18,3 tys. Wielkości te oznaczały spadek liczby podatników odpowiednio o: 7,2% oraz 2,8%. Ponad dwuipółkrotnie bardziej intensywny od wartości referencyjnej spadek liczby podatników może w przyszłości stanowić duże wyzwanie rozwojowe dla podobszaru PGR-POM.

Tabela 3.2.2. Problemy gospodarcze na podobszarze PGR-POM.

	Podobszar PGR-POM			Miasto		
	2017	2021	Zmiana w latach 2017-2021 w %	2017	2021	Zmiana w latach 2017-2021 w %
Dochód [mln]	26,9	36,6	36,2	601,2	781,3	30,0
Podatek PIT [mln]	2,4	3,7	51,6	57,0	73,0	27,9
Liczba podatników	862	800	7,2	18251	17733	2,8
Dochód na 1 mieszkańca [tys. zł]	31,2	45,8	46,8	32,9	44,1	33,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM, EGiB i in.

3.2.2.5. Podsumowanie

Badania jakościowe pozwoliły ponadto stwierdzić występowanie takich problemów jak:

- niski poziom przedsiębiorczości;
- ponadprzeciętne natężenie zjawiska wykreślenia firm z CEiDG w latach 2017-2022;
- nisko płacone oferty pracy.

Do atutów podobszaru PGR-POM o charakterze gospodarczym należy ponadprzeciętny poziom dochodów jego mieszkańców.

3.2.3. Sfera środowiskowa

3.2.3.1. Hałas komunikacyjny

Klimat akustyczny, jest na terenach zurbanizowanych jednym z podstawowych elementów wpływających na jakość i poziom życia mieszkańców. Jego negatywnym elementem jest zjawisko hałasu. Najbardziej powszechnie występującym rodzajem hałasu jest hałas komunikacyjny. Dla biegnącej granicą podobszaru PGR-POM drogi wojewódzkiej nr 689 brak jest aktualnych pomiarów immisji hałasu, można jednak przypuszczać, że jest on zauważalny przez mieszkańców tego terenu. Część zabudowy, głównie wielorodzinnej znajduje się w strefie do 100 m od wymienionej drogi. Sami mieszkańcy podobszaru ocenili występowanie hałasu komunikacyjnego jako element negatywny oceniając ten element w badaniu ankietowym na 2,5/5,0.

3.2.3.2. Stan powietrza

Jednym z podstawowych elementów stanu środowiska na obszarze rewitalizacji jest jakość powietrza. Istotnym, negatywnym zjawiskiem występującym na obszarze Bielska Podlaskiego w sferze środowiskowej są kwestie związane z występowaniem na jego obszarze przekroczeń związanych z jakością stanu powietrza atmosferycznego. Ze względu na brak certyfikowanej stacji pomiarowej na podobszarze, nie można obiektywnie stwierdzić występowania skali i natężenia tego problemu. Niemniej jednak, wyniki badań ankietowych wskazują, że respondenci z podobszaru PGR-POM jakość powietrza ocenili nisko. Kwestia ta uzyskała średnią ocenę wynoszącą 2,5 w pięciostopniowej skali ocen. Była to wartość wyraźnie niższa niż analogiczna ocena podobszaru dokonana przez jego mieszkańców (3,0).

3.2.3.3. Wyroby zawierające azbest

Jednym z czynników, które mogą w istotny i negatywny sposób wpływać na zagrożenia zarówno dla środowiska przyrodniczego, jak również stanu zdrowia mieszkańców jest obecność wyrobów zawierających azbest. Na potrzeby oceny zagrożenia wynikającego z występowania wyrobów zawierających azbest wykorzystano wskaźnik wolumenu wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca w kg.

Na podobozzarze rewitalizacji w 2022 r. znajdowało się łącznie ponad 8 t wyrobów zawierających azbest, stanowiących 0,4% ogółu ich wolumenu w skali miasta. Oznaczało to, że na jednego mieszkańca miasta przypadało ich 7,4 kg. Była to wartość wyjątkowo niska, kształtująca się na poziomie zaledwie 8,0% wartości ogólnomiejskiej wynoszącej 92,2 kg.



Rysunek 3.3.1. Wyroby zawierające azbest na terenie podobozaru PGR-POM w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w Bielsku Podlaskim.

3.2.3.4. Odory

W trakcie procesu partycypacji społecznej tj. zarówno przeprowadzonych konsultacji społecznych uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, jak również przeprowadzonych badań ankietowych oraz jakościowych, ponawiającym się problemem charakterze środowiskowym było silnie negatywne oddziaływanie dużego zakładu przemysłowego tuczu trzody chlewnej zlokalizowanego już poza granicami podobozaru oraz miasta, pozostającego jednak w dużej bliskości. Zakład ten oddziałuje na obszar rewitalizacji przede wszystkim emitując uciążliwe dla mieszkańców odory („odór z pobliskiej „świniarni””).

3.2.3.5. Podsumowanie

Pomimo braku przekroczeń większości analizowanych wskaźników, zidentyfikowane, negatywne uwarunkowania w zakresie zjawisk środowiskowych mogą stanowić istotne bariery dla procesu rewitalizacji. Do takich, można zaliczyć w głównej mierze złą jakość powietrza, która będzie

w zasadniczy sposób ograniczała atrakcyjność osiedleńczą podobszaru rewitalizacji oraz negatywne, bezpośrednie i pośrednie oddziaływanie działalności przemysłowej na podobszar rewitalizacji.

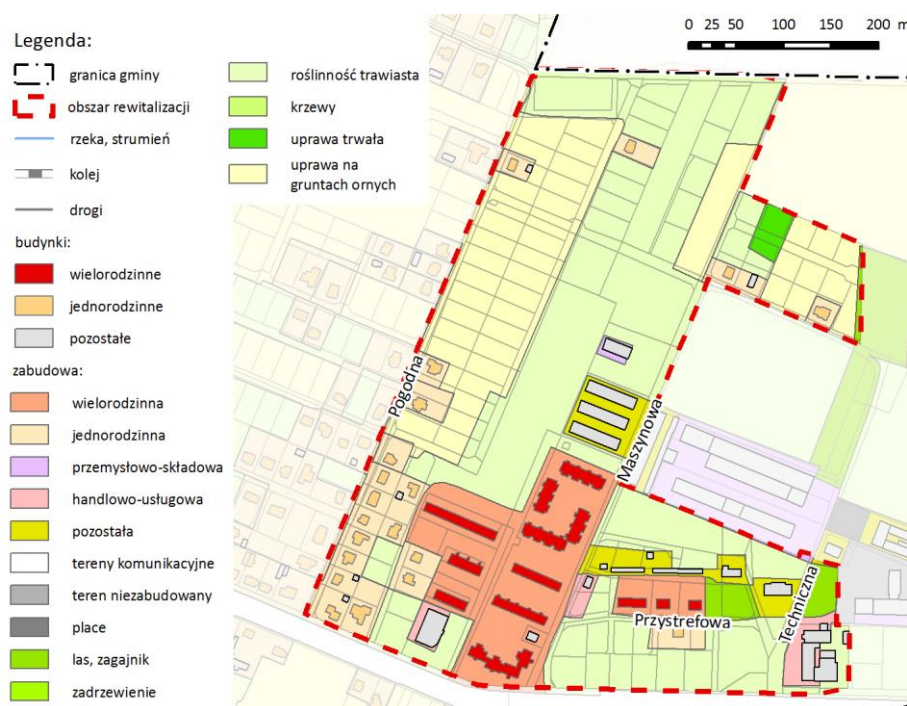
W ramach przeprowadzonych badań zidentyfikowano następujące problemy o charakterze środowiskowym:

- odory z pobliskiej hodowli bydła i trzody chlewnej;
- zagrożenie hałasem komunikacyjnym (DW 689).

3.2.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

3.2.4.1. Użytkowanie terenu

Większość podobszaru PGR-POM zajmuje roślinność trawiasta. Tego rodzaju użytkowanie dotyczy 10,3 ha, co stanowi 43,7% ogółu powierzchni podobszaru. Za kolejne 5 ha (21,0%) odpowiadają uprawy na gruntach ornych. Zabudowa wielorodzinna zajmuje powierzchnię 3,6 ha (15,1%), zaś jednorodzinna 2,3 ha (9,8%). Zabudowa handlowo-usługowa stanowi o powierzchni 0,5 ha odpowiada za udział w ogóle powierzchni wynoszący 2,3%, zaś pozostała zabudowa za 4,8% (1,1 ha). Niewielki fragment obszaru porasta las (0,5 ha). Pozostałe formy użytkowania odpowiadają za 1,2% ogółu powierzchni.



Rysunek 3.3.2. Użytkowanie terenu podobszaru PGR-POM.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10K.

3.2.4.2. Funkcje budynków

Podobszar PGR-POM pełni przede wszystkim funkcje mieszkaniowe. Znajduje to odzwierciedlenie w strukturze funkcjonalnej budynków na tym terenie. Większość z nich stanowią budynki wielo- i jednorodzinne, zlokalizowane w zdecydowanej większości w południowej części podobszaru. Ich uzupełnieniem są budynki garaży oraz o funkcjach handlowo-usługowych i biurowych.



Rysunek 3.4.1. Funkcje budynków na terenie podobszaru PGR-POM.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT10K.

3.2.4.3. Internet szerokopasmowy

Nawet na tle całego miasta, podobszar PGR-POM charakteryzował się bardzo dobrym wyposażeniem w stacjonarną sieć Internetu szerokopasmowego. Wskaźnik penetracji budynków stacjonarnym Internetem szerokopasmowym wyniósł w jego przypadku 97,7%, przy wartości referencyjnej dla miasta wynoszącej 95,8%. Oznaczało to, że poza zasięgiem takiej sieci znajdował się tylko jeden budynek.

3.2.4.4. Stan sieci wodociągowej

Na podobszarze PGR-POM w latach 2017-2022 nie stwierdzono wystąpienia żadnej awarii sieci wodociągowej wyniosła Świadczy to, o dobrym stanie tej infrastruktury

3.2.4.5. Stan sieci kanalizacyjnej

Liczba awarii sieci kanalizacyjnej w latach 2017-2022 wyniosła dla podobszaru PGR-POM 14. W przeliczeniu na sto punktów adresowych dało to wynik 34,7, który był ponad dwuipółkrotnie wyższy od wartości referencyjnej dla całego miasta, wynoszącej 12,8.

3.2.4.6. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Na terenie podobszaru zlokalizowanych jest łącznie trzy place zabaw, jedna siłownia na wolnym powietrzu i jedno boisko sportowe. Z punktu widzenia czysto ilościowego, stan taki należy ocenić pozytywnie. Niemniej jednak stan faktyczny kilku placów zabaw pozostawia wiele do życzenia ze względu na znaczącą dekapitalizację zainstalowanych na nich urządzeń. Sami mieszkańcy podobszaru dostęp do ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, pomimo względnie dużej liczby placów zabaw, ocenili dość nisko. Średnia ocena wyniosła bowiem 2,5.



Rysunek 3.4.2. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie podobszaru PGR-POM w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDOT10K.

3.2.4.7. Podsumowanie

Wśród kwestii ocenianych przez respondentów w badaniu ankietowym do najniższej ocenionych przez mieszkańców podobszaru zjawisk o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym należały ponadto:

- ścieżki/drogi rowerowe (2,2);
- dostępność do ogólnodostępnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (boiska, siłownie na wolnym powietrzu, skateparki, kąpieliska itp.) (2,5);
- dostępność do żłobków i klubów malucha (2,5).

Do najważniejszych problemów podobszaru PGR-POM w zakresie zjawisk o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym zaliczają się:

- bardzo wysokie natężenie awarii sieci kanalizacyjnej w latach 2017-2022;
- niewłaściwe użytkowanie sieci kanalizacyjnej skutkujące jej awariami w obszarze PGR-POM;
- brak wieczornych połączeń autobusowych (od 20:00);

- brak miejsca do przebierania się przy boisku na PGR-POM;
- duże problemy techniczne i ekonomiczne w zakresie modernizacji wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego o dźwigi osobowe;
- braki w infrastrukturze rowerowej łączącej obszar z centrum miasta;
- niezadawalająca jakość części przestrzeni publicznych i towarzyszącej jej infrastruktury;
- brak publicznego żłobka;
- brak świetlicy i miejsc do spędzania czasu po lekcjach dla młodzieży/uczniów szkół średnich;
- brak lokali interwencyjnych/punktów interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy domowej.

3.2.5. Sfera techniczna

3.2.5.1. Źródła ciepła na paliwa stałe

Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, zarówno w zakresie energooszczędności, jak i pośrednio ochrony środowiska postanowiono przybliżyć korzystając z danych Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Wskaźnik mający posłużyć identyfikacji negatywnych zjawisk w tym zakresie skonstruowano jako udział źródeł ciepła na paliwa stałe takie jak: węgiel i paliwa węglopodobne, biomasę i drewno kawałkowe, w ogóle adresów wpisanych do CEEB. Ważnym kontekstem dla tego zjawiska są procesy starzenia się społeczeństwa Bielska Podlaskiego, w szczególności w starych jednostkach o zabudowie jednorodzinnej. Rozwiązania grzewcze oparte o paliwa stałe (z wyłączeniem pelletu), stanowić będą dla tej grupy mieszkańców coraz większe wyzwanie zarówno ekonomiczne, jak i praktyczne, związane z ich obsługą.

W roku 2023 na podobszarze PGR-POM do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków wpisanych było 51 deklaracji. Z tej liczby, w przypadku przynajmniej 15 zadeklarowano jako wykorzystywane paliwo jedno z wymienionych powyżej paliw stałych. Udział tego rodzaju adresów w ogóle adresów wpisanych do CEEB wyniósł w konsekwencji 29,4% i był wyraźnie niższy od poziomu ogólnomiejskiego wynoszącego 64,8%. Należy przy tym pamiętać, że dane traktować należy jako przybliżone, ze względu na względnie krótki okres funkcjonowania ewidencji i związane z nim niepełne jeszcze informacje w zakresie wykorzystywanych paliw. Przytoczone dane dotyczą jedynie złożonych deklaracji. W przypadku ludności korzystającej z paliw stałych udział ten będzie zdecydowanie mniejszy ze względu na dominację w strukturze ilościowej deklaracji, budynków jednorodzinnych. Dodatkowo, większość mieszkańców co prawda korzysta z ciepła sieciowego, ale pochodzącego z lokalnej kotłowni węglowej. W ramach przeprowadzonych badań, nie stwierdzono jednak większych uciążliwości związanych z jej funkcjonowaniem.

3.2.5.2. Zbiorniki bezodpływowe

Zbiorniki bezodpływowe stanowią ten element w zakresie rozwiązań technicznych, który w warunkach polskich często niekorzystnie wpływa na kwestie środowiskowe związane z ochroną wód zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych. Rozwiązanie takie charakteryzuje się również niską efektywnością ekonomiczną.

W roku 2023 w na podobszarze PGR-POM w bazie zbiorników bezodpływowych zewidencjonowane były tylko dwa tego rodzaju obiekty spośród 868 zbiorników w całym mieście. W przeliczeniu na liczbę punktów adresowych, liczba zbiorników bezodpływowych na podobszarze dała wartość wynoszącą 5,1, przy wartości referencyjnej dla całego miasta wynoszącej 16,2. Skala występowania zbiorników bezodpływowych nie wskazuje na występowanie problemu z nimi związanymi.

3.2.5.3. Podsumowanie

W przypadku podobszaru PGR-POM udało się zidentyfikować jeden potencjalny problem o charakterze technicznym. Dotyczył on występowania problemów technicznych i ekonomicznych w przypadkach: ewentualnej modernizacji wielorodzinnego zasobu mieszkaniowego o dźwigi osobowe oraz termomodernizacji komunalnego zasobu mieszkaniowego.

4. POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI MIASTA

4.1. Strategia rozwoju gminy

Strategii Rozwoju Miasta Bielsk Podlaski na lata 2021-2030 została przyjęta [Uchwałą nr LIV/406/22 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 27 września 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Bielsk Podlaski na lata 2021-2030.](#)

Strategia definiuje zarówno wizję jak i misję zaplanowanych działań rozwojowych.

Wizją Strategii Rozwoju Miasta Bielsk Podlaski na lata 2021-2030 jest:

Bielsk Podlaski miastem atrakcyjnym dla mieszkańców i inwestorów, dobrze skomunikowanym i dbającym o swoje środowisko przyrodnicze i kulturowe.

Misja Strategii została natomiast określona jako:

Zaspokajanie potrzeb mieszkańców, tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i powstawania nowych miejsc pracy, zapewnienie bezpiecznej i wysokiej jakości infrastruktury technicznej i przestrzennej w mieście, podejmowanie działań na rzecz poprawy jakości środowiska naturalnego oraz tworzenie warunków dla zachowania i rozwoju dziedzictwa historycznego, kulturowego, językowego i wyznaniowego miasta w jego różnorodności.

Dokument określa trzy podstawowe wymiary celów tj. społeczny, gospodarczy i przestrzenny. Każdemu z wymiarów przypisany jest jeden cel strategiczny. Każdemu z celów strategicznych przypisane są natomiast trzy cele operacyjne. Na cele operacyjne składają się poszczególne kierunki działań, których jest łącznie 62. Najwięcej z nich przypada na cele wymiaru społecznego (29) a następnie przestrzennego (20). Najmniejsza liczba kierunków działań odpowiada zaś na cele wymiaru gospodarczego.

Gminny program rewitalizacji zawiera działania, które wpisują się we wszystkie wymiary celów Strategii, wszystkie cele strategiczne oraz zdecydowaną większość ze zdefiniowanych celów operacyjnych tj. siedem spośród ogólnej liczby dziewięciu (78%). Powiązania GPR z strukturą celów Strategii zgodne są z terytorialną specyfiką GPR tj. ograniczeniu jego działań przede wszystkim do wyznaczonego na obszarze Miasta Bielsk Podlaski obszaru rewitalizacji. Poniższa tabela przedstawia w schematyczny sposób powiązania pomiędzy oboma dokumentami.

Tabela 4.1.1. Powiązania Strategii Rozwoju Miasta Bielsk Podlaski na lata 2021-2030 i Gminnego Programu Rewitalizacji.

L.p.	Wymiar celu	Cel strategiczny	Cel operacyjny	GPR
1.	Społeczny	Rozwój kapitału społecznego mieszkańców miasta	1.1. Wzrost jakości życia mieszkańców	x
			1.2. Aktywizacja społeczna	x
			1.3. Wzmacnianie oferty kulturalnej i promocyjnej miasta	x
2.	Gospodarczy	Rozwój sektora gospodarczego wzmacniającego konkurencyjność miasta w województwie	2.1. Rozwój atrakcyjności inwestycyjnej miasta	
			2.2. Rozwój przedsiębiorczości mieszkańców	
			2.3. Wzrost znaczenia turystyki i rekreacji jako gałęzi gospodarki miasta	x
3.	Przestrzenny	Zrównoważony i harmonijny rozwój ładu przestrzennego miasta	3.1. Rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej	x
			3.2. Poprawa stanu środowiska naturalnego i wzrost wykorzystywania odnawialnych źródeł energii	x
			3.3. Poprawa spójności zagospodarowania przestrzennego	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Miasta Bielsk Podlaski na lata 2021-2030.

4.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do roku 2034 została przyjęta [Uchwałą nr LXXI/548/23 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do 2034 roku](#). Dokument ten jest podstawowym spośród opracowywanych na poziomie lokalnym dokumentów odnoszących się sfery problemów społecznych.

Misją zdefiniowaną w SRPS jest:

Miasto Bielsk Podlaski to miejsce, które łączy ludzi oraz zapewnia mieszkańcom w każdym wieku aktywność i kompleksowe usługi społeczne.

Struktura celów SRPS opiera się o cztery cele strategiczne, którym przypisano bezpośrednio łącznie pięćdziesiąt dwa kierunki działań. Gminny Program Rewitalizacji zawiera działania, które wpisują się zarówno w tak określoną wizję oraz cele, przy zachowaniu terytorialnej specyfiki GPR tj. ograniczeniu jego działań do wyznaczonego na obszarze Miasta Bielsk Podlaski obszaru rewitalizacji. Poniższa tabela przedstawia w schematyczny sposób powiązania pomiędzy oboma dokumentami.

Tabela 4.2.1. Powiązania Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do roku 2034 i Gminnego Programu Rewitalizacji.

L.p.	Nr celu	Cele SRPS	GPR
1.	Cel strategiczny I	Dobrze funkcjonujące rodziny	x
2.	Cel strategiczny II	Aktywni seniorzy	x
3.	Cel strategiczny III	Dostępne usługi publiczne	x
4.	Cel strategiczny IV	Rozwinięta infrastruktura i kapitał społeczny	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do roku 2034.

5. WIZJA I CELE DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

5.1. Wizja

Wizja Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski ma za zadanie przedstawić opis stanu obszaru rewitalizacji w przyszłości, który będzie efektem działań wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji. Wizja ta, jest odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji przy wykorzystaniu jego lokalnych potencjałów. Wdrożenie działań zamieszczonych w GPR pozwoli zatem na to, że obszar rewitalizacji w perspektywie roku 2035 będzie:

- obszarem przyjaznym i bezpiecznym dla jego użytkowników;
- częścią miasta atrakcyjną do zamieszkania dla różnych pokoleń lokalnej wspólnoty;
- zapewniał dobre warunki do aktywności społecznej, kulturalnej i gospodarczej;
- posiadał atrakcyjne, zadbane, tętniące życiem i dostępne dla osób niepełnosprawnych, przestrzenie publiczne będące miejscami spotkań i integracji mieszkańców;
- obszarem otwartym na różnorodność, pielęgnującym bogatą, lokalną tradycję i kulturę;
- miejscem realizowania licznych inicjatyw społecznych, adresowane do osób w każdym wieku, w tym o charakterze międzypokoleniowym;
- zapewniał dobre warunki do życia dla seniorów;
- w możliwie wysokim stopniu, adaptował się do zmian klimatu;
- stwarzał dobre warunki dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości;
- w pełni wykorzystywał własne potencjały i zasoby;
- atrakcyjnym miejscem do życia i rozwoju zawodowego młodych mieszkańców miasta.

5.2. Cele i kierunki działań

Wyznaczono łącznie cztery cele strategiczne Programu, którym odpowiadało dwanaście bardziej szczegółowych kierunków działań w ramach interwencji rewitalizacyjnej. Struktura obu elementów Programu przedstawia się następująco:

1. Cel strategiczny – Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.
 - 1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych.
 - 1.2. Poprawa stanu bezpieczeństwa wszystkich grup wiekowych mieszkańców.
 - 1.3. Aktywizacja różnych grup społecznych mieszkańców.
 - 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu grup zagrożonych marginalizacją.
2. Cel strategiczny – Silna i odporna lokalna gospodarka
 - 2.1. Stwarzanie dogodnych warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.
 - 2.2. Rozwój funkcji turystycznych.
 - 2.3. Rozwój sektora ekonomii społecznej.
3. Cel strategiczny –Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna.
 - 3.1. Modernizacja i rewaloryzacja istniejących przestrzeni publicznych.
 - 3.2. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych.Rozwój sektora ekonomii społecznej.
4. Cel strategiczny – Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu.
 - 4.1. Rozwój błękitnej infrastruktury.
 - 4.2. Rozwój zielonej infrastruktury.
 - 4.3. Zmniejszenie niskiej emisji.

Powiązania pomiędzy wyznaczonymi celami i kierunkami działań, zidentyfikowanymi problemami a przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi prezentują dla obu podobszarów rewitalizacji: Tabela 5.2.1 oraz Tabela 5.2.2.

L.p.	Problem	Cel strategiczny	Kierunek działania	Przedsięwzięcie
1.	Starzenie się ludności	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. 1.3. Aktywizacja różnych grup społecznych mieszkańców. 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu grup zagrożonych marginalizacją.	1. Aktywator seniora, czyli pomoc osobom starszym w organizowaniu wolnego czasu. 6. Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych. 8. Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim. 14. Modernizacja obiektu - Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim. 27. Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim. 32. Rozwój usług opiekuńczych w mieście Bielsk Podlaski.
2.	Problemy rodzin	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. 1.2. Poprawa stanu bezpieczeństwa wszystkich grup wiekowych mieszkańców. 1.3. Aktywizacja różnych grup społecznych mieszkańców. 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu grup zagrożonych marginalizacją.	2. Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski. 3. Bezpieczna kobieta — kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet. 4. Centrum charytatywno-opiekuńcze. 6. Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych. 7. Hala widowiskowo-sportowa. 9. Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz Młodzieżowe Miejsce Aktywności Lokalnej. 10. Miejskie Centrum Wsparcia Rodzin – Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. 12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym. 31. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3. 38. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.
3.	Stan zdrowia	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. 1.2. Poprawa stanu bezpieczeństwa wszystkich grup wiekowych mieszkańców. 1.3. Aktywizacja różnych grup społecznych mieszkańców. 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu grup zagrożonych marginalizacją.	4. Centrum charytatywno-opiekuńcze. 7. Hala widowiskowo-sportowa. 17. Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku 18. Ośrodek Terapii i Rehabilitacji. 21. Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej, w tym edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami. 23. Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością. 28. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii. 32. Rozwój usług opiekuńczych w mieście Bielsk Podlaski. 37. Zakup busa do przewozu uczestników z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim oraz powiększenie przestrzeni do terapii w ŚDS".
4.	Niska aktywność sektora ekonomii społecznej	2. Silna i odporna lokalna gospodarka	1.3. Rozwój sektora ekonomii społecznej.	4. Centrum charytatywno-opiekuńcze. 5. Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim. 8. Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim. 17. Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku

L.p.	Problem	Cel strategiczny	Kierunek działania	Przedsięwzięcie
5.	Niski poziom aktywności dzieci i młodzieży	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.3. Aktywizacja różnych grup społecznych mieszkańców. 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu grup zagrożonych marginalizacją.	19. Park kieszonkowy przy dawnej Bursie. 20. Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonowania na terenach zewnętrznych nieruchomości przy ul. Widowskiej 1 w Bielsku Podlaskim w części dedykowanej m.in. Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego, Powiatowemu Zarządowi Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. 27. Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim. 30. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw. 38. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.
6.	Bezpieczeństwo	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. 1.2. Poprawa stanu bezpieczeństwa wszystkich grup wiekowych mieszkańców.	11. Modernizacja i rewitalizacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny). 15. Modernizacja pomieszczeń piwnicznych w Komendzie Powiatowej w Bielsku Podlaskim. 16. Modernizacja wejścia do Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim 36. Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego.
7.	Niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych	3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna. 4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu.	3.1. Modernizacja i rewitalizacja istniejących przestrzeni publicznych. 3.2. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych. 4.2. Rozwój zielonej infrastruktury.	11. Modernizacja i rewitalizacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny). 12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym. 24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej. 26. Rewitalizacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej osiedli Brooklyn i Mickiewicza 114 – 120. 27. Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim. 30. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw. 34. Targowica miejska centrum handlu lokalnego. 36. Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego.
8.	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną lub jej zły stan	2. Silna i odporna lokalna gospodarka. 3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna.	2.1. Stwarzanie dogodnych warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. 2.2. Rozwój funkcji turystycznych. 3.1. Modernizacja i rewitalizacja istniejących przestrzeni publicznych. 3.2. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych.	7. Hala widowiskowo-sportowa. 11. Modernizacja i rewitalizacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny). 12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym. 14. Modernizacja obiektu - Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim. 19. Park kieszonkowy przy dawnej Bursie. 24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej. 26. Rewitalizacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej osiedli Brooklyn i Mickiewicza 114 – 120. 30. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw.

L.p.	Problem	Cel strategiczny	Kierunek działania	Przedsięwzięcie
9.	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę społeczną	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych.	4. Centrum charytatywno-opiekuńcze. 8. Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim. 9. Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz Młodzieżowe Miejsce Aktywności Lokalnej 10. Miejskie Centrum Wsparcia Rodzin – Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. 17. Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku. 23. Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością. 28. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii. 31. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.
10.	Niska jakość komunalnego zasobu mieszkaniowego	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji..	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych	13. Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Żamiewicza 22. Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych
11.	Zła jakość powietrza	4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu.	4.3. Zmniejszenie niskiej emisji.	13. Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Żamiewicza 17. Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku. 22. Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych 28. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii. 29. Rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej na obszarze rewitalizacji.
12.	Zagrożenie powodzią	4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu.	4.1. Rozwój błękitnej infrastruktury.	24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej.
13.	Zły stan lub brak infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na osiedlach	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych.	26. Rewaloryzacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej osiedli Brooklyn i Mickiewicza 114 – 120.
14.	Niski poziom selektywnej zbiórki odpadów	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych.	33. System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji.
15.	Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorców	2. Silna i odporna lokalna gospodarka	2.1. Stwarzanie dogodnych warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.	34. Targowica miejska centrum handlu lokalnego

L.p.	Problem	Cel strategiczny	Kierunek działania	Przedsięwzięcie
16.	Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorców	2. Silna i odporna lokalna gospodarka	2.2. Rozwój funkcji turystycznych.	24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej. 35. Utworzenie całorocznego Punktu Informacji Turystycznej w centrum miasta Bielsk Podlaski

Tabela 5.2.1. Macierz logiczna interwencji rewitalizacyjnej dla podobszaru Centralnego.

Źródło: opracowanie własne.

L.p.	Problem	Cel strategiczny	Kierunek działania	Przedsięwzięcie
1.	Problemy rodzin	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych. 1.2. Poprawa stanu bezpieczeństwa wszystkich grup wiekowych mieszkańców. 1.3. Aktywizacja różnych grup społecznych mieszkańców. 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu grup zagrożonych marginalizacją.	2. Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski. 3. Bezpieczna kobieta — kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet. 4. Centrum charytatywno-opiekuńcze. 6. Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych. 7. Hala widowiskowo-sportowa. 9. Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz Młodzieżowe Miejsce Aktywności Lokalnej. 10. Miejskie Centrum Wsparcia Rodzin – Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. 12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym. 31. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3. 38. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży. 25. Rewaloryzacja osiedla PGR-POM.
2.	Niski poziom aktywności dzieci i młodzieży	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.3. Aktywizacja różnych grup społecznych mieszkańców. 1.4. Przeciwdziałanie wykluczeniu grup zagrożonych marginalizacją.	20. Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonowania na terenach zewnętrznych nieruchomości przy ul. Widowskiej 1 w Bielsku Podlaskim w części dedykowanej m.in. Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego, Powiatowemu Zarządowi Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. 27. Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim. 30. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw. 38. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży. 25. Rewaloryzacja osiedla PGR-POM.
3.	Niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych	3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna. 4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu.	3.1. Modernizacja i rewaloryzacja istniejących przestrzeni publicznych. 3.2. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych. 4.2. Rozwój zielonej infrastruktury.	11. Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny). 12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym. 24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej. 27. Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim. 34. Targowica miejska centrum handlu lokalnego. 36. Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego. 25. Rewaloryzacja osiedla PGR-POM.
4.	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną lub jej zły stan	2. Silna i odporna lokalna gospodarka. 3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna.	2.1. Stwarzanie dogodnych warunków do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. 2.2. Rozwój funkcji turystycznych. 3.1. Modernizacja i rewaloryzacja istniejących przestrzeni publicznych. 3.2. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych.	7. Hala widowiskowo-sportowa. 11. Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny). 12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym. 14. Modernizacja obiektu - Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim. 24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej.

L.p.	Problem	Cel strategiczny	Kierunek działania	Przedsięwzięcie
5.	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę społeczną	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych.	4. Centrum charytatywno-opiekuńcze. 9. Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz Młodzieżowe Miejsce Aktywności Lokalnej 10. Miejskie Centrum Wsparcia Rodzin – Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy. 17. Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku. 23. Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością. 28. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii. 31. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.
6.	Niska jakość komunalnego zasobu mieszkaniowego	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji..	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych	22. Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych
7.	Zła jakość powietrza	4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu.	4.3. Zmniejszenie niskiej emisji.	22. Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych
8.	Niski poziom selektywnej zbiórki odpadów	1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji.	1.1. Dobry dostęp do wysokiej jakości usług publicznych.	33. System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji.
9.	Niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych	3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna.	3.1. Modernizacja i rewitalizacja istniejących przestrzeni publicznych. 3.2. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych.	25. Rewitalizacja osiedla PGR-POM

Tabela 5.2.2. Macierz logiczna interwencji rewitalizacyjnej dla podobszaru PGR-POM.

Źródło: opracowanie własne.

6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Opis przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. składa się z dwóch zasadniczych części:

- Pierwszą stanowi lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania;
- Drugą, lista przedsięwzięć uzupełniających oraz charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, opisane w części programu dotyczącej celów i kierunków działań.

Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały wybrane w sposób partycypacyjny w wyniku otwartego naboru przedsięwzięć trwającego od 29 stycznia 2023 r. do 14 maja 2024 r.

Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych, co do zasady będzie:

- zwracała szczególną uwagę na zachowanie historycznego charakteru i wartości kulturowych w ramach planowanych zadań rewitalizacyjnych;
- respektowała podczas planowania i realizacji poszczególnych inwestycji formy ochrony przyrody w szczególności pomniki przyrody;
- zapewniała ochronę gatunkową ptaków i nietoperzy podczas prac związanych z termomodernizacją budynków (np. demontaż, wymiana pokryć dachowych i elewacji) oraz innych prac remontowo – budowlanych;

6.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lista przedsięwzięć podstawowych, a więc takich, bez realizacji których osiągnięcie wyznaczonych celów nie będzie możliwe, obejmuje **trzydzieści osiem przedsięwzięć o łącznej wartości 253,6 mln zł**. Składają się na nią następujące pozycje:

1. Aktywator seniora, czyli pomoc osobom starszym w organizowaniu wolnego czasu.
2. Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski.
3. Bezpieczna kobieta – kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet.
4. Centrum charytatywno-opiekuńcze.
5. Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim.
6. Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych.
7. Hala widowiskowo-sportowa.
8. Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim.
9. Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz młodzieżowe miejsce aktywności lokalnej.
10. Miejskie Centrum Wsparcia – punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.
11. Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka, Park Królowej Heleny i in.).
12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym.
13. Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Żarniewicza.
14. Modernizacja obiektu – Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim.
15. Modernizacja pomieszczeń piwnicznych w Komendzie Powiatowej w Bielsku Podlaskim.
16. Modernizacja wejścia do Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim.
17. Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku.
18. Ośrodek Terapii i Rehabilitacji.
19. Park kieszonkowy przy dawnej Bursie.
20. Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonowania na terenach zewnętrznych nieruchomości przy ul. Widowskiej 1 w Bielsku Podlaskim w części dedykowanej m.in. Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego, Powiatowemu Zarządowi Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
21. Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej, w tym edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami.
22. Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych.
23. Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością.

24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej.
25. Rewaloryzacja osiedla PGR-POM.
26. Rewaloryzacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej- osiedla: Brooklyn i Mickiewicza 114-120.
27. Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim.
28. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii.
29. Rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej na obszarze rewitalizacji.
30. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw.
31. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.
32. Rozwój usług opiekuńczych w mieście Bielsk Podlaski.
33. System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji.
34. Targowica miejska centrum handlu lokalnego.
35. Utworzenie całorocznego Punktu Informacji Turystycznej w centrum miasta Bielsk Podlaski.
36. Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego.
37. Zakup busa do przewozu uczestników z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim oraz powiększenie przestrzeni do terapii w ŚDS”.
38. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Z zaplanowanych trzydziestu ośmiu podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych gros, bo łącznie trzydzieści trzy, czyli blisko 87% przypadało na Podobszar Centralny. Z tej liczby sześć przedsięwzięć miało być realizowane również w innych lokalizacjach tj. na podobszarze PGR-POM lub poza obszarem rewitalizacji.

Dla podobszaru PGR-POM liczba przedsięwzięć wyniosła 3 (7%), z czego jedno przedsięwzięcie miało być realizowane wyłącznie w granicach podobszaru, zaś dwa inne także w innych lokalizacjach.

Pięć podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaplanowano do realizacji poza obszarem rewitalizacji (13%). Zdecydowana większość z nich tj. cztery przypadała na działania do częściowej realizacji poza obszarem rewitalizacji. W przypadku trzech przedsięwzięć (8%) na tym etapie prac nie było możliwości precyzyjnego ustalenia ich lokalizacji.

Znacząca część z przedsięwzięć zlokalizowanych na podobszarze Centralnym, ze względu na skalę i specyfikę zaplanowanych działań, jak również specyfikę problemów występujących na podobszarze rewitalizacji PGR-POM, będzie oddziaływała również na niego. Analogiczna sytuacja odnosi się do jedynego projektu na liście przedsięwzięć podstawowych zlokalizowanego poza obszarem rewitalizacji tj. przedsięwzięcia nr 7 Hala widowiskowo-sportowa oraz dwóch

przedsięwzięć o nieustalonej, na moment sporządzania Programu, lokalizacji Tego rodzaju przedsięwzięcia oznaczono za pomocą stosownej informacji w kartach przedsięwzięć. Dodatkowo, przedstawiono je w postaci Tabeli 6.1.1. Przedsięwzięcia te dotyczyły m.in. takich rodzajów działań jak:

- projekty o charakterze typowo społecznym, które nie są możliwe do realizacji na podobszarze PGR-POM ze względu na brak odpowiednich warunków lokalowych (nr 3, nr 5, nr 6, nr 10);
- działania skierowane na poprawę funkcjonalności infrastruktury społecznej zlokalizowanej poza podobszarem PGR-POM, ale obejmującej go swoim zasięgiem oddziaływania (nr 4, nr 9, nr 17, nr 21, nr 28);
- działania skierowane na poprawę funkcjonalności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej zlokalizowanej poza podobszarem PGR-POM ale obejmującej go swoim zasięgiem oddziaływania (nr 11, nr 12, nr 14, nr 36);
- działania skierowane na budowę nowej infrastruktury społecznej (nr 31);
- działania skierowane na budowę nowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (nr 7, nr 24);
- poprawę funkcjonalności infrastruktury gospodarczej zlokalizowanej poza podobszarem PGR-POM ale obejmującej go swoim zasięgiem oddziaływania (nr 34).

Tabela 6.1.1. Powiązania Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do roku 2034 i Gminnego Programu Rewitalizacji.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja
3.	Bezpieczna kobieta – kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet	bd
4.	Centrum charytatywno-opiekuńcze	Centralny
5.	Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim	bd
6.	Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych	Centralny
7.	Hala widowiskowo-sportowa	Poza obszarem rewitalizacji
9.	Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz młodzieżowe miejsce aktywności lokalnej	Centralny
10.	Miejskie Centrum Wsparcia – punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	Centralny
11.	Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny)	Centralny
12.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym	Centralny
14.	Modernizacja obiektu – Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim	Centralny
17.	Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku	Centralny
21.	Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej, w tym edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	Centralny
24.	Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej	Centralny
27.	Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim	Centralny
28.	Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii	Centralny
31.	Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3	Centralny
34.	Targowica miejska centrum handlu lokalnego	Centralny

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Lokalizacja
36.	Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego	Centralny, poza obszarem rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Przedsięwzięcia podstawowe mogą być łączone i realizowane w postaci wiązek przedsięwzięć na etapie wdrażania Programu.

Nazwa przedsięwzięcia	1. Aktywator seniora, czyli pomoc osobom starszym w organizowaniu wolnego czasu	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Nazwa Projektodawcy: Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Bielsku Podlaskim Adres: ul. 11 Listopada 2 17 – 100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	W celu podniesienia jakości życia seniorów aktywatorzy seniora wspieraliby osoby w wieku senioralnym w kreatywnym organizowaniu czasu wolnego. Głównym zadaniem przedsięwzięcia jest umożliwienie osobom, które utraciły lub z różnych względów przestały utrzymywać więzi sąsiedzkie, społeczne powrót do spędzania czasu wolnego w lokalnej społeczności. Organizowane formy spędzania czasu miałyby na celu wykorzystanie potencjału seniorów, zainteresowanie nowymi dziedzinami, rozwój istniejących zainteresowań oraz realizację potrzeby kontaktu z innymi osobami. Celem długoterminowym projektu jest wykształcenie samodzielnej umiejętności kreatywnej organizacji czasu wolnego oraz aktywizacja społeczna. Uczestnicy programu zostaną wytypowani na podstawie danych posiadanych przez organizatora przedsięwzięcia (wniosków o pomoc i innych posiadanych informacji). Zasadniczymi elementami są: opracowanie ankiet sondujących potrzeby seniorów w zakresie spędzania wolnego czasu; rozpisanie konkursu na aktywatorów seniora (dobór spośród członków Związku Emerytów, emerytowanych nauczycieli oraz osób z przygotowaniem pedagogicznym i medycznym, oraz zajmujących się sztuką); praca z seniorami, a w tym przykładowo — przegląd prasy, wydarzeń, czytanie książek, rozmowy o kulturze, literaturze, rozwiązywanie krzyżówek, gry, obsługa komputera, obsługa Internetu, obsługa telefonu komórkowego, robótki ręczne, rysowanie, malowanie, wyszywanie, wycinarkstwo, stroiki na święta, wzbogacanie umiejętności kulinarnych, potańcówki, gimnastyka, spacer, spacer, wyjście do Bielskiego Domu Kultury, w tym teatru i kina, Osiedlowego Domu Kultury, Miejskiej Biblioteki Publicznej, raz w miesiącu integracyjne spotkanie wszystkich uczestników projektu. Aktywator seniora prowadzi dzienniczek działań, który po każdym spotkaniu podpisuje senior. Spotkania z seniorem odbywają się raz w tygodniu po dwie godziny przez okres pół roku. Aktywator seniora prowadzi opiekę równoległą nad pięcioma seniorami. W jednej turze półrocznego projektu uczestniczy 5 aktywatorów seniora i 25 seniorów. Przedsięwzięcie obejmuje pokrycie 50 % kosztów biletu seniora będącego uczestnikiem oraz 100 % kosztów biletu aktywatora.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym
		Procesy szybkiego starzenia się populacji obszaru

		„Zasiedzenie” dużej części populacji senioralnej
		Niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym
		Kryzys relacji i kontaktów międzyludzkich we wszystkich grupach wiekowych
		Rosnąca liczba osób samotnie zamieszkujących domy jednorodzinne
		Wysoka koncentracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	-	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Należy opisać w jaki sposób projekt będzie zapewniał dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	
Wskaźniki produktu	1. Liczba aktywatorów pracujących społecznie – 15 osób, po 5 aktywatorów w każdej turze półrocznej. 2. Liczba organizowanych dwugodzinnych spotkań z seniorami – 25 w każdej turze.	
Wskaźniki rezultatu	Przewidywana liczba osób korzystających z projektu - 75 seniorów łącznie w trzech turach półrocznych.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z częstej bezradności seniorów, których ilość rośnie w starzejącym się społeczeństwie. Często są to ludzie schorowani, samotni, niepotrafiący odnaleźć się w szybko zmieniającej się rzeczywistości. Projekt rozwiąże problem niskiej aktywności seniorów w obrębie kreatywnego organizowania swojego wolnego czasu oraz zapewni wsparcie w nawiązywaniu nowych więzi społecznych. Realizacja projektu przyczyni się zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób starszych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Program ma na celu podniesienie jakości życia w obszarze czasu wolnego seniora. Nabycie przez seniora umiejętności konstruktywnego organizowania swojego czasu wolnego. W końcowym etapie realizowania każdej tury projektu seniorzy wypełniają ankiety sondujące, czy spełniły się ich oczekiwania w związku z projektem.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Bielski Dom Kultury, ul. 3 Maja 2, 17-100 Bielsk Podlaski, Miejska Biblioteka Publiczna w Bielsku Podlaskim, ul. Kazimierzowska 14, 17-100 Bielsk Podlaski	

Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)	Nie dotyczy		
	Należy wskazać planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia		
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?) budżet Miasta		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	Należy podać szacunkowy koszt realizacji przedsięwzięcia 75 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	0 zł wartość (<i>brutto w PLN</i>)	-	Aktywatorami są wolontariusze
	0 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2027
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Należy wskazać informacje o poziomie zaawansowania Nie rozpoczęto realizacji przedsięwzięcia		

Nazwa przedsięwzięcia	2. Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Nazwa Projektodawcy: MOPS w Bielsku Podlaskim Adres: Kazimierzowska 18/3 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Jak pokazują dane sprawozdawcze MOPS — w roku 2023 63 rodziny z dziećmi korzystały ze świadczeń z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo — wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W roku 2023 28 rodzin zostało objętych wsparciem asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Osoby te współpracują z asystentem rodziny w oparciu o plan pracy z rodziną, który jest zindywidualizowany i powstał w uzgodnieniu z każdą rodziną odrębnie. Asystent rodziny wspiera osoby i rodziny w każdej

	sytuacji, jaka ma miejsce w rodzinie, a jego obecność w rodzinie ma zapobiec sytuacji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Osoby objęte wsparciem asystenta rodziny mają bardzo niską wiedzę, jak być dobrym rodzicem, jak właściwie budować więzi rodzinne. Ich problemy wynikają głównie z niskiego poziomu wiedzy i świadomości skutków wynikających z zaniedbań rodzicielskich. Obecnie w MOPS zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny. Obecnie obejmują oni swoim wsparciem 26 rodzin.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Problemy opiekuńczo-wychowawcze
		Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	-	-
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	MOPS posiada wykwalifikowaną i doświadczoną kadrę —asystentów rodziny, którzy są w stanie zapewnić profesjonalną pomoc osobom ze szczególnymi potrzebami.	
Wskaźniki produktu	2 asystentów rodziny zatrudnionych na pełen etat w zadaniowych czasie pracy. Maksymalna ilość rodzin przypadająca na 1 asystenta rodziny wynosi 15.	
Wskaźniki rezultatu	2 asystentów rodziny zatrudnionych na pełen etat w zadaniowych czasie pracy. Maksymalna ilość rodzin przypadająca na 1 asystenta rodziny wynosi 15.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Osoby objęte wsparciem asystenta rodziny mają bardzo niską wiedzę, jak być dobrym rodzicem, jak właściwie budować więzi rodzinne. Ich problemy wynikają głównie z niskiego poziomu wiedzy i świadomości skutków wynikających z zaniedbań rodzicielskich. Wpływ na to ma również niski status materialny rodzin. Osoby i rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo — wychowawczych i wieloproblemowe zostaną objęte wsparciem asystenta rodziny. W dalszym ciągu będą pracować na podstawie planu pracy z rodziną. Asystent rodziny będzie pomagał w najprostszych czynnościach życiowych (sprzątanie, dbanie o higienę osobistą), w sprawach dotyczących dzieci (wspólne odrabianie lekcji, organizowanie czasu wolnego), w sprawach dotyczących stanu zdrowia, współpracy z innymi instytucjami (kuratorzy sądowi, dzielnicowi, wychowawcy i pedagodzy szkolni, itp.), pomocy w gospodarowaniu budżetem domowym. Jego działania będą nakierowane na pomocy w usamodzielnieniu się osób i rodzin z dziećmi, zapobieganiu sytuacjom kryzysowym w rodzinach. Celem jest uniknięcie sytuacji odebrania dzieci z rodzin i umieszczeniu ich w pieczy zastępczej.	

Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Podobszar Centralny, Podobszar PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji Na 25 rodzin objętych asystenturą rodziny 10 rodzin zamieszkuje obszar rewitalizacji. Są to osoby i rodziny z dziećmi borykające się z bezradnością sprawach opiekuńczo — wychowawczych oraz zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.		
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Działania gminy w zakresie wspierania rodziny nie mogą się ograniczać do jednego wycinka całej gminy. Wspieranie rodziny to kompleksowe działania ustawowe. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na: - analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie; - wzmocnieniu roli i funkcji rodziny; - rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny; - podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny; - pomocy w integracji rodziny; - przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny; - dążeniu do reintegracji rodziny.		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	750 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	750 000,00 100 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024		2027
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Asystentura w mieście Bielsk Podlaski jest rozwijana od 2015		

Nazwa przedsięwzięcia	3. Bezpieczna kobieta — kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	MOPS w Bielsku Podlaskim Kazimierzowska 18/3 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	We współpracy z Bielskim Domem Kultury i organizacją pozarządową	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Należy opisać podstawowy zakres prac, tj. wynikające z przedsięwzięcia roboty, dostawy, usługi oraz inne niezbędne działania towarzyszące bezpośrednio / pośrednio związane z przedsięwzięciem Realizacja przedsięwzięcia zostanie zlecona organizacji pozarządowej w trybie otwartego konkursu ofert. Program kursu zakłada: • naukę technik atakowania: podstawowymi ciosami oraz kopnięciami zmodyfikowanymi pod kątem skutecznego zastosowania ich przez kobiety, • naukę stosowania najprostszych dźwigni, • poznanie miejsc wrażliwych na ciele człowieka, czyli tych które powinny być atakowane w pierwszej kolejności w sytuacji samoobrony, • naukę technik obrony przed: uderzeniami, kopnięciami, chwytami, chwytami za ubranie, duszeniami, obchwytem tułowia, atakami kiedy kobieta znajduje się na ziemi oraz innymi sytuacjami zagrożenia które najczęściej zdarzają się kobietom w różnych miejscach (ulica, winda, schody, teren leśny), • realizację tematyki psychologicznej aspektów samoobrony (panowanie nad stresem, trzeźwość umysłu podczas obrony), • realizację tematyki prewencji (rozpoznawanie zagrożeń, unikanie miejsc niebezpiecznych, zapobieganie sytuacjom niebezpiecznym, wczesna reakcja), • poznanie zasad przybierania postaw i pozycji ciała w sytuacji zagrożenia, • naukę podstawowych rzutów i podcięć, • wykorzystanie do obrony przedmiotów które znajdują się w pobliżu, • poznanie podstaw psychologii agresji, • poznanie technik i taktyk obrony w pomieszczeniach zamkniętych, • zasady obrony i taktyki walki przy próbie gwałtu, 13.kształtowanie cech motorycznych niezbędnych w samoobronie takich jak: siła, szybkość, wytrzymałość, • poprawę ogólnej sprawności fizycznej. W ramach realizacji projektu przewidziana jest również realizacja kursu ratownictwa skierowanego do kobiet i dziewcząt.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niski poziom bezpieczeństwa

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)		Wysokie natężenie zjawiska przemocy w rodzinach
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	-	-
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (<i>o ile dane te są możliwe do wskazania</i>)	-	
Wskaźniki produktu	Liczba przeszkolonych kobiet i dziewcząt — 50. Liczba edycji kursu - 5	
Wskaźniki rezultatu	Prognozowane rezultaty: 1. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród kobiet — 50 osób. 2. Liczba edycji kursów samoobrony i ratownictwa medycznego - 5 Sposób mierzenia w odniesieniu do celów: Końcowa ewaluacja programu w oparciu o badania ilościowe (zestaw wskaźników wykorzystany do diagnozy) oraz badania jakościowe.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Zdobywanie umiejętności pozwalający na odpowiednie zachowanie się w sytuacji zagrożenia. Poznanie technik obrony oraz ataku. Poprawa sprawności fizycznej. Przedsięwzięcie będzie skierowane do mieszkanek obu podobszarów rewitalizacji	
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Brak danych	
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)		
Planowane źródła finansowania (<i>wybrać</i>)	Należy wskazać planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia	
	Fundusze UE	
	Środki własne	
	Kredyty bankowe, pożyczki	
	Dotacje inne niż z UE	
	Inne (jakie?)	
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	75 000 zł	

Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	20 000 zł	-	-
	26,7% całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2027
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Przedsięwzięcie nie jest realizowane		

Nazwa przedsięwzięcia	4. Centrum charytatywno-opiekuńcze
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej ul. Kościelna 10 17-312 Drohiczyn
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Działania realizowane w ramach przedsięwzięcia polegać będą na: ŚWIETLICA SOCJOTERAPEUTYCZNA 1. RODZINY, DZIECI, MŁODZIEŻ • prowadzeniu świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży od 7 do 14 roku życia, gdzie 5 razy w tygodniu odbywać się będą zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży przejawiających trudności w zachowaniu, sprawiających problemy wychowawcze oraz mających trudności w tworzeniu i podtrzymywaniu prawidłowych relacji społecznych, • prowadzenie grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnością, • zajęć międzypokoleniowych dla dzieci i seniorów z terenu rewitalizacji - podczas których seniorzy wraz z dziećmi zdobywać będą wiedzę i umiejętności przydatne w życiu społecznym, będą mieli okazję uczyć się od siebie wzajemnie podczas licznych warsztatów, tj. kulinarne, rękodzielnicze, warsztaty dot. nowych technologii itp. CENTRUM OPIEKUŃCZE 1. OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE a) działania w prowadzeniu placówki dla osób niepełnosprawnych dorosłych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności (WTZ) b) rehabilitacja dla dzieci — stworzenie w pełnym wymiarze rehabilitacji dla dzieci z orzeczoną stopniem niepełnosprawności c) rehabilitacja dla dorosłych - stworzenie w pełnym wymiarze rehabilitacji dla osób dorosłych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności d) prowadzenie zajęć dla dzieci i dorosłych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności zajęć z logopedą,

	e) opieka wytchnieniowa. Ta forma wsparcia jest dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Dzięki świadczeniu opiekun może skorzystać z poradniczego wsparcia lub nauki w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji, a także odpocząć od codziennych obowiązków i mieć czas na załatwienie własnych spraw. f) mieszkania treningowe forma pomocy społecznej przygotowująca pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. g) utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej dla dorosłych osób niepełnosprawnych chcących podjąć zatrudnienie 2. SENIORZY a) utworzenie klubu seniora — jako miejsca spotkań ludzi starszych i ich wsparcia w codziennych czynnościach. b) Dom Pomocy Społecznej - wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. 3. WYKLUCZENI Z RYNKU PRACY • przedsiębiorstwo społeczne – wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego/jadłodajnia/- prowadzona przez osoby wykluczone społecznie (bezrobotni, niepełnosprawni).	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
		Osłabienie więzi społecznych w wyniku m.in. pandemii SARS-Cov-2
		Problemy psychologiczne młodzieży
		Niedostateczna jakość usług edukacyjnych i opiekuńczych
		Niewystarczające warunki do rozwoju osób niepełnosprawnych w tym również dzieci
		Brak zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Gospodarcza	Braki w wyposażeniu w infrastrukturę społeczną (DPS, świetlice środowiskowe)
		Niski poziom rozwoju sektora ekonomii społecznej
	Środowiskowa	Wycofanie z pełnienia ról społecznych
	Techniczna	Niska dostępność części obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi	Budynek jak i całe zagospodarowanie terenu wokół będzie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością (w budynku będzie znajdowała się winda dla wózków inwalidzkich, toalety dostosowane do osób z niepełnosprawnością, brak progów). W ramach niektórych działań będzie	

potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	można skorzystać z pomocy w formie online lub telefonicznie dla osób, które nie mogą samodzielnie opuszczać miejsca zamieszkania. Dodatkowo, projektodawca posiada wykwalifikowaną kadrę, która będzie w stanie zapewnić fachową pomoc osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz osobom chorym psychicznie.
Wskaźniki produktu	• 5 razy po 4h w tygodniu zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, • 720h pomocy psychologicznej, • 1000h rehabilitacji dla dzieci z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, • 1000h rehabilitacji dla dorosłych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, • 1000h zajęć z logopedy dla dzieci i dorosłych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, • 1 mieszkanie treningowe, • 5 razy po 4h w tygodniu zajęć dla seniorów, • 1 wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, • 1 DP S • 1 jadalnia • 1 mieszkanie wytnieniowe • 1 WTZ • 1 ZAZ • 1 Klub Seniora
Wskaźniki rezultatu	• 20 dzieci i młodzieży zyska umiejętności społeczne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie (ankieta przed i po), • 500 mieszkańców (w każdym wieku) z obszaru rewitalizacji uzyska pomoc psychologiczną, prawną czy psychiatryczną, • 200 seniorów uzyska wsparcie (ankieta przed i po), • 8 osób wykluczonych społecznie uzyska nowe umiejętności zawodowe i społeczne (ankieta przed i po), • 100 osób niepełnosprawnych dorosłych z orzeczoną stopniem niepełnosprawności uzyska wsparcie w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Grupa dzieci i młodzieży przejawia zaburzenia emocjonalne i zachowania, zagrożona jest niedostosowaniem społecznym i osiąga słabe wyniki w nauce. Z uwagi na niski status materialny rodzin, dzieci nie korzystają z korepetycji, nie potrafią im też pomóc niewykształceni i niewydolni wychowawczo rodzice. Z uwagi na niewystarczające fundusze, a także niską świadomość rodziców, dzieci nie uczestniczą w żadnych formach aktywizacji pozaszkolnej typu - kółka, warsztaty, kluby zainteresowań. Ich potencjał nie zostaje wykorzystany. Wyklucza je to również cyfrowo. Z drugiej strony, zagrożone są uzależnieniem od komputera upatrując w tej formie "aktywności" jedyny sposób na wolny czas. Trudna sytuacja domowa, brak wsparcia ze strony rodziców, często niska samoocena i brak im pewności siebie powodują u dzieci problemy w zachowaniu, nieumiejętność rozumienia i akceptowania norm społecznych panujących np. w szkole, czy w ogóle w społeczeństwie. W konsekwencji powoduje to kłopoty szkolne, konflikty z nauczycielami i rówieśnikami a ostatecznie brak promocji do następnej klasy. W dalszej perspektywie czasowej - brak wykształcenia, bezrobocie i uzależnienie od

	pomocy społecznej. Pomoc dzieciom i rodzinom na tym właśnie etapie ich życia pozwoli wyeliminować te zagrożenia, a także problemy które już wystąpiły. Opis sytuacji dzieci dodatkowo obrazuje fakt, iż na obszarze rewitalizacji odnotowuje się co roku dużo większą liczbę wszczynanych procedur „Niebieskich kart” niż w innych częściach miasta. Na tym terenie chcemy kontynuować prace w ramach placówki specjalistycznej przy ul. Poświętnej. Świetlica środowiskowa będzie wspierała rodziny w procesie przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia, kształtowania właściwych postaw społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką oraz zajęciami edukacyjnymi i profilaktycznymi. Ponadto duża grupa osób niepełnosprawnych z orzeczonym stopniem niepełnosprawności potrzebuje codziennego wsparcia w procesie rehabilitacji społecznej i zawodowej, tak aby nie pogłębiało się zjawisko wykluczenia społecznego. Brak codziennej i właściwej rehabilitacji dzieci i osób dorosłych z orzeczonym stopniem niepełnosprawności w prowadzeniu rehabilitacji ruchowej. Stworzenie takich miejsc z takimi możliwościami pozwoli z jednej strony odbiorcom na właściwą codzienną rehabilitację. Mieszkania dadzą szansę na naukę samodzielności i nie powielania problemów wyuczonej bezradności wśród usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej; zmniejszy to także problemy bezdomności, uzależnień i bezrobocia wśród tej grupy, a opiekunom a trochę wytchnienia w codziennych obowiązkach. Przedsiębiorstwo społeczne pomoże 8 osobom wykluczonym społecznie w nabyciu nowych praktycznych kompetencji zawodowych i społecznych. Klub seniora będzie wspierała w codziennych potrzebach i rozwoju społeczno-kulturalnym osoby starsze zamieszkujące obszar rewitalizacji. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Bielsk Podlaski, ul. Poświętna — działki o numerach 3-1624, 3-1625, 3-1625/5, 3-1625/9, 3-1625/4, 3-1625, 3-1625/2		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	20 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	1 000 000 zł	-	-

Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	5 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	
	TAK	NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia	Rok zakończenia
	2024	2030
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Uzyskano pozwolenie na budowę, opracowano koncepcje architektoniczną planowanej inwestycji, zapytania ofertowe.	

Nazwa przedsięwzięcia	5. Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych ul. Bukowskiego 1 lok 40 15-066 Białystok
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim będzie działać w miejscu wskazanym przez Urząd Miasta. Na stronie Urzędu Miejskiego widnieje spis organizacji pozarządowych z terenu miasta — jest ich 48. Z Raportu o stanie gminy wynika, że w roku 2022 udzielono 27 dotacji na realizację zadań zleconych, przy czym niektóre z organizacji uzyskały więcej niż jedną dotację. 7 z nich dotyczyło kultury fizycznej i sportu. Niewiele z organizacji sięga po środki zewnętrzne, umożliwiające poszerzenie oferty lub zwiększenie liczby odbiorców. Z zebranych przez nas informacji wynika, że potrzebne są szkolenia dotyczące finansów, budżetów projektowych, sprawozdawczości; korzystania ze środków ponadlokalnych oraz formalno — prawnych obowiązków wynikających z różnych ustaw — np. związanych z działaniami na rzecz dzieci, organizacją imprez, przepisami RODO itp. Potrzebne są również szkolenia przeciwdziałające wypaleniu aktywistycznemu, które jest częstą przyczyną zaniechania aktywności. Działanie 1— Szkolenia dla przedstawicieli organizacji pozarządowych z terenu miasta. W ciągu jednego roku przewidujemy 6 szkoleń. Każde z nich będzie trwało 5 — 6 godzin lekcyjnych, będzie zorganizowane w godzinach popołudniowych, aby mogły skorzystać z nich osoby pracujące zawodowo. Ostateczna tematyka poszczególnych szkoleń zostanie wybrana po konsultacjach z osobami korzystającymi z usług COP i z osobą odpowiedzialną w UM Bielsk Podlaski za współpracę z ngo. Szkolenia będą prowadzone w formule aktywnej, z użyciem ćwiczeń. Uczestnicy zostaną wyposażeni w materiały — w wersji papierowej lub elektronicznej. Działanie 2 — Doradztwo indywidualne dla organizacji pozarządowych. Planujemy dyżury poradnicze (raz w miesiącu) oraz doradztwo umawiane zgodnie ze zgłoszonymi potrzebami. Z doradztwa będą mogły skorzystać indywidualne osoby lub przedstawiciele kilku organizacji.

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem) Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	W ramach doradztwa będzie można uzyskać pomoc w zakresie rachunkowości i finansów, pozyskiwania środków zewnętrznych (konsultacje projektów), prowadzenia działalności odpłatnej i gospodarczej, przygotowania dokumentów organizacyjnych, operacyjnych, strategicznych, RODO itp. Działanie 3 — Regranting Przeprowadzenie konkursu na mikrodotacje w formule regrantingu. Mikrodotacje będą miały wartość od 2 000 do 3 000 zł. Tematyka regrantingu uwzględni również problemy wskazane w Programie Rewitalizacji — niski poziom aktywności społecznej, niska aktywność organizacji senioralnych, ograniczona oferta kulturalna dla osób starszych, brak kulturalnej oferty skierowanej do rodzin wielopokoleniowych. W każdym roku temat może być modyfikowany, zgodnie z oczekiwaniami środowiska lokalnego, planujemy premiowanie działań sąsiedzkich i lokalnych oraz związanych ze wskazanymi problemami o charakterze technicznym — przyrodnicze ścieżki tematyczne lub selektywna zbiórka odpadów. W ramach działania będzie pracował animator, który pomoże chętnym wypracować i opisać pomysł aktywizacji środowisk lokalnych. Formularz wniosku w ramach regrantingu jest uproszczony w stosunku do oferty zgodnej z rozporządzeniem a jednocześnie pozwala na zrozumienie idei pracy metoda projektu. Wnioski zostaną ocenione przez powołaną Komisję Konkursową (z udziałem przedstawiciela Urzędu Miasta). Przewidujemy realizację minimum 6 mikroprojektów. W jej przeprowadzeniu oraz rozliczeniu pomagać będzie animator. Działanie 4 - Forum Inicjatyw Społecznych Spotkanie integracyjno — edukacyjne, z udziałem stowarzyszeń, fundacji i spółdzielni socjalnych działających na terenie Bielska Podlaskiego, lokalnych ciał dialogu (RDPP, Rada Seniorów itp.) oraz przedstawicieli Urzędu Miasta. Forum ułatwi nawiązanie bezpośrednich kontaktów oraz pozwoli na przedyskutowanie spraw istotnych z punktu widzenia współpracy samorządu i organizacji społecznych, np. zasady korzystania z zasobów miejskich, sposoby komunikacji pomiędzy Urzędem a organizacjami itp.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
		Niska aktywność organizacji
		Oslabienie więzi społecznych
	Sfera problemu	Problem
	-	-
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Projekt będzie realizowany w miejscu zapewniającym dostępność osobom z niepełnosprawnościami. Informacja o działaniach COP będzie konstruowana zgodnie ze standardem WCAG 2.0 na poziomie AA. Materiały służące informowaniu o wydarzeniu (np. zaproszenia, plakaty, ulotki, ogłoszenia prasowe, będą przygotowane co najmniej w wersji elektronicznej. Materiały informacyjne uwzględniają następujące elementy: dane kontaktowe do organizatora (co najmniej 2 kanały kontaktu), mapa lub sposób dojazdu na miejsce wydarzenia publicznymi środkami transportu i z różnych kierunków samochodem, dostępność parkingu, w tym liczby miejsc	

Wskaźniki produktu	postojowych dla osób z niepełnosprawnościami, informacje dotyczące dostępności budynku (miejsca), w którym ma się odbyć wydarzenie. Komunikacja z potencjalnymi uczestnikami/uczestniczkami wydarzeń odbywa się przez co najmniej dwa sposoby komunikacji (na przykład z wykorzystaniem telefonu, e-maila, informacji w mediach społecznościowych). Prezentacje multimedialne przedstawiane podczas działań uwzględniają kryteria dostępności: unikalne tytuły dla każdego ze slajdów, ograniczona ilość tekstu na slajdzie — maksymalnie 4-6 wierszy, użycie krótkich równoważników zdań, zastosowanie dużej czcionki — minimum 18-20 punktów, zastosowanie czcionek bezszeryfowych, zachowanie kontrastu czcionki do tła, zastosowanie wysokiej jakości grafiki, dużych zdjęć wraz z obowiązkowym tekstem alternatywnym. Teksty są pisane prostym językiem: na ile to możliwe, unika się żargonów, skrótów i związków frazeologicznych, nie używa się trudnych wyrazów, a także skrótów zapożyczonych z innego języka, chyba że są dobrze znane, jeśli używane są skróty branżowe (na przykład EFS, PO WER, UP), to przy pierwszym ich użyciu w dokumencie wskazuje się w nawiasie ich rozwinięcie, w zdaniach stosuje się stronę czynną zamiast biernej, podawane są przykłady, wyrównane są do lewej strony — nie stosujemy justowania, stosuje się zdania krótkie, jeśli jest to możliwe — pozytywne zamiast negatywnych (na przykład: „Realizuj dostępny projekt” zamiast „Nie powinieneś realizować niedostępnego projektu”). • Liczba szkoleń dla ngo — 6 rocznie • Liczba godzin doradztwa indywidualnego — 36 rocznie • Liczba wydarzeń integracyjnych dla liderów lokalnych --1 rocznie • Program regrantingowy --1 rocznie • Liczba osób korzystających z działań Centrum Organizacji Pozarządowych — 40 rocznie
Wskaźniki rezultatu	• zwiększona wiedza i umiejętności członków organizacji pozarządowych i liderów lokalnych w zakresie aktywizacji społecznej — 40 osób (wskaźnik mierzony za pomocą list obecności i ankiet ewaluacyjnych) • integracja liderów lokalnych i członków organizacji pozarządowych wpłynie na jakość oferty skierowanej do mieszkańców z różnymi problemami, w tym osób starszych, dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami — 1 wydarzenie (wskaźnik mierzony za pomocą ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów indywidualnych) • program regrantingowy — 6 inicjatyw lokalnych (wskaźnik mierzony na podstawie złożonych wniosków i realizowanych projektów)
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Skomplikowane formalności związane z pozyskiwaniem i rozliczaniem środków od sponsorów i grantodawców to jedna z najczęściej wskazywanych trudności przez organizacje (Potrzeby i możliwości ngo województwa podlaskiego). Szczególnie młode, niewielkie organizacje nie radzą sobie z dokumentami i formalnościami. Prawie jedna trzecia sektora rezygnuje ze środków europejskich ze względu na zbyt dużą ilość formalności. Prawie jedna piąta uważa, że ma małe szanse na uzyskanie dotacji oraz że jest to zbyt czasochłonna procedura. Co dziesiąta organizacja nie wie, w jaki sposób ubiegać się o środki unijne (badanie Klon/ Jawor 2014). Wyniki ewaluacji projektów realizowanych przez OWOP w formule regrantingu w latach 2017 — 2019 potwierdziły, że większość organizacji, które otrzymały wsparcie w

	jego ramach, nie zdecydowałyby się na złożenie oferty konkursowej samodzielnie. Regranting jest mechanizmem, który oswaja z procedurami, a jednocześnie pozwala pod okiem doświadczonego animatora prawidłowo zrealizować i rozliczyć swój pomysł. Docelowo ma wpływ na aktywność organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację działań wspierających lokalne środowiska. Zmieniające się uwarunkowania prawno — organizacyjne są barierą w działaniach aktywizacyjnych Na organizowanym przez OWOP spotkaniu subregionalnym w Bielsku Podlaskim (13 lutego 2024 r.) wyartykułowano potrzebę zarówno spotkań integracyjnych jak i edukacji skierowanej do liderów i członków działających na terenie miasta Bielsk Podlaski organizacji pozarządowych. Rezultatem długoterminowym są kompetentni mieszkańcy, silne organizacje pozarządowe, silny sektor społeczny. Odbiorcami programu są: organizacje pozarządowe i cały sektor społeczny, aktywni mieszkańcy. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji		
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Miejsce wskazane przez Urząd Miasta		
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-		
Planowane źródła finansowania (wybrać) Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN) Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
	300 000 zł (60 000 zł rocznie)		
	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	-	-	Wsparcie animacyjne, rachunkowe 5% - 15 000 zł (3 000 zł brutto rocznie)
	TAK		NIE
	Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia	
2025		2029	

Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	OWOP dysponuje wykwalifikowaną kadrą, która jest w stanie przygotować i wdrożyć zadanie.
Nazwa przedsięwzięcia	6. Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Bielski Dom Kultury im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Miejska Biblioteka Publiczna w Bielsku Podlaskim, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bielsku Podlaskim
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Cykl imprez obejmuje: - Warsztaty „Rodzinne czytanie — ulubione książki naszych babć i dziadków” dla dzieci (w wieku przedszkolnym i klasy I-III szkół podstawowych), rodziców i dziadków, realizowanych w Bielskim Domu Kultury (minimum 6 w ciągu roku), - Warsztaty filmowe dla młodzieży „Kiedyś to było...” — nagrywanie wspomnień swoich dziadków. Warsztaty filmowe dla młodzieży to szansa na praktyczne zajęcia z operowania językiem filmu. Młodzież filmowcy, korzystając z profesjonalnych narzędzi, dostępnych w BDK posiadają wiedzę, która będzie miała bezpośrednie przełożenie na jakość realizowanych filmów. Historie z dzieciństwa, młodości i dojrzałości spisane lub opowiedziane są nie tylko wspomnieniami, ale i świadectwem czasów w których żyliśmy i żyjemy. Dla dzieci i wnuków cenne będą opowieści jak wyglądało codzienne i odświętne życie ich rodziców, dziadków, sąsiadów; jak było w przedszkolu i szkole, co się działo na podwórku, w jakich warunkach mieszkaliśmy, co jedliśmy, jaka była obyczajowość. Pierwsze prywatki, randki, jak spędzaliśmy czas, czym się interesowaliśmy. Warsztaty adresowane są do młodzieży ze starszych klas szkół podstawowych i ponadpodstawowych naszego miasta (minimum 10 spotkań). Zakończone będą prezentacją filmów w sali kinowej BDK i w mediach społecznościowych BDK. - Festyn rodzinny — „Od juniora do seniora” — budowanie więzi społecznych, organizowany w plenerze — na terenie Parku Królowej Heleny. Będzie to wydarzenie otwarte, skierowane do mieszkańców Bielska Podlaskiego i okolic (między innymi rodzin z dziećmi, młodzieży, seniorów, osób z niepełnosprawnościami). Celem jest aktywizacja i integracja lokalnego środowiska poprzez udział we wspólnych grach, zabawach, konkursach, koncertach itp.; szeroko pojęta integracja i aktywizacja społeczna uczestniczących, czynne spędzenie czasu wolnego raz budowanie silnych więzi rodzinnych i międzypokoleniowych. W ramach festynu odbędą się: - prezentacje kulinarne Kół Gospodyń Wiejskich - Koncert „Bielska Art-Siła” — z udziałem laureatów konkursów, przeglądów i festiwali artystycznych - „Jarmark Jagielloński” - rozgrywki sportowe - we współpracy z MOSiR - gry i zabawy dla dzieci i dorosłych z animatorami Stowarzyszenia „KLANZA” - atrakcje dla dzieci (dmuchańce, zjeżdżalnie), - pokazy strażackie i policyjne (znakowanie rowerów) - projekcje kina plenerowego - fotobudka, malowanie twarzy, warkoczyki itp.

	- Koncert galowy Międzynarodowego Festiwalu Piosenki „Podlaska Nuta” - Prezentacje zespołów lokalnych - mobilna strefa dawnych gier i zabaw dla całej rodziny - Święto Skweru Izabeli Branickiej — organizowane na terenie ww skweru przed Bielskim Domem Kultury. Jest to szereg imprez kulturalnych skierowanych do wszystkich mieszkańców naszego miasta. Proponowane imprezy: - wielki korowód mieszkańców miasta w strojach z epoki (trasa — Ratusz — BDK) - rozgrywki szachowe pod wiatą - turniej brydżowy pod wiatą - koncert zespołów muzyki dawnej - wykład historyczny poświęcony działalności Izabeli Branickiej na terenie Bielska Podlaskiego - „Spotkanie herbacine” — (Izabela Branicka była miłośniczką herbaty) — warsztaty parzenia herbaty - Konkurs — Garderoba elegantek z XVIII wieku — konkurs dla szkół przygotowanie stroju z odpadów recyklingowych - Warsztaty robienia ozdobnych kapeluszy w stylu francuskim, praktyczna historia stroju i etykiety dworskiej, Warsztaty tańca dworskiego, - „Wachlarze” — warsztaty plastyczne ozdabiania wachlarzy - wspólny spacer po Bielsku Podlaskim śladami Izabeli Branickiej - „Kulturalnie pod Dębem” — impreza integracyjna skierowana do wszystkich grup wiekowych organizowana na parkingu przed budynkiem BDK, pod pięknym starym dębem Proponowane działania: - piana party dla najmłodszych - Konkurs Piosenki Wakacyjnej skierowany zarówno do dzieci jak i dorosłych - turniej gry „w tysiąca” - potańcówka - prezentacje teatrów podwórkowych - sesja foto „pod Dębem” - projekcja filmów dla dzieci i dorosłych - Koncert zespołów regionalnych	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Osłabienie więzi społecznych w wyniku m.in. pandemii SARS-Cov-2
		Ograniczona oferta kulturalna dla osób starszych
		Brak kulturalnej oferty skierowanej do rodzin wielopokoleniowych
		Bardzo duży poziom wykorzystania („obłożenie imprezami”) Bielskiego Domu Kultury
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub	Sfera problemu	Problem
	Gospodarcza	Niski poziom dochodów mieszkańców

technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (<i>o ile dane te są możliwe do wskazania</i>)	Proponowane działania będą dostępne dla osób z wszelakimi dysfunkcjami narządów ruchu z bezproblemowym dojazdem dla wózkówczków. Część działań przewidzianych jest w budynku BDK posiadającym udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, dostępnym architektonicznie (windy, podjazdy). Lokalizacja działań na świeżym powietrzu, wśród zieleni sprzyjać będzie zdrowiu psychicznemu użytkowników.	
Wskaźniki produktu	- organizacja min. 5 nowych, bądź wzbogaconych o nowe działania wydarzeń kulturalnych, - organizacja imprezy cyklicznej, powtarzalnej w ciągu roku min. 6 razy, - organizacja warsztatów filmowych — minimum 10 spotkań w ciągu roku.	
Wskaźniki rezultatu	- 5.000 osób rocznie będzie uczestniczyć w wydarzeniach, imprezach integracyjnych, działaniach zaplanowanych w ciągu roku (zdjęcia organizatorów imprez), - 3 duże, rozbudowane wydarzenia integracyjne rocznie organizowane z wykorzystaniem przestrzeni Skweru Izabeli Branickiej, Parku Królowej Heleny oraz placu pod dębem (plany, kalendarze imprez, relacje, artykuły) - kontynuacja organizowanych i zwiększenie liczby nowych inicjatyw o charakterze integracyjnym podejmowanych przez mieszkańców miasta (plany, sprawozdania, kalendarze imprez, relacje) - 20 osób w różnym wieku zostanie przeszkolonych w zakresie produkcji filmowej, - 10 form artystycznych zyska możliwość prezentacji swoich talentów wśród społeczności lokalnej.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Działania kulturalne będą okazją do wypoczynku rodzin wielopokoleniowych i różnych grup społecznych w plenerze, wpłynie to na aktywizację do działań kulturalnych coraz większej liczby osób. Jesteśmy pewni, iż będzie to również mobilizacja i zachęta do tworzenia coraz to nowych działań i uatrakcyjniania oferty działań integracyjnych nie tylko przez dom kultury, ale również inne organizacje, stowarzyszenia, instytucje, związki i grupy nieformalne. Zwiększenie liczby wydarzeń dedykowanych wielopokoleniowym rodzinom przyzwyczai mieszkańców do nowej oferty, zachęci do częstszego korzystania z działań kulturalnych. Cykl działań integracyjnych oferowanych przez Bielski Dom Kultury stanie się również stałym elementem rodzinnego wypoczynku mieszkańców Bielska Podlaskiego i gości. Stała atrakcyjna oferta przyczyni się do korzystania z niej mieszkańców okolicznych miejscowości i promocji naszego miasta. Mamy nadzieję, iż imprezy zintegrują mieszkańców naszego miasta i pozwolą im poczuć się jedną wielką rodziną. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji	
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Podobszar Centralny Skwer Izabeli Branickiej, Park Królowej Heleny, Plac pod dębem, Bielski Dom Kultury w Bielsku Podlaskim imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego	
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)		
	Fundusze UE	

Planowane źródła finansowania (wybrać)	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	Należy podać szacunkowy koszt realizacji przedsięwzięcia 50 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	10 000,00 zł	Scenotechnika, sprzęt audio-video, pomieszczenia i wyposażenie BDK	Pracownicy BDK, wykwalifikowani specjaliści w dziedzinie organizacji i realizacji imprez (ok. 15 osób)
	20 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025 r.		2025 r.
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Opracowana ramowa koncepcja cyklu wydarzeń.		

Nazwa przedsięwzięcia	7. Hala widowiskowo-sportowa
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	MOSiR Bielsk Podlaski ul. Elizy Orzeszkowej 19 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Miasto Bielsk Podlaski (ul. Kopernika 1, Bielsk Podlaski) Koszykarski Klub Sportowy Tur Basket (ul. 3 Maja 19, Bielsk Podlaski) Bielski Klub Sportowy Tur (ul. Elizy Orzeszkowej 19, Bielsk Podlaski) Towarzystwo Piłki Siatkowej (ul. Adama Mickiewicza 126, Bielsk Podlaski) Powiatowy Szkolny Związek Sportowy (ul. Poniatowskiego 9, Bielsk Podlaski) Szkoła Podstawowa Nr 2 (ul. Wysockiego 6, Bielsk Podlaski) Szkoła Podstawowa Nr 3 (ul. Poniatowskiego 9, Bielsk Podlaski) Szkoła Podstawowa Nr 4 (ul. Adama Mickiewicza 126, Bielsk Podlaski) Szkoła Podstawowa Nr 5 (ul. Kościuszki 20, Bielsk Podlaski) Podlaski Związek Piłki Nożnej (ul. Jurowiecka 52, Białystok) Podlaski Związek Koszykówki (ul. Piotrowska 2, Białystok) Podlaski Okręgowy Związek Piłki Siatkowej (ul. Sobieskiego 24, Białystok)

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Wybudowanie pełno wymiarowej hali widowiskowo-sportowej – w części północnej terenów MOSiR od strony ul. Orzeszkowej. Halę widowiskowo-sportową pełno wymiarową o wymiarach ok. 80m x 60m i o wymiarach areny głównej 45m x 24m i wysokości 12,5m z widownią na ok. 700 miejsc siedzących i 100-200 stojących w zależności od potrzeb i rangi organizowanej imprezy. Na parterze znajduje się 6 zespołów szatniowo-sanitarnych, 3 sale ćwiczeń: (fitness, siłownia, tenis stołowy), magazyny, pomieszczenia techniczne, kawiarenka, szatnia z portiernią, pomieszczenia klubowe, toalety, pomieszczenie sędziów, pomieszczenie lekarskie, trenerów oraz łącznik z hotelem. Na piętrze znajdują się pomieszczenia biurowo-administracyjne, klatki schodowe, trybuny. Poziom III kondygnacji: wentylatornie, pomieszczenie komentatorów. Konstrukcja hali żelbetowa, słupowo-ryglowa z wypełnieniem z ceramiki. Konstrukcja dachu oparta na łukowych dźwigarach z drewna klejonego. Pokrycie z blachy trapezowej powlekanej. Fasady aluminiowe, słupowo-ryglowe, stolarka aluminiowa. Arena o nawierzchni drewnianej, legarowanej, wentylowanej, posiadająca atesty i certyfikaty dopuszczające do rozgrywek ligowych. Wyposażenie w sprzęt sportowy: kosze najazdowe do rozgrywek ligowych na arenie głównej, kosze treningowe stałe do treningów (podział na 3 boiska), zestawy do gry w piłkę siatkową demontowalne również z podziałem na rozgrywki ligowe i treningowe, bramki do gry w piłkę ręczną (profesjonalne i treningowe), urządzenia i sprzęt lekkoatletyczny, profesjonalna ściana wspinaczkowa, drabinki treningowe. Usytuowanie budynku w pobliżu stadionu pozwala korzystać jednocześnie z szatni sportowcom prowadzącym rozgrywki na stadionie. Imprezy sportowe i zajęcia treningowe skierowane są do mieszkańców Bielska Podlaskiego w szczególności to tych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Część zajęć prowadzonych jest ze środków przeznaczonych na działania zapobiegające alkoholizmowi i narkotykom. Udział w tego typu inicjatywach kształtuje dobrze nawyki i prospołeczne zachowania wśród osób, które dotyka wykluczenie społeczne i patologia. Integracja środowiska i mieszkańców z grupami wykluczonymi, pomaga im kształtować i nabywać odpowiednie nawyki i zachowania, które w przyszłości przekładają się na eliminację problemu u dzieci i młodzieży, które funkcjonują w rodzinach dysfunkcyjnych. Zajęcia prowadzone przez MOSiR są bezpłatne, co za tym idzie nie, nie wykluczają nikogo z jego udziału.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
		Niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym
		Zły stan psychofizyczny mieszkańców po okresie pandemii SARS-Cov-2
		Problemy psychologiczne młodzieży: depresja, agresja, narkotyki
		Niski poziom aktywności fizycznej dzieci i młodzieży

Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie		Brak zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży
		Rosnące natężenie problemów związanych ze stanem zdrowia mieszkańców
	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną centralnej części miasta Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Dzięki zastosowaniu standardu dostępności przedsięwzięcie zapewni równy dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na wiek, poziom sprawności lub inne ograniczenia. W ramach realizacji przedsięwzięcia nastąpi likwidacja barier utrudniających poruszanie się oraz orientację w przestrzeni, nastąpi wprowadzenie rozwiązań wspomagających osoby ze szczególnymi potrzebami w korzystaniu z infrastruktury. Przestrzenie, na których realizowane będą działania, będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	
Wskaźniki produktu	<u>Infrastruktura:</u> hala sportowa – 1 szt, zaplecze sportowe tj. szatnie, gabinet trenerów, magazyn na sprzęt sportowy pomieszczeni biurowe <u>Imprezy sportowe:</u> rozgrywki II ligi koszykówki – 20 meczów/rok rozgrywki III ligi koszykówki – 15 meczów/rok rozgrywki III ligi siatkówki – 10 meczów/rok rozgrywki ligowe koszykówki młodzieżowej – 35 meczów/rok rozgrywki ligowe siatkówki młodzieżowej – 40 meczów/rok turnieje koszykówki młodzieżowej – 5 turniejów/rok turnieje siatkówki młodzieżowej – 15 turniejów/rok turnieje piłki nożnej młodzieżowej – 8 turniejów/rok treningu grup młodzieżowych (piłka nożna, koszykówka, siatkówka) – 1000 treningów po 1,5h/rok. Inne zajęcia w pozostałych dyscyplinach – 50 treningów/rok Inne imprezy sportowo-rekreacyjne – 15 imprez/rok letnie i zimowe turnieje piłki nożnej dla drużyn amatorski z terenu miasta	
Wskaźniki rezultatu	Dostępność do hali przez 7 dni w tygodniu od godz 8 ⁰⁰ do 22 ⁰⁰ - 14h/dziennie - 98h/tygodniowo - 440h/miesięcznie	

Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	- 5292h/rocznie Dostęp dla mieszkańców w każdym wieku. Dla organizacji pozarządowych, klubów sportowych, szkół, przedszkoli i związków sportowych oraz nieformalnych grup mieszkańców, którzy chcą aktywnie spędzać czas. Nawet 5000 mieszkańców z obszaru rewitalizacji podniesie swoją sprawność fizyczną lub będą uczestniczyć w imprezach sportowych. Zostaną utworzone 2 etaty pracownicze dot. obsługi i sprzątanania hali sportowej. Wszyscy mieszkańcy obszaru rewitalizacji będą mieć dostęp do hali sportowo-widowiskowej spełniającej aktualne standardy. Aktualnie spośród uczestników naszych zajęć blisko 20 % wszystkich to mieszkańcy obszaru <i>rewitalizacji</i>. Umożliwi to im podniesienie sprawności fizycznej, co zapobiegnie wykluczeniom społecznym. Zajęcia sportowe włączając dzieci i młodzież z obszaru rewitalizacji, będą sprzyjały przekazywaniu pożądanych wzorców społecznych (np. zasad fair play, umiejętności działań zespołowych, pomocy słabszym, systematyczności, radzenia sobie z trudnościami/porażkami i itd.). Działania takie, będą również wpisywały się w profilaktykę uzależnień poprzez stworzenia atrakcyjnej oferty sportowej dla grup szczególnie zagrożonych takimi negatywnymi procesami tj. dzieci i młodzieży. Organizowanych przez nas eventy sportowych dla każdego mieszkańca są nastawione na integrację społeczeństwa. Gmina Miejska będzie miała obiekt do organizowania dla mieszkańców imprez sportowych, oraz tworzenia zajęć mających na celu podniesienie sprawności fizycznej, co za tym idzie, poprawi się samopoczucie i zdrowie mieszkańców z obszaru objętego rewitalizacją. Pozwoli to na zmniejszenie wykluczenia osób z niewystarczającą sprawnością fizyczną, która będziemy minimalizować. Zostaną zaspokojone potrzeby wynikające z działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bielsku Podlaskim oraz klubów sportowych. Szkoły również, będą mogły organizować zawody między szkolne o randze powiatowej czy wojewódzkiej. Kluby działające na terenie miasta będą mogły bez przeszkód spełniać wymogi licencyjne i uczestniczyć w rozgrywkach na szczeblach ponad lokalnych organizując wydarzenia ligę na których mieszkańcy miasta bez podziału na status społeczny będą mogli się integrować. Pomieszczenia, w tym np. siłownia będąca na hali, będzie mogła być wykorzystywana również przez osoby z niepełnosprawnością, które mają utrudnione uczestniczenie w zajęciach dyscyplin drużynowych, a z kolei indywidualnie mogliby podnosić swoją sprawność fizyczną. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji.
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Poza obszarem rewitalizacji
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)	749/1, 750/1 Tereny MOSiR położone są na obszarze zdegradowanym, w bezpośredniej bliskości obszaru rewitalizacji. Minimalna odległość pomiędzy oboma obszarami wynosi ok. 170 m. MOSiR, stanowi zatem, bezpośrednio zaplecze obszaru rewitalizacji z punktu widzenia rozmieszczenia infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w skali miasta. W mieście występuje brak wystarczającej liczby sal sportowych oraz jest bardzo duże obciążenie tych, które są do dyspozycji. Przez to powstają ograniczenia w dostępie dla mieszkańców. Z sal korzystają przeważnie kluby czyli grupy zamknięte, przez co dostęp do obiektu dla mieszkańca nie zrzeszonego w klubie, a chcącego amatorsko uprawiać sport jest praktycznie

	niemożliwy. Obiekty MOSiR z reguły są otwarte dla wszystkich i korzystają wszyscy mieszkańcy Bielska Podlaskiego, w tym mieszkańcy całego terenu objętego rewitalizacją. MOSiR posiada projekt i pozwolenie na budowę hali sportowej niezbędnym zapleczem. Lokalizacja poza obszarem rewitalizacji podyktowana jest również brakiem odpowiedniego miejsca na obiekt takiej kategorii w przypadku zasobu komunalnego na obszarze rewitalizacji.		
Planowane źródła finansowania (<i>wybrać</i>)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	30 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	3 000 000 zł		
	10 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2026
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Dokumentacja projektowa, pozwolenie na budowę.		

Nazwa przedsięwzięcia	8. Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych ul. Stanisława Bukowskiego 1 lok 40, 15-066 Białystok
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Ze względu na charakter wsparcia partnerami przedsięwzięcia będą instytucje gminne, jako kluczowi Partnerzy Społeczni, w tym w szczególności: władze gminy, ośrodek kultury, rada seniorów itp oraz organizacje pozarządowe, które posiadają potencjał w obszarze polityki senioralnej.

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	W celu zniwelowania poniżej przedstawionych problemów zakłada się w ramach przedsięwzięcia wsparcie potrzeb osób starszych poprzez zwiększenie uczestnictwa osób starszych we wszystkich dziedzinach życia społecznego, wzmocnienie bezpieczeństwa osób starszych przez wspieranie aktywności organizacji pozarządowych działających na rzecz seniorów oraz instytucji. Zakłada się świadczenie usług w następujących obszarach: Obszar aktywność społeczna: działania mające na celu zwiększenie udziału osób starszych w aktywnych formach spędzania czasu wolnego, wspieranie seniorów mniej samodzielnych i ich otoczenia w miejscu zamieszkania, rozwijanie wolontariatu osób starszych w środowisku lokalnym oraz zwiększenie zainteresowania i zaangażowania osób starszych w obszarze rynku pracy. 2 wydarzenia kulturalne w skali roku (w tym wyjazd spoza gminę Bielsk – Podlaski); warsztaty aktywizujące seniorów, w tym Siłownia Pamięci 12 warsztatów x 2 godziny = 24 h w skali roku; warsztaty aktywności fizycznej 60h w skali roku. Obszar przygotowanie do starości: realizowane przez wzmocnianie trwałych relacji międzypokoleniowych, kształtowanie empatycznych postaw wobec osób starszych oraz upowszechnianie pozytywnego wizerunku osób starszych. 2 inicjatywy artystyczne międzypokoleniowe w skali roku. Obszar bezpieczeństwo: zwiększanie bezpieczeństwa seniorów; obejmujące działania na rzecz zwiększania bezpieczeństwa seniorów oraz bezpiecznemu funkcjonowaniu osób starszych (w tym: działania na rzecz zwiększania umiejętności posługiwania się nowoczesnymi technologiami i korzystania z nowych mediów przez osoby starsze, a także upowszechnianie i wdrażanie rozwiązań technologicznych sprzyjających włączaniu społecznemu). poradnictwo prawne, obywatelskie i cyfrowe w obszarze przemocy, bezpieczeństwa i technologii cyfrowych - 90 h w skali roku.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
		Wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym
	Społeczna	„Zasiedzenie” dużej części populacji senioralnej; niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym
		Przemoc wobec osób starszych (ekonomiczna, fizyczna i in.); problemy związane z oszustwami „na wnuczka”, „na policjanta” itd.
		Ograniczona oferta kulturalna dla osób starszych; niska aktywność

		niektórych pozarządowych organizacji senioralnych
		Starzenie się opiekunów osób zależnych
		Kryzys relacji i kontaktów międzyludzkich we wszystkich grupach wiekowych; osłabienie więzi społecznych w wyniku m.in. pandemii SARS-Cov-2
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Gospodarcza	Niska aktywność podmiotów istniejących podmiotów ekonomii społecznej; niski poziom rozwoju sektora ekonomii społecznej
	Przestrzenno-funkcjonalna	Brak dostępności dużej części obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami; występowanie w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych
	Przestrzenno-funkcjonalna	Braki w infrastrukturze dotyczącej bezpieczeństwa
	Przestrzenno-funkcjonalna	Brak lokali interwencyjnych/punktów interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy domowej
	Przestrzenno-funkcjonalna	Zły stan infrastruktury rekreacyjnej
	Techniczna	Niewystarczająca informacja dla osób niepełnosprawnych o dostępności budynków użyteczności publicznej; niewystarczające oznakowanie wewnątrz niektórych budynków użyteczności publicznej z punktu widzenia osób o szczególnych potrzebach; niska dostępność części obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Przedsięwzięcie jest zgodne z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W celu zapewnienia dostępności oferty dla osób z niepełnosprawnością (OzN) oraz szczególnymi potrzebami przestrzegana będzie: Dostępność ARCHITEKTONICZNA, w tym realizacja usług w miejscach dostosowanych dla OzN ruchu (np. podjazdy, dostosowane toalety). Dostępność INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNEJ – w przypadku osób głuchych - zapewnienie tłumacz języka migowego dla osób głuchych, urządzeń do obsługi osób słabosłyszących (np. pętli indukcyjnej) lub inne dostosowania dla osób o specjalnych potrzebach. Szczególnym aspektem realizacji konwencji w aspekcie niedyskryminacji jest włączający język stosowany w przedsięwzięciu we wszystkich działaniach. Dostępności CYFROWEJ - strona internetowa OWOP jest dostosowana do standardu WCAG 2.1 (zgodnie z zaleceniami Programu Dostępność+). Przedsięwzięcie zostało zaplanowane zgodnie z zasadą UNIWERSALNEGO PROJEKTOWANIA polegającą na przygotowaniu działań przedsięwzięcia z uwzględnieniem perspektywy uczestnika przedsięwzięcia i w odpowiedzi na jego potrzeby.
Wskaźniki produktu	udział minimum 50 osób starszych w aktywnościach w roku;
Wskaźniki rezultatu	1-dno utworzone miejsce świadczenia usługi senioralnej Sposób oceny: regulamin klubu seniora wraz z koncepcją pracy i programem pracy;
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Poprawa jakości życia: wzmocnienie społeczne, poprawa kapitału społecznego, zwiększona aktywność osób starszych, zwiększona oferta kulturalna dla osób starszych; zwiększenie poziomu bezpieczeństwa osób starszych; budowanie więzi międzypokoleniowych.
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Zgodnie z obszarem wskazanym przez Miasto.
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Zgodnie z obszarem wskazanym przez Miasto.
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE
	Środki własne (miasta)
	Kredyty bankowe, pożyczki
	Dotacje inne niż z UE – środki krajowe: Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025; Program Wieloletni „Senior+” 2021 – 2025 Program „Opieka 75+” dla seniorów Program „Wspieraj Seniora”
	Inne (jakie?)

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	235 600 zł (47 120 zł rocznie) 2 wydarzenia kulturalne w skali roku (w tym wyjazd spoza gminę Bielsk – Podlaski); 9000,00 zł w skali roku; warsztaty aktywizujące seniorów, w tym Siłownia Pamięci 12 warsztatów x 2 godziny = 24 h w skali roku x 180 zł = 4320,00 zł warsztaty aktywności fizycznej 60h w skali roku x 160 zł = 9600 zł 2 inicjatywy artystyczne międzypokoleniowe w skali roku x 4000 zł = 8 000,00 zł poradnictwo prawne i obywatelskie i cyfrowe w obszarze przemocy, bezpieczeństwa i technologii cyfrowych - 90 h w skali roku; x 180 zł = 16200,00 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	-	Zasoby techniczne projektodawcy 2%	Zasoby osobowe 5%
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2029
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Projekt wynika z dotychczasowej działalności OWOP jako organizacji parasolowej. Wsparcie osób senioralnych udzielane jest od 2018 r., zaś w ramach działań statutowych od roku 1999r. Misją OWOP jest wzmacnianie aktywności obywateli i ich organizacji. Na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia zostały zebrane problemy w obszarze osób starszych, przygotowana jest diagnoza, zidentyfikowano aktualne źródła finansowania.		

Nazwa przedsięwzięcia	9. Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz Młodzieżowe Miejsce Aktywności Lokalnej
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	-
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Miejska Świetlica Środowiskowa będzie placówką wsparcia dziennego. Świetlica przeznaczona będzie dla dzieci i młodzieży z terenu miasta, przede wszystkim z trudnościami dydaktycznymi i wychowawczymi, wywodzących się z rodzin zagrożonych patologią społeczną i uzależnieniami, charakteryzujących się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Pobyt wychowanków w placówce będzie nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd. Celem stworzenia ogólnomiejskiej świetlicy będzie zapewnienie wychowankom zorganizowanej opieki wychowawczej w czasie wolnym od zajęć szkolnych,

	udzielanie pomocy w nauce; prowadzenie zajęć specjalistycznych, rozwijanie zainteresowań, wspieranie rodzin w pokonywaniu ich problemów, propagowanie wśród wychowanków zdrowego stylu życia, przeciwdziałającego uzależnieniom; zapewnienie wychowankom dożywiania. Ponadto planowane jest stworzenie Młodzieżowego Miejsca Aktywności Lokalnej, tj. uruchomienie atrakcyjnych zajęć, w których uczestniczyć będzie młodzież w swoim wolnym czasie. Ma to na celu odciągnąć ich od gromadzenia się w różnych niebezpiecznych miejscach i przeciwdziałanie ich ryzykownym zachowaniom. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano: 1. Modernizację budynku po dawnej Szkole Podstawowej nr 5, zlokalizowanego przy ul. Kopernika 3. W ramach wykonywanych działań planuje się wyremontowanie i wyposażenie pomieszczeń znajdujących się na parterze budynku oraz montaż platformy lub dźwigu osobowego dla osób ze szczególnymi potrzebami. 2. Zatrudnienie wykwalifikowanej kadry do prowadzenia różnorodnych zajęć.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niska dostępność różnych form ciekawego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży
		Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu niepełnosprawności lub problemów w rodzinie
		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
		Problemy psychologiczne młodzieży
		Zagrożenie ubóstwem
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Brak infrastruktury społecznej i rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży.
		Brak świetlicy i miejsc do spędzania czasu po lekcjach dla młodzieży/uczniów szkół średnich.
	Techniczna	Występowanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi	Proces projektowania oraz opracowywania koncepcji przebiegać będzie zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, przyczyniając się do stworzenia miejsca powszechnie dostępnego. Budynek ten jest obecnie	

potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	niedostępny dla osób z ograniczoną sprawnością (brak windy). Celem prac koncepcyjnych będzie likwidacja istniejących barier architektonicznych oraz wprowadzenie rozwiązań zwiększających poziom korzystania z budynku przez wszystkich odbiorców, w tym również osób z niepełnosprawnościami. Przestrzeń, której dotyczyć będą działania, będzie dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
Wskaźniki produktu	1. Liczba wyremontowanych, wyposażonych i przystosowanych do potrzeb dzieci i młodzieży budynków – 1. 2. Liczba nowych miejsc pracy- min. 3 3 . Przeprowadzenie min. 880 godzin zajęć pedagogicznych, profilaktycznych rocznie. 5. Przeprowadzenie min. 80 godzin zajęć fotograficznych rocznie. 6. Przeprowadzenie min. 200 godz. zajęć sportowych rocznie. 7. Przeprowadzenie min. 120 zajęć plastyczno-artystycznych rocznie. 7. Przeprowadzenie min. 80 zajęć tanecznych rocznie. 8. Liczba osób uczestniczących w zajęciach świetlicowych- ok. 60 osób; 9. Organizacja min. jednej wycieczki rocznie.
Wskaźniki rezultatu	1. 60 osób skorzysta z fachowej pomocy dydaktyczno-wychowawczej i ukształtuje postawy prospołeczne; 2. 3 osoby podejmie zatrudnienie 3. 50 osób ukształtuje umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych i problemowych; 4. Liczba młodzieży uczestniczącej w działaniach Młodzieżowego Miejsca Aktywności- ok. 50 osób; 5. 50 osób skorzysta z możliwości udziału w wycieczce; 6. 50 osób skorzysta z dożywiania Sposób mierzenia w odniesieniu do celów: końcowa ewaluacja programu w oparciu o badania ilościowe (zestaw wskaźników wykorzystany do diagnozy) oraz badania jakościowe
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	W dobie kryzysu podstawowych funkcji rodziny, spowodowanego nie tylko patologią układu rodzinnego, ale i czynnikami ekonomicznymi (sytuacją na rynku pracy), w wyniku której rodziny tracą swoją wydolność (długa nieobecność w domu rodziców pracujących, zmęczenie, brak czasu na odpoczynek, relaks), konieczność organizacji miejsc, gdzie dzieci w sposób alternatywny mogą spędzać wolny czas wydaje się być uzasadnione , a nawet konieczne. Pogłębiający się marazm lokalnego środowiska daje każdego dnia dowody wielu negatywnych zjawisk, takich jak alkoholizm, agresywne zachowania, wzrost przestępczości/ W wielu rodzinach (już patologicznych lub poważnie zagrożonych patologiami oraz zagrożonych ubóstwem) nie starcza środków, a często wiedzy i sił, aby objąć dzieci i młodzież pożądaną opieką wychowawczą i edukacyjną. Głównym celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie i neutralizowanie społecznych skutków kryzysów rodziny, stworzenie przyjaznej przestrzeni spotkań dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie m.in. zajęć edukacyjnych (pomoc w odrabianiu lekcji), kulturalnych, socjoterapeutycznych, profilaktycznych, arteterapeutycznych, sportowych. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji

Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Budynek po dawnej Szkole Podstawowej nr 5 znajdujący się przy ul. Kopernika 3		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	300 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	300 000 zł	-	-
	100 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2025
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Opracowana została dokumentacja na remont budynku przy ulicy Kopernika 3		

Nazwa przedsięwzięcia	10. Miejskie Centrum Wsparcia Rodzin – Punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	-

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Zwiększenie dostępności do usług terapeutyczno - psychologicznych osób i rodzin z problemami uzależnień. W Miejskim Centrum Wsparcia Rodzin opieką psychologiczną, specjaliści terapii uzależnień, specjaliści przeciwdziałania uzależnieniom objęte zostaną osoby i rodziny, w których dochodzi do różnych kryzysów. W Punkcie prowadzone będą następujące formy pomocy: poradnictwo, konsultacje indywidualne, rodzinne, konsultacje dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, policjantów itp., mediacje rodzinne, edukacja w zakresie przyczyn, faz, mechanizmów, skutków uzależnień, nawrotów, indywidualna i grupowa pomoc dla dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli i innych zainteresowanych osób, omówienie problemów dojrzewania nastolatków. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano m.in.: 1. Zatrudnienie specjalisty terapii uzależnień 2. Zatrudnienie specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy 3. Zatrudnienie psychologa 4. Zatrudnienie radcy prawnego 5. Zakup materiałów i wyposażenia niezbędnego do prowadzenia Miejskiego Centrum Wsparcia Rodzin	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Ponadprzeciętne natężenie zjawiska przemocy w rodzinach
		Zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym z powodu problemów w rodzinie
		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
		Problemy psychologiczne młodzieży
		Zjawisko dziedziczenia niewłaściwych postaw w rodzinach problemowych
		Zły stan psychofizyczny mieszkańców po okresie pandemii SARS-Cov-2
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę społeczną
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Proces projektowania oraz opracowywania koncepcji przebiegać będzie zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, przyczyniając się do stworzenia miejsca powszechnie dostępnego. Przestrzeń, której dotyczyć będą działania, będzie dostosowana do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami.	

Wskaźniki produktu	1. Liczba nowych miejsc pracy - min. 4 2. Przeprowadzenie rocznie min. 500 godzin pomocy w ramach pracy specjalisty terapii uzależnień. 3. Przeprowadzenie rocznie min. 200 godzin pomocy w ramach pracy specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 4. Przeprowadzenie rocznie min. 200 godz. pomocy psychologa 5. Przeprowadzenie min. 50 godzin warsztatów grupowych
Wskaźniki rezultatu	150 osób rocznie skorzysta z pomocy specjalistów, 30 osób skorzysta z warsztatów grupowych, 4 osoby podejmie pracę w Punkcie konsultacyjnym. Sposób mierzenia w odniesieniu do celów: końcowa ewaluacja programu w oparciu o badania ilościowe (zestaw wskaźników wykorzystany do diagnozy) oraz badania jakościowe
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	W dobie kryzysu podstawowych funkcji rodziny, spowodowanego nie tylko patologią układu rodzinnego, ale i czynnikami ekonomicznymi (sytuacją na rynku pracy), w wyniku której rodziny tracą swoją wydolność (długa nieobecność w domu rodziców pracujących, zmęczenie, brak czasu na odpoczynek, relaks, uzależnienia), konieczność stworzenia miejsca pomocy mieszkańcom Miasta wydaje się być uzasadniona. Pogłębiający się marazm lokalnego środowiska daje każdego dnia dowody wielu negatywnych zjawisk, takich jak alkoholizm, agresywne zachowania, wzrost przestępczości (problemy widoczne w wyniku przeprowadzonej diagnozy w obszarze Centrum). W wielu rodzinach (już patologicznych lub poważnie zagrożonych patologiami oraz zagrożonych ubóstwem) nie starcza środków, a często wiedzy i sił, aby objąć dzieci i młodzież pożądaną pomocą specjalistów. Głównym celem przedsięwzięcia jest przeciwdziałanie i neutralizowanie społecznych skutków kryzysów rodziny, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia oraz kierowanie do specjalistycznych placówek, dostarczanie informacji o możliwościach podejmowania profesjonalnej terapii, udzielanie wsparcia i pomocy psychospołecznej osobom po zakończeniu terapii odwykowej i ich rodzinom, inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej. Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do: 1. Umożliwienie korzystania z fachowej pomocy specjalistów przez mieszkańców miasta. 2. Ukształtowania postaw prospołecznych; 3. Integracji grup społecznych oraz jednostki w grupie; 4. Wzrostu pozytywnych relacji w rodzinie; 5. Ukształtowania poczucia własnej wartości u osób korzystających z pomocy; 6. Ukształtowania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i problemowych; 7. Wczesnej diagnozy i przeciwdziałania sytuacjom trudnym i problemowym młodzieży; 8. Organizacji trwałego wsparcia rodziny, zapobieganie kryzysom. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Lokal przy ulicy Sienkiewicza 11a

Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	440 000 zł (110 000 zł rocznie)		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	440 000 zł rocznie		
	100% % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2028
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Należy wskazać informacje o poziomie zaawansowania Miasto dysponuje lokalem wynajętym na potrzeby prowadzenia Punktu konsultacyjnego. Celem przedsięwzięcia jest rozszerzenie jego działalności o prowadzenie warsztatów grupowych i stworzenia kompleksowego miejsca wsparcia rodziny. Miasto ma nawiązane kontakty ze specjalistami, którzy będą świadczyć pomoc w Miejskim Centrum Wsparcia Rodziny.		

Nazwa przedsięwzięcia	11. Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny)
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski 17-100 Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	-

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Góra Zamkowa Inwestycja zlokalizowana jest w centrum Bielska Podlaskiego, na terenie Parku Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski. Zasadniczy motyw kompozycyjny terenu stanowi Góra Zamkowa (GZ), nie tylko ze względu na fakt, że jest ona doskonałym punktem widokowym (wys.7m) na cały otaczający teren, w tym zbiornik wodny, ale przede wszystkim jest doskonale zachowanym śladem średniowiecznego grodziska. W obrębie GZ znajdował się drewniany zamek z siedzibą władz grodzkich i sądowych. Na zamku gościli m.in.: Władysław Jagiełło, Zygmunt I Stary z królową Boną. Z opracowań historycznych wynika, że przyczyną spalenia zamku było zdarzenie losowe – uderzenie pioruna w 1564 r. Obecnie Góra Zamkowa posiada dwa wejścia na szczyt, są one całkowicie zniszczone i porośnięte trawą. Istniejące schody z bali drewnianych nie nadają się do użytkowania, dlatego na GZ wchodzi się wydeptanymi ścieżkami, co powoduje ubytki w skarpach i ich erozję. Środek góry jest wklęsnięty a stoki porośnięte trawą. Jedynie od strony zachodniej w obrębie obiektu istnieje alejka o nawierzchni z asfaltu lanego. Zakres inwestycji obejmuje podniesienie wysokości GZ o około 0,5 m, wypełnienie darnią podniesionych stoków i wierzchołka GZ. Stare skarpy zostaną obłożone siatką z tworzywa sztucznego i obsypane warstwą piasku. Wykonane zostaną nowe schody, od strony zach. oraz wsch., których krawędzie obłożone będą drewnianym dębowym balem a stopnie wypełnione otoczkami. Inwestycja zakłada kompleksowość prac m. im.: przebudowanie istniejącej alejki (ułożenie kostki kamiennej), wykonanie ciągu pieszego od istniejącej alejki parkowej, budowę chodnika wokół GZ oraz ciągu pieszego do ul. Zamkowej, budowę wokół GZ murków żelbetonowych obłożonych kamieniem i kostką granitową z ławkami oraz wykonanie oświetlenia. Podczas wykonywania prac rewitalizacyjnych, może zaistnieć potrzeba dokonania badań archeologicznych, wstępne badania archeologiczne sondażowe przeprowadzone zostały w latach 70-tych. Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski, Park Królowej Heleny Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski oraz Park Królowej Heleny znajdują się w centrum miasta. Rewitalizacja terenów zieleni przyczyni się do wprowadzenia dla mieszkańców miasta dodatkowych funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych. Odnowieniu ulegną istniejące zieleńce. Tereny zielone wzbogacone zostaną nowymi gatunkami roślin. Wprowadzone zostaną rozwiązania korzystne dla ochrony przyrody w tym min. budki lęgowe dla ptaków, karmniki. Zaplanowano również wkomponowanie nowej fontanny, stolików z ławkami, na których jest plansza szachowa. Przewidziane jest również utworzenie ścieżki edukacyjnej wykorzystując występującą oraz nowo nasadzoną roślinność. Poprzez budowę siłowni zewnętrznej oraz placu zabaw propagowane będą zasady aktywnego spędzania czasu i zdrowego trybu życia. Za sprawą nowoczesnego oświetlenia parkowego oraz rozdzielenia ciągu pieszego od ścieżki rowerowej wzrośnie poziom bezpieczeństwa. Jest to ogólnodostępna przestrzeń publiczna, jednak nie odpowiada współczesnym standardom stawianym przed przestrzeniami publicznymi. W zakresie zieleni planowane prace będą obejmowały odtworzenie i wprowadzenie nowych nasadzeń, uporządkowanie zieleni, wprowadzenie rozwiązań korzystnych dla ochrony przyrody tj. urządzenie terenów zielonych, wprowadzenie zieleni piętrowe, osłonowej z gatunków rodzimych. W zakresie robót budowlanych przewidziano: wzniesienie amfiteatru miejskiego, wykonanie nawierzchni i utwardzeń, wykonanie
---	---

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	elementów małej architektury, wykonanie oświetlenia, remont pieszego mostu istniejącego, wykonanie nowej alei parkowej, wykonanie nowego ciągu pieszego, wykonanie oświetlenia, prace z zakresu zieleni, regulacja skarp brzegowych, budowa ścieżki rowerowej, wykonanie ścieżki tematycznej wraz z pomostami, tablice informacyjne, wykonanie placu zabaw, siłowni oraz fontanny.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niski poziom bezpieczeństwa
		Niewystarczający poziom aktywizacji osób niepełnosprawnych
		Niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym.
		Niska dostępność różnych form ciekawego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży
		Niski poziom aktywności fizycznej dzieci i młodzieży
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcyjna	Niedostosowanie terenów zielonych na Górze Zamkowej i Parku Aleksandra Jagiellończyka do potrzeb mieszkańców
		Brak wystarczającego wyposażenia terenów zieleni w ciągi komunikacyjne, powodujące niszczenie istniejących trawników.
		Brak odpowiedniego zaplecza infrastrukturalnego do organizowania imprez plenerowych.
		Występowanie w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych
		Zły stan infrastruktury rekreacyjnej
	Środowiskowa	Brak ścieżek tematycznych i edukacyjnych podkreślających walory

		przyrodnicze terenów zieleni w mieście.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (<i>o ile dane te są możliwe do wskazania</i>)	Realizacja projektu zapewni integrację na rzecz osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym. Rozwiązania architektoniczne zapewnią dostęp dla osób z niepełnosprawnościami. Projekt wpłynie pozytywnie na osoby wykluczone społecznie umożliwiając im uczestnictwo w życiu społecznym.	
Wskaźniki produktu	Zrewaloryzowane zostaną 2 duże tereny zieleni parkowej w centrum miasta, będące miejscem wypoczynku mieszkańców i przyjezdnych – ok. 7,876 ha Liczba siłowni plenerowych – 1 szt., Liczba placów zabaw – 1 szt., Liczba fontann – 1 szt., Powierzchnia posadzki kamiennej z kostki – 2130 m², Powierzchnia posadzki z płyt – 980 m², Powierzchnia chodników z kostki betonowej – 1520 m², Powierzchnia nawierzchni z kruszywa mineralnego zagęszczonego – 4580 m², Powierzchnia nawierzchni syntetycznej (ścieżka rowerowa) – 810 m², Liczba ścieżek edukacyjnych – 1 szt. Liczba nowych i zmodernizowanych punktów świetlnych – 60 szt. Liczba ławek ustawionych na terenie parków – 81 szt. Liczba wyremontowanych mostków parkowych – 2 szt.	
Wskaźniki rezultatu	Wzrost jakości i funkcjonalności 7,876 ha przestrzeni publicznych [ankieta] Liczba użytkowników zrewaloryzowanych przestrzeni/placów zabaw/siłowni plenerowych – 20 000 osób Liczba użytkowników ścieżek rowerowych – 2 000 osób Liczba imprez plenerowych – około 12 szt. rocznie	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Realizacja projektu zwiększy atrakcyjność i dostępność największych terenów zieleni parkowej w centrum miasta, determinujących w dużym stopniu zwłaszcza warunki zdrowotne i przestrzenne mieszkańców miasta, ich potrzeby rekreacyjne, kontaktu z przyrodą oraz tożsamości miejsca. Pełnią też ważną funkcję przyrodniczą. Rewitalizacja Góry Zamkowej podniesie atrakcyjność największego obszaru zieleni parkowej w mieście, będącego miejscem wypoczynku turystów, mieszkańców oraz miejscem imprez plenerowych. Inwestycja jest niezbędna przede wszystkim w celu zatrzymania procesu niszczenia obiektu o szczególnej wartości historycznej, będącego jednym z najważniejszych i najstarszych zabytków archeologicznych woj. podlaskiego. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Park Królowej Heleny - położony między ulicami Kopernika i Poniatowskiego (nr geod. 2995) Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski- położony między ulicami Poniatowskiego, Zamkową, Białowieską (nr geod. 4692/2, 4691/7, 3242/6, 3243/5)	
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	-	

wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)			
Planowane źródła finansowania (<i>wybrać</i>)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	Należy podać szacunkowy koszt realizacji przedsięwzięcia 15 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	750 000 zł wartość (<i>brutto w PLN</i>)	-	-
	5 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2030
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Należy wskazać informacje o poziomie zaawansowania Miasto posiada zatwierdzony projekt budowlany oraz pozwolenie na budowę a także ważne pozwolenie Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na realizację zadania pn. Podniesienie wysokości Góry Zamkowej oraz wykonanie związanych z tym budowli.		

Nazwa przedsięwzięcia	12. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Szkoła Podstawowa nr 4 im. A. Mickiewicza w Bielsku Podlaskim ul. Adama Mickiewicza 126, 17-100 Bielsk Podlaski Szkoła Podstawowa nr 5 im. Szarych Szeregów w Bielsku Podlaskim ul. Kościuszki 21, 17-100 Bielsk Podlaski Stowarzyszenie „Towarzystwo Piłki Siatkowej Bielsk Podlaski” ul. Adama Mickiewicza 126, 17-100 Bielsk Podlaski
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Zakres zadania obejmuje budowę przyszłolnych obiektów sportowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi na terenach: Szkoły Podstawowej nr 4 im. A. Mickiewicza oraz Szkoły Podstawowej nr 5 im. Szarych Szeregów, na potrzeby realizacji zajęć dydaktycznych oraz do użytku mieszkańców miasta po zakończeniu zajęć szkolnych.

	Realizacja zadania zakłada wykonanie bezpiecznych nawierzchni pod boiska wielofunkcyjne, bieżnię, dojścia do ww. obiektów oraz wyposażenie w sprzęt sportowy i rekreacyjny (bramki, kosze itp.). Zakres przedsięwzięcia zakłada również opracowanie dokumentacji projektowej. Przy budynku Szkoły Podstawowej nr 4 im. A. Mickiewicza planuje się wybudowanie następujących obiektów: Boisko szkolne o wymiarach ok. 20 x 40 m, z bramkami do piłki nożnej i bieżnią wokół boiska o nawierzchni z trawy syntetycznej. Bieżnia do biegów szybkich (2 tory), wymiary ok. 2,5 x 70 m, nawierzchnia syntetyczna. Boisko do piłki plażowej o wymiarach 9 x 18 m. Skocznia do skoku w dal. Przy budynku Szkoły Podstawowej nr 5 im. Szarych Szeregów zaplanowano natomiast następujące obiekty do wybudowania: Boisko do piłki ręcznej i piłki nożnej z nawierzchnią poliuretanową. Płyta boiska o wymiarach ok. 35 m x 18 m z wymalowanymi liniami boiska do piłki ręcznej i piłki nożnej. Boisko do koszykówki i siatkówki z nawierzchnią poliuretanową. Płyta boiska o wymiarach ok. 25 m x 15 m z wymalowanymi liniami boiska do koszykówki i siatkówki. a także montaż urządzeń i infrastruktury towarzyszącej: Montaż urządzeń (kosze do koszykówki 2 szt., bramki do piłki nożnej - 2 szt.), słupki do siatkówki. Montaż siatki zabezpieczającej o wysokości ok. 4 m (piłkochwyty). Umiejscowienie obiektów sportowych w pobliżu szkół jest uzasadnione pod względem praktycznym, gdyż Szkoła Podstawowa nr 5 im. Szarych Szeregów nie posiada infrastruktury sportowej niezbędnej do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego na świeżym powietrzu, natomiast funkcjonalność istniejącego boiska przy Szkole Podstawowej nr 4 im. A. Mickiewicza jest ograniczona. Realizacja zadania pozwoliłaby również na organizację wielu wydarzeń sportowych i rekreacyjnych, takich jak turnieje i pikniki sportowe, tym samym umożliwiłaby integrację różnych pokoleń mieszkańców Bielska Podlaskiego, zarówno tych najmłodszych, jak i seniorów, a także osoby z niepełnosprawnościami. W celu zaktywizowania mieszkańców Miasta przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Towarzystwo Piłki Siatkowej Bielsk Podlaski” zorganizowane zostaną turnieje sportowe dla mieszkańców oraz zajęcia sportowe na uczniów w ramach programu Ministerstwa Sportu i Turystyki Lekkoatletyka dla każdego.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców Wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami

		Niska aktywność seniorów w społeczności lokalnej
		Zły stan psychofizyczny mieszkańców po okresie pandemii SARS-Cov-2
		Niski poziom aktywności fizycznej dzieci i młodzieży
		Brak zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę sportowo-rekreacyjną centralnej części miasta
		Niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych
		Występowanie w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Dostępność dla wszystkich użytkowników ww. obiektów sportowych będzie swobodna i nieutrudniona, dotyczy to również osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich. Istniejące wejścia umożliwią dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchową, natomiast do boisk będą prowadzić utwardzone ciągi piesze.	
Wskaźniki produktu	Liczba nowo wybudowanych obiektów sportowych: boisko do piłki nożnej z bieżnią – 1 szt. bieżnia do biegów szybkich – 1 szt. boisko do piłki plażowej – 1 szt. skocznia do skoku w dal – 1 szt. boisko do piłki ręcznej i piłki nożnej – 1 szt. boisko do koszykówki i siatkówki – 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających z nowo wybudowanych obiektów: ok. 1 500 uczniów w czasie pracy szkoły, ok. 4 000 osób w czasie pozaszkolnym. Liczba godzin zajęć pozalekcyjnych – ok. 100 h rocznie. Liczba turniejów piłki siatkowej – 4 rocznie Liczba uczestników turnieju – ok. 400 osób Liczba uczestników zajęć pozalekcyjnych – ok. 100 osób. Sposób oceny: Końcowa ewaluacja programu w oparciu o badania ilościowe (zestaw wskaźników wykorzystanych do diagnozy) oraz badania jakościowe.	

Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Inwestycja ma być odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne oraz przestrzenno-funkcjonalne, tj. niedostateczna ilość kompleksowych obiektów przeznaczonych do aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu oraz niski poziom aktywności społecznej mieszkańców miasta. Realizacja działań inwestycyjnych przyczyni się do stworzenia dogodnych warunków do aktywnego wypoczynku, a także do poprawy estetyki terenów znajdujących się w przestrzeni publicznej. Teren wokół szkół zostanie rozbudowany o nowe obiekty sportowe, co przyczyni się również do poprawy bazy edukacyjno-sportowej oraz pozwoli zwiększyć ofertę dydaktyczną o nowe dyscypliny sportowe, możliwe do uprawiania na świeżym powietrzu, tj. piłka ręczna czy piłka siatkowa. Realizacja inwestycji ma na celu również aktywizację mieszkańców pobliskich osiedli mieszkaniowych w różnych grupach wiekowych i o różnym poziomie sprawności. Budowa nowoczesnej infrastruktury sportowej przyczyni się do wzrostu integracji społeczności lokalnej, w tym do włączenia społecznego osób ze szczególnymi potrzebami. Budowa obiektów sportowych na świeżym powietrzu zachęci wiele osób do aktywności fizycznej, a tym samym wpłynie na ich ogólny dobrostan fizyczny i psychiczny. Podsumowując, głównymi celami realizacji zadania jest: 1. Zwiększenie dostępności w zakresie usług sportowo-rekreacyjnych. 2. Rozszerzenie oferty zajęć sportowych, stworzenie warunków do rozwoju poszczególnych dyscyplin sportowych (piłka siatkowa, piłka ręczna, lekkoatletyka). 3. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wzrost integracji i spójności społecznej. 4. Poprawa estetyki przestrzeni publicznych. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Szkoła Podstawowa nr 4 im. A. Mickiewicza w Bielsku Podlaskim – nr geod. 2524/1, 2521/1, 2521/2 – ul. Adama Mickiewicza 126, 17-100 Bielsk Podlaski Szkoła Podstawowa nr 5 im. Szarych Szeregów w Bielsku Podlaskim – nr geod. 1734, 1730/1 - ul. Kościuszki 21, 17-100 Bielsk Podlaski
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Planowana inwestycja w części zostanie zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewid. 2519/3. Przedmiotowa działka musi zostać uwzględniona ze względu na rozmiar inwestycji; jest to konieczne, aby mógł zostać zrealizowany cały zakres przedmiotowej inwestycji.
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE
	Środki własne
	Kredyty bankowe, pożyczki
	Dotacje inne niż z UE Inne (jakie?)

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	1 910 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	286 500 zł		
	min. 15% - % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	Termin realizacji inwestycji:		
	6 miesięcy - obiekty sportowe przy Szkole Podstawowej nr 4 im. A. Mickiewicza 6 miesięcy - obiekty sportowe przy Szkole Podstawowej nr 5 im. Szarych Szeregów Planowana realizacja inwestycji w okresie: 2025-2035		
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Inwestycja jest na etapie planowania i koncepcji.		

Nazwa przedsięwzięcia	13. Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Żarniewicza		
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski		
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-		
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest budowa dwóch nowych budynków socjalnych z liczbą ok. 26 lokali mieszkalnych wraz z zagospodarowaniem terenu nieruchomości poprzez budowę placu zabaw, miejsc postojowych oraz stojaków na rowery. Wybudowane obiekty powinny zaspokoić potrzeby mieszkaniowe mieszkańców w różnych kategoriach wiekowych. Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. Władysława Żarniewicza Projekt zostanie zlokalizowany na działce o nr: 507/18. Na osiedlu przy ulicy W. Żarniewicza znajdują się budynki z mieszkaniami ogrzewanymi piecami węglowymi, stanowiącym zagrożenie emisją dwutlenku węgla. Niezbędna jest zmiana sposobu ogrzewania. Ponadto budynki muszą być energooszczędne, oszczędzające energię ciepłą.		
	Sfera problemu		Problem

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Społeczna	Duże zapotrzebowanie na mieszkania socjalne
		Niski standard mieszkań komunalnych (socjalnych)
		Niski status materialny rodzin
		Zadłużenie mieszkańców zasobu mieszkaniowego Miasta
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Występowanie barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych.
	Środowiskowa	Duża emisja zanieczyszczeń ze względu na brak ocieplenia budynków oraz niską wydajność kotłów
	Techniczne	Zagrożenia bezpieczeństwa mieszkańców spowodowane złym stanem technicznym budynków
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (<i>o ile dane te są możliwe do wskazania</i>)	Celem projektu będzie likwidacja istniejących barier architektonicznych oraz wprowadzenie rozwiązań zwiększających poziom korzystania z budynków przez wszystkich odbiorców, w tym również osób z niepełnosprawnościami	
Wskaźniki produktu	Liczba stworzonych mieszkań – 26 szt., Liczba wielorodzinnych budynków mieszkalnych podłączonych do miejskiej sieci ogrzewania – 2 szt. Plac zabaw – 1 szt. Ławka przy placu zabaw – 1 szt. Stojaki na rowery – 2 szt. Miejsca parkingowe – 5 szt.	
Wskaźniki rezultatu	Liczba osób zamieszkujących nowe, wielorodzinne budynki komunalne – ok. 60 -70 osób	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Budynki komunalne (socjalne) będą miejscem odpoczynku oraz integracji rodzin. Realizacja przedsięwzięcia stworzy warunki do zamieszkiwania osób w trudnej sytuacji materialnej. Zmiana sposobu zagospodarowania osiedla przyczyni się do poprawy wizerunku osiedla.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Projekt zostanie zlokalizowany na działce o nr: 507/18.	

Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)			
	Fundusze UE		
	Środki własne – budżet miasta		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	8 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	400 000 zł	--	-
	5 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2026		2028
	Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)		
Nie rozpoczęto realizacji przedsięwzięcia.			

Nazwa przedsięwzięcia	14. Modernizacja obiektu - Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Pływalnia Miejska Wodnik ul. Kazimierzowska 3B 17-100 Bielsk Podlaski
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Zakres prac: 1. Remont elewacji budynku pływalni, termomodernizację budynku, wymiana stolarki okiennej na hali basenowej na okna trzy-szybowe, 2. Modernizacja schodów wejściowych na pływalnię (wymiana płytek ceramicznych na ozdobną kostkę brukową), montaż balustrad i poręczy ze stali nierdzewnej, likwidacja windy, a wykonanie pochylni dla osób ze szczególnymi potrzebami 3.Przeprowadzenie remontu przebieralni męskiej i damskiej z zapleczem sanitarnym. Główne działania objęte tym zadaniem obejmować będą:

	a) wykonanie projektu, b) wymiana armatury sanitarnej, c) wymiana okładzin ściennych i podłogowych z glazury i gresu spoinowane fugą epoksydową, wykonanie nowej warstwy wodoszczelnej przeciwwilgociowej, d) malowanie sufitów, e) zamontowanie oświetlenia LED na czujnik ruchu w pomieszczeniach szafek przebieralni, f) wymiana ścianek działowych z płyty HPL lub wykonanie ścianek z cegieł wykończonych glazurą: kabin WC g) naprawa zużytych części szafek ubraniowych, montaż nowoczesnych zamków na pasek zbliżeniowy. 4. Wyrównanie zaniżeń kostki brukowej na chodnikach i parkingu pływalni. 5. Wykonanie tężni solankowej na pływalni. 6. Montaż małej zjeżdżalni wodnej dla dzieci na hali basenowej. 7. Montaż instalacji fotowoltaicznej (umieszczenie paneli na stelażach na parkingu pływalni i na części dachu technicznie pozwalającej na ich montaż). 8. Montaż gruntowej pomy ciepła na cele CWU. 9. Modernizacja zaplecza saun, pomieszczeń natrysków, przebieralni, pomieszczeń sanitarnych, montaż stacji uzdatniania wody i wytwornicy śniegu. 10. Modernizacja pomp obiegowych, pomp masażu wodnego wanny z hydromasażem, pomp atrakcji wodnych masażu karku i kurtyny, wymiana dysz wodnych. 11. Modernizacja urządzeń wentylacyjnych i kanałów wentylacyjnych, czyszczenie kanałów wentylacyjnych, montaż pompy ciepła powietrze- woda w głównym kanale wywiewnym z budynku pływalni (energia cieplna uzyskana z pomy ciepła przeznaczona będzie na podgrzanie wody w basenach). 12. Modernizacja okładzin podłogi na hali wokół niecek basenowych. 13. Modernizacji instalacji dozowania chemii basenowej, urządzeń kontrolno -pomiarowych, pompek dozujących. 14. Wymiana złożeń w filtrach wielowarstwowych stacji uzdatniania wody, 15. Modernizacja boksów kasowych i szatni głównej(przystosowanie wysokości dla osób ze szczególnymi potrzebami). 16. Remont holu głównego i ciągów komunikacyjnych, wymiana stolarki drzwiowej. 17. Remont pomieszczeń biurowych, wymiana wyposażenia meblowego, modernizacja pomieszczeń usługowych. 18. Organizowanie programu nauki pływania i doskonalenia pływania zabaw w wodzie dla dzieci: - zajęcia dla dzieci od 7 lat do 13 lat - zajęcia w okresie wakacji - wejście dla dzieci bezpłatne - 5 edycji programu - walka z wadami postawy i otyłością - aktywne spędzanie wolnego czasu - zajęcia dwa razy w tygodniu 19. Zajęcia dla seniorów i osób niepełnosprawnych		
	<table> <tr> <td data-bbox="576 1960 1094 2018">Sfera problemu</td><td data-bbox="1094 1960 1441 2018">Problem</td></tr> </table>	Sfera problemu	Problem
Sfera problemu	Problem		

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Społeczna	Zły stan psychofizyczny po okresie pandemii SARS-Cov-2
		Niewystarczający poziom aktywizacji osób niepełnosprawnych
		Niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym
		Niski poziom aktywności fizycznej dzieci i młodzieży
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno- funkcjonalna	Obciążenia finansowe pływalni z lat pandemii SARS-Cov-19
	Technicznych	Niska efektywność energetyczna niektórych budynków użyteczności publicznej
		Niska dostępność części obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Budowa pochylni, wprowadzenie oznakowania poziomego na schodach wejściowych	
Wskaźniki produktu	- 1 zmodernizowany obiekt pływalni - instalacja fotowoltaiczna o mocy 150 kW - nowa oferta: mała zjeżdżalnia 1 szt. tężnia solankowa 1 szt. - 1 000 godz. zajęć rocznie (np. nauki pływania) dla dzieci i młodzieży - 300 godz. zajęć rocznie dla seniorów - 200 godz. zajęć rocznie dla niepełnosprawnych	
Wskaźniki rezultatu	- roczne zmniejszenie zużycia energii cieplnej o 30% i energii elektrycznej o 50% - 10 000 dzieci i młodzieży rocznie, którzy uzyskali kompetencje w zakresie pływania - 3 000 seniorów rocznie uczestniczących w zajęciach - 200 osób niepełnosprawnych rocznie uczestniczących w zajęciach - 5 000 osób rocznie korzystających z nowej funkcjonalności - tężnia, - 20 000 osób rocznie korzystających z nowej funkcjonalności - zjeżdżalnia	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	- poprawa funkcjonalności pływalni - wzrost efektywności energetycznej obiektu - poprawa stanu psychofizycznego grup mieszkańców zagrożonych wykluczeniem tj. dzieci i młodzieży, seniorów, osób niepełnosprawnych - wzrost atrakcyjności sportów wodnych i rekreacji wodnej	

	Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Nr działki: 2671/3; 2651/7; 2673/4; 2650/8; 2651/8; 2671/6; 2671/5 Pływalnia Miejska Wodnik w Bielsku Podlaskim ul. Kazimierzowska 3B.		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)			
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne – budżet miasta		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	10 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	1 000 000 zł	--	-
	10% wkład własny		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2026		2035
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Nie rozpoczęto realizacji.		

Nazwa przedsięwzięcia	15. Modernizacja pomieszczeń piwnicznych w Komendzie Powiatowej w Bielsku Podlaskim
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim ul. Mikołaja Kopernika 7 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	-

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie dotyczy modernizacji pomieszczeń piwnicznych w budynku KPP w Bielsku Podlaskim. W ramach prac wymieniona zostanie instalacja centralnego ogrzewania, instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna. W pomieszczeniach wydzielona zostanie siłownia i sala ćwiczeń z szatniami i pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi, pomieszczenia archiwum, pomieszczenia dla przewodników psów służbowych oraz magazynami	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Otyłość pracowników Policji – poprawa sprawności fizycznej Policjantów
		Niski poziom bezpieczeństwa
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Braki lokalowe niezbędne do prawidłowej pracy pracowników KPP
	Techniczna	Niska wydajność energetyczna budynku KPP
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	-	
Wskaźniki produktu	- powstanie siłowni, - sala treningowa z matami, - szatnie i pomieszczenia higieniczno-sanitarne, - pomieszczenia dla przewodników psów służbowych - pomieszczenia archiwum, - magazyny.	
Wskaźniki rezultatu	- placówka obsłuży 9 pracowników psów służbowych, - z sali treningowej i siłowni będzie mogło korzystać 138 pracowników KPP w Bielsku Podlaskim.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	- podniesienie morale funkcjonariuszy Policji, - podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście, - podwyższenie kompetencji pracowników i ich aktywności fizycznej, - podwyższenie jakości świadczonych usług.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Bielsk Podlaski, ul. Mikołaja Kopernika 7, działka ew. nr 5199/3	

Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)			
	Fundusze UE		
	Środki własne (budżet miasta)		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	5 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	500 000 zł	--	-
	10 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2026
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Realizacja nie została rozpoczęta		

Nazwa przedsięwzięcia	16. Modernizacja wejścia do Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Komenda Powiatowa Policji w Bielsku Podlaskim ul. Mikołaja Kopernika 7 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	-

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie dotyczy modernizacji wejścia do KPP w Bielsku Podlaskim: przebudowy schodów, modernizacji windy dla osób niepełnosprawnych oraz remontu elewacji.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Starzejące się społeczeństwo - konieczność zapewnienia dostępności do budynku komendy osobom w różnym wieku
		Dostępność obiektów publicznych dla osób niepełnosprawnych
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcyjna	Poprawa infrastruktury
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Przebudowane zostaną schody wejściowe do budynku oraz poddana zostanie modernizacji istniejąca winda dla osób niepełnosprawnych.	
Wskaźniki produktu	- powstanie nowych schodów - winda dla osób niepełnosprawnych, - oznakowanie dla osób niewidomych, - nowa elewacja.	
Wskaźniki rezultatu	- placówka obsłuży więcej osób z niepełnosprawnościami, - większa dostępność do świadczonych usług	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	- podniesione morale społeczne, - podniesienie bezpieczeństwa w mieście, - podwyższenie jakości świadczonych usług, - dostępność dla osób z ograniczeniami.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Bielsk Podlaski, ul. Mikołaja Kopernika 7, działka ew. nr 5199/	

Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)	-		
Planowane źródła finansowania (<i>wybrać</i>)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	1 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	100 000 zł	-	-
	10% całkowitej wartości		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2028
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Nie rozpoczęto realizacji przedsięwzięcia		

Nazwa przedsięwzięcia	17. Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miejska Biblioteka Publiczna w Bielsku Podlaskim ul. Kazimierzowska 14, 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje: - wykonanie projektu oraz montaż instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Bielsku Podlaskim o mocy 40 KW - 100 paneli fotowoltaicznych o ogólnej powierzchni 170 m², - wymianę drzwi wejściowych (dwie pary) w celu zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, - "Miasto w Zieleni: Warsztaty dla Lepszej Przestrzeni Miejskiej" cykl spotkań edukacyjnych dla mieszkańców miasta - stworzenie miejsca do realizacji działań prowadzonych poprzez organizacje pozarządowe – użyczenie pomieszczeń na preferencyjnych warunkach poza obowiązującym cennikiem.

	- rozszerzanie oferty zbiorów dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami (zakup audiobooków i telewizor LCD)	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym
		Niski poziom aktywności społecznej lokalnej społeczności
		Kryzys kontaktów międzyludzkich we wszystkich grupach wiekowych
		Niska dostępność różnych form ciekawego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Środowiskowa	Zanieczyszczenie środowiska i zmiany klimatyczne
	Przestrzenno-funkcjonalna	Słabo rozwinięta infrastruktura społeczna
	Gospodarcza	Wysokie koszty działalności
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Należy opisać w jaki sposób projekt będzie zapewniał dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami	
Wskaźniki produktu	instalacja fotowoltaiczna o mocy 40KW – 1 szt. wymiana drzwi wejściowych do MBP – 2 szt. warsztaty edukacyjne w tematyce ochrony środowiska – 4x w roku	
Wskaźniki rezultatu	zmniejszenie kosztów użytkowania budynku o 35 % liczba organizacji korzystających z pomieszczeń użyczonych – 5 liczba osób, które wezmą udział w warsztatach – ok. 100 osób	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Miejska Biblioteka Publiczna w Bielsku Podlaskim jest z jednym z najważniejszych obiektów kulturalnych w mieście, w którym realizuje się programy kulturalne i inicjatywy społeczne.	

	W dobie kryzysu energetycznego i postępujących zmian klimatycznych niezwykle istotne jest minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko poprzez stosowanie odnawialnych źródeł energii i edukację ekologiczną. Poprawa infrastruktury wpływa na dostępność i jakość usług społecznych realizowanych przez bibliotekę – w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi, również na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem (OzN), które dzięki wynajmowi pomieszczeń lub bezpłatnemu użyczeniu mogą realizować swoje cele statutowe. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Nr działki 4805 , Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Kazimierzowska 14, 17-100 Bielsk Podlaski		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)			
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
	190 000 zł		
	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	19 000 zł	-	Pracownicy biblioteki
	10 % % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
	Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK	
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2026
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Nie rozpoczęto realizacji części inwestycyjnej przedsięwzięcia.		

Nazwa przedsięwzięcia	18. Ośrodek Terapii i Rehabilitacji
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Nazwa Projektodawcy: Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Szansa” ul. Kazimierzowska 3B

	17 – 100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	-	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Zadanie obejmuje wszechstronną rehabilitację dorosłych osób niepełnosprawnych zamieszkujących miasto Bielsk Podlaski ze szczególnym uwzględnieniem osób ze schorzeniami narządu ruchu, Rehabilitacja prowadzi wykwalifikowane osoby przez 5 dni w tygodniu, codziennie po 6 godzin mając do dyspozycji sprzęt naszego Stowarzyszenia. Gabinet wyposażony w niezbędny sprzęt zlokalizowany jest w Pływalni „WODNIK” przy ul. Kazimierzowskiej 3B. Dodatkowo osoby będą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych na basenie przy wsparciu instruktora pływalni w tym samym budynku. Zadanie adresowane jest do szerokiej grupy osób niepełnosprawnych. Z gabinetu korzystają inni dorośli mieszkańcy miasta Bielsk Podlaski. Adresatem projektu są członkowie Stowarzyszenia, których liczba wynosi 223 osoby.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym
		Procesy szybkiego starzenie się populacji obszaru
		Wysoka koncentracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych
		Rosnące natężenie problemów związanych ze stanem zdrowia mieszkańców (długotrwała choroba, niepełnosprawność)
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę społeczną
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Celem jest objęcie jak najszerszą pomocą rehabilitacyjną osób niepełnosprawnych i pełnosprawnych potrzebujących opieki i rehabilitacji, podniesienie jakości życia osób chorych, zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez uzupełnienie ilości sprzętów rehabilitacyjnych gabinetu oraz naprawę istniejących. Miejsce realizacji przedsięwzięcia jest jedynym miejscem, w którym realizowane są nieodpłatne lub za symboliczną opłatą działania rehabilitacyjne skierowane do osób niepełnosprawnych zamieszkujących Bielsk Podlaski. Osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach mają dostęp do windy i innych udogodnień niezbędnych do prowadzonej rehabilitacji. Docelowa liczba uczestników 200 osób.	

Wskaźniki produktu	Docelowa liczba uczestników tego zadania to około 200 osób, a w ćwiczeniach na pływalni 30 osób. Koncepcją przedsięwzięcia jest: - naprawa istniejącego sprzętu rehabilitacyjnego, - zakup nowego sprzętu rehabilitacyjnego, - świadczenie usług rehabilitacyjnych, - prowadzenie Centrum Aktywizacji Seniora, - zakup komputera i programu szkoleniowego dla seniorów, - zakup lasera, lamp sollux, inhalatora, masażera.		
Wskaźniki rezultatu	ok. 3000 osób rocznie skorzysta ze sprzętu rehabilitacyjnego liczba osób objętych zajęciami rehabilitacyjnymi – 200 osób, liczba uczestników zajęć na pływalni – 30 osób,		
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	W znacznym stopniu uzyskana zostanie poprawa stanu zdrowia mieszkańców miasta Bielsk Podlaski, a w szczególności osób niepełnosprawnych. Nastąpi poprawa stanu fizycznego i samopoczucia. Osoby uczestniczące bardziej integrują się ze społeczeństwem. Gabinet ze względu na dobre wyposażenie, z którego każdy przychodzący może skorzystać oraz prowadzone zabiegi rehabilitacyjne spowoduje poprawę jakości życia osób w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności seniorów, osób zależnych, niepełnosprawnych i ich rodzin. Stowarzyszenie istnieje od 30 lat i zostało założone w celu niesienia pomocy osobom niepełnosprawnym ruchowo. Organizowane są spotkania integracyjne, wycieczki, ogniska, coroczne wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Bielsk Podlaski ul. Kazimierzowska 3B		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy		
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?) PFRON		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	280 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	10 000 zł	-	Aktywatorami są wolontariusze
	3,57 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		

Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK	NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia	Rok zakończenia
	2024	2028
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Nie rozpoczęto realizacji przedsięwzięcia	

Nazwa przedsięwzięcia	19. Park kieszonkowy przy dawnej Bursie	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Park zlokalizowany będzie w sąsiedztwie skrzyżowań ulicy A. Mickiewicza i Widowskiej pomiędzy zabudową wielorodzinną (bloki mieszkalne przy ulicy Mickiewicza) dawną bursą oraz budynkiem usługowym. Projekt zostanie zlokalizowany na działkach ewidencyjnych nr: 2597/1, 2596/12, 2595/2, 2578/8. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie w przestrzeni małego, publicznie dostępnego, przyjaznego terenu zieleni tzw. Parku kieszonkowego. Obiekt powinien zaspokoić potrzeby wypoczynku mieszkańców w różnych kategoriach wiekowych. W koncepcji przestrzeni uwzględniono zmianę zagospodarowania niewielkiego terenu zieleni. Projekt zakłada wykonanie nowych alejek, usytuowanie obiektów małej architektury (ławek, koszy na śmieci, stołów piknikowych) oraz placu zabaw (huśtawka, bujak, urządzenia wielofunkcyjne ze zjeżdżalnią). Obecnie istniejące obiekty znajdują się w bardzo złym stanie technicznym. Przebudowany zostanie również układ komunikacyjny poprzez zmianę nawierzchni na nawierzchnię z kostki brukowej/płyt betonowych oraz przygotowanie dodatkowych miejsc parkingowych. Niezbędnym elementem parku kieszonkowego są również nasadzenia roślinne (drzewa, krzewy, trawy ozdobne, byliny, trawnik rekreacyjny), które korzystnie wpływają nie tylko na estetykę przestrzeni, lecz również na poprawę warunków środowiskowych. Celem będzie m.in. poprawa jakości życia mieszkańców osiedla Mickiewicza poprzez stworzenia przestrzeni do integracji mieszkańców, spędzania czasu na świeżym powietrzu i zielonej oazy na osiedlu. W ramach przedsięwzięcia zaplanowano: 1. Wykonanie dokumentacji projektowej 2. Wykonanie parkingu (około 600 m² i chodników ok. 280 m²) 3. Wykonanie małej architektury ogrodowej (elementy placu zabaw, ławki, kosze, stół, odnowienie istniejącej studni, nawierzchnia placu zabaw -piasek ok. 60 m²)	

	4. Zakładanie zieleni (drzewa, krzewy, byliny, trawy ozdobne- nasadzenia w korze ok 210 m2, trawnik rekreacyjny ok. 140m2)	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niski poziom aktywności dzieci i młodzieży
		Niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym
		Wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym
		Kryzys relacji i kontaktów międzyludzkich we wszystkich grupach wiekowych
	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Niska estetyka przestrzeni publicznych.
		Występowanie w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych.
		Zły stan infrastruktury rekreacyjnej
		Niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie		
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Proces projektowania oraz opracowywania koncepcji przebiegać będzie zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego, przyczyniając się do stworzenia wizji terenu powszechnie dostępnego. Obszar ten jest obecnie niedostępny dla osób z ograniczoną sprawnością (połamane płytki chodnikowe, krawężniki). Celem prac koncepcyjnych będzie likwidacja istniejących barier architektonicznych oraz wprowadzenie rozwiązań zwiększających poziom korzystania z terenu przez wszystkich odbiorców, w tym również osób z niepełnosprawnościami. Przestrzeń, której dotyczyć będą działania, będzie dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.	
Wskaźniki produktu	Liczba stworzonych miejsc rekreacji wypoczynku- 1 Wykonanie dokumentacji projektowej – 1 szt.	

Wskaźniki rezultatu	Wykonanie parkingu - około 600 m ² Wykonanie chodników - ok. 280 m ² Wykonanie małej architektury ogrodowej (elementy placu zabaw, ławki, kosze, stół, odnowienie istniejącej studni, Plac zabaw—nawierzchnia piaskowa - ok. 60 m ² Nasadzenia zieleni: drzewa, krzewy, byliny, trawy ozdobne- nasadzenia w korze - ok 210 m ² Trawnik rekreacyjny - ok. 140m ²		
	Liczba osób aktywnie spędzających czas wolny- ok 300 osób rocznie.		
	Park kieszonkowy będzie miejscem odpoczynku wśród zieleni oraz integracji rodzin. Uporządkowanie kwestii parkingów poprawi bezpieczeństwo dzieci bawiących się do tej pory przy zaparkowanych na trawie samochodach. Niskie wygradzenia oraz zieleń zachęcą kierowców do parkowania aut w wyznaczonych do tego miejscach. Pojawią się elementy miejskiej małej architektury - elementy placu zabaw, ławki, kosze, stół, odnowienie istniejącej studni. Realizacja przedsięwzięcia zachęci rodziny do spędzania wspólnie wolnego czasu. Nasadzenia korzystnie wpłyną nie tylko na estetykę przestrzeni, lecz również na poprawę warunków środowiskowych.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Park zlokalizowany będzie w sąsiedztwie skrzyżowań ulicy A. Mickiewicza i Widowskiej pomiędzy zabudową wielorodzinną (bloki mieszkalne przy ulicy Mickiewicza) dawną bursą oraz budynkiem usługowym. Projekt zostanie zlokalizowany na działkach ewidencyjnych nr: 2597/1, 2596/12, 2595/2, 2578/8.		
	Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)		
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?) PFRON		
	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	400 000 zł		
	100% % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-

Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK	NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia	Rok zakończenia
	2025	2025
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Przedsięwzięcie było zgłoszone jako projekt mieszkańców do Budżetu Obywatelskiego w 2022 roku, jednak mimo dużej ilości głosów nie został zakwalifikowany do dofinansowania ze względu na przekroczenie puli środków.	

Nazwa przedsięwzięcia	20. Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonowania na terenach zewnętrznych nieruchomości przy ul. Widowskiej 1 w Bielsku Podlaskim w części dedykowanej m.in. Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego, Powiatowemu Zarządowi Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Powiat Bielski ul. Mickiewicza 46 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Planowane zamierzenie inwestycyjne polegać będzie w głównej mierze na przebudowie i rozbudowie istniejącej infrastruktury drogowej, w tym parkingów, wraz z odpowiednim zagospodarowaniem nieruchomości poprzez budowę m.in. wiat/zadaszeń dla samochodów, prowadząc do zmiany jej parametrów funkcjonalno-użytkowych oraz technicznych na parametry i potrzeby m.in. Powiatowego Zarządu Dróg, Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego i jego klientów, tj. kursantów i instruktorów nauki jazdy wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia. Dodatkowo zakres planowanej inwestycji obejmie zagospodarowanie terenów zielonych, nasadzenia drzew i krzewów, wykonanie ciągów pieszych oraz utworzenie miejsca rekreacji przede wszystkim dla podopiecznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bielsku Podlaskim (dzieci i ich opiekunów).	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Modernizacja przyczyni się w pełni do wykorzystania potencjału powierzchni terenu. Zagospodarowany teren zielony pozytywnie wpłynie na osoby korzystające lub oczekujące na wizytę do PPP. Osoby korzystające z pomocy PPP to dzieci oraz młodzież z problemami depresyjnymi, edukacyjnymi, wychowawczymi bądź z upośledzeniami w różnym stopniu. Zwiększenie ilości terenów zielonych spowoduje poprawę również terenu sąsiadującego, który jest ubogi w zieleń, infrastrukturę ciągu pieszego i rowerowego. Zagospodarowanie opisanej przestrzeni ujednolici estetykę terenu miasta z innymi obszarami i zmniejszy zdegradowane tereny przyległe. Niska estetyka opisanej przestrzeni

		wpływa również na negatywną opinię wśród mieszkańców o obiekcie położonym na terenie miasta. Ponadto ZHP, który korzysta i swoją działalność prowadzi na przytoczonym obiekcie przy ul. Widowskiej skupia dzieci i młodzież z całego miasta. Plac zabaw oraz mała architektura sprawi, że nie tylko korzystający z PPP interesanci, ale i również druhnny i druhowie harcerstwa będą mogli wykorzystać pozytywnie swój czas wolny.
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Teren zewnętrzny zdegradowany wpływem czasu, chodniki, miejsca postojowe wykonane jeszcze w biegłym stuleciu
		Wewnętrzny park, chodniki zniekształcone, mała architektura zniszczona wpływem czasu
		Zagrożenie w poruszaniu się dla pracowników i klientów znajdujących się tam instytucji
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Teren w pełni dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością.	
Wskaźniki produktu	Liczba wiat/zadaszeń dla samochodów – 2 szt. Miejsce rekreacji – 1 szt. Plac zabaw – 1 szt. Liczba/długość ciągów pieszych – 160mb Liczba obiektów małej architektury – 4szt.	
Wskaźniki rezultatu	Poprawa bezpieczeństwa dla 150 klientów WORD – na podstawie szacowanej liczby interesantów obsługiwanych w ciągu miesiąca. Poprawa bezpieczeństwa dla 100 klientów poradni - na podstawie szacowanej liczby interesantów obsługiwanych w ciągu miesiąca. Poprawa bezpieczeństwa dla 100 klientów PZD - na podstawie szacowanej liczby interesantów obsługiwanych w ciągu miesiąca.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Teren, który jest nie zagospodarowany w pełni, zostanie po zrewitalizowaniu zaadaptowany na potrzeby miejscowej społeczności, powstanie plac zabaw, mała architektura, zagospodarowanie i rewitalizacja terenu zaktywizuje zdegradowany przyległy teren, którym jest blokowisko.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny dz. ew. 2524/2, ul. Widowska 1	
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy	
	Fundusze UE	
	Środki własne	

	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	1 100 000		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	110 000	Nakłady Inwestycyjne zostaną przekazane do jednostki	Nadzór Inwestorski
	10 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024 r.		2026 r.
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Na etapie analizy zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsięwzięcia.		

Nazwa przedsięwzięcia	21. Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej, w tym edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta w Bielsku Podlaskim ul. M. Kopernika 1 17 – 100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie zakłada przebudowę i rozbudowę obiektów użyteczności publicznej, w tym publicznych przedszkoli, szkół, obiektów organów władzy (Burmistrza i Rady Miasta) w zakresie dostosowania architektonicznego różnych elementów przestrzeni, które mają wpływ na bezpośredni wpływ na możliwość swobodnego poruszania się w obrębie tych obiektów przez osoby z : - niepełnosprawnościami, - o ograniczonej mobilności z powodu stanu zdrowia, - starsze, - chwilowo niemające pełnej mobilności. Projekt zakłada dostosowanie obiektów użyteczności publicznej w zakresie dostępności architektonicznej w następujących obszarach: • orientacji w przestrzeni, • transportu i komunikacji,

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	• komunikacji poziomej, • komunikacji pionowej, • dojść, drzwi, wejść, • elementów wykończenia wnętrz, • obiektów zabytkowych, • lokalizacji, dostępności, dojazdu, • przestrzeni rekreacyjnej, obiektów sportowych, • organizacji przestrzeni. Zakres planowanych prac obejmować będzie: - budowy wind, w których zmieści się wózek inwalidzki, - przebudowę schodów, zastosowanie posadzki antypoślizgowej z zastosowaniem kontrastowej kolorystyki, schody o barwie odróżniającej się od podłogi – ważny element z punktu widzenia osób niedowidzących, aby osoby te były w stanie zauważyć pojawiające się lub kończące się schody; - przebudowa i wymiana drzwi o odpowiedniej szerokości - montaż poręczy i uchwytów, które powinny być umieszczone na odpowiedniej wysokości, dostateczna ilość miejsca do zawracania wózków inwalidzkich, a także zastosowanie oznaczeń wypukłych na powierzchni podłogi służące do orientacji w terenie osobom niewidzącym - modernizacja instalacji elektrycznej w budynkach pozwalającej na dostęp do włączników i przycisków znajdujących się na odpowiedniej wysokości.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym
		Wysoka koncentracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Techniczna	Brak dostępności dużej części obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Realizacja projektu pozwoli sprostać wymogom prawnym wynikającym m.in. z art. 6 ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami minimalne wymagania w zakresie dostępności architektonicznej, które obejmują: zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków, • instalację urządzeń lub zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych, • zapewnienie informacji na temat rozkładu pomieszczeń w budynku co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy, • zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego, • przebudowa łazienek i toalet w budynkach użyteczności publicznej	

Wskaźniki produktu	Liczba dostosowanych obiektów - 11 Liczba zamontowanych wind – 11 Liczba przebudowanych toalet – 1 na kondygnację każdego budynku Liczba wybudowanych podjazdów – 11 Liczba budynków doposażonych w oznakowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami – 11
Wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających z przystosowanych budynków – około 3000 osób.
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Potrzeba realizacji przedsięwzięcia wynika z potrzeby korzystania z obiektów użyteczności publicznej przez osoby o ograniczonych czynnościach ruchowych w tym osób starszych, których liczba rośnie w starzejącym się społeczeństwie. Często są to ludzie schorowani, samotni, niepotrafiący odnaleźć się w szybko zmieniającej się rzeczywistości. Projekt rozwiąże problem niskiej aktywności seniorów w życiu publicznym. Realizacja projektu przyczyni się zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób starszych zamieszkujących obszar rewitalizacji. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny - budynek posiedzeń Rady Miasta, ul. M. Kopernika 3, 17-100 Bielsk Podlaski - Przedszkole Samorządowe nr 3 z Oddziałami integracyjnymi, ul. S. Żeromskiego 4, 17-100 Bielsk Podlaski, - Przedszkole Samorządowe nr 5 „Krasnala Hałabały”, ul. T. Kościuszki 16, 17-100 Bielsk Podlaski, - Przedszkole Samorządowe nr 7 „Kubusia Puchatka”, ul. Kazanowskiego 2, 17-100 Bielsk Podlaski, - Przedszkole Samorządowe nr 9 „Leśna Polana”, ul. Kazanowskiego 2a, 17-100 Bielsk Podlaski, - Szkoła Podstawowa nr 2 im. Kpt. Władysława Wysockiego, ul. W. Wysockiego 6, 17-100 Bielsk Podlaski - Szkoła Podstawowa nr 3 z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego im. Jarosława Kostyczewicza, ul. S. A. Poniatowskiego 9, 17-100 Bielsk Podlaski - Szkoła Podstawowa nr 4 im. Adama Mickiewicza, ul. A. Mickiewicza 126, 17-100 Bielsk Podlaski - Szkoła Podstawowa nr 5 im. Szarych Szeregów, ul. T. Kościuszki 21, 17-100 Bielsk Podlaski - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Kazimierzowska 18/3, 17-100 Bielska Podlaski - Środowiskowy Dom Pomocy Społecznej, ul. Kazimierzowska 18/2, 17-100 Bielsk Podlaski
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE Środki własne budżet Miasta Kredyty bankowe, pożyczki

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
	30 000 000 zł		
	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	1 500 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	5 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2035
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Rozpoczęto realizację przedsięwzięcia w zakresie opracowania dokumentacji projektowej dla części obiektów: Kopernika 3, SP 2, PS 3.		

Nazwa przedsięwzięcia	22. Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o. o. ul. Studziwodzka 37 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	-	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Projekt zakłada wykonanie termomodernizacji i remontów generalnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych znajdujących się w zasobie mieszkaniowym miasta Bielsk Podlaski, które znajdują się w podobszarach rewitalizacji. Termomodernizacja polegająca na ociepleniu budynku styropianem oraz wymianę stolarki okiennej planuje się wykonać w budynkach: Żwirki i Wigury 5, Dąbrowskiego 4, Kościuszki 16, Białowieska 113, Białowieska 113A i Białowieska 113B. Remonty generalne obejmą budynki: Jagiellońska 36, Wojska Polskiego 8, Poświętna 8, Poświętna 8A, Brańska 23. Przedsięwzięcie ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców zasobu komunalnego oraz obniżenie kosztów związanych z ogrzewaniem budynków nieocieplonych.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Rosnące koszty utrzymania w zabudowie wielorodzinnej spowodowane inflacją oraz kryzysem energetycznym

		Wysoki poziom zaległości czynszowych w zasobie komunalnym
		Zagrożenie ubóstwem
		Wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Techniczna	Niska efektywność energetyczna części mieszkalnego zasobu komunalnego
	Gospodarcza	Niski poziom dochodów mieszkańców
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (<i>o ile dane te są możliwe do wskazania</i>)		
Wskaźniki produktu	- wykonanie termomodernizacji 5 budynków, - wykonanie remontów generalnych w 5 budynkach.	
Wskaźniki rezultatu	- poprawa warunków zamieszkania ok. 100 osób, - obniżenie kosztów ogrzewania budynków o ok. 15 %.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Realizacja przedsięwzięcia poprawi wizerunek Miasta oraz pozytywnie wpłynie na mieszkańców obszaru rewitalizacji, którzy zamieszkują w zasobie komunalnym.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Działki oznaczone nr ewid. 1489/1, 1489/4, 1632/7, 2746, 335, 1589/4, 602/1 Podobszar PGR-POM Działki oznaczone nr ewid. 3471/104, 3474/21, 3474/22	
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)	-	
Planowane źródła finansowania (<i>wybrać</i>)	Fundusze UE	
	Środki własne	
	Kredyty bankowe, pożyczki	
	Dotacje inne niż z UE	
	Inne (jakie?)	
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	4 500 000 zł	

Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	-	-	-
	-		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024		2028
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)			

Nazwa przedsięwzięcia	23. Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością		
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Stowarzyszenie Lazur Nadziei 11 Listopada 10 17-100 Bielsk Podlaski		
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-		
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością ma na celu: - wspieranie osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, - prowadzenie rehabilitacji oraz terapii osób z niepełnosprawnością, - integracja osób z niepełnosprawnością oraz pomoc w odnalezieniu się w społeczności, - wsparcie rodziców osób z niepełnosprawnościami w zakresie sprawowania opieki uzyskiwania pomocy, - działalność informacyjna skierowana do osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, prowadzona w formie wolontariatu, Powyższe zadania będą realizowane w pomieszczeniach wynajmowanych w budynku przy ulicy Mikołaja Kopernika 3 w Bielsku Podlaskim. Przedsięwzięcie obejmuje również wyposażenie pomieszczeń w sprzęt niezbędny do prowadzenia rehabilitacji ruchowej, tj. zakup bieżni, rowerów stacjonarnych, orbitreku, stołu do masażu oraz sprzętu do ćwiczeń manualnych.		
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu		Problem
	Społeczna		Niewystarczający poziom aktywności osób niepełnosprawnych
			Wysoki poziom korzystania z pomocy społecznej
			Bezradność rodzin w obliczu niepełnosprawności

Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Trudności w uzyskaniu pomocy		
	Sfera problemu		Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna		Niewystarczające wyposażenie Miasta w infrastrukturę społeczną
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Przedsięwzięcie jest skierowane do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin. Działalność będzie prowadzona w budynku przystosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnością.		
Wskaźniki produktu	Wyposażenie 1 pomieszczenia w sprzęty do rehabilitacji ruchowej Dyżury wolontariuszy świadczących wsparcie rodziców dzieci z niepełnosprawnościami – 2h tygodniowo, Ilość spotkań integracyjnych – ok. 10 spotkań rocznie Ilość godzin prowadzenia rehabilitacji – ok. 200 h rocznie		
Wskaźniki rezultatu	z zabiegów rehabilitacyjnych skorzysta ok. 21 osób z niepełnosprawnościami, z terapii manualnej skorzysta ok. 21 osób z niepełnosprawnością, z warsztatów terapeutycznych skorzysta ok. 50 osób w spotkaniach integracyjnych weźmie udział ok. 60 osób		
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do ograniczenia wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz uwrażliwienie społeczeństwa na obecność i potrzeby osób z niepełnosprawnością. Podniesienie aktywności i komfortu życia osób z niepełnosprawnościami.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Budynek przy ulicy Mikołaja Kopernika 3, Bielsk Podlaski.		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)			
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE (środki z budżetu Miasta oraz Powiatu Bielskiego, PFRON		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	100 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	1 000 zł	-	

Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	1 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		Pracę świadczą wolontariusze
	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024		2035
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Uzgodniono z Urzędem Miasta Bielsk Podlaski najem pomieszczeń w budynku Kopernika 3, w którym aktualnie prowadzone są prace remontowe.		

Nazwa przedsięwzięcia	24. Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta w Bielsku Podlaskim ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Budowa zintegrowanego systemu zbiorników retencyjnych wraz z infrastrukturą techniczną i z zagospodarowaniem doliny rzeki Białej wraz z budową centrum informacyjno-turystycznego nawiązującego do walorów kulturowo-etnograficznych zabytkowej części miasta oraz budową intermodalnego układu komunikacyjnego planowanego w sąsiedztwie planowanych zbiorników. W sąsiedztwie zlokalizowany jest zmodernizowany dworzec PKP przy którym planuje się wybudować stacje ładowania pojazdów i rowerów elektrycznych. Utworzenie punktu przesiadkowego z wypożyczalnią pojazdów, rowerów, hulajnóg oraz rozbudowaną niskoemisyjną komunikacją miejską pozwoli stworzyć intermodalny układ komunikacyjny. Uzupełnieniem których są założenia zawarte w ramach projektu strategii IIT procedowanej przez Partnerstwo Południowo- Wschodniego Podlasia, która przewiduje budowę ścieżek rowerowych na trasach Bielsk-Hajnówka-Białowieża, Bielsk - Narew, Bielsk – Strabla. Projekt zakłada uregulowanie stanu prawnego gruntów oraz zaprojektowania i wybudowanie zintegrowanych zbiorników retencyjnych położonych w obszarze ograniczonym ulicami S. Batorego, Zamkową, R. Traugutta, Białowieską oraz ulicami Białowieską, Hołowieską i terenem kolejowym oraz na obszarze zlokalizowanym w dzielnicy Studziwody w rejonie ulicy Wiejskiej. W ramach zamierzenia planuje się budowę zintegrowanego systemu retencyjnego wraz z zagospodarowaniem , który zabezpieczy potrzeby magazynowania wody słodkiej pochodzącej z obszaru zlewni rzeki Białej, w tym powierzchni utwardzonych miasta. Retencjonowanie wody w planowanych zbiornikach obejmować będzie również założenia przeciwdziałaniu do zmian klimatu. Zintegrowany system zbiorników retencyjnych połączony z systemem kanalizacji deszczowej stanowić będzie element błękitno-zielonej infrastruktury miasta. Docelowo planuje się wykorzystanie zgromadzonej wody deszczowej z utwardzonej przestrzeni miejskiej w zbiornikach retencyjnych do nawadniania nasadzeń na terenie przyległych parków, skwerów i zieleńców. Ponadto zbiorniki retencyjne

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	planuje się wyposażyć w małe elektrownie wodne w celu zapewnienia energii elektrycznej do zasilenia oświetlenia i monitoringu zainstalowanego na terenie inwestycji oraz systemu napowietrzania wody zgromadzonej w zbiornikach. W ramach planowanej inwestycji zakłada się również wykonanie infrastruktury rekreacyjnej tj.: budowa szlaków wędrówki pieszej i rowerowej, ścieżki edukacyjno-sensorycznej, stacji obsługi rowerów, wiat wypoczynkowych oraz pojedynczych ławek wzdłuż ścieżki, miejsc aktywnego wypoczynku, placu zabaw, stanowisk do gier towarzyskich i zespołowych. Teren inwestycji zamierza się wyposażyć w energooszczędne oświetlenie, monitoring wizyjny, toalety, miejsca selektywnej zbiórki odpadów.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Rosnące natężenie problemów związanych ze stanem zdrowia mieszkańców
		Niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym.
		Niska dostępność różnych form ciekawego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno- funkcjonalna	Niewystarczające wyposażenia w tereny zieleni miejskiej i miejsc rekreacyjnych. Brak zbiorników retencyjnych.
	Środowiskowa	Zagrożenie powodziowe obszarów położonych w dolinie rzeki Białej oraz suszy hydrologicznej.
	Gospodarcza	Niewykorzystany potencjał turystyczny miasta
		Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw
		Niski poziom dochodów mieszkańców
	Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	
	Planowane zbiorniki, a szczególnie jego otoczenie wraz z obiektami towarzyszącymi przy zbiorniku będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością (w ewentualnych budynkach znajdą się podjazdy dla wózków inwalidzkich, toalety dostosowane do osób z niepełnosprawnością, brak progów itp.).	
Wskaźniki produktu	Budowa 3 zbiorników retencyjnych o łącznej szacunkowej powierzchni ok. 18 ha, zagospodarowanie terenów wzdłuż rzeki Białej i projektowanych	

	zbiorników wodnych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, w tym mała elektrownia wodna, system napowietrzania wody. Planuje się budowę obiektów rekreacyjnych: - ciąg pieszo-rowerowy szt. 4, - mała elektrownia wodna szt. 1, - wiaty wypoczynkowe szt. 2, - toalety szt. 2, - stacja obsługi rowerów szt. 1, - ławki z koszami na śmieci szt. 30, - miejsca aktywnego wypoczynku (plac zabaw i siłownia) szt. 2, - stanowisk do gier towarzyskich i zespołowych szt. 2. - ścieżka edukacyjna w tematyce ochrony środowiska szt. 1, - miejsca selektywnej zbiórki odpadów szt. 3, - opracowanie dokumentacji projektowej na budowę zbiorników i zagospodarowanie terenów.
Wskaźniki rezultatu	Liczba osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury rekreacyjnej - ok. 10 tys. / rocznie Utworzenie dwóch zbiorników retencji. Wytworzenie energii elektrycznej do zasilenia oświetlenia i monitoringu terenu.
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Kontrola przepływu wody: Zbiornik retencyjny pomoże kontrolować przepływ wody, co będzie zapobiegać powodziom poprzez magazynowanie nadmiaru wody w okresach intensywnych opadów i stopniowe uwalnianie jej w okresach suszy. Oczyszczanie wody: Woda zatrzymana w zbiornikach retencyjnych będzie oczyszczana poprzez biologiczne procesy, co doprowadzi do poprawy jakości wód. Rekreacja: Zbiornik retencyjny będzie służył jako miejsce rekreacyjne, takie jak parki, tereny spacerowe, miejsca do uprawiania sportów wodnych itp. Odpowiednio zaprojektowany będzie stanowić atrakcyjne miejsca dla mieszkańców. Poprawa krajobrazu: Estetyczny zbiornik retencyjny z dodatkowymi elementami architektonicznymi czy zerdzewieniami, poprawi krajobraz miejski, przyczyniając się do jego rozwoju urbanistycznego i przestrzennego. Ekonomiczne korzyści długoterminowe: inwestycja w budowę zbiornika retencyjnego wymaga początkowych nakładów finansowych, jednak przyniesie oszczędności w długiej perspektywie poprzez zmniejszenie szkód spowodowanych powodzią i poprawę infrastruktury miejskiej Zwiększenie bioróżnorodności: Poprzez stworzenie zbiornika retencyjnego zostanie stworzona potencjalna możliwość powstania nowych siedlisk dla różnych gatunków roślin i zwierząt, co z kolei przyczyni się do zwiększenia bioróżnorodności w mieście Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Obręb HOŁOWIESK: 129/1, Obręb BIELSK PODLASKI 2327, 3480/10, 3480/9, 3481/1, 3482, 3483, 3485/2, 3487/5, 3487/6, 3487/7, 3488/2, 3489/4, 3490, 3491, 3494, 3496/3, 3496/9, 3503/2, 3504/2, 3505/2, 3506/2, 3507/1, 3508/4, 3508/5, 3508/6, 3509, 3510, 3511, 3512, 3524/3, 3524/4, 3524/5, 3524/6, 3657/3,

	59/2, 59/3, 2327, 3298, 3299, 3300/2, 3300/3, 3302, 3303/1, 3303/2, 3304, 3306, 3307, 3309/2, 3310, 3311, 3312, 3313, 3314, 3315/1, 3316, 3321, 3322, 3323, 3324, 3325, 3326, 3330/1, 3330/2, 3330/3, 3331, 3335, 3340/3, 3340/4, 3345, 3346, 3347, 3348/3, 3348/5, 3349/5, 3349/6, 3350/1, 3350/2, 3356		
	Obręb: 2 STUDZIWODY: 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy		
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	25 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	1 250 000 zł		
	5 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2027		2030
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Nie rozpoczęto prac.		

Nazwa przedsięwzięcia	25. Rewaloryzacja osiedla PGR-POM
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. M. Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Spółdzielnia Mieszkaniowa Podlasie w Bielsku Podlaskim ul. Białowieska 111G, 17-100 Bielsk Podlaski Wspólnota Mieszkaniowa Białowieska 109 Wspólnota Mieszkaniowa Białowieska 109A Wspólnota Mieszkaniowa Białowieska 109 B

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Rewaloryzacja osiedla PGR-POM ma na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa oraz komfortu życia mieszkańców osiedla poprzez realizację następujących zadań: program zielone osiedle – polegający na realizacji nasadzeń roślin w wyznaczonych przez mieszkańców we współpracy z zarządcami nieruchomości osiedla miejscach w celu stworzenia przestrzeni sprzyjających wypoczynkowi oraz podnoszących estetykę osiedla. Koncepcja programu zakłada czynny udział mieszkańców w wykonywanych pracach; uporządkowanie przestrzeni parkingowej na osiedlu – polegające na budowie parkingu na części działki oznaczonej nr ewidencyjnym 3468/146, która jest wykorzystywana w celach postojowych; modernizacja przestrzeni rekreacyjnych na osiedlu polegająca na doposażeniu i wykonaniu niezbędnych napraw na placach zabaw znajdujących się przy budynkach wielorodzinnych Białowieska 109, 109A, 109B oraz Białowieska 11C i 111E, w celu stworzenia przestrzeni przyjaznych rodzinom z małymi dziećmi oraz młodzieży; modernizację oraz budowę dróg dojazdowych zlokalizowanych na działkach 3468/141, 3468/142 oraz części działki nr 3468/146 wraz z uzupełnieniem oświetlenia w celu poprawienia bezpieczeństwa komunikacyjnego na terenie osiedla; piknik sąsiedzki – impreza integrująca mieszkańców osiedla, pozwalająca na nawiązanie relacji sąsiedzkich; osiedlowy turniej sportowy – impreza sportowa o charakterze integracyjnym, w której wezmą udział przedstawiciele różnych grup wiekowych.	
	Sfera problemu	Problem
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Społeczna	Zjawisko dziedziczenia niewłaściwych postaw w rodzinach problemowych
		Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
		Wysoka koncentracja dzieci w wieku 0-3 lata
		Niski poziom poczucia bezpieczeństwa
		Oslabienie kontaktów międzyludzkich (sąsiedzkich)
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcyjna	Brak miejsc dedykowanych młodzieży
		Niska estetyka przestrzeni publicznych
		Nieuporządkowana polityka parkingowa na terenie osiedla
Opis działań	-	

zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)			
Wskaźniki produktu	- realizacja nasadzeń roślin – min. 3 miejsca wyznaczone na terenie osiedla, - budowa parkingu na części działki nr 3468/146, - modernizacja i budowa 2 dróg dojazdowych, - modernizacja 2 placów zabaw, - stworzenie min. 1 miejsca rekreacji dla młodzieży, - organizacja min. 1 imprezy integracyjnej rocznie.		
Wskaźniki rezultatu	- liczba osób, która weźmie udział w imprezach integracyjnych – ok. 200 osób, - liczba osób, które skorzystają z placów zabaw ok. 300 osób - liczba udostępnionych miejsc parkingowych – ok. 60 miejsc , w tym 4 miejsca dedykowane osobom z niepełnosprawnościami.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Proponowane przedsięwzięcie odpowiada na potrzeby mieszkańców osiedla. Ma na celu podniesienie komfortu ich życia mieszkańców oraz poprawę wizerunku osiedla. Zapropionowane działania pomogą w integracji społeczności zamieszkującej podobszar PGR-POM oraz uzyskaniu przez mieszkańców poczucia sprawczości. Zaangażowanie w projekt nasadzeń oraz udział w imprezach integracyjnych przyczynią się do poprawy relacji sąsiedzkich oraz poczucia odpowiedzialności za teren osiedla. Poprawa dostępności komunikacyjnej osiedla oraz poprawa zagospodarowania terenu osiedla sprawią, że stanie się ono postrzegane jako dobre miejsce do zamieszkania, a nie zamknięty obszar problemowy.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar PGR-POM Działki oznaczone nr ewidencyjnymi : 3468/146, 3468/141, 3468/142, 3470/16, 3470/26, 3470/15, 3470/25, 3470/23, 3470/14, 3474/21, 3474/22, 3474/23, 3474/104, 3478/20, 3471/12, 5187/1, 5187/2.		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-		
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	2 205 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	112 500		

Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	5 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2035
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Nie rozpoczęto prac nad realizacją przedsięwzięcia.		

Nazwa przedsięwzięcia	26. Rewaloryzacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej osiedli Brooklyn i Mickiewicza 114 - 120		
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski Kopernika 1, 17-100 Bielsk Podlaski		
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-		
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Rewaloryzacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej osiedli mieszkaniowych wielorodzinnych: osiedla ograniczonego ulicami: A. Mickiewicza, 3 Maja, T. Kościuszki, 11 Listopada, zwanego osiedlem Brooklyn oraz osiedla zlokalizowanego przy ulicy A. Mickiewicza obejmującego budynki 114, 116, 118, 120, zwanego dalej osiedlem Mickiewicza 114-120. Celem przedsięwzięcia jest wykonanie utwardzenia terenu nawierzchnią z kostki brukowej wraz z odwodnieniem terenu żeby wyeliminować nieprawidłowości w sferze komunikacji w odniesieniu do dróg wewnętrznych i miejsc postojowych dla samochodów na osiedlach Brooklyn i Mickiewicza 114-120. Zostaną wyznaczone i zagospodarowane miejsca na plac zabaw i teren rekreacji. Wyznaczone zostaną miejsca na prawidłowe gromadzenie śmieci. Poprawiony będzie stan terenów zielonych. Wyłączona będzie z eksploatacji zdewastowana sieć wodna i kanalizacji sanitarnej i wykonane będą prawidłowe przyłączenia z tych sieci do budynków. Wąskie drogi wewnętrzne powodują utrudnienia w komunikacji i blokady dla pojazdów uprzywilejowanych. Brak urządzonych miejsc postojowych powoduje chaos i samowole przy parkowaniu samochodów. Wykonane zostaną projekty techniczne i przebudowa dróg wewnętrznych wraz z wybudowaniem miejsc postojowych, urządzeniem placów zabaw i miejsc rekreacji, poprawą stanu terenów zielonych, wybudowaniem nowych altan śmietnikowych, przebudową oświetlenia zewnętrznego z uwagi na przebudowę dróg wewnętrznych i nowe zagospodarowanie terenu. Celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości życia mieszkańców obu osiedli.		
	Sfera problemu		Problem

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Społeczna	Niski poziom poczucia bezpieczeństwa
		Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcyjna	Niedostatek miejsc postoju pojazdów
		Niska estetyka i funkcjonalność zagospodarowania przestrzeni publicznych
		Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę rekreacyjną centralnej części miasta
		Częste zalewanie istniejących ciągów komunikacyjnych na osiedlu
		Występowanie w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami i starszych
		Niski udział wysokiej jakości zieleni w przestrzeniach publicznych
	Techniczna	Wysokie natężenie awarii sieci kanalizacyjnej
		Zły stan infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na osiedlach, brak kanalizacji deszczowej
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Celem wykonania utwardzenia terenu będzie likwidacja istniejących barier architektonicznych oraz wprowadzenie rozwiązań zwiększających poziom korzystania z terenu przez wszystkich odbiorców, w tym również osób z niepełnosprawnościami	
Wskaźniki produktu	- przebudowa sieci wodno-kanalizacyjnej - 2 osiedla, - odwodnienie terenu - 2 osiedla, - budowa placu zabaw - 2 szt. po 1 na osiedle, - budowa wiat śmietnikowych – szt. 5,	
Wskaźniki rezultatu	Spadek liczby awarii sieci kanalizacyjnej o 20 %,	

	Liczba osób korzystających z nowo wybudowanej i zmodernizowanej infrastruktury – ok. 720 osób		
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Uporządkowanie kwestii zagospodarowania terenów osiedli zabudowy wielorodzinnej poprawi bezpieczeństwo mieszkańców, podniesie komfort życia. Utworzenie miejsc rekreacji umożliwi integrację społeczną.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Inwestycja zostanie zlokalizowana na działkach o nr: 1720/30, 1729/10, 1732/28, 1732/19, 1727/1 – osiedle Brooklyn oraz 2599/2, 2599/1, 2598/8, 2598/9, 2578/7, 2598/2, 2597/1, 2596/7, 2596/12, 2595/2, 2578/8 i 2549/1 – osiedle Mickiewicza 114-120.		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne – budżet miasta		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	10 000 000		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	500 000 zł		
	5 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2028
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Miasto Bielsk Podlaski posiada dokumentację projektową dotyczącą budowy sieci kanalizacyjnej na osiedlu Mickiewicza 114-120.		

Nazwa przedsięwzięcia	27. Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski

Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie polega na rozwoju infrastruktury kulturalnej na terenie Bielska Podlaskiego poprzez budowę amfiteatru miejskiego na zabytkowym obszarze parku Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski. Zakres rzeczowy projektu obejmuje: Widownię stałą na około 500 miejsc. Scenę o szerokości około 20 m. Zaplecze: szatnie i opcjonalnie sanitariaty i toalety ogólnodostępne. Poszerzenie alejki istniejącej do minimum 4 m – zapewnienie dojazdu do zaplecza amfiteatru. Miejsca parkingowe do obsługi amfiteatru. Budowę przyłączy infrastruktury technicznej do obsługi amfiteatru.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Bardzo duży poziom wykorzystania („obłożenie”) Bielskiego Domu Kultury
		Ograniczona oferta kulturalna dla osób starszych
		Brak kulturalnej oferty skierowanej do rodzin wielopokoleniowych
		Niska dostępność różnych form ciekawego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie		
	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcyjna	Brak plenerowej infrastruktury kulturalnej
		Niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych
	Gospodarcza	Niski poziom dochodów mieszkańców
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Realizacja projektu zapewni integrację na rzecz osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym poprzez kulturę. Rozwiązania architektoniczne obiektu zapewnią dostęp dla osób z niepełnosprawnościami. Nowa infrastruktura kulturalna trwale będzie w sposób pozytywny oddziaływać na społeczność miasta w szczególności na tereny objęte rewitalizacją. Projekt wpłynie pozytywnie na osoby wykluczone społecznie umożliwiając im uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym.	
Wskaźniki produktu	Zrewitalizowany zostanie zabytkowy teren parkowy – 1 szt.	

	W ramach zadania powstanie infrastruktura kulturalna w postaci amfiteatru miejskiego – 1 szt. Liczba osób korzystających z amfiteatru - 2500
Wskaźniki rezultatu	Prognozowane rezultaty: Wzrost kompetencji dzieci i młodzieży. Wzrost poziomu uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym. Aktywizacja społeczna i kulturalna różnych grup użytkowników amfiteatru miejskiego na terenie Parku Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wzrost aktywności obywatelskiej. Aktywizacja osób starszych. Wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin.
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Projekt przyczyni się do trwałego rozwoju edukacyjnego i kulturalnego mieszkańców miasta Bielsk Podlaski. Wybudowana infrastruktura umożliwi udostępnienie oferty kulturalnej mieszkańcom miasta , w tym zamieszkującym obszar rewitalizacyjny, a także osobom przyjezdnym w celach turystycznych. Infrastruktura i oferta kulturalna będzie służyć aktywności społecznej i kulturalnej oraz włączeniu społecznemu i zwiększeniu uczestnictwa mieszkańców regionu w życiu kulturalnym. Ponadto zostaną wprowadzone działania zmierzające do aktywnej integracji społeczeństwa między innymi poprzez takie działania, jak: Prowadzenie animacji społeczno-kulturalnej. Animatorzy kulturalni będą organizować wydarzenia artystyczne w przestrzeni publicznej obszarów przeznaczonych do rewitalizacji i zachęcać mieszkańców do aktywnego udziału w tych wydarzeniach; Aktywizacja edukacyjna skierowana przede wszystkim do mieszkańców z obszarów przeznaczonych do rewitalizacji, np. w zakresie: edukacji kulturalnej, edukacji medialnej i informacyjnej, edukacji filmowej, edukacji prozdrowotnej, kultury, zdrowia i przedsiębiorczości dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem zamieszkałych w obszarach rewitalizowanych, Integracja na rzecz osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym poprzez kulturę; Realizacja wydarzeń w przestrzeni publicznej (happeningi, scena letnia, wystawy plenerowe); Poznanie dziedzictwa kulturowego miasta przez dzieci i młodzież. Miasto Bielsk Podlaski będzie współpracowało stale z Bielskim Domem Kultury co zapewni ciągłość realizacji działań kulturalnych i edukacyjnych. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenie Parku Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski w Bielsku Podlaskim – działka nr 4691/7.
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Nie dotyczy

wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)			
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)		
	3 500 000 zł		
	Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy
	525 000 zł	-	-
	15 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2027
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Opracowano Koncepcję Programowo-Przestrzenną. Na dzień złożenia Formularza projektowego realizacja zadania nie została rozpoczęta.		

Nazwa przedsięwzięcia	28. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Przedszkole Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielsku Podlaskim, ul. Żeromskiego 4, 17-100 Bielsk Podlaski Szkoła Podstawowa nr 2 im. kpt. W. Wysockiego w Bielsku Podlaskim ul. Wysockiego 6, 17-100 Bielsk Podlaski
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Inwestycja obejmuje modernizację i rozbudowę Przedszkola nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi oraz Szkoły nr 2 im. kpt. W. Wysockiego. Budynki, w których mieści się szkoła i przedszkole zostały oddane do użytku w latach 70-80 tych. Infrastruktura obu obiektów oświatowych jest niewystarczająca, brakuje przede wszystkim powierzchni użytkowej oraz występuje w nich szereg ograniczeń technicznych. Przedszkole nr 3 to jedyna na terenie Miasta, a także jedyna na terenie całego powiatu bielskiego, publiczna, integracyjna placówka przedszkolna. Wśród podopiecznych placówki są dzieci zdrowe oraz dzieci z niepełnosprawnościami sprzężonymi, autyzmem, zespołem Aspergera,

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	słabowidzące, niedosłyszące, z niepełnosprawnością ruchową i intelektualną. Szkoła Podstawowa nr 2, posiada również oddziały przedszkolne. Zakres inwestycji w Przedszkolu nr 3, to przebudowa istniejącego budynku przedszkola oraz budowa nowego segmentu budynku wraz z łącznikiem, w którym powstaną m.in. nowe sale dydaktyczne, basen rehabilitacyjny wraz z zespołem szatniowo- sanitarnym, gabinety terapii indywidualnej. Projekt przewiduje także wykonanie niezbędnych instalacji i przyłączy oraz założenie instalacji paneli fotowoltaicznych. Zagospodarowana zostanie przestrzeń wokół budynku (m.in.: parkingi, wiata na rowery, plac zabaw). Dodatkowo w ramach inwestycji zakupione zostanie wyposażenie obiektu, w tym m.in. specjalistyczno-rehabilitacyjne, pomieszczeń biurowych i sal oraz części basenowej. Zakres inwestycji w Szkole nr 2 obejmuje budowę 3-kondygnacyjnego, podpiwniczonego budynku z utwardzonymi placami, miejscami postojowymi oraz przyłączami: wod. –kan. i energetycznym. Projektowany budynek zostanie dobudowany do ściany wschodniej istniejącego kompleksu szkolnego. Będzie on częścią zintegrowanego kompleksu szkolno–przedszkolnego Szkoły Podstawowej nr 2. W celu zapewnienia dostawy posiłków do projektowanego przedszkola, z istniejącej kuchni, przewidziano dodatkowy, przeszklony, łącznik na parterze. W nowoprojektowanym budynku utworzone zostaną 3 oddziały przedszkolne i 6 klas szkolnych wraz z pomieszczeniami towarzyszącymi m.in. pokojem psychologa czy świetlicą. W wyniku realizacji projektu powstanie nowoczesna baza edukacyjna w postaci szkoły podstawowej z oddziałami przedszkolnymi oraz przedszkola z oddziałami integracyjnymi i kompletną infrastrukturą towarzyszącą, przystosowaną w całości dla osób niepełnosprawnych. Głównym celem projektu jest poprawa warunków opiekuńczych i nauczania na terenie Miasta. W szczególności poprzez zapewnienie wystarczającej ilości miejsc, ograniczenie przepełnienia i wielozmianowości w placówce szkolnej, skrócenie drogi dzieci do szkoły, a także zapewnienie bardzo dobrych warunków nauki w szkole i przedszkolach.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niedostateczna jakość usług edukacyjnych i opiekuńczych
		Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
		Niewystarczające warunki do rozwoju dzieci niepełnosprawnych
Wysoka koncentracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych		
Sfera problemu	Problem	
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Przestrzenno-funkcjonalne	Niewystarczająca liczba miejsc przedszkolnych
	Środowiskowe	Zły stan aerosanitarny
	Techniczne	Brak dostępności niektórych obiektów edukacyjnych dla

		osób ze szczególnymi potrzebami
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Nowopowstały budynek Przedszkola nr 3 będzie przyjazny użytkownikom. Komunikacja między piętrami będzie odbywać się za pomocą windy, powstałej w nowej części budynku. W trakcie rozbudowy powstaną również toalety dostępne dla osób niepełnosprawnych. W Szkole Podstawowej nr 2 osoby niepełnosprawne, poruszające się na wózkach inwalidzkich będą miały dostęp do wszystkich pomieszczeń budynku poprzez bezpośredni wjazd z poziomu terenu, dokumentacja przewiduje brak progów zewnętrznych i wewnętrznych oraz dźwig osobowy pomiędzy kondygnacjami. Wszystkie ciągi piesze będą miały szerokość zapewniającą dostępność architektoniczną. Przed budynkiem zaprojektowano 2 miejsca postojowe dla samochodów osób niepełnosprawnych.	
Wskaźniki produktu	1. Liczba przebudowanych obiektów edukacyjnych— 2 szt. 2. Liczba nowych miejsc opieki nad dziećmi — 75 miejsc. 3. Liczba obiektów wyposażonych w OZE – 2 szt.	
Wskaźniki rezultatu	Liczba dzieci, które uzyskują opiekę przedszkolną – około 75 osób Liczba dzieci w szkole podstawowej, dla których poprawi się dostępność obiektu oświatowego – około 170 osób	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	1. Poprawa jakości usług publicznych. 2. Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. 3. Wzrost jakości życia osób zależnych i ich rodzin. Sposób oceny: Końcowa ewaluacja programu w oparciu o badania ilościowe (zestaw wskaźników wykorzystanych do diagnozy) oraz badania jakościowe. Realizacja zadania przyczyni się do rozwoju dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych zgodny z ich potrzebami. Rodzice dzieci niepełnosprawnych z uwagi na wysoki poziom usług opiekuńczych w placówce oświatowej, chętniej będą powracać na rynek pracy, co wpłynie na spadek bezrobocia w obszarze rewitalizacji. Montaż instalacji OZE w postaci paneli fotowoltaicznych na obu obiektach oświatowych przyczyni się do poprawy efektywności energetycznej. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Przedszkole Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi w Bielsku Podlaskim – nr geod. 1622/4, 1628/4, 1629/13, 1630/5, 1630/6, 1630/8 ul. Żeromskiego 4, 17- 100 Bielsk Podlaski Szkoła Podstawowa nr 2 im. kpt. W. Wysockiego w Bielsku Podlaskim ul. Wysockiego 6, 17-100 Bielsk Podlaski - nr geod. 620/2, 621/1, 627/2 - ul. kpt. Wysockiego 6, 17-100 Bielsk Podlaski	
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)		
	Fundusze UE	

Planowane źródła finansowania (wybrać)	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	27 500 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	4 125 000		
	15 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024		2025
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Miasto Bielsk Podlaski na ww. zadanie posiada dokumentację projektową i pozwolenie na budowę.		

Nazwa przedsięwzięcia	29. Rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej na obszarze rewitalizacji	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. ul. 3 Maja 22 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Rozbudowy infrastruktury ciepłowniczej w kierunku ulic: Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Wojska Polskiego, Jana Pawła II, Władysława Żarniewicza, Władysława Wysockiego. Inwestycja obejmuje budowę osiedlowej sieci ciepłowniczej wraz z przyłączami o łącznej długości około - 1,6 km. Montaż węzłów ciepłowniczych do budynków: użyteczności publicznej, mieszkalnych wielorodzinnych i handlowo usługowych około - 10 szt.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Brak dostępu do ciepła systemowego
		Wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym

		Wysoka koncentracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalne	Brak sieci ciepłowniczej na obszarze „za torami”
	Środowiskowa	Zły stan aerosanitarny
	Techniczna	Niska efektywność energetyczna niektórych budynków użyteczności publicznej
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (<i>o ile dane te są możliwe do wskazania</i>)	-	
Wskaźniki produktu	- budowa sieci ciepłowniczej i przyłączy o długości około - 1,6 km, - montaż węzłów ciepłowniczych około - 10 szt.	
Wskaźniki rezultatu	1. Przyłączenie do sieci ciepłowniczej budynków: - użyteczności publicznej – 3 szt., - mieszkalnych wielorodzinnych – 3 szt., - handlowo – usługowych – 2 szt. 2. Liczba nowych użytkowników sieci ciepłowniczej: mieszkańcy bloków ok. 100 osób, uczniowie i personel szkół ok. 400 osób. 3. Likwidacja kotłowni: węglowej: - Szkoła Podstawowa nr 2. olejowej: - Zespół Szkół im. Jana Pawła II przy ul. Wojska Polskiego 17 - Dubiażyńska 2A ogrzewającej budynki Dubiażyńska 2 i 4. piece kaflowe (budynki wielorodzinne): - Jana Pawła II 22, - Jana Pawła II 22A, - Żarniewicza 4.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Realizowane działania przyczynią się do zmniejszenia zużycia paliw w sektorze mieszkaniowym, instytucjach publicznych. Nastąpi poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery (pyły PM10 oraz PM2,5). Mieszkańcy, starzejącego się obszaru będą mieli możliwość skorzystania z praktycznie bezobsługowego źródła ciepła, co wpłynie korzystnie na ich jakość życia. Możliwość wykorzystania takiego źródła ciepła umożliwi dalsze działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej budynków w południowej części obszaru rewitalizacji poprzez zapewnienie efektywnego źródła ciepła jako jednego z elementów procesu głębokiej termomodernizacji zarówno budynków mieszkalnych, jak i niemieszkalnych.	

Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Rejon ulic: Wyszyńskiego, Wojska Polskiego, Jana Pawła II, Władysława Żarniewicza, Władysława Wysockiego.		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	Inne (jakie?)		
	5 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	2 500 000 zł		
	50 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024		2026
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	- uzgodnienia - opracowanie dokumentacji		

Nazwa przedsięwzięcia	30. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedmiotem inwestycji jest modernizacja placu zabaw na działkach o nr geod.: 2655/17, 2653/5, 2652/5, 2671/1, 2671/3, 2651/7, 2673/4, 2650/8, 2650/15, zlokalizowanych przy ul. Kazanowskiego w Bielsku Podlaskim.

	Zakres zadania obejmuje demontaż istniejących urządzeń i wbudowanie nowych elementów zabawowych, a także wymianę nawierzchni placu zabaw. Dla podniesienia komfortu użytkowników zostaną zamontowane żagle przeciwsłoneczne, które pomogą schronić się przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych, a także zapewnią bezpieczeństwo przed szkodliwymi promieniami UV. Dodatkowo na terenie placu zabaw zostaną zamontowane stojaki na rowery oraz defibrylator AED. Szczegółowy zakres projektu obejmuje: wymianę utwardzenia placu zabaw z tartanu na nowy, demontaż istniejących urządzeń zabawowych, montaż 14 szt. nowych urządzeń zabawowych, montaż 2 szt. tablic informacyjnych, montaż zewnętrznego defibrylatora AED na stojaku wraz z apteczką, montaż żagli przeciwsłonecznych, tj. 7 szt. tkanin żagli zamocowanych na masztach, montaż 2 stojaków na rowery (po 5 stanowisk). Modernizowany plac zabaw będzie ogólnodostępny dla wszystkich mieszkańców miasta. Jako jego wyposażenie zaprojektowano między innymi: huśtawki, tunel z lin, dwa zestawy integracyjne z m.in. zjeżdżalniami i pomostami, bujak, chwiejący most, karuzela z siedziskami, piaskownica. Oprócz elementów jw., na terenie placu znajdują się elementy, które pozostaną bez zmian, tj. ławki, kosze na śmieci, a także ogrodzenie wokół placu zabaw wraz z dwoma furtkami.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niski poziom aktywności społecznej mieszkańców
		Wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Ograniczona infrastruktura rekreacyjna dla dzieci i młodzieży
		Niska estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych
		Występowanie w przestrzeni publicznej barier architektonicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi	Dostęp do placu zabaw, jak również przestrzeń pod żaglami będzie zapewniony dla osób niepełnosprawnych.	

potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Osoby z niepełnosprawnościami będą mogły korzystać z części nowych urządzeń zabawowych, m.in. z zestawu integracyjnego, który posiada szerokie trapy wjazdowe, umożliwiające osobom poruszającym się na wózkach zabawę oraz zabezpieczenia umieszczone na niewielkiej wysokości. Realizacja zadania pozwoli na wspólną integrację wszystkich dzieci, również tych, które ze względu na swoją niepełnosprawność są często wykluczone w tego typu miejscach.
Wskaźniki produktu	Liczba nowo zamontowanych elementów: urządzenia zabawowe – 14 szt. defibrylator AED – 1 szt. żagle przeciwsłoneczne – 1 kpl. stojaki na rowery – 2 szt.
Wskaźniki rezultatu	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z obiektów sportowo-rekreacyjnych - ok. 1 800 osób/rok. Sposób oceny: Końcowa ewaluacja programu w oparciu o badania ilościowe (zestaw wskaźników wykorzystanych do diagnozy) oraz badania jakościowe.
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Realizacja zadania jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców. Modernizacja istniejącego placu pozwoli na zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci, a tym samym przyczyni się do częstszego spędzania czasu we wspólnym gronie, zarówno młodych osób, jak i ich rodziców, a także osób starszych. Realizacja zadania przyczyni się także do stworzenia wspólnej przestrzeni do integracji lokalnej społeczności z pobliskich budynków wielorodzinnych, a także pozwoli na włączenie społeczne osób ze szczególnymi potrzebami. Dzięki realizacji inwestycji nastąpi również podniesienie ogólnej estetyki przestrzeni publicznej oraz zwiększenie funkcjonalności istniejącego obiektu. To z kolei pozwoli to na wykreowanie bezpiecznej przestrzeni publicznej, przyjaznej dla wszystkich mieszkańców, bez względu na wiek lub uwarunkowania społeczne, tym samym zachęci większą ilość osób do skorzystania ze zmodernizowanego obiektu.
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny 2655/17, 2653/5, 2652/5, 2671/1, 2671/3, 2651/7, 2673/4, 2650/8, 2650/15 - ul. Kazanowskiego, 17-100 Bielsk Podlaski
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE
	Środki własne
	Kredyty bankowe, pożyczki
	Dotacje inne niż z UE
	Inne (jakie?)

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	920 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	138 000 zł		
	15% całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025/2027		
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Miasto Bielsk Podlaski posiada kompletną dokumentację projektową, a także złożyło wniosek zgłoszeniowy o zamiarze wykonywania robót budowlanych do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej.		

Nazwa przedsięwzięcia	31. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedmiotem inwestycji jest budowa Samorządowego Żłobka Miejskiego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, bez własnego bloku żywienia. Obiekt powstanie jako budynek 3 kondygnacyjny (piwnica, parter i piętro), wolnostojący, częściowo podpiwniczony, ze stropodachem płaskim o spadku technicznym. Żłobek będzie posiadał główne wejście od strony pld.-wsch. Wejście to jest przystosowane dla osób niepełnosprawnych. Szczegółowy zakres projektu obejmuje budowę: - budynku żłobka, - ściany oporowej prefabrykowanej typu „L” przy schodach zewnętrznych, - utwardzenia terenu, - utwardzenia miejsc składowania odpadów stałych, - miejsca postojowe dla samochodów osobowych, - tereny zielone, - przyłącza wodno-kanalizacyjne, deszczowe, ciepłownicze, elektroenergetyczne, oraz - rozbiórka blaszanego budynku gospodarczego, - budowa blaszanego budynku gospodarczego, - przebudowa sieci ciepłowniczej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, - wymiana ogrodzenia wraz z furtkami i bramami wjazdowymi oraz budowa części nowego ogrodzenia,

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	- wycinka drzew oraz nasadzenia drzew. Budynek będzie służył do opieki nad dziećmi do lat 3. Przewiduje się zatrudnienie 18 pracowników. W budynku zaplanowano 4 sale (bawialnie), dwie z nich na parterze z wyjściem bezpośrednio na zewnątrz. Przy każdej bawialni dostępna będzie łazienka z urządzeniami przystosowanymi dla dzieci 1-3 lat, szatnia i pomieszczenia do przechowywania np. leżaków, czy nocników. Każda sala jest przeznaczona dla 24 dzieci, zatem zakłada się, że Żłobek łącznie będzie sprawował opiekę nad 96 dziećmi. Budynek na każdej kondygnacji nadziemnej będzie posiadał toaletę dla pracowników (damską i męską) oraz toaletę ogólnodostępną dla niepełnosprawnych. Dodatkowo przewiduje się m. in. pomieszczenia gospodarcze, magazynowe i biurowe.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Wysoki poziom bezrobocia
		Wysoki poziom bezrobocia kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	
	Przestrzenno-funkcyjna	Niewystarczająca liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Budynek żłobka dostosowany będzie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynku na każdej kondygnacji znajdować się będą toalety dostosowane do osób z niepełnosprawnościami. Poziom posadowienia posadzki parteru na poziomie dojść. Wszystkie drzwi wejściowe do budynku oraz drzwi wewnętrzne pozbawione progów umożliwią swobodny przejazd wózka w budynku. W szachcie zaprojektowano platformę dźwigową samonośną o wymiarach 1100x1400 mm umożliwiającą dostęp do pomieszczeń na piętrze i w piwnicy dla osób z niepełnosprawnościami.	
Wskaźniki produktu	- 1 budynek żłobka samorządowego - 4 sale (bawialnie) - 4 grupy żłobkowe po 24 dzieci - 96 miejsc opieki nad dziećmi - 18 miejsc pracy w żłobku	
Wskaźniki rezultatu	- 96 dzieci uzyska opiekę żłobkową - 18 osób podejmie pracę w żłobku	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Z uwagi na niewystarczającą liczbę miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na obszarze rewitalizacji nie mają one możliwości rozwojowych, a ich rodzice hamowani są zawodowo. Od pierwszego roku życia do trzeciego, czyli w czasie kiedy dziecko uczęszcza do żłobka, jego rozwój przebiega w bardzo szybkim tempie. Placówka żłobkowa oferuje dostosowanie się do aktywności dziecka, a także zwrócenie uwagi na jego szczególne predyspozycje, umożliwia maluchowi stworzenie idealnych warunków do	

	tę, aby jego rozwój przebiegał prawidłowo. Żłobek ma zatem niezwykle ważny wpływ na następujące sfery rozwoju malucha: - Sfera fizyczna – W czasie gdy dziecko uczęszcza do żłobka, uczy się ono chodzić, biegać, skakać, rzucać i chwycić przedmioty. Rozwija się również jego koordynacja ruchowa, wzrok i słuch. - Sfera poznawcza – To właśnie w żłobku dziecko zaczyna poznawać świat, poprzez zabawę, obserwację i eksperymenty. Uczy się nowych pojęć, rozwija swoją pamięć i koncentrację. - Sfera emocjonalna – W żłobku dziecko rozwija swoją samoświadomość i poczucie własnej wartości. Uczy się wyrażać swoje emocje i radzić sobie z nimi. - Sfera społeczna – Dzięki żłobkowi dziecko zaczyna nawiązywać relacje z innymi dziećmi i dorosłymi. Uczy się współpracy i dzielenia się. Do istotnych zalet pobytu dziecka w żłobku można bez wątpienia zaliczyć to, że w grupie staje się ono bardziej aktywne oraz otwiera się na nowe relacje. Każdy maluch uczy się funkcjonować z innymi dziećmi oraz dorosłymi opiekunami. Wiele, nawet początkowo mocno zagubionych dzieci z czasem nawiązuje w żłobku przyjaźnie i chętnie dzieli się zabawkami. Rozwija się u nich współczucie oraz zrozumienie dla innych, a zawiązane przyjaźnie mają szansę przetrwać przez długie lata. W pierwszym roku każdy maluch uczy się w żłobku także tego, jakie zachowania są naganne, nieakceptowane oraz przynoszą krzywdę innym ludziom. Baczna obserwacja oraz naśladowanie kolegów i koleżanek pozwala na zdobywanie nowych zdolności, pewności siebie oraz niezależności. Instytucja ta zapewnia także rutynę. Stałość godzin zabawy, posiłków oraz snu wpływa bardzo pozytywnie na samodyscyplinę oraz prawidłowy rozwój każdego dziecka. Maluchy uczęszczające od młodego wieku do żłobka rozwijają się znacznie szybciej intelektualnie od tych, które przebywają w domu. O wiele łatwiej przechodzą okres adaptacji w przedszkolu, wykazują lepsze zdolności lingwistyczne, a w szkole uzyskują lepsze wyniki. Na znacznie wyższym poziomie plasują się u nich także kompetencje społeczne oraz emocjonalne. Różnorodność zajęć prowadzonych w żłobkach sprawia, że maluchy zaczynają się samodzielnie ubierać, myć ręczki oraz korzystać z nocniczka. W czasie wspólnych zabaw z rówieśnikami każde dziecko utrwala sobie nawyki związane z wieloma codziennymi obowiązkami domowymi, a przy okazji zdobywania nowych doświadczeń odkrywa swoje pasje oraz talenty. Na rozwój dziecka wpływają również inne czynniki, takie jak środowisko rodzinne i społeczne. Jednak żłobek jest ogromnym wsparciem dla dziecka i jego rodziców. Oddanie dziecka pod opiekę żłobka pozwala rodzicom na rozwój, powrót na rynek pracy, czy robienie kariery zawodowej. Przekłada się to na ich pewność siebie, zadowolenie, a w konsekwencji na radość z życia. W dalszej perspektywie czasowej – umożliwienie podjęcia pracy zawodowej, bądź rozwoju zawodowego rodziców poprawi status materialny rodziny, a nawet uchroni przed bezrobociem. Pomoc dzieciom i ich rodzinom na tym etapie ich życia pozwoli wyeliminować zagrożenia i kłopoty, które mogą wystąpić w przyszłości. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Bielsk Podlaski, ul. Kościuszki, nr działki: 4733 i 4732/23
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	-

wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)			
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)		
	8 842 584,96 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	1 985 336,86 zł	-	-
	22,45% całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024		2026
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Miasto Bielsk Podlaski posiada kompletną dokumentację projektową, w tym zatwierdzony projekt budowlany oraz ostateczne pozwolenie na budowę Decyzja nr 39/2024 z dnia 01.03.2024 r. (AŚ.6740.21.2024) wydaną przez Starostę Bielskiego.		

Nazwa przedsięwzięcia	32. Rozwój usług opiekuńczych w mieście Bielsk Podlaski
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	MOPS w Bielsku Podlaskim Kazimierzowska 18/3 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Nie dotyczy
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	W mieście Bielsk Podlaski wg danych GUS na 31.12.2022 r. 24.026 osób. Z danych sprawozdawczych MOPS za rok 2023 wynika, iż jednym z istotnych problemów mieszkańców miasta korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej jest niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. W roku 2023 356 rodzin z tytułu niepełnosprawności oraz 440 rodzin z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby otrzymało różne świadczenia z pomocy społecznej. W roku 2023 z usług opiekuńczych korzystało 97 osób. Głównie są to osoby samotne, które z powodu wieku lub choroby i niepełnosprawności wymagają częściowej pomocy, a rodzina nie jest w stanie takiej zapewnić. Osoby te wymagają w większości przypadków pomocy innych osób w codziennym funkcjonowaniu. Wymiar usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania jest z różnych powodów

	ograniczony, głównie z powodu ograniczeń organizacyjnych. MOPS nie jest w stanie zapewnić takiego wymiaru usług, który spełniałby Oczekiwania świadczeniobiorców. Większość z tych osób wymaga zapewnienia usług w wymiarze 5 dni w tygodniu po co najmniej 2-3 godziny dziennie. Pożądane są również usługi opiekuńcze w dni wolne od pracy i święta. Oprócz pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych osoby wymagają towarzystwa i przebywania obok, rozmowy i wsparcia w codziennej trudnej rzeczywistości, zapewnienia kontaktów z otoczeniem. Często w dni wolne od pracy osoby te są pozbawione gorącego posiłku. Świadczenie usług opiekuńczych stanowi główną alternatyw dla skierowania do domu pomocy społecznej.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Starzejące się społeczeństwo
		Niepełnosprawność
		Długotrwała choroba
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	-	
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	MOPS posiada doświadczoną kadrę — pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, którzy są w stanie zapewnić pomoc osobom ze szczególnymi potrzebami.	
Wskaźniki produktu	14 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze zatrudnionych na pełen etat. Ok. 90 osób w każdym roku objętych usługami opiekuńczymi.	
Wskaźniki rezultatu	14 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze zatrudnionych na pełen etat. Ok. 90 osób w każdym roku objętych usługami opiekuńczymi.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Projekt ma na celu poprawę jakości funkcjonowania systemu usług społecznych w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w lokalnej społeczności umożliwiając godne życie w środowisku lokalnym osobom niesamodzielnym, które ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego. Zadanie obejmuje zarówno osoby niepełnosprawne, jak i osoby starsze, niesamodzielne. Szczegółowe warunki przyznania usług opiekuńczych, w szczególności warunki odpłatności za usługi są uregulowane w akcie prawa lokalnego — Uchwała Nr LX/452/23 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28.02.2023 r	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny, Podobszar PGR-POM, Poza obszarem Na 97 rodzin objętych usługami opiekuńczymi w roku 2023, 34 rodziny zamieszkują obszar rewitalizacji.	
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji	Działania gminy w zakresie usług opiekuńczych nie mogą się ograniczać do jednego wycinka całej gminy. Świadczenie usług opiekuńczych to zadanie	

wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	własne gminy. Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Ośrodek pomocy społecznej przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	2 400 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	2 400 000 zł	-	14 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze
	100% całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024		2027
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Usługi opiekuńcze są świadczone w MOPS od początku zapisów ustawy o pomocy społecznej, tj. co najmniej od 1990 roku.		

Nazwa przedsięwzięcia	33. System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Bielsku Podlaskim ul. 11 Listopada 10, 17-100 Bielsk Podlaski Spółdzielnia Mieszkaniowa Podlasie w Bielsku Podlaskim ul. Białowieska 111 G, 17-100 Bielsk Podlaski

Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Należy opisać podstawowy zakres prac, tj. wynikające z przedsięwzięcia roboty, dostawy, usługi oraz inne niezbędne działania towarzyszące bezpośrednio / pośrednio związane z przedsięwzięciem Inwestycja zostanie zrealizowana na osiedlach zabudowy wielorodzinnej. Zakres przedmiotowego zadania obejmie osiedla zabudowy wielorodzinnej znajdujące się w podobszarze Centralnym i podobszarze PGR/POM. Projekt zakłada objęcie systemem około 2704 gospodarstwa domowe, czyli ustawienie około 30 gniazd modułów z odpowiednimi frakcjami odpadów. Każde gospodarstwo domowe otrzymuje indywidualne kody QR, które umożliwiają otwarcie pojemnika i pozostawienie w higieniczny sposób posegregowanych odpadów. Pojemniki na wybraną frakcję otwierają się automatycznie przy użyciu odpowiedniego, przypisanego do nich kodu. Odpady z danego lokalu są automatycznie ważone przy ich wrzucaniu. Konstrukcja pojemników uniemożliwia rozprzestrzenianie się odpadów, np. przy wietrznej pogodzie czy dostanie się do nich ptaków lub gryzoni. Zlikwidowany zostanie problem podrzucania odpadów spoza osiedla, ponieważ pojemnika nie można otworzyć bez posiadania odpowiedniego kodu a monitoring przy urządzeniach dodatkowo zniechęci do nielegalnego pozostawiania odpadów w niewłaściwym miejscu. Projekt zakłada implementację SISO wraz z dostawą narzędzi umożliwiających kontrolę selektywnej zbiórki w zabudowie wielorodzinnej, zarządzanie tym systemem oraz wykonanie niezbędnych robót budowlanych. System pozwoli na usprawnienie takiego obszaru Gospodarki Odpadami jak: realizacja obowiązku segregowania odpadów u źródła wytwarzania, poprzez dynamiczne 4-krotne zwiększenie masy odpadów selektywnych przy jednoczesnym zmniejszeniu masy odpadów zmieszanych. Wprowadzenie systemu zmniejszy koszty odbioru odpadów o 20%. Inwestycja w SISO odpowiada aktualnym wyzwaniom, które stoją przed gminami w zakresie Gospodarki Odpadami.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno- funkcjonalna	Zły stan infrastruktury technicznej do gromadzenia odpadów w zabudowie wielorodzinnej
	Środowiskowa	Rosnąca ilość odpadów i problemy z ich właściwym zagospodarowaniem
		Niski poziom selektywnej zbiórki odpadów
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	-	

Wskaźniki produktu	- wybudowanie 30 gniazd modułów obsługujących osiedla zabudowy wielorodzinnej, - ustawienie 291 pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w zabudowie wielorodzinnej.
Wskaźniki rezultatu	- zapewnienie infrastruktury technicznej (urządzenia, oprogramowanie, system) umożliwiającej oddawanie posegregowanych odpadów 2704 gospodarstwom domowym, - zmniejszenie masy odpadów zmieszanych o 50%, - zwiększenie masy odpadów możliwych do recyklingu o 50 %, - zmniejszenie kosztów transportu odpadów o 20 %, - monitoring aktualnych danych zbiorczych oraz szczegółowych, w tym: całkowitej masy produkowanych odpadów komunalnych w podziale na frakcje – w ujęciu bieżącym i okresowym, stopnia osiągniętego poziomu recyklingu – w ujęciu bieżącym i okresowym, liczby/harmonogramu odbiorów odpadów z poszczególnych nieruchomości.
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Realizacja projektu przyczynia się do tworzenia korzystnych warunków dla zrównoważonego rozwoju i jest uzupełnieniem działań JST w zakresie uzyskania przez miasto Bielsk Podlaski właściwych poziomów wskaźników odzysku i recyklingu odpadów a tym samym zmniejszenia ilości odpadów składowanych na składowisku czy poddawanych procesom utylizacji termicznej. Budowanie wiedzy nt. ilości i rodzaju odpadów wytwarzanych indywidualnie w gospodarstwach domowych wpływa na świadomość przyszłych wyborów konsumenckich, a co za tym idzie na ograniczanie ich ilości. Pionierska inwestycja wdrożona zostanie na obszarach szczególnie zagrożonych brakiem skutecznej selektywnej zbiórki odpadów. Realizacja przedmiotowego zadania jest niezbędna w celu podniesienia, jakości życia mieszkańców. Nieatrakcyjne, przepełnione pojemniki na śmieci zastąpione zostaną estetycznymi elektronicznymi modułami, w których schowane są pojemniki na odpady. Inwestycja przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej oraz może stać się dobrym przykładem i inspiracją dla innych.
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Moduły zostaną zlokalizowane na działkach: Podobszar Centralny: 1490, 2596/12, 5197/2, 2730/9, 2770/1, 2658/11, 1568/28, 5196/4, 5236, 5196/20, 5196/11, 5196/6, 5196/14, 5196/18, 5196/20, 1611/8, 1720/30, 1732/28, 3179/4, 1631/5, 4732/23, 507/18, 566/12, 647/8 Podobszar PGR-POM: 3474/76, 5187/1, 3470/14
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE
	Środki własne
	Kredyty bankowe, pożyczki
	Dotacje inne niż z UE
	Inne (jakie?)

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	28 134 700 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	wartość (<i>brutto w PLN</i>)	-	-
	% % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2027
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Opracowanie „Analizy Techniczno – Finansowej na potrzeby wdrożenia rozwiązania techniczno – informatycznego, zwiększającego skuteczność selektywnej zbiórki odpadów w ramach osiedli tworzących zabudowę wielorodzinną”		

Nazwa przedsięwzięcia	34. Targowica miejska centrum handlu lokalnego	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	- wybudowanie zadaszanej hali targowej pełniącej m.in. funkcję kulturalną i rekreacyjną. Funkcja Kulturalna związana jest z możliwością organizacji imprez m.in. pchli targ, jarmarki. Natomiast funkcja rekreacyjna wiąże się z wykorzystaniem zasadniczej powierzchni do uprawiania sportu np. gry w kosza, - nowa infrastruktura techniczna, - możliwość sprzedaży prosto z samochodu, - nowa nawierzchnia dostosowana do osób niepełnosprawnych, - zaplecza pawilonu dla obsługi targowiska, - WC przystosowane do aktualnych wymagań bez barier komunikacyjnych, - stojaki rowerowe, stacja obsługi, - lampy solarne z ładowarkami do telefonów, - wykonanie nasadzeń ozdobnych krzewów ustawienie ławek i koszy. - budowa parkingów (przeniesienie parkingów na tyły targowiska), - wprowadzenie strefy bez aut.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Starzejące społeczeństwo

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)		Rozluźnienie więzi społecznych
		Ubóstwo
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Brak zadaszenia dla kupujących
	Gospodarcza	Słaba kondycja lokalnych przedsiębiorców
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (<i>o ile dane te są możliwe do wskazania</i>)	Toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, obniżenie krawężników, organizacja ruchu uwzględniająca potrzeby osób z niepełnosprawnością, oznaczenia dla osób niewidomych.	
Wskaźniki produktu	- budowa hali targowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą - 1, - nowa infrastruktura techniczna, - wykonanie utwardzenia terenu kostką brukową m.in. ciągów pieszych, miejsc targowych, - budowa obiektu WC (sanitariów) - 1 przystosowanego do aktualnych wymagań bez barier komunikacyjnych, - budowa parkingów - 1.	
Wskaźniki rezultatu	Przebudowa rynku miejskiego (ul. Kryniczna) z wykonaniem zadaszenia, stoisk handlowych, oświetlenia, chodników, infrastruktury technicznej, parkingów z miejscami postojowymi dla osób niepełnosprawnych.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Targowisko miejskie stanowi dla społeczności lokalnej centrum życia społecznego, jest aktywną przestrzenią publiczną buduje więzi społeczne, ożywia sąsiedztwo oraz wzmacnia lokalną tożsamość. Bezpośredni kontakt ze sprzedającym oraz regularne spotkanie się sąsiadów polepsza kontakty międzyludzkie. Dla rosnącej grupy ludzi samotnych i starszych zakupy na targowisku to często jedna z niewielu okazji do tego żeby po prostu z kimś porozmawiać. Wydarzenia tematyczne, festyny, czy też targi staroci to okazja do aktywizacji przestrzeni miejskiej oraz sposób na budowanie lokalnej tożsamości poprzez wspólne działanie. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Działki ozn. nr. 1541/10, 1568/27, 1534/4, 1576/4, 1576/13	
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (<i>jeśli dotyczy</i>)	Działki ozn. nr. 1534/3 oraz 1534/5 Planowana inwestycja w części zostanie zlokalizowana na dwóch działkach oznaczonych nr ewid. 1534/3 oraz 1534/5. Przedmiotowe działki muszą zostać uwzględniona ze względu na rozmiar inwestycji i bezpośrednie i silne powiązania z pozostałym obszarem znajdującym się w granicach obszaru rewitalizacji; jest to konieczne, aby realizacja przedsięwzięcia objęła przedmiotową inwestycję (targowicę) jako funkcjonalną całość. Teren ten pełni bowiem rolę parkingu dla użytkowników targowicy, jak również funkcje czysto handlowe wynikające ze sposobu użytkowania budynku na drugiej ze wskazanych działek.	

Planowane źródła finansowania (<i>wybrać</i>)	Planowana inwestycja w części zostanie zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewid. 2519/3. Przedmiotowa działka musi zostać uwzględniona ze względu na rozmiar inwestycji; jest to konieczne, aby mógł zostać zrealizowany cały zakres przedmiotowej inwestycji.		
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	7 000 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
		-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2028
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Nie rozpoczęto realizacji przedsięwzięcia		

Nazwa przedsięwzięcia	35. Utworzenie całorocznego Punktu Informacji Turystycznej w centrum miasta Bielsk Podlaski		
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. M. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski		
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-		
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Dostosowanie pomieszczenia do potrzeb punktu Informacji turystycznej, w tym utworzenie stanowiska pracy, obszarów ekspozycyjnych oraz przestrzeni dla odwiedzających w postaci kąciaka urządzonego z myślą o turystach, którzy mogliby odpocząć, przejrzeć dostępne broszury itp. Instalacja urządzeń biurowych, takich jak: komputer, telefon, drukarka, Internet, Wi-Fi Zapewnienie personelu obsługującego Punkt Informacji Turystycznej Oznaczenie Punktu Informacji Turystycznej poprzez tablice informacyjne Dostosowanie przestrzeni dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami		

	Udzielanie kompleksowej informacji turystycznej turystom w dni powszednie i weekendy w okresie od października do kwietnia w godz. 8.00-16.00, a w sezonie turystycznym – od maja do końca września – w godz. 10.00 – 18.00 Udostępnianie materiałów promocyjnych, publikacji dotyczących miasta itp. Nawiązywanie współpracy z lokalnymi przewodnikami turystycznymi, organizacjami turystycznymi, lokalnymi przedsiębiorstwami, hotelami, restauracjami, instytucjami kultury, itp. w celu zapewnienia pełniejszej informacji turystycznej Współpraca z Urzędem Miasta Bielsk Podlaski w zakresie dystrybucji przygotowywanych i opracowywanych przez Urząd publikacji i materiałów promocyjnych, w zakresie raportów turystycznych itp. Opracowanie i wykonanie nowych materiałów promocyjnych, np. Informatora turystycznego o mieście Bielsk Podlaski, itp. Prowadzenie przez pracowników PIT miejskiej strony turystycznej na Facebooku pod nazwą „Turystyczny Bielsk Podlaski” Przeprowadzenie kampanii informacyjnej w celu przedstawienia społeczności nowo otwartego Punktu IT oraz zachęcenia do korzystania z jego usług Monitorowanie odwiedzin turystów, opinii i statystyk, aby regularnie analizować efektywność działalności punktu	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Zdezorientowani turyści. Utrudnione zdobycie informacji turystycznej, szczególnie w dni wolne od pracy (weekendy), co może negatywnie wpłynąć na ich doświadczenia
		Niewielkie zaangażowanie lokalnej społeczności w turystyczną promocję miasta. Niedostateczna chęć współpracy, co utrudnia integrację między mieszkańcami, a turystami. Punkt IT może stać się miejscem spotkań dla mieszkańców i turystów, sprzyjając integracji społecznej.
	Sfera problemu	Problem
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Przestrzenno-funkcyjna	Brak dostępu do informacji turystycznej w ścisłym centrum miasta.
	Gospodarcza	Brak promocji lokalnych przedsiębiorców i rzemieślników. Punkt Informacji Turystycznej może wspierać lokalne

		przedsiębiorstwa, oferując informacje o miejscowych atrakcjach, sklepach, restauracjach itp. W ten sposób wspomaga się rozwój lokalnej gospodarki, co ma też wpływ na dochody przedsiębiorców.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Projekt zakłada wybór lokalizacji Punktu IT uwzględniający łatwy dostęp dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz innymi środkami mobilności; dostosowanie pomieszczenia PIT do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi; zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, takiej jak np. rampa, umożliwiająca łatwe poruszanie się osobom z ograniczeniami ruchowymi. Projekt zakłada również wygodne miejsca siedzące i przestrzeń manewrową dostosowaną do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami. Oznaczenia w formie dostępnej dla osób niewidomych i niedowidzących.	
Wskaźniki produktu	- zwiększenie liczby turystów odwiedzających miasto w ciągu roku, np. o 20% w ciągu pierwszych 12 miesięcy od otwarcia PIT - wzrost świadomości społecznej o dziedzictwie kulturowym i historycznym miasta - zwiększenie przychodów lokalnych przedsiębiorców związanych z turystyką - zintegrowanie społeczności lokalnej z turystami poprzez organizację wydarzenia, które zaangażowałyby zarówno społeczność lokalną, jak i turystów (np. dwa spacery z przewodnikiem po mieście Bielsk Podlaski w ciągu 12 miesięcy od otwarcia PIT) - zapewnienie równego dostępu do informacji turystycznej dla wszystkich, również dla osób ze szczególnymi potrzebami	
Wskaźniki rezultatu	- zwiększenie satysfakcji turystów z dostępu do informacji turystycznej (ocena będzie oparta na ankiecie dla turystów) - zwiększenie świadomości turystów o lokalnych atrakcjach i wydarzeniach (pomiar oparty na ankietach i statystykach) - skrócenie czasu poszukiwania informacji przez turystów (ocena na podstawie ankiety)	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	- Regularna promocja lokalnych atrakcji, wydarzeń kulturalnych i dziedzictwa kulturowego może przyczynić się do wzrostu ruchu turystycznego w mieście Bielsk Podlaski na przestrzeni lat. - Wzrost liczby odwiedzających i turystów, korzystających z lokalnych usług, sklepów, restauracji i innych przedsiębiorstw może przyczynić się do rozwoju lokalnej gospodarki. - Zwiększenie liczby turystów może zachęcić do inwestycji w rozwój infrastruktury turystycznej, gastronomicznej, noclegowej itp. na obszarze objętym rewitalizacją	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Centrum miasta	
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-	
	Fundusze UE	

Planowane źródła finansowania (wybrać)	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	Ok. 90 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	0		
	0 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2026
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	-		

Nazwa przedsięwzięcia	36. Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego		
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Miasto Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski		
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Nie dotyczy		
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Projekt polegać będzie na budowie monitoringu poprzez montaż 15 sztuk kamer na terenie objętym projektem, a mianowicie: Teren placu zabaw przy ul. Rejtana – montaż 3 szt. kamer; Teren zieleni przy ul. Jagiellońskiej – montaż 3 szt. kamer; Park Królowej Heleny – montaż 6 szt. kamer; Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski – montaż 3 szt. kamer. Zorganizowane zostaną 4 spotkania w formie warsztatów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, dotyczących zagrożeń które mogą ją spotkać w miejscach publicznych i metody postępowania w przypadku zetknięcia się z nimi. Omówione zostaną zagrożenia związane z cyberprzestępcstwami oraz korzystaniem przez młodzież z Internetu.		
	Sfera problemu		Problem
	Społeczna		Niski poziom bezpieczeństwa

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)		Występowanie przypadków dewastacji urządzeń publicznych
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Brak systemu monitoringu miejskiego, w tym obejmującego obiekty oświatowe
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Adresaci bezpośredni projektu to dzieci w wieku szkolnym, dzieci w wieku przedszkolnym, dzieci w wieku żłobkowym, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze z terenu miasta Bielsk Podlaski. Szacunkowa liczba adresatów bezpośrednich projektu, to około 2550 osób. Pośredni adresaci projektu to: rodzice i opiekunowie dzieci i młodzieży korzystających z placów zabaw i terenów zieleni oraz opiekunowie osób niepełnosprawnych oraz osób starszych korzystających z terenów zieleni miejskiej, a także osoby przyjezdne korzystające z terenów rekreacyjnych i zieleni miejskiej, a także osoby przyjezdne i turyści. Szacunkowa liczba adresatów pośrednich projektu, to około 1500 osób.	
Wskaźniki produktu	Liczba obiektów przestrzeni publicznej objętych monitoringiem – 4 szt. Liczba spotkań/warsztatów edukacyjnych – 4 szt. W ramach projektu wybudowany zostanie monitoring miejski poprzez zakup i montaż 15 szt. kamer oraz zakup 1 szt. rejestratora obrazu z monitoringu miejskiego.	
Wskaźniki rezultatu	Projekt obejmie około 2550 osób, w tym: - około 50 osób na terenie placu zabaw przy ul. Rejtana, - około 500 osób na terenie zieleni przy ul. Jagiellońskiej, - około 1500 osób na terenie Parku Królowej Heleny, - około 500 osób na terenie Parku Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski. Liczba uczestników spotkań/warsztatów edukacyjnych – około 100 osób	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Poprzez realizację projektu zwiększone zostanie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta Bielsk Podlaski, w tym szczególnie na terenach służących mieszkańcom miasta w celach rekreacyjnych. Poprawie ulegnie również poziom bezpieczeństwa w wyniku zmniejszenia ilości wykroczeń.	
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny, poza obszarem rewitalizacji Przedsięwzięcie obejmuje następujące lokalizacje w obszarze rewitalizacji: Teren zieleni przy ul. Jagiellońskiej – działka nr 2761, 2759, 2757/4; Park Królowej Heleny – działka nr 2995; Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski – działka nr 4691/5, 3258/2. Obiekty te są miejscem, z których korzystają dzieci i młodzież z terenu miasta Bielsk Podlaski. W bliskiej odległości od wyżej wymienionych miejsc znajdują się instytucje pełniące funkcje publiczne, tj.: Przedszkole nr 7 Kubusia Puchatka w Bielsku Podlaskim – położona około 286 m od terenu zieleni przy ul. Jagiellońskiej; Przedszkole nr 9 Leśna Polana w Bielsku Podlaskim – położona około 259 m od terenu zieleni przy ul. Jagiellońskiej;	

Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Szkoła Podstawowa nr 3 z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego im. Jarosława Kostyczewicza – położona w Parku Królowej Heleny i około 143 m od Parku Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski; II Liceum Ogólnokształcące z Białoruskim Językiem Nauczania im. Bronisława Taraszkiewicza – położone w Parku Królowej Heleny i około 143 m od Parku Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski. Przedsięwzięcie będzie oddziaływało na mieszkańców obu podobszarów rewitalizacji		
	Przedsięwzięcie obejmuje następujące lokalizacje poza obszarem rewitalizacji: Teren placu zabaw przy ul. Rejtana – działka nr 4157, 4200/4. Obiekt ten jest miejscem z którego korzystają dzieci i młodzież z terenu miasta Bielsk Podlaski. W bliskiej odległości od placu zabaw znajdują się instytucje pełniące funkcje publiczne, tj.: Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 1 Św. Abp Łukasza Wojno-Jasienickiego w Bielsku Podlaskim – położona około 60 m od terenu placu zabaw, Przedszkole Niepubliczne Nr 1 im. św. Młodzieńca Gabriela w Bielsku Podlaskim – położone około 60 m od placu zabaw, Żłobek Wesoły Maluch – położone około 30 m od placu zabaw. Na Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa, na terenie placu zabaw przy ul. Rejtana, odnotowanych zostało około dziesięciu zgłoszeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych oraz grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją. Ww. instytucje mogą korzystać wraz ze swymi podopiecznymi z terenu placu zabaw przy ul. Rejtana z uwagi na to, że teren ten jest ogólnodostępny oraz położony w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Do instytucji pełniących funkcje publiczne, sąsiadujących z placem zabaw przy ul. Rejtana mogą uczęszczać dzieci z terenu całego miasta, w tym z obszaru rewitalizacji. Poczucie bezpieczeństwa rodziców wpływa na ich komfort życia oraz pracy, a także w pozytywny sposób przenosi się na ich dzieci.		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	283 750 zł		
	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	183 750,00 zł	-	-
	64% całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE

Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia	Rok zakończenia
	2024	2025
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Na dzień złożenia Formularza projektowego realizacja zadania nie została rozpoczęta.	

Nazwa przedsięwzięcia	37. Zakup busa do przewozu uczestników z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim oraz powiększenie przestrzeni do terapii w ŚDS	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim 17-100 Bielsk Podlaski ul. Kazimierzowska 18/2	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Działania realizowane w ramach przedsięwzięcia polegać będą na: Uczestnicy ŚDS z terenu miasta Bielsk Podlaski: - dowóz uczestników zamieszkujących na terenie miasta Bielsk Podlaski, którzy mają problemy z poruszaniem się i/lub poruszających się na wózku inwalidzkim, - dowóz uczestników zamieszkujących w dzielnicach miasta odległych od centrum, od lokalizacji Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim, - dowóz uczestników, którzy nie mają opiekunów mogących przyprowadzić osobę do ŚDS, bądź uczestników, których opiekunowie są w wieku starszym uniemożliwiającym przyprowadzenie swojego dziecka/członka rodziny do ŚDS, Wyjazdy uczestników ŚDS: - udział uczestników w licznych wyjazdach w ciągu roku na prezentacje artystyczne, spotkania warsztatowe, wyjazdy edukacyjno-integracyjne i wyjazdy plenerowe i rekreacyjne, w tym sportowe, C. Powiększenie przestrzeni ŚDS: - zwiększenie przestrzeni do celów terapeutycznych i rekreacyjnych dla uczestników ŚDS i ich opiekunów. Uczestnicy placówki z obszaru rewitalizacji stanowią 28,6 % uczestników z obszaru Miasta, w tym z obszaru POMu- 3 osoby, z Centrum- 4 osoby, „Zatorze” – 1 osoba. Osoby mające problemy z poruszaniem się z obszaru rewitalizacji to 4 osoby. Natomiast liczba osób mająca problemy z poruszaniem się spoza terenu rewitalizacji wynosi 4. Poza obszarem rewitalizacji, w dzielnicach oddalonych od ŚDS zamieszkuje 12 uczestników.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Wysoka koncentracja osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych

Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie		Niewystarczający poziom aktywizacji osób niepełnosprawnych
		Starzenie się uczestników oraz rodziców/opiekunów osób zależnych
		Niska aktywność dużej części osób w wieku senioralnym
		Niska aktywność osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach
	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Niska dostępność Środowiskowego Domu Samopomocy przy wykorzystaniu komunikacji publicznej.
		Brak przestrzeni dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi poruszającymi się na wózkach.
	Techniczna	Brak środków własnych na zakup busa do przewozu uczestników.
		Brak środków własnych na kupno nowego budynku lub rozbudowę obecnego budynku, w którym mieści się ŚDS.
	Środowiskowa	Brak chętnych nowych uczestników do placówki zamieszkujących w dzielnicach oddległych od lokalizacji ŚDS z powodu braku transportu.
		Wykluczenie osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach jako uczestników ŚDS.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Zakup busa dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, którzy są uczestnikami Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim wpłynie korzystnie na większą dostępność uczestników posiadających problemy z poruszaniem się i zamieszkujących w oddległych dzielnicach miasta, co umożliwi uczestnictwo ww. osób w zajęciach i	

	terapiach świadczonych przez ŚDS. Dla osób ze szczególnymi potrzebami, a w tym przypadku osób z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością intelektualną i niepełnosprawnością sprzężoną bardzo ważna jest integracja społeczna, wyjście z domu, udział w życiu społecznym, kulturalnym, sportowym itp. Udział uczestników w zajęciach Domu pozwala na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych i rozwój ich samodzielności. Zwiększenie przestrzeni o dodatkowe pomieszczenie w Środowiskowym Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim wpłynie korzystnie na jakość wykonywanych usług i prowadzonych terapii, w tym prowadzenie terapii indywidualnej z poszczególnymi uczestnikami, umożliwi też pracę w mniejszych grupach dostosowując formę zajęć do rodzaju zaburzeń i schorzeń poszczególnych osób z niepełnosprawnością. Zwiększenie przestrzeni o dodatkowe pomieszczenia pozwoli również na uczęszczanie do placówki większej liczby osób z niepełnosprawnością z zaburzeniami psychicznymi, w tym poruszających się na wózku.
Wskaźniki produktu	8 prezentacji artystycznych uczestników ŚDS; 3 wyjazdy plenerowe; 3 wyjazdy edukacyjno-rekreacyjne; 4 spotkania warsztatowe; 1 bus przystosowany do transportu osób niepełnosprawnych; 1 pomieszczenie do terapii integracji sensorycznej; 1 pomieszczenie jako pokój wyciszeń; 1 sala terapeutyczna; 1 pracownia psychologiczno-pedagogiczna; 1 sala szkoleniowo-konferencyjna-rekreacyjna; 1 sala do rehabilitacji i gimnastyki korekcyjnej.
Wskaźniki rezultatu	20 osób - poprawa dostępności komunikacyjnej Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim (ankieta satysfakcji przed i po); 2 osoby – nowi uczestnicy ŚDS zamieszkujący na terenie miasta Bielsk Podlaski (ankieta satysfakcji przed i po); 11 pracowników ŚDS (ankieta satysfakcji przed i po); 15 rodziców/opiekunów uczestników ŚDS (ankieta satysfakcji przed i po); 2500 przejechanych km; 5 dni x 2 godz. tygodniowo na dowóz; 10 -liczba uczestników prezentacji artystycznych; 20 - liczba uczestników wyjazdów edukacyjno-rekreacyjnych; 20 -liczba uczestników wyjazdów plenerowych; 100- liczba osób uczestniczących w spotkaniach warsztatowych; 20 – liczba uczestników korzystających z terapii integracji sensorycznej; 10 – liczba uczestników korzystających z pokoju wyciszeni; 31 – liczba uczestników uczęszczających do placówki; 31 – liczba uczestników uczęszczających do placówki; 10 – zajęć warsztatowych; 10 – spotkań edukacyjnych; 5 – spotkań rekreacyjnych 3 – szkolenia stacjonarne;
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim z uwagi na problemy z poruszaniem się, z uwagi na wiek, na miejsce zamieszkania i brak możliwości dotarcia do placówki nie uczestniczą

	codziennie w zajęciach, terapii, opiece świadczonej przez placówkę, nie uczestniczą w żadnej formie aktywizacji i integracji społecznej, uwstecniają się w zakresie swojej samodzielności i zaradności życiowej, zamykają się w domach, nie korzystają ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego i terapeutycznego, dlatego też poprzez zakup busa na potrzeby placówki będzie umożliwiony codzienny dostęp uczestników w zajęciach i usługach oferowanych przez DOM, co spowoduje brak wykluczenia społecznego i pełną integrację ze społeczeństwem, podtrzymywanie nabytych umiejętności oraz naukę nowych umiejętności. Ponadto posiadanie własnego transportu podniesie poziom świadczonych usług względem osób z zaburzeniami psychicznymi, zwiększy konkurencyjność placówki na terenie miasta Bielsk Podlaski oraz będzie cenną promocją placówki i świadczonych usług. Obecnie (stan na dzień 20.05.2024 r.) uczęszcza 31 osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną. Ilość miejsc w placówce wynosi 30 osób. Zgodnie z § 7 ust. 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy do placówki mogą być skierowane dodatkowe osoby, w razie częstych nieobecności uczestników trwających przez okres dłuższy niż 10 dni roboczych, jednak nie więcej niż 20% liczby miejsc w domu, czyli w naszej placówce może być takich osób o sześć więcej niż wynosi liczba miejsc. Niestety obecne warunki lokalowe utrudniają przyjęcie do ŚDS osoby z niepełnosprawnością poruszające się na wózkach. Ponadto w jednostce brakuje sali do prowadzenia terapii integracji sensorycznej, większej wielofunkcyjnej sali terapeutycznej, gdyż obecne dwie sale terapeutyczne są za małe dla większej grupy osób uczestniczących w zajęciach na raz. Obecnie terapia ruchowa odbywa się w pomieszczeniach piwnicznych w sali wyposażonej w sprzęt sportowy, ale jest to pomieszczenie za ciasne, brakuje w nim drabinek oraz miejsca na rozłożenie materacy. Dodatkowo obecne pomieszczenie (wygospodarowane z korytarza) do prowadzenia terapii psychologicznej jest również za małe, nie spełnia standardów do pełnienia funkcji pokoju wyciszeni. Natomiast w piwnicy z racji, że pomieszczenia są wykorzystane na szatnię i na salę do ćwiczeń, brakuje miejsca do przechowywania większych elementów i wyposażenia placówki: (stoły, krzesła, namiot, parasol, kosiarka itp.). Niezbędne są też dodatkowe pomieszczenia do prowadzenia terapii indywidualnej lub w małych grupach do 5 os.
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Podobszar Centralny ul. Kazimierzowska 18/2, 17-100 Bielsk Podlaski, nr działki 3007/2.
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE
	Środki własne
	Kredyty bankowe, pożyczki
	Dotacje inne niż z UE (środki PFRON)
	Inne (jakie?)

Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	980 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	65 000 zł		
	6,63 % całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2030
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Należy wskazać informacje o poziomie zaawansowania		

Nazwa przedsięwzięcia	38. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Urząd Miasta Bielsk Podlaski ul. Kopernika 1 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Bielski Dom Kultury w Bielsku Podlaskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Miejska Biblioteka Publiczna w Bielsku Podlaskim Pływalnia Miejska Wodnik w Bielsku Podlaskim Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Kpt. Władysława Wysockiego Szkoła Podstawowa Nr 3 z DNJB im. Jarosława Kostyczewicza Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Adama Mickiewicza Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Szarych Szeregów Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bielsku Podlaskim
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Przedsięwzięcie obejmuje: - organizację wypoczynku w czasie wakacji i ferii zimowych dla dzieci w wieku szkolnym, - zapewnienie opieki nad dziećmi od początku do końca okresu wakacji i ferii zimowych, - stworzenie harmonogramu zajęć organizowanych przez poszczególne wymienione jednostki – partnerów, - stworzenie programów zajęć u wszystkich partnerów, - zapewnienie opiekunów, animatorów, organizatorów rozrywki, sportu, wypoczynku dla wszystkich grup wiekowych dzieci, - zapewnienie napojów i posiłków dla dzieci korzystających z wypoczynku przez cały dzień, - zaproszenie do współpracy i włączenie do działalności inne podmioty, np. Spółdzielnię Mieszkaniową w Bielsku Podlaskim, Nadleśnictwo Bielsk Podlaski,

	- rozszerzenie wypoczynku o edukację ekologiczną – segregacja odpadów, ochrona przyrody, - zaangażowanie dzieci w nasadzenie roślin w celu uwrażliwienia na ochronę tych roślin, na ochronę terenów zieleni miejskiej, - rozwijanie wrażliwości na piękno przyrody i wyrabianie nawyków korzystania z uroków przyrody. Projekt zakłada zastosowanie w procedurze kwalifikacji dzieci na organizowane zajęcia pierwszeństwa dzieci zamieszkujących na obszarze rewitalizacji.	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Mała dostępność zajęć dla dzieci wymagających opieki, pozostających w domu w czasie wakacji i ferii
		Zanikające kontakty osobiste wśród dzieci w wieku szkolnym w kierunku kontaktów za pośrednictwem różnych komunikatorów
		Niski poziom dochodów w rodzinach
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcyjnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Przestrzenno-funkcyjna	Niska dostępność ciekawych form spędzania czasu wolnego
		Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	- miejsce realizacji zadań będzie wybierane z uwzględnieniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami - ilość opiekunów będzie dostosowana do potrzeb grupy uczestników zajęć, a więc z uwzględnieniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami - rodzaj i harmonogram zajęć w czasie wakacji i ferii będą uwzględniać dostępność dla wszystkich uczestników, a więc i dla osób ze szczególnymi potrzebami	
Wskaźniki produktu	Liczba godzin zorganizowanych zajęć dla dzieci w sezonie zimowym (podczas ferii zimowych) – 8 dniennie przez 10 dni rocznie – 80 rocznie Liczba godzin zorganizowanych zajęć dla dzieci w sezonie letnim – 8 dniennie przez 42 dni rocznie – 336 godzin rocznie	
Wskaźniki rezultatu	Liczba dzieci objętych organizowanymi zajęciami w każdym roku – 60	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Zorganizowanie wypoczynku dzieci w wieku szkolnym pozwoli na podniesienie bezpieczeństwa dzieci w okresie przerw w zajęciach lekcyjnych, jednocześnie stwarzając im możliwość integracji w grupie oraz rozwijania zainteresowań. Organizowane zajęcia mają na celu poszerzanie horyzontów	

	dzieci oraz danie im możliwości spędzania czasu wolnego poza domem w przyjaznym środowisku. Zajęcia z zakresu edukacji ekologicznej (środowiskowej) pozwolą na zwiększenie świadomości dzieci w zakresie powiązania własnych działań ze stanem środowiska naturalnego.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny, poza obszarem rewitalizacji Bielski Dom Kultury w Bielsku Podlaskim im. Marszałka Józefa Piłsudskiego Miejska Biblioteka Publiczna w Bielsku Podlaskim Pływalnia Miejska Wodnik w Bielsku Podlaskim Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Kpt. Władysława Wysockiego Szkoła Podstawowa Nr 3 z DNJB im. Jarosława Kostyczewicza Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Adama Mickiewicza Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Szarych Szeregów		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bielsku Podlaskim Wskazany obiekt znajduje się poza wyznaczonymi podobszarami rewitalizacji, jednakże zgodnie z założeniami projektu w obiekcie planuje się prowadzić część oferowanych zajęć dla dzieci w okresie ferii i wakacji. MOSiR w Bielsku Podlaskim posiada kadrę niezbędną do prowadzenia zajęć sportowych oraz stanowi centrum sportowe miasta Bielsk Podlaski.		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?) Środki z Polsko – Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	2 000 000 zł (200 000 zł rocznie – w ciągu 10 lat)		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	0 zł wartość (brutto w PLN)	-	-
	0 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025		2035
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Należy wskazać informacje o poziomie zaawansowania		

6.2. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W toku prac nad Programem i uwag otrzymanych od Województwa Podlaskiego do wykorzystania w pracach nad GPR weryfikacji uległa lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W wyniku tego procesu cztery przedsięwzięcia zostały wpisane na listę przedsięwzięć uzupełniających.

Lista przedsięwzięć uzupełniających, a więc takich, bez realizacji których osiągnięcie wyznaczonych celów będzie możliwe, obejmuje **cztery projekty o łącznej wartości 79,6 mln zł**. Składają się na nią następujące pozycje:

1. Budowa bloku szpitalnego na potrzeby rehabilitacji wieloprofilowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5 na działkach o numerach 3607/14 i 3607/15;
2. Budowa hali sportowej z wyposażeniem i boiska sportowego z przebudową instalacji podziemnych i towarzyszącą infrastrukturą przy Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim;
3. Modernizacja Warsztatów Szkolnych wraz z przebudową i/lub budową miejsc postojowych na terenie przy Zespole Szkół nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim;
4. Wykonanie robót budowlanych związanych z remontem Kościoła Rzymskokatolickiego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim wybudowana w latach 1783-1784.

Z zaplanowanych czterech przedsięwzięć uzupełniających większość, bo łącznie trzy, czyli 75% ogółu przypadało na przedsięwzięcia zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji. Jedynie przedsięwzięcie uzupełniające nr 4 związane z remontem Bielskiej Bazyliki znajdowało się w granicach podobszaru Centralnego.

W ostatnim z wymienionych przypadków o umieszczeniu na liście przedsięwzięć uzupełniających zdecydował niewystarczający jego wpływ na rozwiązywanie problemów społecznych. W pozostałych trzech, wskutek lokalizacji poza obszarem rewitalizacji niezbędne stało się m.in. wskazanie efektywności ich oddziaływania na obszar rewitalizacji. Tego elementu nie udało się sprecyzować w dostatecznie wysokim stopniu.

Nazwa przedsięwzięcia	1. Budowa Bloku szpitalnego na potrzeby rehabilitacji wieloprofilowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5 na działkach o numerach 3607/14 i 3607/15	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Nazwa Projektodawcy: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim Adres: ul. Kleszczelowska 1, 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Należy opisać podstawowy zakres prac, tj. wynikające z przedsięwzięcia roboty, dostawy, usługi oraz inne niezbędne działania towarzyszące bezpośrednio / pośrednio związane z przedsięwzięciem Projektuje się zmianę przeznaczenia i sposobu użytkowania obiektu dawnej szkoły medycznej. Przyjmuje się, że po przeprowadzeniu odpowiednich zabiegów adaptacyjnych, a także po przebudowie i rozbudowie budynek (użytkowany dotąd jako obiekt oświatowy) będzie mógł być obiektem ochrony zdrowia. Zakłada się wykorzystanie budynku dla potrzeb oddziału łóżkowego Zakładu leczniczo-opiekuńczego (ZOL) z częścią ambulatoryjną. Część ambulatoryjna ZOL świadczyć będzie usługi diagnostyczne, profilaktyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej i rodzinnej oraz geriatrycznej. Obie placówki byłyby administrowane przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Zgodnie z projektem zamiennym z dnia 02.08.2018 r. zaplanowano również nowy obiekt ochrony zdrowia przeznaczony do świadczenia usług z zakresu rehabilitacji medycznej pacjentom. Planuje się dobudować go do wschodniego szczytu Oddziału łóżkowego ZOL. W budynku rehabilitacji zakres usług obejmować będzie przede wszystkim schorzenia urazowo-ortopedyczne, chirurgiczne, neurologiczne i onkologiczne oraz choroby zwyrodnieniowe i reumatologiczne. Działalność ta ma na celu przywrócenie osobom niepełnosprawnym pełnej lub możliwej osiągnięcia sprawności fizycznej i psychicznej.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Wysoka liczba osób starszych i z roku na rok starzejące się społeczeństwo miasta powoduje pilną potrzebę funkcjonowania usług i opieki zdrowotnej. Starzejące się społeczeństwo potrzebuje placówek medycznych blisko ich miejsca zamieszkania. Usługi diagnostyczne, profilaktyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej i rodzinnej oraz geriatrycznej, jakie są planowane przez SPZOZ z myślą dla mieszkańców miasta odpowiadają na potrzebę przeprowadzonej diagnozy. Ważnym argumentem jest fakt, że tak duży ośrodek zdrowia skupiający w jednym miejscu wiele usług medycznych w mieście jest jeden. Kompleksowe podejście do pacjenta i obsługa medyczna w jednym miejscu, wpłynie komfortowo na bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców miasta a bliskość usług nie będzie zmuszała
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)		

Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie		chorych pacjentów do szukania pomocy w inny mieście. Osoby potrzebujące długotrwałej pomocy mogłyby korzystać z usług całodobowo nieopodal ich miejsca zamieszkania.
	Sfera problemu	Problem
	Przestrzenno-funkcjonalna	Braki w wyposażeniu obszaru w infrastrukturę społeczną.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Do budynków osoby niepełnosprawne dostaną się bezpośrednio z terenu za pomocą odpowiedniego ukształtowania przyległego terenu oraz podjazdów i chodników. Budynki dostosowane są do obsługi osób niepełnosprawnych z rozwiązaniami umożliwiającymi pełną dostępność do wejść do budynków i każdej kondygnacji za pomocą dźwigów osobowych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wewnątrz zaprojektowano łazienki dostosowane do wymogów osób o ograniczonych możliwościach poruszania się.	
Wskaźniki produktu	Poradnia rehabilitacyjna –około 600 pacjentów w ciągu miesiąca. Oddział rehabilitacji dziennej – około 900 pacjentów w ciągu miesiąca. Trzy oddziały rehabilitacji wieloprofilowej (ogólnoustrojowa, kardiologiczna i neurologiczna) – około 120 pacjentów. Zakład Opiekuńczo-Lecniczy –37 pacjentów. Opieka ambulatoryjna ZOL–37 pacjentów.	
Wskaźniki rezultatu	Poradnia rehabilitacyjna obsługa 20 pacjentów/na dobę Oddział rehabilitacji dziennej obsługa około 30 pacjentów /dobę Trzy oddziały rehabilitacji wieloprofilowej (ogólnoustrojowa, kardiologiczna i neurologiczna) łącznie obsługa 120 pacjentów/ dobę Zakład Opiekuńczo-Lecniczy obsługa 37 pacjentów Opieka ambulatoryjna ZOL 8 gabinetów lekarskich. W części ambulatoryjnej dwie strefy funkcjonalne: jedna będzie obsługiwać osoby chore, druga - zdrowe.	
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Przedsięwzięcie wpłynie korzystnie na stan zdrowia populacji seniorów i osób niepełnosprawnych zamieszkujących obszar rewitalizacji, jak i również mieszkańców korzystających z rozszerzonych usług medycznych, które powstaną po planowanej modernizacji. – około 1700 pacjentów w ciągu miesiąca skorzysta z usług medycznych.	
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>na obszarze rewitalizacji</u>	Poza obszarem rewitalizacji	
Lokalizacja przedsięwzięcia <u>poza obszarem rewitalizacji</u> wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Strategicznie ważny obiekt w funkcjonowaniu miasta jak i powiatu ze względu na charakter usług medycznych. Obręb ew. 0003 nr ew. działek 3607/14 i 3607/15, ul. Kleszczelowska 5	
	Fundusze UE	

Planowane źródła finansowania (<i>wybrać</i>)	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki 0 zł		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	56 500 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	2 825 000 zł		
	5% całkowitej wartości przedsięwzięcia	-	-
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2013.		2027
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Uzyskano projekt budowlany, Decyzję o pozwoleniu na budowę wydaną przez Starostę Bielskiego w dniu 17.09.2013 r.		

Nazwa przedsięwzięcia	2. Budowa hali sportowej z wyposażeniem i boiska sportowego z przebudową instalacji podziemnych i towarzyszącą infrastrukturą przy Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim		
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Nazwa Projektodawcy: Powiat Bielski Adres: ul. Mickiewicza 46, 17-100 Bielsk Podlaski		
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	Nie dotyczy		
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Inwestycja obejmuje wykonanie kompleksu sportowego wraz z niezbędnym wyposażeniem składającego się z hali sportowej o powierzchni zabudowy do 1500 m ² (w której znajdują się m.in. szatnie, widownie, boiska do koszykówki, siatkówki, tenisa, piłki ręcznej, strzelnica pneumatyczna), zewnętrznego boiska sportowego (o nawierzchni m.in. trawiastej) wraz z przebudową istniejącej infrastruktury technicznej (m.in. przebudową instalacji wodnokanalizacyjnych, ciągów komunikacyjnych, w tym chodników, parkingów i dojazdów) i budową nowej infrastruktury technicznej (m.in. instalacje wodno-kanalizacyjne, ciągi komunikacyjne, w tym chodniki, parkingi i dojazdy), oraz łącznika łączącego istniejący budynek wraz z remontem i modernizacją starej sali sportowej przy Zespole Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim		
	Sfera problemu	Problem	

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Spółeczna	Niski poziom aktywności fizycznej i zjawisko zwiększonego występowania choroby otyłości wśród dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych wskazuje na potrzebę tworzenia miejsc i ośrodków aktywności fizycznej/rekreacyjnej. Brak na terenie miasta oraz terenie przyległym dużej hali sprawia, że imprezy sportowe, różnego rodzaju mistrzostwa nie mają odpowiedniego miejsca na ich realizację. Hala sportowa odpowiadałaby również na potrzeby mieszkańców miasta pod względem rozrywkowym. Obiekt mógłby być wynajmowany na różne imprezy oraz dla indywidualnych grup/osób. Ponadto inne placówki posiadające infrastrukturę sportową nie posiadają hali o dużej powierzchni, która jest zaplanowana do budowy. Zwiększenie w mieście miejsc aktywności fizycznej wpłynie na poprawę kondycji fizycznej i zdrowotnej mieszkańców, jak i również zwiększy strefę rozrywkową w mieście.
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Powierzchnia	Ze względu na dużą liczbę uczniów w szkole obecnie użytkowana, mniejszych rozmiarów sala gimnastyczna jest niewystarczająca.
		Dodatkowo w placówce od września 2022r. funkcjonuje oddział przygotowania wojskowego. Planowane są też naborzy w kolejnych latach.
	Techniczne	Brak w mieście hali sportowej o dużej powierzchni.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Kompleks sportowy będzie w pełni dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością	
Wskaźniki produktu	Powierzchnia hali sportowej – do 1500 m2 Strzelnica – 1 szt. Boisko do koszykówki – 1 szt. Modernizacja istniejącej sali sportowej – 1 szt.	
Wskaźniki rezultatu	Liczba użytkowników nowej hali sportowej – 300 osób/uczniów, 100 mieszkańców miasta. Oszacowanie na podstawie liczby uczniów uczących się w szkole, korzystających w ciągu tygodnia zajęciowego oraz zajęć dodatkowych prowadzonych na hali w stosunku do powierzchni hali. Oszacowanie na podstawie potencjalnej liczbie mieszkańców chcących korzystać z hali w ciągu weekendów oraz po godzinach zajęciowych uczniów szkoły średniej.	

Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Teren, który jest nie zagospodarowany w pełni, zostanie po zrewitalizowaniu zaadaptowany na potrzeby miejscowej społeczności. Powstanie hali sportowej będzie miało przełożenie lub zachęcenie mieszkańców miasta w działania sportowe i na rzecz sportu. Za wykonaniem planowanego kompleksu przemawia również posiadanie na terenie szkoły nowoczesnego internatu, który może stanowić bazę noclegową dla osób zamieszkujących uczestniczących w różnego rodzaju imprezach, w szczególności sportowych, a którego nie posiada żadna inna szkoła prowadzona przez Powiat Bielski. Ponadto Zespół Szkół nr 4 jest jedną z najstarszych szkół typu zawodowego w naszym regionie, która kształci uczniów z całego powiatu, jak również powiatów ościennych na różnorodnych kierunkach, m.in. technik rolnik. Część uczniów spoza miasta korzysta z zakwaterowania w internacie.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Poza obszarem rewitalizacji		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Rewitalizacja obszaru tej części miasta stanowić będzie istotny wkład w rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej. 3507/2, 3504/1, 3516, 3514, 3508/2, ul. Hołowieska 18 Liczba użytkowników nowej hali sportowej – 300 osób/uczniów, 100 mieszkańców miasta.		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Należy wskazać planowane źródło finansowania realizacji przedsięwzięcia		
	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	Należy podać szacunkowy koszt realizacji przedsięwzięcia 13 967 962 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	1 396 796 zł	Nakłady inwestycyjne zostaną przekazane do jednostki	Nadzór Inwestorski
	10 % całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2025 r.		2028 r.
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	Na etapie analizy zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsięwzięcia.		

Nazwa przedsięwzięcia	3. Modernizacja Warsztatów Szkolnych wraz z przebudową i/lub budową miejsc postojowych na terenie przy Zespole Szkół nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim	
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Powiat Bielski ul. Mickiewicza 46, 17-100 Bielsk Podlaski	
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – jeśli dotyczy	Nie dotyczy	
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Inwestycja obejmuje wykonanie modernizacji wraz z niezbędnym wyposażeniem, przebudową z ewentualną nadbudową pomieszczeń i przebudową istniejącej infrastruktury technicznej (m.in. przebudową instalacji, ciągów komunikacyjnych, w tym chodników, parkingów i dojazdów) i budową nowej infrastruktury technicznej (m.in. ciągi komunikacyjne, w tym chodniki, parkingi i dojazdy) w Zespole Szkół nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim	
Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Przebudowa z ewentualną nadbudową pomieszczeń i przebudowa infrastruktury technicznej oraz wyposażenie warsztatów odpowie na niedostateczną jakość usług edukacyjnych dla uczniów zamieszkujących teren miasta, czego efektem będzie podwyższenie ich umiejętności, dalszy rozwój i wpływ na przyszłą pracę. Obszar tej części miasta ubogi jest w infrastrukturę społeczną tego typu. Bliskość placówki, która będzie wyposażona w wysoką jakość sprzętu edukacyjnego i warsztatowego, zwiększy zainteresowanie młodych ludzi w inwestowanie we własny rozwój, przyszłość, umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe. Dostosowanie obiektu, również pod względem technicznym dla osób z niepełnosprawnościami zwiększy ich udział i aktywizację w ich życiu codziennym oraz edukacyjnym.
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Sfera problemu	Problem
	Powierzchnia	Ze względu na znaczną ilość uczniów biorących jednocześnie udział w zajęciach warsztatowych, istniejąca powierzchnia lokali uległa degradacji tzw. upływem czasu i wymaga renowacji/remontu celem przywrócenia jej dawnej świetności i przystosowania do obowiązujących warunków technicznych.
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Kompleks warsztatów będzie w pełni dostępny dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnością.	

Wskaźniki produktu	Zmodernizowany budynek warsztatów – 1 szt. Zmodernizowana powierzchnia użytkowa – 1320 m2 Rozbudowa powierzchni użytkowej budynku – 280 m2 Liczba nowych miejsc parkingowych – 16 szt. Liczba/długość nowych ciągów pieszych – 70 mb		
	Należy wpisać bezpośredni skutek interwencji dla odbiorców przedsięwzięcia podając docelową wartość wskaźnika wraz ze sposobem ich oceny Poprawa funkcjonalności obiektu warsztatów dla 150 uczniów/użytkowników.		
Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Należy opisać długookresowe skutki interwencji dla obszaru rewitalizacji Teren, który jest nie w pełni zagospodarowany, zostanie po zrewitalizowaniu zaadaptowany na potrzeby nauki zawodu wraz z polepszeniem warunków dla uczących się uczniów i wykładających nauczycieli. Wzbogaci obszar w dostępność mieszkańców do lepszej edukacji, Zwiększy dostęp z obszaru zdegradowanego dla osób z niepełnosprawnościami. Zespół Szkół nr 1 jest jedną z najstarszych szkół typu zawodowego w naszym regionie, która kształci uczniów z całego powiatu, jak również powiatów ościennych na różnorodnych kierunkach. Modernizacja budynków warsztatowych i infrastruktury towarzyszącej części warsztatowej przyczyni się w pełni do podniesienia standardu nauki i jakości pracy. Możliwość korzystania z budynków warsztatowych po modernizacji przyczyni się więc do zmniejszenia różnic w zakresie sprawności intelektualnej pomiędzy uczniami, pomoże im w zdobywaniu wiedzy w warunkach, jakie posiadają inne szkoły w dużych miejscowościach oraz zwiększy kapitał społeczny.		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Poza obszarem rewitalizacji		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	Teren i budynki zgłoszone do rewitalizacji stanowią istotną bazę dydaktyczną i rozwojową uczniów z obszaru miasta oraz powiatu. 2213/7, 2213/4, 2213/10, 2213/12, 2213/13, 2213/16; ul. Szkolna 12 Liczba uczniów z obszaru rejonu Kowalska ok. 20 osób. Liczba uczniów z obszaru miasta to ok. 90 osób.		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (<i>brutto w PLN</i>)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?)		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	5 500 000 zł		
	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	550 000 zł 10% całkowitej wartości przedsięwzięcia	Nakłady Inwestycyjne zostaną	Nadzór Inwestorski

		<i>przekazane do jednostki</i>	
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2024 r.		2028 r.
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (<i>na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia</i>)	Na etapie analizy zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsięwzięcia.		

Nazwa przedsięwzięcia	4. Wykonanie robót budowlanych związanych z remontem Kościoła Rzymskokatolickiego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim wybudowana w latach 1783-1784.
PROJEKTODAWCA (nazwa, adres, dane do kontaktu)	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP i św. Mikołaja – Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim ul. Kościelna 4A 17-100 Bielsk Podlaski
Partnerzy (nazwa, adres, dane do kontaktu) – <i>jeśli dotyczy</i>	-
Opis zakresu rzeczowego przedsięwzięcia	Bazylika Narodzenia Najświętszej Maryi Panny i św. Mikołaja w Bielsku Podlaskim — zabytkowy rzymskokatolicki kościół parafialny istniejący od XV wieku. Usytuowany w pobliżu :ryнку, przy dawnym osiedlu „Poświętna”. Był początkowo drewnianą budowlą o nieznanym kształcie, która kilka razy płonęła. Odbudowany w 1674 roku drewniany kościół, w drugiej połowie XVIII wieku postanowiono zamienić na murowany. Wykonanie robót budowlanych (remont kościoła) mających za zadanie ochronę zabytkowego Kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim jako obiektu dziedzictwa kulturowego. Kościół parafialny pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim (parafia Bielsk Podlaski) wzniesiony w latach 1783-1784, kościół pseudobazylikowy. Decyzją z dnia 6 listopada 1996 r. został wpisany do rejestru zabytków, prowadzonego przez Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku. Obiekt w skali lokalnej jest ważnym elementem historii miejscowości, wzbogaca walory krajobrazowe miasta, jak również jest cennym obiektem zabytkowym miasta Bielsk Podlaski. Zakres prac remontowych obejmuje: 1. Likwidację skutków wilgoci i zabezpieczenia przed wilgocią części budynku, w tym: osuszenie fundamentów i ścian, wykonanie izolacji pionowej i poziomej — metodą iniekcji, wykonanie drenażu wokół kościoła, wykonanie nowej opaski, skucie starych tynków, uzupełnienie ubytków i położenie nowych tynków; 2. Remont wejścia do piwnic oraz wzmocnienie części stropu nad piwnicą, w tym: osuszenie piwnic, naprawa spoin, wzmocnienie stropu piwnic, zadaszenie schodów do piwnicy z położeniem okładziny schodów;

Wskazanie problemów społecznych na które odpowiada przedsięwzięcie (min. 1 problem)	3. Remont schodów przy bocznym wejściu do kościoła, w tym: wyburzenie starych i wylanie nowych schodów wraz z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, położenie nowej okładziny; 4. Remont posadzek wraz wykonanie ogrzewania podłogowego; 5. Zagospodarowanie placu wokół kościoła.	
	Sfera problemu	Problem
	Społeczna	Zapobieganie instytucjonalizacji osób starszych, czyli jak najdłuższe utrzymanie ich w środowisku zamieszkania.
		Konieczność zabezpieczenia różnego rodzaju usług publicznych (bezpłatnych) dla coraz większej liczby osób, którym niskie dochody nie pozwalają na korzystanie z komercyjnej oferty czasu
		Brak lokalnych liderów/animatorów życia społecznego, organizacji, które katalizowałyby rozwój więzi społecznych, szczególnie widoczny w centrum miasta, gdzie społeczność jest najbardziej zatamizowana
Wskazanie problemów, przestrzenno-funkcjonalnych i/lub gospodarczych i/lub środowiskowych i/lub technicznych, na które odpowiada przedsięwzięcie	Starzenie demograficzne populacji zamieszkującej obszar	
	Sfera problemu	Problem
	Gospodarcze	Słabość oferty czasu wolnego w centrum miasta, adresowanej do jego mieszkańców; niewystarczająca promocja organizowanych wydarzeń
	Przestrzenno-funkcjonalna	Brak opracowania waloryzującego przestrzenie publiczne w mieście, określającego ich funkcje docelowe przy jednoczesnym niskim standardzie przestrzeni publicznych
		Niedostateczna jakość przestrzeni publicznej wynikająca m.in. z niskiej funkcjonalności i estetyki

		(niedostatek miejsc rekreacji i spotkań dla mieszkańców, spędzania czasu wolnego, infrastruktury dla rodzin z dziećmi), niekorzystne tendencje demograficzne, spadek liczby mieszkańców.
	Technicznych	Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków, przez ich zachowanie i utrzymanie w odpowiednim stanie technicznym,
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania)	Kapitał społeczny to więzi zaufania, lojalności i solidarności łączące daną społeczność. Jednym z rodzajów kapitału społecznego jest kapitał pomostowy. Odnosi się on do zaufania i umiejętności współpracy z osobami z zewnątrz danej społeczności, z którymi nie wiążą nas bezpośrednie kontakty. - adaptacja i wyposażenie pomieszczeń, które służyć będą podejmowanym inicjatywom na rzecz dzieci, młodzieży jak i osób starszych. - oddolne inicjatywy integrujące społeczność, sprzyjające włączeniu społecznemu, prowadzące do aktywizacji życia społeczności lokalnej, - szerzenie idei wolontariatu poprzez włączenie do istniejących już inicjatyw większej liczby osób z aktywniejszym udziałem całej społeczności lokalnej, – praca wolontariuszy i animatorów na rzecz dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, - inicjatywy skierowane do seniorów, Projekt skierowany do wszystkich mieszkańców Bielska Podlaskiego, w tym do osób z obszaru rewitalizacji.	
	Prognozowane produkty: 1. Liczba zabytków obiektów objętych wsparciem — 1 szt. 2. Przystosowane obiekty dla osób niepełnosprawnych — 1 szt. 3. Poprawa przestrzeni centrum miasta poprzez odrestaurowany kompleks obiektów zabytkowych — szt. 1. 4. Zwiększenie bezpieczeństwa. 5. Wzmocnienie więzi międzypokoleniowej.	
	Rezultatem zadania będzie wyeksponowanie, zabezpieczenie, podniesienie walorów obiektu zabytkowego, poprawa estetyki i zwiększenie atrakcyjności turystycznej w tym: - ochrona i wykorzystanie walorów kulturowych obiektu zabytkowego w celu poszerzenia oferty turystycznej; – stworzenie unikatowej, nowoczesnej infrastruktury kulturalnej, stanowiącej atrakcję turystyczną; – wzrost liczby użytkowników zrewitalizowanego obszaru (turyści, mieszkańcy); – zachowanie w odpowiednim stanie cennych muzealiów. Rezultat projektu w odniesieniu do celów rewitalizacji mierzony stopniem realizacji oraz oceniany poprzez raporty ewaluacyjne dot. realizacji Programu.	
Wskaźniki produktu		
Wskaźniki rezultatu		

Oddziaływanie przedsięwzięcia na obszar rewitalizacji	Odnosząc się do roli kultury w rozwoju regionów, należy stwierdzić, iż kultura jest jednym z kluczowych obszarów życia społeczno-gospodarczego. Buduje tożsamość regionalną w oparciu o kulturowe dziedzictwo i współczesne wyzwania, stymuluje rozwój gospodarczy, zwiększa atrakcyjność regionu dla jego mieszkańców, inwestorów i turystów, tworzy nowe miejsca pracy. Jest ważnym potencjałem, służącym wzrostowi konkurencyjności regionów. Zabytki, dzieła sztuki, tradycja i dorobek kulturalny stanowią ważną część polskiego, europejskiego światowego dziedzictwa, są wyznacznikiem naszej tożsamości, a ich ochrona jest naszym konstytucyjnym obowiązkiem. Stanowią o naszych korzeniach i naszej tożsamości cywilizacyjnej. Dają nam odpowiedź na pytanie kim jesteśmy, kształtują naszą świadomość oraz pozwalają funkcjonować w przestrzeni fizycznej, społecznej i kulturowej. Bez tożsamości trudno mówić o współpracy na rzecz przyszłości. Dziedzictwo kulturowe to ważny czynnik życia i działalności człowieka. Stanowi dorobek materialny, duchowy poprzednich pokoleń oraz dorobek naszych czasów. Oznacza wartość – materialną lub niematerialną – przekazaną przez przodków i określającą naszą kulturę. Zawiera w sobie wszystkie skutki środowiskowe wynikające z interakcji pomiędzy ludźmi a otoczeniem na przestrzeni dziejów. Zabytki mają znaczenie ogólnoswiatowe, stanowią istotną wartość dla ludzi niezależnie od ich kultury, rasy czy religii. Fundamentem tożsamości jest dziedzictwo kulturowe. Zabytki to dziedzictwo kształtujące tożsamość społeczną i budujące poczucie więzi narodowej, stanowią materialny ślad przeszłości, często są także ucieleśnieniem i świadectwem jakiejś ważnej idei, budując naszą tożsamość i przynależność narodową i regionalną. Pełnią również ważną rolę w kształtowaniu przyjaznego otoczenia człowieka. Bogactwo i różnorodność dziedzictwa kultury może w istotny sposób przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, a tym samym do poprawy jakości życia jego mieszkańców. Zachowanie Kościoła parafialnego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim przyczyni się do podnoszenia świadomości społeczności lokalnej tym bardziej, że obiekt posiada bogatą historię związaną ze społecznością lokalną miasta Bielsk Podlaski. Społeczność Bielska Podlaskiego jest zróżnicowana zarówno religijnie, kulturowo jak i etnicznie. Katolicy i prawosławni stanowią od wieków trzon wyznaniowy tego miasta. Miejscowi katolicy oraz wyznawcy prawosławia aktywnie angażują się w życie swoich parafii. Parafia wyróżnia się na tle lokalnych kościołów i cerkwi. Z inicjatywy proboszcza oraz innych, pracujących na Parafii księży organizowane są m.in.: spotkania z weteranami, historykami, osobami zasłużonymi dla miejscowej kultury, wyjazdy wakacyjne dla dziewcząt i chłopców, pielgrzymki (krajowe i zagraniczne), przedstawienia (np. jasełka), konkursy (np. piosenki młodzieżowej, najpiękniejszej i największej palmy wielkanocnej, pieśni patriotycznej), mecze. Stanowiąc ważne centrum nauki i patriotyzmu, Parafia utrwała pamięć o lokalnej historii oraz motywuje mieszkańców do pielęgnowania dawnych tradycji i obrządków, leżących u podstaw polskiej kultury narodowej. Kościół z uwagi na bogactwo historyczne i wartość zabytkową jest udostępniony turystom gościom, w ramach inwestycji stanie się miejscem bardziej atrakcyjnym turystycznie. Atrakcyjność turystyczna, poza wyeksponowaniem wartości historycznozabytkowych, zostanie zwiększona dzięki dokonaniu remontu. W oparciu o powyższe działania powstanie nowoczesna, stała ekspozycja o charakterze tożsamościowym (sprzyjająca poczuciu zakorzenienia mieszkańców, podkreśleniu bogactwa tradycji dla współczesnych mieszkańców, stwarzanie atrakcyjnych pod względem kultury warunków do
--	---

	życia). Wzrost potencjału turystycznego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego w oparciu o zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego. Nastąpi poprawa wizerunku Bielska Podlaskiego jako miasta inwestującego w kulturę, rozwój instytucji kultury, poprawa jakości oferty kulturalnej, zwiększenie atrakcyjności turystycznej Bielska Podlaskiego, wzrost aktywności społecznej, kulturalnej, obywatelskiej i fizycznej seniorów, zapewnienie bezpieczeństwa osobom starszym, poprawa jakości usług społecznych, poprawa sytuacji w rodzinach, wzmocnienie więzi lokalnych/ lokalnej integracji, sprzyjanie poczuciu zakorzenienia mieszkańców, podkreślenie bogactwa tradycji dla współczesnych mieszkańców. Kościół, poza działalnością religijną, podejmuje także aktywność w obszarze społecznym		
Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centralny Działka nr geod. 1593, ul. Kościelnej 4A, 17-100 Bielsk Podlaski		
Lokalizacja przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy)	-		
Planowane źródła finansowania (wybrać)	Fundusze UE		
	Środki własne		
	Kredyty bankowe, pożyczki		
	Dotacje inne niż z UE		
	Inne (jakie?) Budżet państwa — środki z programów rządowych, funduszy celowych, programów i funduszy wojewódzkich		
Szacunkowa wartość przedsięwzięcia (brutto w PLN)	3 600 000 zł		
Wkład własny projektodawcy przedsięwzięcia	Finansowy	Rzeczowy	Osobowy
	111 322zł	-	-
	3,1% całkowitej wartości przedsięwzięcia		
Czy przedsięwzięcie będzie realizowane w formule partnerskiej?	TAK		NIE
Termin realizacji przedsięwzięcia	Rok rozpoczęcia		Rok zakończenia
	2023		2030
Opis stanu zaawansowania przedsięwzięcia (na dzień zgłoszenia przedsięwzięcia)	60%-w roku 2024 planowane jest wykonanie ROBÓT BUDOWALNYCH związanych z remontem Rzymskokatolickiego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja – Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim wybudowanego w latach 1783-1784 i ujętego w rejestrze zabytków nieruchomych poz. A-82 z 6.11.1996 r. w ramach inwestycji pn. Zagospodarowanie terenu, zabezpieczenie przed wilgocią Bazyliki Mniejszej w Bielsku Podlaskim — etap II, w tym: 1. Likwidację skutków wilgoci i zabezpieczenia części budynku, w tym:		

	a) osuszenie fundamentów i ścian, b) wykonanie izolacji pionowej i. poziomej — metodą iniekcji, c) wykonanie drenażu wokół kościoła, d) wykonanie nowej opaski, e) skucie starych tynków, f) uzupełnienie ubytków i położenie nowych tynków; 2. Remont wejścia do piwnic oraz wzmocnienie części stropu nad piwnicą, w tym: a) osuszenie piwnic, b) naprawa spoin, c) wzmocnienie stropu piwnic, d) zadaszenie schodów do piwnicy z położeniem schodów; 3. Remont schodów przy bocznym wejściu do kościoła, w tym: a) wyburzenie starych i wylanie nowych schodów z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, b) położenie nowej okładziny.
--	---

6.2.1. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową jest elementem podstawowym programu rewitalizacji. Przedsięwzięcia uzupełniające to zgodnie z wytycznymi takie, "które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji." Jest to więc opis takich działań, które są niezbędne aby rewitalizacja w gminie się zadziała choć na etapie tworzenia programu nie zostały do końca doprecyzowane.

6.2.1.1. Poprawa bezpieczeństwa i ładu komunikacyjnego

Szeroko rozumiane kwestie bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji mogą wymagać, poza przedsięwzięciami znajdującymi się na liście podstawowej, również podjęcia działań zmierzających do poprawy funkcjonalności istniejących nieoptymalnych rozwiązań komunikacyjnych funkcjonujących na obszarze rewitalizacji, w szczególności w Podobszarze Śródmieście. Obecność szeregu obiektów infrastruktury społecznej i publicznej, silnie rozwinięta funkcja handlowa oraz kulturalna obszaru, przy jednoczesnej bardzo dużej intensywności zabudowy mieszkaniowej, w której dominują budynki wielorodzinne, sprawia, że kwestie uporządkowania polityki parkingowej, wprowadzenia bezpiecznych dla użytkowników rozwiązań komunikacyjnych, uspokojenia ruchu i jego reorganizacji będą stanowić niezwykle cenne uzupełnienie przedsięwzięć z listy podstawowej. W rezultacie, poza poprawą bezpieczeństwa wszystkich użytkowników dróg nastąpi również wzrost funkcjonalności przestrzeni miejskiej oraz ograniczenie negatywnych efektów wzmożonego ruchu samochodowego na obszarze rewitalizacji.

6.2.1.2. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

W ramach prac nad pogłębioną diagnozą stwierdzono występowanie na obszarze rewitalizacji znacznych ilości wyrobów azbestowych. Taka sytuacja stwarza potencjalne zagrożenie dla stanu zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz jego użytkowników. W ramach planowanej interwencji podstawowym działaniem, które powinno nastąpić jest zmiana priorytetyzacji przy usuwaniu azbestu oraz podjęciu działań zmierzających do ich usunięcia. Zmiana dotycząca priorytetyzacji usuwania wyrobów azbestowych powinna polegać na naniesieniu zmian do miejskiej bazy wyrobów zawierających azbest w zakresie lokalizacji znajdujących się na obszarze rewitalizacji:

- zwiększenia pilności takich działań;
- skrócenie okresu przeznaczonego na unieszkodliwienie takich wyrobów (zmiana założonego roku unieszkodliwienia).

6.2.1.3. Usuwanie zbiorników bezodpływowych

W ramach pogłębionej diagnozy stwierdzono występowanie na obszarze rewitalizacji zauważalnej liczby zbiorników bezodpływowych towarzyszących zabudowie jednorodzinnej. Taka sytuacja może stwarzać potencjalne zagrożenie dla stanu środowiska przyrodniczego obszaru. W ramach planowanej interwencji priorytetem powinna być kontrola wykorzystania oraz szczelności zbiorników bezodpływowych znajdujących się w bezpośredniej bliskości doliny rzeki Białej.

6.2.1.4. Kultura dla rewitalizacji

Działania z zakresu szeroko pojętej kultury stanowią jeden z podstawowych elementów pracy z mieszkańcami rewitalizowanych obszarów. Różnego rodzaju animacje kulturalne, happeningi, eventy itp. stanowią często jeden z pierwszych kroków na drodze do włączania mieszkańców w procesy rewitalizacji. Działania kulturalne powinny zatem stanowić elementarny składnik dużej części działań rewitalizacyjnych.

6.2.1.5. Poprawa jakości usług publicznych

Duże natężenie zjawiska niepełnosprawności oraz starzenia się społeczeństwa na obszarze rewitalizacji wymaga podjęcia działań, które trudno było w pełni rozpoznać na etapie sporządzania programu. Jednym z podstawowych działań z zakresu poprawy świadczonych dla mieszkańców usług publicznych powinny być kwestie związane z likwidacją barier architektonicznych oraz udogodnieniami w obsłudze osób niepełnosprawnych np. niedowidzących, niedosłyszących i innych.

Ze względu na obecność budynków, w których zlokalizowane są instytucje publiczne również poza obszarem rewitalizacji w ramach działania tego dopuszcza się również możliwość przeprowadzenia działań poza obszarem rewitalizacji.

6.2.1.6. Zrównoważona gospodarka odpadami komunalnymi

Elementem działań związanych z poprawą stanu środowiska na obszarze rewitalizacji będą działania o szerszym zasięgu związane z kompleksową modernizacją systemu gospodarki odpadami komunalnymi na obszarze Bielska Podlaskiego, zwłaszcza selektywnego odbioru odpadów. Działania te wpłyną korzystnie na poprawę jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.

6.2.1.7. Rozwój infrastruktury ciepłowniczej

Ważnym wymiarem działań w obrębie planowanej rewitalizacji są działania skierowane na poprawę dostępności do infrastruktury ciepłowniczej. W ramach przeprowadzonej analizy jako jeden z problemów dotyczący podobszar rewitalizacji POM zidentyfikowano braki w wyposażeniu w ciepło systemowe. Dodatkowym problemem z tym związanym jest niska emisja z niskowydajnych, indywidualnych palenisk piecowych. Jej efektem są zarówno uciążliwości związane z pogorszeniem stanu zdrowia i jakości życia mieszkańców. W związku z tym planowane działania powinny obejmować np. takie przedsięwzięcia jak:

- rozwój sieci ciepłowniczej, ze szczególnym uwzględnieniem zabudowy wielorodzinnej;
- rozwój sieci gazowniczej;
- kompleksowe działania głębokiej termomodernizacji, w tym w zakresie komunalnego zasobu mieszkaniowego;
- wprowadzanie instalacji do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii (OZE);
- poprawę efektywności energetycznej budynków publicznych.

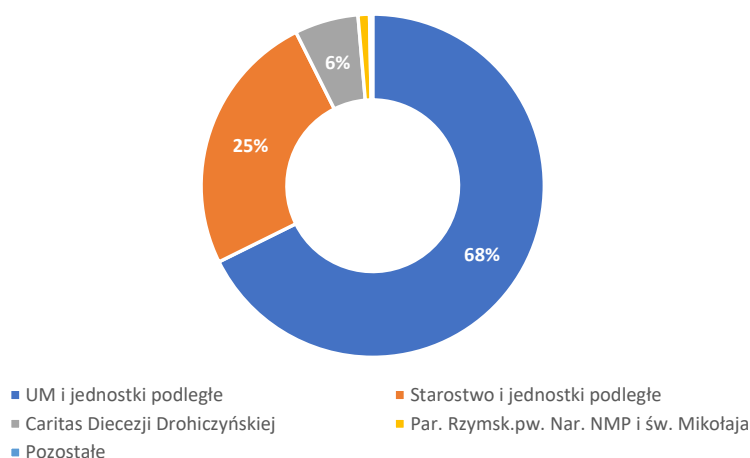
7. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE

Elementem składowym Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. są szacunkowe ramy finansowe jego realizacji. Planowane do realizacji przedsięwzięcia wraz z określeniem ich szacunkowej wartości oraz źródeł finansowania przedstawiono poniżej. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie uzależniona jest od możliwości finansowych samorządu miejskiego i pozostałych interesariuszy procesu rewitalizacji oraz ich skuteczności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.

Na przedsięwzięcia podstawowe składało się łącznie **czterdzieści dwa przedsięwzięcia**, w tym **trzydzieści osiem podstawowych** i **cztery uzupełniające**. Ich szacunkowe koszty wynoszą blisko **333,1 mln zł brutto**. Zgłoszone do Programu przedsięwzięcia będą w dużej mierze realizowane przez Gminę Miasto Bielsk Podlaski jego jednostki organizacyjne i spółki komunalne. Przypadać na nie ma 68% z tej kwoty. Drugą grupę podmiotów stanowi Powiat Bielski wraz z jednostkami podległymi. Łączna kwota przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyniosła w tym przypadku 83,1 mln zł, co odpowiadało blisko 25% udziałowi w ogóle szacunkowych kosztów Programu. Na pozostałe podmioty przypadało 24,6 mln zł, a więc ok. 7% budżetu. Szacunkowa **wartość brutto wkładu własnego** zadeklarowanego przez wszystkie podmioty w związku z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyniosła **29,3 mln zł**.

Wszystkie przedsięwzięcia będą korzystały z możliwie szerokiego spektrum źródeł finansowania, na które składać będą się: środki pochodzące z budżetu miasta, funduszy europejskich w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027 oraz innych źródeł jak np. fundusze krajowe, programy krajowe na lata 2021-2027, czy środki celowe będące w dyspozycji poszczególnych ministerstw. Na moment sporządzania Programu nie było możliwe wskazanie jako źródła finansowania jakichkolwiek środków prywatnych.

Szacunkowe ramy finansowe interwencji planowanej w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. zostały zamieszczone w Tabeli 7.1.1. Strukturę planowanych kosztów realizacji Programu według głównych grup interesariuszy przedstawia natomiast Rysunek 7.1.1.



Rysunek 7.1.1. Struktura planowanych kosztów realizacji GPR według głównych grup interesariuszy.

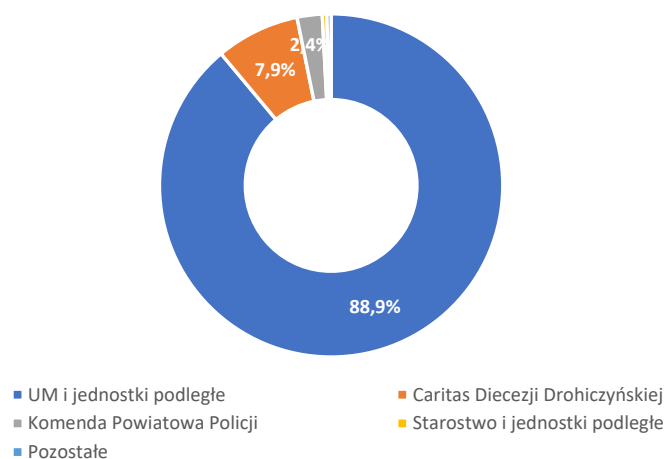
Źródło: opracowanie własne.

7.1. Przedsięwzięcia podstawowe

Na przedsięwzięcia podstawowe składało się łącznie **trzydzieści osiem przedsięwzięć**. Ich szacunkowe koszty wyniosły łącznie **253,6 mln zł brutto**. Zgłoszone do Programu przedsięwzięcia będą w dużej mierze realizowane przez Gminę Miasto Bielsk Podlaski jego jednostki organizacyjne i spółki komunalne. Przypadać na nie ma blisko 89% z tej kwoty. Zauważalnym w strukturze kosztów przedsięwzięciem było Centrum charytatywno-opiekuńcze, na które przypadało niespełna 9% ogółu kosztów przedsięwzięć podstawowych. Przedsięwzięcia realizowane przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim odpowiadały natomiast za 2,4% takich kosztów. Bardzo zbliżona część budżetu przydała na: jedno przedsięwzięcie zgłoszone przez Powiat Bielski (0,4%) oraz grupę kilku przedsięwzięć realizowanych przez pozostałych interesariuszy (0,4%). Szacunkowa wartość brutto **wkładu własnego** zadeklarowanego przez wszystkie podmioty w związku z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyniosła **24,4 mln zł**.

Wszystkie przedsięwzięcia będą korzystały z możliwie szerokiego spektrum źródeł finansowania, na które składać będą się: środki pochodzące z budżetu miasta, funduszy europejskich w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027 oraz innych źródeł jak np. fundusze krajowe, programy krajowe na lata 2021-2027, czy środki celowe będące w dyspozycji poszczególnych ministerstw. Na moment sporządzania Programu nie było możliwe wskazanie jako źródła finansowania jakichkolwiek środków prywatnych.

Szacunkowe ramy finansowe interwencji planowanej w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w zakresie przedsięwzięć podstawowych zostały zamieszczone w Tabeli 7.1.1. Strukturę planowanych kosztów realizacji tej części Programu według głównych grup interesariuszy przedstawia natomiast Rysunek 7.1.2.



Rysunek 7.1.2. Struktura planowanych kosztów realizacji przedsięwzięć podstawowych według głównych grup interesariuszy.

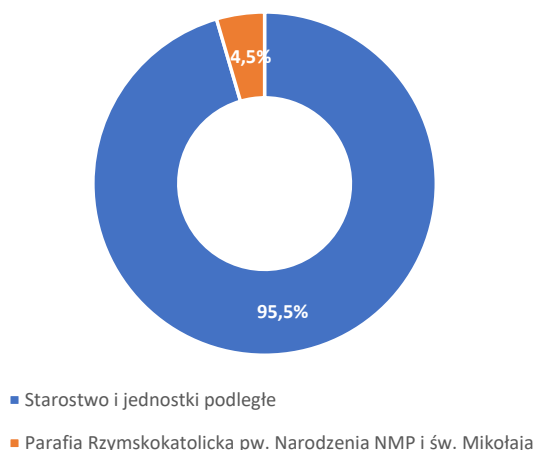
Źródło: opracowanie własne.

7.2. Przedsięwzięcia uzupełniające

Na listę przedsięwzięć uzupełniających składały się łącznie **cztery przedsięwzięcia**. Ich szacunkowe koszty wyniosły łącznie **79,6 mln zł brutto**. Zgłoszone do Programu przedsięwzięcia w większości realizowane będą przez Powiat Bielski i jego jednostki podległe. Przypadać na nie ma blisko 95,5% z tej kwoty. Zauważalnym w strukturze kosztów przedsięwzięciem było Centrum charytatywno-opiekuńcze, na które przypadało niespełna 9% ogółu kosztów przedsięwzięć podstawowych. Przedsięwzięcia realizowane przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim odpowiadały natomiast za 2,4% takich kosztów. Bardzo zbliżona część budżetu przydała na: jedno przedsięwzięcie zgłoszone przez Powiat Bielski (0,4%) oraz grupę kilku przedsięwzięć realizowanych przez pozostałych interesariuszy (0,4%). Szacunkowa wartość brutto **wkładu własnego** zadeklarowanego przez wszystkie podmioty w związku z realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyniosła **4,9 mln zł**.

Wszystkie przedsięwzięcia będą korzystały z możliwie szerokiego spektrum źródeł finansowania, na które składać będą się: środki pochodzące z budżetu miasta, funduszy europejskich w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027 oraz innych źródeł jak np. fundusze krajowe, programy krajowe na lata 2021-2027, czy środki celowe będące w dyspozycji poszczególnych ministerstw. Na moment sporządzania Programu nie było możliwe wskazanie jako źródła finansowania jakichkolwiek środków prywatnych.

Szacunkowe ramy finansowe interwencji planowanej w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w zakresie przedsięwzięć podstawowych zostały zamieszczone w Tabeli 7.1.1. Strukturę planowanych kosztów realizacji tej części Programu według głównych grup interesariuszy przedstawia natomiast Rysunek 7.1.3.



Rysunek 7.1.3. Struktura planowanych kosztów realizacji przedsięwzięć uzupełniających według głównych grup interesariuszy.

Źródło: opracowanie własne.

7.3. Podobszar Centralny

Na dwadzieścia osiem przedsięwzięć rewitalizacyjnych zlokalizowanych wyłącznie na podobszarze Centralnym przypadało łącznie **186,3 mln zł** planowanych kosztów działań rewitalizacyjnych. Tym samym, koncentrowały one blisko 56% ogółu szacunkowych kosztów realizacji Programu. Dodatkowe 38,1 mln zł stanowiły przedsięwzięcia, które miały zostać zrealizowane na tym podobszarze w części. Analogiczne wartości dla wkładu własnego finansujących przedsięwzięcia podstawowe oszacowano na poziomie 19,9 mln zł i 3,3 mln zł.

Wszystkie, za wyjątkiem jednego, przedsięwzięcia realizowane wyłącznie na podobszarze Centralnym znajdowały się na liście przedsięwzięć podstawowych. Było to łącznie dwadzieścia siedem przedsięwzięcia o koszcie wynoszącym blisko 182,7 mln zł (98%). Na jedyne przedsięwzięcie zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji i znajdujące się na liście przedsięwzięć podstawowych przypadało 3,6 mln zł (28%).

7.4. Podobszar PGR-POM

Jedno przedsięwzięcie realizowane wyłącznie na podobszarze PGR-POM obejmowało działania, których koszt określono na **2,2 mln zł**. Na przedsięwzięcia, które w części miały zostać zrealizowane na tym podobszarze przypadało dodatkowo 37,8 mln szacunkowych nakładów finansowych. W konsekwencji, analogiczne wartości dla udziałów własnych wyniosły odpowiednio 0,1 mln zł i 3,2 mln zł.

Wszystkie przedsięwzięcia zlokalizowane w całości lub części znajdowały się na liście przedsięwzięć podstawowych.

7.5. Pozostały obszar

Na cztery przedsięwzięcia rewitalizacyjne zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji przypadało 106,0 mln zł. Koszt dodatkowych czterech przedsięwzięć przeznaczone do realizacji częściowo poza obszarem rewitalizacji wyniósł 5,4 mln zł. Analogiczne wartości dla udziałów własnych w zaplanowanej interwencji osiągnęły natomiast poziom 7,7 mln zł i 3,3 mln zł.

Większość przedsięwzięć realizowanych poza obszarem rewitalizacji przypadało na przedsięwzięcia uzupełniające. Były to łącznie trzy przedsięwzięcia o koszcie wynoszącym blisko 76,0 mln zł (72%). Na jedyne przedsięwzięcie zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji i znajdujące się na liście przedsięwzięć podstawowych przypadało 30 mln zł (28%).

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Planowane koszty w zł	Środki UE	Środki własne	Kredyty bankowe, pożyczki	Dotacje inne niż UE	Inne
1.	Aktywator seniora, czyli pomoc osobom starszym w organizowaniu wolnego czasu	Centralny	75 000	x				x
2.	Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski	Podobszar Centralny, Podobszar PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji	750 000		x			
3.	Bezpieczna kobieta – kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet		75 000		x			x
4.	Centrum charytatywno-opiekuńcze	Centralny	20 000 000	x	x			
5.	Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim		300 000	x	x			
6.	Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych	Centralny	50 000	x	x			
7.	Hala widowiskowo-sportowa	Poza obszarem rewitalizacji	30 000 000	x	x			
8.	Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim		235 600	x	x		x	
9.	Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz młodzieżowe miejsce aktywności lokalnej	Centralny	300 000		x			
10.	Miejskie Centrum Wsparcia – punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	Centralny	440 000		x			
11.	Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka, Park Królowej Heleny i in.)	Centralny	15 000 000	x	x		x	
12.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym	Centralny	1 910 000	x	x			
13.	Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Żarniewicza	Centralny	8 000 000	x	x	x	x	
14.	Modernizacja obiektu – Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim	Centralny	10 000 000	x	x			
15.	Modernizacja pomieszczeń piwnicznych w Komendzie Powiatowej w Bielsku Podlaskim	Centralny	5 000 000	x	x			
16.	Modernizacja wejścia do Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim	Centralny	1 000 000	x	x			
17.	Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku	Centralny	190 000	x	x		x	
18.	Ośrodek Terapii i Rehabilitacji	Centralny	280 000		x		x	x

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Planowane koszty w zł	Środki UE	Środki własne	Kredyty bankowe, pożyczki	Dotacje inne niż UE	Inne
19.	Park kieszonkowy przy dawnej Bursie	Centralny	400 000		x			
20.	Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonowania na terenach zewnętrznych nieruchomości przy ul. Widońskiej 1 w Bielsku Podlaskim w części dedykowanej m.in. Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego, Powiatowemu Zarządowi Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Centralny	1 100 000	x	x		x	
21.	Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej, w tym edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	Centralny	30 000 000	x	x		x	
22.	Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych	Centralny, PGR-POM	4 500 000	x		x		
23.	Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością	Centralny	100 000	x	x		x	
24.	Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej	Centralny	25 000 000	x	x		x	
25.	Rewaloryzacja osiedla PGR-POM	PGR-POM	2 205 000	x	x		x	
26.	Rewaloryzacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej-osiedla: Brooklyn i Mickiewicza 114-120	Centralny	10 000 000	x	x		x	
27.	Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim	Centralny	3 500 000	x	x	x		
28.	Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii	Centralny	27 500 000		x		x	
29.	Rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej na obszarze rewitalizacji	Centralny	5 000 000	x	x			
30.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw	Centralny	920 000	x	x			
31.	Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3	Centralny	8 842 585	x	x			
32.	Rozwój usług opiekuńczych w mieście Bielsk Podlaski	Centralny, PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji	2 400 000		x			
33.	System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji	Centralny, PGR-POM	28 134 700	x	x			
34.	Targowica miejska centrum handlu lokalnego	Centralny	7 000 000	x	x		x	

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Planowane koszty w zł	Środki UE	Środki własne	Kredyty bankowe, pożyczki	Dotacje inne niż UE	Inne
35.	Utworzenie całorocznego Punktu Informacji Turystycznej w centrum miasta Bielsk Podlaski	Centralny	90 000	x			x	
36.	Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego	Centralny, poza obszarem rewitalizacji	283 750		x		x	
37.	Zakup busa do przewozu uczestników z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim oraz powiększenie przestrzeni do terapii w ŚDS	Centralny	980 000		x		x	
38.	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży	Centralny, poza obszarem rewitalizacji	2 000 000					
Przedsięwzięcia podstawowe razem			253 561 635	-				
1.	Budowa Bloku szpitalnego na potrzeby rehabilitacji wieloprofilowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5 na działkach o numerach 3607/14 i 3607/15	Poza obszarem rewitalizacji	56 500 000	x	x		x	
2.	Budowa hali sportowej z wyposażeniem i boiska sportowego z przebudową instalacji podziemnych i towarzyszącą infrastrukturą przy Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim	Poza obszarem rewitalizacji	13 967 962	x	x		x	
3.	Modernizacja Warsztatów Szkolnych wraz z przebudową i/lub budową miejsc postojowych na terenie przy Zespole Szkół nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim	Poza obszarem rewitalizacji	5 500 000	x	x		x	
4.	Wykonanie robót budowlanych związanych z remontem Kościoła Rzymskokatolickiego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim wybudowana w latach 1783-1784	Centralny	3 600 000	x	x		x	
Przedsięwzięcia uzupełniające razem			79 567 962	-				
Razem			333 129 597	-				

Tabela 7.1.1. Indykatywne ramy finansowe Programu

Źródło: opracowanie własne.

8. STRUKTURA ZARZĄDZANIA

8.1. Wprowadzenie

Interdyscyplinarny charakter procesu rewitalizacji sprawia, że szczególnego znaczenia nabierają w nim kwestie związane z przygotowaniem skutecznego systemu jego wdrażania. Na kształt zaproponowanego systemu wpływają w pierwszej kolejności wymogi stawiane przez zapisy *Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.* Te, uzupełnione zostają o najlepsze dostępne praktyki z zakresu wdrażania procesu rewitalizacji zaobserwowane w Polsce i dopasowane do specyfiki miasta, oraz Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski we współpracy z:

- Radą Miasta;
- Urzędem Miasta;
- Komitetem Rewitalizacji – powołanym Zarządzeniem Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski;
- Miejskimi jednostkami organizacyjnymi (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Bielski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Przedsiębiorstwo Komunalne oraz instytucje edukacyjne, które podlegają Burmistrzowi Miasta Bielsk Podlaski);
- Bielską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

Zaprezentowany poniżej system zarządzania zapewni sprawne wykorzystanie GPR jako programu pozwalającego na koordynację procesu rewitalizacji, jednocześnie zapewniając wysoki poziom partycypacji społecznej w procesie jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji.

Na system wdrażania i monitorowania składają się:

- opis struktury zarządzania GPR;
- system oceny i ewaluacji GPR;
- system upowszechniania GPR.

8.2. Opis struktury zarządzania i wdrażania GPR

Realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. powierza się Burmistrzowi Miasta. Operatorem rewitalizacji będzie pracownik Referatu Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

Z punktu widzenia wdrażania niektórych projektów zawartych w GPR bardzo ważną rolę odgrywać będą jednostki organizacyjne miasta, takie jak: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Bielski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Środowiskowy Dom Samopomocy, Przedsiębiorstwo Komunalne oraz instytucje edukacyjne.

W przypadku większych zadań inwestycyjnych Burmistrz Miasta może powoływać zespoły zadaniowe, w skład których będą wchodzić przedstawiciele poszczególnych komórek odpowiedzialnych za częściowe funkcje zarządzania projektem.

Realizacja zaplanowanych w GPR działań jest wielowątkowa. Dotyczy ona nie tylko przedsięwzięć bieżących, ale również przedsięwzięć o charakterze majątkowym. W przypadku ostatnio wymienionych przedsięwzięć, których całkowita wartość jest bardzo duża, jednym z elementów procesu ich realizacji jest przygotowanie dokumentacji technicznej, specyfikacji istotnych warunków zamówienia, przeprowadzenie postępowania przetargowego, wykonanie, kontrola i nadzór nad robotami, zarządzanie przepływem dofinansowania, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy. Jest to proces na tyle złożony, że efektywniejsze może okazać się powołanie ww. zespołów.

Realizacja przedsięwzięć zgłoszonych do GPR przez jednostki zewnętrzne tj. przedsiębiorców lub organizacje pozarządowe w całości należy do wnioskodawców projektów.

Podobnie jak w całym procesie tworzenia GPR również podczas wdrażania istotnym elementem jest zastosowanie mechanizmów uspołecznienia procesu rewitalizacji. Mając na uwadze szeroki i międzysektorowy charakter planowanych działań, niezbędne jest nawiązanie współpracy ze społecznością lokalną, aby skutecznie zmieniać obszar rewitalizacji. W związku z aktywnym uczestnictwem organizacji pozarządowych oraz mieszkańców zakłada się wykorzystanie mechanizmów związanych z kontrolą obywatelską i współdecydowaniem.

Dopuszcza się możliwość zmiany i uzupełnień zgodnie z nowo pojawiającymi się problemami. Musi się to jednak odbywać w oparciu o zasadę partnerstwa we współpracy m.in. z Komitetem Rewitalizacji oraz z lokalnymi partnerami: mieszkańcami, wspólnotami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami, kościołami i związkami wyznaniowymi i innymi partnerami społeczno-gospodarczymi. Miasto Bielsk Podlaski zobowiązuje się współdziałać z partnerami poprzez uczestnictwo w inicjatywach mieszkańców i innych podmiotów, w szczególności organizacji pozarządowych i grup nieformalnych, realizujących działania na obszarze rewitalizacji.

Aktywności te obejmują:

- akcje informacyjno-promocyjne z wykorzystaniem strony internetowej;
- przygotowanie publikacji w prasie lokalnej i współpracę z mediami;
- współdział i uczestnictwo w organizowanych przez mieszkańców, NGO, i inne podmioty wydarzeniach;
- prowadzenie ankiet internetowych, poprzez stronę internetową, oceniających podejmowane działania i umożliwiające zgłoszenie nowych propozycji działań rewitalizacyjnych.

Tak prowadzone działania zapewnią przejrzystość procesu odnowy, rzeczywistą kontrolę obywatelską oraz umożliwią wpływ na kształt zaplanowanych procesów rewitalizacyjnych w mieście.

8.2.1. Burmistrz Miasta Bielsk Podlaski

Burmistrz Miasta pełni kluczową rolę kierując zarządzaniem i wdrażaniem Programu. Inicjuje prace nad GPR lub jego zmianą a następnie je opracowuje. W cyklu trzyletnim sporządza ocenę stopnia wykonania i aktualności Programu. Wprowadza, ewentualne zmiany zasięgu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji oraz aktualizuje GPR.

8.2.2. Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji to wymagane przez *Ustawę o rewitalizacji* ciało wspomagające Burmistrza w zakresie przygotowania, prowadzenia oraz oceny wdrażania procesów rewitalizacji w gminie. Ma on pełnić rolę forum współpracy i dialogu różnych grup interesariuszy z organami miasta. Celem jego działania jest zarówno opiniowanie spraw dotyczących rewitalizacji, jak również doradztwo w tym zakresie. Organizację działań Komitetu Rewitalizacji zapewnia Burmistrz.

Komitet Rewitalizacji w Bielsku Podlaskim powołany został Zarządzeniem Nr 881/24 Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski z dnia 8 marca 2024 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski na podstawie [Uchwały Nr LXXI/540/23 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski](#). Skład osobowy Komitetu został zmieniony [Zarządzeniem Burmistrza Miasta Nr 11/24 z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie zmian osobowych w składzie Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski](#).

Załącznikiem do Uchwały był Regulamin Komitetu Rewitalizacji dla Miasta Bielsk Podlaski określający jego:

- zadania;
- organizację i tryb pracy.

Komitet liczy nie więcej niż 27 członków, w tym:

- nie więcej niż 9 mieszkańców z obszaru rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski, nie będących członkami stowarzyszeń lub nie pracujących w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski oraz w jednostkach organizacyjnych Urzędu Miasta Bielsk Podlaski;
- nie więcej niż 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą;
- nie więcej niż 4 przedstawicieli podmiotów prowadzących lub zamierzających prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- nie więcej niż 2 przedstawicieli innych mieszkańców gminy niż mieszkańcy obszarów rewitalizacji;
- nie więcej niż jeden przedstawiciel podmiotów realizujących na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa;
- nie więcej niż 3 przedstawicieli wskazanych przez Radę Miasta Bielsk Podlaski;
- nie więcej niż 1 przedstawiciel Powiatu Bielskiego;
- nie mniej niż 5 przedstawicieli Referatów Urzędu Miasta Bielsk Podlaski lub jednostek organizacyjnych podległych samorządowi odpowiedzialnych za wykonanie zadań związanych z rewitalizacją.

Komitet w myśl Ustawy o rewitalizacji pełni dwie zasadnicze funkcje:

- koncyliacyjną – stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji;
- opiniodawczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta (art. 7. ust. 1 uor) w szczególności w zakresie opiniowania:
 - projektu gminnego programu rewitalizacji (art. 17 ust.2 pkt 4 lit. a);

- oceny aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji (art. 22. ust. 1);
- projekt miejscowego planu rewitalizacji oraz prognozy jego skutków finansowych (art. 37j ust. 1 *Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*).

Podmiot ten jest przez niektórych autorów komentarzy do ustawy o rewitalizacji uważany jest nawet za *kolegialny organ administracji* (Bąkowski 2017).

Umocowanie Komitetu Rewitalizacji w ustawie o rewitalizacji i jego kluczowa rola jako głównego, obok konsultacji społecznych, narzędzia partycypacji społecznej procesu rewitalizacji wskazują na potrzebę intensywniejszego niż dotychczas wykorzystania tego narzędzia w procesie rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski.

8.2.3. Operator rewitalizacji

Niezwykle istotnym elementem decydującym o efektywności systemu wdrażania programu rewitalizacji jest jego koordynacja. W zależności od wielkości gminy i objętości programu oraz możliwości instytucjonalno-organizacyjnych, jest to najczęściej osoba, lub grupa kilku osób, które odpowiadają za cały szereg kwestii na poszczególnych etapach przygotowania i realizacji programu. Zharmonizowanie szerokiego wachlarza działań rewitalizacyjnych realizowanego z bardzo różnych źródeł finansowania przez możliwie szerokie spektrum podmiotów jest podstawowym zadaniem koordynacji. Do zadań operatora należeć też będzie monitoring: realizacji wymiaru rzeczowo-finansowego GPR oraz efektów realizacji celów Programu.

Operatorem (koordynatorem) rewitalizacji będzie pracownik Referatu Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski. Ze względu na specyfikę procesu rewitalizacji, niezbędna będzie ścisła współpraca operatora z Referatem Oświaty i Kultury. Do zadań tego ostatniego należy bowiem między innymi rozwiązywanie problemów z zakresu spraw społecznych oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi. Wymiar pracy operatora rewitalizacji w zakresie zadań związanych z rewitalizacją powinien wynosić min. 0,5 etatu, docelowo natomiast 1 etat.

Ze względu na realizację przedsięwzięć o charakterze majątkowym (w tym inwestycyjnym) Operator rewitalizacji będzie współpracował z Referatem Inwestycji i Zamówień Publicznych. W zależności od rodzaju spraw w proces zarządzania GPR zostaną włączone inne Referaty Urzędu Miasta. W tym celu zarządzanie programem realizowane będzie w ramach zadań poszczególnych pracowników.

8.2.4. Referat Finansowo-Budżetowy

Obsługę księgową i finansową wdrażania procesu rewitalizacji zapewniat będzie Referat Finansowo Budżetowy Urzędu Miasta. W jego gestii leżą m.in. ujęcie przyjętych do realizacji zadań w GPR zadań w Wieloletniej Prognozie Finansowej, dokonywanie niezbędnych zmian w budżecie miasta.

8.3. Koszty zarządzania GPR

Szacunkowe koszty zarządzania w perspektywie funkcjonowania Programu do roku 2035 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8.3.1. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji.

L.p.	Zadanie	Działania	Szacowany koszt brutto
1.	Ocena stopnia aktualności i wykonania GPR (ewaluacja)	Ewaluacja przewidziana jest w cyklu trzyletnim.	25000 / szt.
2.	Aktualizacja GPR	Aktualizacja według potrzeb.	60 000 zł / szt.
3.	Spotkania Komitetu Rewitalizacji	Członkostwo w Komitecie będzie miało charakter społeczny, a zatem nie będzie generowało dodatkowych kosztów. Dopuszcza się jednak uczestnictwo w pracach Komitetu ekspertów zewnętrznych.	0 - 1 000 zł/ rok
4.	Monitoring	Działania realizowane będą przez pracowników Urzędu Miasta. Zwiększony zakres obowiązków będzie wynagradzany na zasadzie dodatku specjalnego do pensji - ok. 10%-20 % wynagrodzenia.	0 - 10 000 zł/ rok
5.	Włączanie mieszkańców w proces rewitalizacji Marketing i edukacja: ulotki/broszury edukacyjno-informacyjne, infografiki itp.	Działania włączające realizowane przede wszystkim poprzez konsultacje społeczne. Zwiększony zakres obowiązków pracowników Urzędu Miasta będzie wynagradzany na zasadzie dodatku specjalnego do pensji - 10-20% wynagrodzenia. Zakres dodatkowych form promocji rewitalizacji będzie ustalany na bieżąco. Wstępnie przyjmuje się możliwość organizacji imprez związanych z tworzoną infrastrukturą, a także druk materiałów promocyjnych i informacyjnych.	0 - 20 000 zł./ rok
Koszt / rok			0 - 116 000 zł
Koszt - cały okres obowiązywania GPR			255 000 - 658 000 zł

Źródło: opracowanie własne.

Zarządzanie projektem realizowane będzie w ramach zadań poszczególnych pracowników Urzędu Miasta w Bielsku Podlaskim oraz jednostek organizacyjnych. Zakłada się możliwość przyznania dodatków specjalnych do wynagrodzenia w związku z powierzeniem dodatkowych zadań, co wynika z postanowień Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

8.4. Ramowy harmonogram realizacji Programu

Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji w latach 2024-2035 przedstawia poniższy wykres Gant'a.

Tabela 8.4.1. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w latach 2024-2035.

L.p.	Etapy i rodzaje działań	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
1.	Uchwalenie GPR przez Radę Miasta												
3.	Akcja informacyjno-promocyjna GPR												
4.	Realizacja działań aktywizujących i przygotowujących interesariuszy do dalszych działań												
5.	Przygotowanie działań w tym w ramach FEdP 2021-2027, w tym opracowywanie wniosków aplikacyjnych, studiów wykonalności, dokumentacji technicznych itp.												
6.	Realizacja działań rewitalizacyjnych w tym w ramach FEdP 2021-2027												
7.	Ocena aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji												
8.	Podsumowanie działań (ewaluacja śródkresowa) realizowanych w perspektywie 2024-2027 wraz z publiczną debatą												
9.	Przygotowanie UM i interesariuszy do działań rewitalizacyjnych w ramach perspektywy UE po 2027												
10.	Realizacja działań rewitalizacyjnych w tym w ramach perspektywy finansowej UE po 2027												
11.	Ewaluacja końcowa Programu												

Źródło: opracowanie własne.

9. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

9.1. Procedura prowadzenia monitoringu i ewaluacji oraz weryfikacji i oceny postępów realizacji Programu

Podstawą dobrze prowadzonego zarządzania projektem jest właściwie zaplanowany i sprawnie funkcjonujący monitoring. Głównym celem monitoringu jest weryfikacja skuteczności działań ujętych w dokumencie. Monitoring w miarę możliwości powinien być prowadzony w sposób ciągły. Takie działanie zapewni możliwie szybką reakcję na zmiany w otoczeniu programu oraz dodatkowo zwiększy efektywność polityk publicznych.

9.1.1. Monitoring

System monitoringu będzie obejmował ciągły nadzór nad poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi oraz bieżącą kontrolę realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. Ocena zachodzących zmian powinna odbywać się na dwóch płaszczyznach:

- Wymiar rzeczowo-finansowy realizacji programu.
Istotne jest, aby operator rewitalizacji na podstawie dokumentacji otrzymanej od partnerów programu dokonywał bieżącej oceny zgodności realizowanych prac z przyjętym harmonogramem rzeczowo-finansowym. Szybkie ustalenie rozbieżności pozwoli na sprawne wdrożenie działań naprawczych i zachowanie odpowiedniej płynności całego procesu realizacji programu. W ramach tej części monitoringu przeprowadzane będą następujące czynności:
 - Operator rewitalizacji zbiera informacje o zrealizowanych w danym roku kalendarzowym projektach przy wykorzystaniu karty monitoringowej przedsięwzięcia.
 - Operator sporządza sprawozdanie z realizacji GPR dla danego roku kalendarzowego.
 - Operator przekazuje sprawozdanie z realizacji GPR dla danego roku kalendarzowego kierownikowi referatu merytorycznego odpowiedzialnego za rewitalizację.
 - Kierownik referatu merytorycznego odpowiedzialnego za rewitalizację przekazuje raport Burmistrzowi do zatwierdzenia.
 - Zatwierdzony raport Burmistrz przekazuje do zapoznania się Komitetowi Rewitalizacji.
 - następnie Burmistrz przekazuje raport Radzie Miasta.

Szczegółowe regulacje dotyczące terminów i cezur czasowych realizacji powyższej procedury określa Burmistrz na podstawie zarządzenia. Sugerowanym rozwiązaniem jest na tyle wczesne przeprowadzenie opisanej powyżej procedury aby Raport z monitoringu mógł zostać wykorzystany przy:

- sporządzaniu Raportu o stanie miasta;
 - sprawozdawczości związanej z rewitalizacją realizowanej na potrzeby GUS.
- Wymiar zewnętrzny (tzw. monitoring widnokręgu);

Do zadań operatora należeć powinna obserwacja uwarunkowań zewnętrznych, takich jak: zmiany legislacyjne, gospodarcze, zmiany wytycznych dotyczących rewitalizacji na poziomie regionalnym oraz krajowym i in. Ta część monitoringu pozwoli na określenie

ewentualnych ryzyk pochodzenia zewnętrznego, które mogą w istotny sposób wpłynąć na realizację programu.

9.1.2. Ewaluacja

Zasadnicza ocena efektów prowadzonych działań rewitalizacyjnych powinna odbywać się w cyklu 3 letnim. Ze względu na charakter procesów rewitalizacji, trudno bowiem oczekiwać, że jej efekty w którejkolwiek ze sfer, będą zauważalne w krótszym okresie czasu. Należy przy tym pamiętać, że część efektów, w szczególności dotyczących realizacji programu w sferze społecznej może być zauważalna w jeszcze dłuższej perspektywie, a więc nawet kilkunastoletniej.

Badania ewaluacyjne powinny być prowadzone w cyklu trzyletnim i pełnić rolę oceny stopnia wykonania i aktualności GPR w rozumieniu ustawy o rewitalizacji (art. 22 uor). W ramach okresu realizacji Programu zaplanowano łącznie cztery badania ewaluacyjne:

- Pierwsze, przypadające na rok 2027 będzie ewaluacją bieżącą (*on going*) pełniącą funkcje pomocnicze przy wdrażaniu programu, na tej podstawie możliwe będą ew. niezbędne korekty prowadzonych działań;
- Drugie, przypadające na rok 2030 będzie ewaluacją śródkresową (*mid term*) tj. przypadającej na połowę realizacji Programu, Na jej podstawie będzie możliwe podsumowanie kolejnych etapów realizacji programu przypadających za perspektywę finansową UE 2021-2027 oraz sformułowanie rekomendacji, w tym również na potrzeby ewentualnej aktualizacji programu oraz nowej perspektywy finansowej UE;
- Trzecie, przypadające na rok 2033 będzie pełniło rolę drugiej ewaluacji bieżącej (*on going*), tym razem przypadającej na początkowy okres kolejnej perspektywy finansowej UE, na tej podstawie możliwe będą ew. niezbędne korekty prowadzonych działań;
- Czwarte, przypadające na ostatni rok realizacji Programu tj. 2035 będzie pełniło rolę ewaluacji końcowej (*ex post*), jej celem będzie podsumowanie całego okresu realizacji GPR w tym w szczególności oceny konieczności ew. przedłużenia okresu realizacji Programu.

Podstawą do badań ewaluacyjnych powinny być w szczególności:

- dane i informacje zbierane w ramach procesu monitoringu, w tym dotyczące wykonania rzeczowo-finansowego przedsięwzięć;
- analiza wskaźników realizacji celów GPR;
- badania ilościowe (np. ankiety) i jakościowe (np. wywiady) przeprowadzone wedle potrzeb dla poszczególnych rodzajów ewaluacji.

Ze względu na specyficzny charakter badań ewaluacyjnych i konieczność utrzymania możliwie wysokiego poziomu ich obiektywności preferowanym rozwiązaniem jest ich zlecenie podmiotom zewnętrznym.

Procedura sporządzania ocen stopnia wykonania i aktualności przedstawia się następująco:

- po przekazaniu przez Burmistrza rocznego raportu z monitoringu GPR Radzie Miasta, operator rewitalizacji:
 - przystępuje do wyboru podmiotu zewnętrznego do badania ewaluacyjnego;
 lub

- przystępuje do przeprowadzenia badania ewaluacyjnego.
- ocena (ewaluacja) podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej (art. 22 ust. 2 uor);
- w przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje do rady gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załączana jest opinia Komitetu Rewitalizacji (art. 22 ust. 3 uor);
- w przypadku stwierdzenia, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miasta uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta (art. 22 ust. 4 uor).

9.2. Uspółecznienie monitoringu, ewaluacji oraz wdrażania GPR

Elementem systemu wdrażania jest także całość działań związanych z tematyką działań komunikacji społecznej w zakresie zarówno zamierzeń programu, procesu jego wdrażania oraz podsumowania jego efektów. Cele takich działań są różne na różnych etapach wdrażania programu.

Podejmowane działania promocyjne i informacyjne obejmą wszystkie grupy interesariuszy procesu rewitalizacji w szczególności: mieszkańców miasta, mieszkańców obszaru rewitalizacji (ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży, seniorów, osób bezrobotnych itp.), lokalnych przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, związki wyznaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe.

Podjęte działania dotyczące promocji i upowszechniania wiedzy o GPR polegać będą m.in. na:

- przeprowadzeniu badań ewaluacyjnych, w tym np. badań ankietowych, wywiadów, debat, spotkań itp.;
- stworzeniu i rozpowszechnieniu wśród interesariuszy ulotek, broszur i innych materiałów promujących i podsumowujących działania w ramach programu.
- umieszczeniu na stronie internetowej Urzędu Miasta – Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.;
- publikacji informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta o realizowanych zadaniach w ramach GPR;
- publikacji informacji o przebiegu realizacji oraz wnioskach z monitorowania GPR w prasie lokalnej;

9.3. Wskaźniki monitorowania

W tabeli 9.3.1. zaprezentowano wskaźniki monitorowania postępu realizacji GPR. Ich wartości powinny być badane raz w roku. Są to bowiem informacje odniesione do wskaźników rezultatu, a więc efektów realizacji przedsięwzięć wyszczególnionych w dokumencie. Wskaźniki zostały tak wybrane aby jak najpełniej oddawały ocenę osiągnięcia celów programu, a nie produktów poszczególnych projektów. Podejście takie narzucone jest przez charakter rewitalizacji. Ten zaś nakazuje osiągnięcie zmiany we wszystkich kryzysowych sferach na obszarze rewitalizacji.

Wybór wskaźników skupił się przede wszystkim na zapewnieniu adekwatnych mierników poszczególnych celów strategicznych. Zaproponowana poniżej lista nie stanowi katalogu zamkniętego i może być modyfikowana w reakcji na zmiany zachodzące w otoczeniu np. dostosowywana do wymogów monitorowania wskaźników dla FEdP 2021-2027 wymaganych przez Instytucję Zarządzającą, czy też sprawozdawczości GUS dotyczącej rewitalizacji w gminach.

Tabela 9.3.1. Wskaźniki monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.

L.p.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość początkowa wskaźnika	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika
1.	Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	Liczba osób w rodzinach otrzymujących wsparcie MOPS na 1 tys. mieszkańców	72,3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	40,0
2.	Silna i odporna lokalna gospodarka	Średnia roczna (6 lat) liczba podmiotów wpisanych do CEiDG na 100 podmiotów zarejestrowanych w CEiDG	5,2	CEiDG	8,0
3.	Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna	Średnia roczna liczba wykroczeń dla okresu 3 lat na 1 tys. mieszkańców	29,3	KPP w Bielsku Podlaskim	20,0
		Liczba obiektów zmodernizowanej lub utworzonej infrastruktury publicznej	0	Urząd Miasta	10
4.	Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu	Powierzchnia zmodernizowanej lub utworzonej błękitnej i zielonej infrastruktury mitygującej zmiany klimatu	-	Urząd Miasta	50 ha

Źródło: opracowanie własne.

10. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Integracja działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapewniona zostanie poprzez wykorzystanie następujących mechanizmów w obrębie GPR. Są to:

- kompleksowość programu;
- koncentracja programu rewitalizacji;
- komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

10.1. Kompleksowość programu

Proces rewitalizacji jest niezwykle złożony dlatego wielowymiarowy charakter planowanego wsparcia jest jego immanentną cechą. Rewitalizacja w swej idei zakłada bowiem interwencję w różnych sferach (wymiarach) miasta. Koniecznym jest zatem, aby była realizowana poprzez szeroki wachlarz powiązanych ze sobą w logiczną całość działań. Dlatego też Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. obejmuje swoim zakresem interwencję we wszystkich podstawowych aspektach tj. zarówno w sferze społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, jak również środowiskowej uwzględniając szereg różnych źródeł finansowania. Kompleksowość planowanego wsparcia zwiększy prawdopodobieństwo pojawienie się efektu synergii, co w konsekwencji doprowadzi do osiągnięcia jak najwyższej efektywności przeprowadzonego wsparcia.

10.2. Koncentracja programu rewitalizacji

Rewitalizacja ze swej natury zakłada ograniczenie się do obszarów szczególnie wymagających wsparcia, które jednocześnie pełnią istotną rolę z punktu widzenia procesów rozwojowych miasta. W przypadku GPR MBP do 2035 r. mechanizm koncentracji zapewniono:

- na poziomie części diagnostycznej tj. analizy zróżnicowania wewnątrzmięjskiego – poprzez zapewnienie szerokiej palety wskaźników identyfikujących zjawiska problemowe. Obszar zdegradowany i rewitalizacji obejmuje obszar o szczególnie wysokiej koncentracji całego szeregu zjawisk kryzysowych;
- ograniczenie wielkości obszaru rewitalizacji poniżej określonych w Wytycznych progów dotyczących maksymalnego udziału w:
 - powierzchni gminy (20%). Obszar rewitalizacji objął 4,0% powierzchni Miasta Bielsk Podlaski;
 - liczbie ludności (30%). Obszar rewitalizacji zamieszkiwany był przez 26,3% ogółu liczby mieszkańców Miasta Bielsk Podlaski;
- w części dotyczącej planowanych działań poprzez skupienie ich na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia przeznaczone do realizacji na podobszarach rewitalizacji:
 - Centralnym;
 - PGR-POM.

Zaplanowano również wsparcie z zakresu rewitalizacji w ramach GPR dla projektów zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji, służących jednak realizacji celów wynikających z programu.

Zdecydowano się dołączyć następujące działania realizowane w całości poza obszarem rewitalizacji:

1. Hala widowiskowo-sportowa.

Realizacja projektu związanego z modernizacją MOSiR w Bielsku Podlaskim dotyczy obszaru bezpośrednio graniczącego z podobszarem Centralnym. Część działań aktywizacyjnych dla mieszkańców zagrożonych wykluczeniem, będzie mogła odbywać się na tym obszarze, ze względu na brak analogicznej infrastruktury sportowej w granicach obszaru rewitalizacji. Dodatkowym atutem tego obszaru jest możliwość utworzenia ogólnodostępnych przestrzeni służących rekreacji oraz promocji zdrowego trybu życia.

2. Budowa hali sportowej z wyposażeniem i boiska sportowego z przebudową instalacji podziemnych i towarzyszącą infrastrukturą przy Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim

Powstanie hali sportowej będzie miało przełożenie lub zachęcenie mieszkańców miasta, w tym z obszaru rewitalizacji w działania sportowe i na rzecz sportu. Za wykonaniem planowanego kompleksu przemawia również posiadanie na terenie szkoły nowoczesnego internatu, który może stanowić bazę noclegową dla osób zamiejscowych uczestniczących w różnego rodzaju imprezach, w szczególności sportowych, a którego nie posiada żadna inna szkoła prowadzona przez Powiat Bielski. Ponadto Zespół Szkół nr 4 jest jedną z najstarszych szkół typu zawodowego w naszym regionie, która kształci uczniów z całego powiatu, jak również powiatów ościennych na różnorodnych kierunkach, m.in. technik rolnik.

3. Budowa Bloku szpitalnego na potrzeby rehabilitacji wieloprofilowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5 na działkach o numerach 3607/14 i 3607/15

Uzasadnieniem dla realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji jest fakt świadczenia przez SPZOZ usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych w skali całego miasta. Należy podkreślić, że w Bielsku Podlaskim jest tylko jeden szpital. Nie ma możliwości i warunków utworzenia tego typu placówek leczniczych w każdym podobszarze wyznaczonym do rewitalizacji. W związku z tym planowane działania w SP ZOZ w Bielsku Podlaskim będą bezpośrednio wpływać na rozwiązywanie problemów zdrowotnych osób zamieszkałych w tych podobszarach, zwłaszcza w podobszarze Centralnym, dotkniętego konsekwencjami szybko postępujących procesów starzenia się ludności.

4. Modernizacja Warsztatów Szkolnych wraz z przebudową i/lub budową miejsc postojowych na terenie przy Zespole Szkół nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim

Zespół Szkół nr 1 jest jedną z najstarszych szkół typu zawodowego w naszym regionie, która kształci uczniów z całego powiatu, jak również powiatów ościennych na różnorodnych kierunkach. Modernizacja budynków warsztatowych i infrastruktury towarzyszącej części warsztatowej przyczyni się w pełni do podniesienia standardu nauki i jakości pracy. Możliwość korzystania z budynków warsztatowych po modernizacji przyczyni się więc do zmniejszenia różnic w zakresie sprawności intelektualnej pomiędzy

uczniami, pomoże im w zdobywaniu wiedzy w warunkach, jakie posiadają inne szkoły w dużych miejscowościach oraz zwiększy kapitał społeczny.

Ze względu na możliwą do wykazania efektywność oddziaływania wymienionych przedsięwzięć na obszar rewitalizacji oraz siłę oddziaływania, na liście przedsięwzięć podstawowych znalazło się tylko jedno z wymienionych powyżej przedsięwzięć tj. Przedsięwzięcie podstawowe nr 7 Hala widowiskowo-sportowa.

W przypadku dwóch przedsięwzięć tj. nr 14 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym oraz nr 37 Targowica miejska centrum handlu lokalnego. Zakres zaplanowanej interwencji okazał się szerszy niż wstępne rozeznanie tej kwestii przeprowadzone na etapie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Sytuacja to dotyczy odpowiednio jednej i dwóch działek położonych bezpośrednio za granicą obszaru rewitalizacji, ale na terenie zdegradowanym. Powiązanie tych obszarów z zaplanowaną interwencją ma wymiar fizyczny i techniczny, co sprawia, że ich wpływ na problemy obszaru rewitalizacji jest bezpośredni i bardzo silny. Dlatego również, faktu położenia tych niewielkich części obu przedsięwzięć nie uwzględniono w strukturze programu w inny sposób niż tylko w kartach opisujących przedsięwzięcia.

10.3. Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wymogiem koniecznym jest zapewnienie komplementarności projektów (a także szerzej: przedsięwzięć) w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to następujących typów komplementarności:

- problemowej;
- proceduralno-instytucjonalnej;
- międzyokresowej;
- źródeł finansowania;
- przestrzennej.

10.3.1. Komplementarność problemowa

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w ramach GPR swym zasięgiem tematycznym obejmują wszystkie sfery, w wyniku czego oddziaływać będą na wszystkie aspekty rozwoju obszaru rewitalizacji. Zaplanowana paleta działań będzie się uzupełniała, z punktu widzenia poszczególnych wymiarów obszaru, co pozwoli uniknąć fragmentacji działań zawartych w programie.

Zapewnieniu odpowiedniego poziomu powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach a w konsekwencji lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań będą służyły również:

- struktura zarządzania Programem;
- współpraca z Komitetem Rewitalizacji.

Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi a grupami zjawisk problemowych oraz celami strategicznymi Programu przedstawiają Tabela 10.3.1 oraz Tabela 10.3.2.

Tabela 10.3.1. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami a grupami zjawisk problemowych.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Grupy zjawisk (sfery)				
			Społeczna	Gospodarcza	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna	Techniczna
Przedsięwzięcia podstawowe							
1.	Aktywator seniora, czyli pomoc osobom starszym w organizowaniu wolnego czasu	Centralny					
2.	Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski	Centralny, PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji					
3.	Bezpieczna kobieta – kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet	bd					
4.	Centrum charytatywno-opiekuńcze	Centralny					
5.	Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim	bd					
6.	Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych	Centralny					
7.	Hala widowiskowo-sportowa	Poza obszarem rewitalizacji					
8.	Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim	bd					
9.	Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz młodzieżowe miejsce aktywności lokalnej	Centralny					
10.	Miejskie Centrum Wsparcia – punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	Centralny					
11.	Modernizacja i rewitalizacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka, Park Królowej Heleny i in.)	Centralny					
12.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym	Centralny					
13.	Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Żarniewicza	Centralny					
14.	Modernizacja obiektu – Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim	Centralny					
15.	Modernizacja pomieszczeń piwnicznych w Komendzie Powiatowej w Bielsku Podlaskim	Centralny					
16.	Modernizacja wejścia do Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim	Centralny					
17.	Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku	Centralny					
18.	Ośrodek Terapii i Rehabilitacji	Centralny					
19.	Park kieszonkowy przy dawnej Bursie	Centralny					

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Grupy zjawisk (sfery)				
			Społeczna	Gospodarcza	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna	Techniczna
20.	Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonowania na terenach zewnętrznych nieruchomości przy ul. Widowskiej 1 w Bielsku Podlaskim w części dedykowanej m.in. Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego, Powiatowemu Zarządowi Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Centralny					
21.	Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej, w tym edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	Centralny					
22.	Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych	Centralny, PGR-POM					
23.	Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością	Centralny					
24.	Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej	Centralny					
25.	Rewaloryzacja osiedla PGR-POM	PGR-POM					
26.	Rewaloryzacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej- osiedla: Brooklyn i Mickiewicza 114-120	Centralny					
27.	Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim	Centralny					
28.	Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii	Centralny					
29.	Rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej na obszarze rewitalizacji	Centralny					
30.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw	Centralny					
31.	Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3	Centralny					
32.	Rozwój usług opiekuńczych w mieście Bielsk Podlaski	Centralny, PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji					
33.	System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji	Centralny, PGR-POM					
34.	Targowica miejska centrum handlu lokalnego	Centralny					
35.	Utworzenie całorocznego Punktu Informacji Turystycznej w centrum miasta Bielsk Podlaski	Centralny					
36.	Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego	Centralny, poza obszarem rewitalizacji					
37.	Zakup busa do przewożenia uczestników z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim oraz powiększenie przestrzeni do terapii w ŚDS"	Centralny					

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Grupy zjawisk (sfery)				
			Społeczna	Gospodarcza	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna	Techniczna
38.	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży	Centralny, PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji					
Przedsięwzięcia uzupełniające							
1.	Budowa Bloku szpitalnego na potrzeby rehabilitacji wieloprofilowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5 na działkach o numerach 3607/14 i 3607/15	Poza obszarem rewitalizacji					
2.	Budowa hali sportowej z wyposażeniem i boiska sportowego z przebudową instalacji podziemnych i towarzyszącą infrastrukturą przy Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim	Poza obszarem rewitalizacji					
3.	Modernizacja Warsztatów Szkolnych wraz z przebudową i/lub budową miejsc postojowych na terenie przy Zespole Szkół nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim	Poza obszarem rewitalizacji					
4.	Wykonanie robót budowlanych związanych z remontem Kościoła Rzymskokatolickiego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku Podlaskim wybudowana w latach 1783-1784	Centralny					

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 10.3.2. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami a celami strategicznymi Programu.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Cele strategiczne			
			1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	2. Silna i odporna lokalna gospodarka	3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna	4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu
Przedsięwzięcia podstawowe						
1.	Aktywator seniora, czyli pomoc osobom starszym w organizowaniu wolnego czasu	Centralny				
2.	Asystentura rodzinna w mieście Bielsk Podlaski	Centralny, PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji				
3.	Bezpieczna kobieta – kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet	bd				
4.	Centrum charytatywno-opiekuńcze	Centralny				
5.	Centrum Organizacji Pozarządowych w Bielsku Podlaskim	bd				
6.	Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych	Centralny				
7.	Hala widowiskowo-sportowa	Poza obszarem rewitalizacji				
8.	Klaster Usług Senioralnych w Bielsku Podlaskim	bd				
9.	Miejska świetlica środowiskowa (wsparcie dzieci i młodzieży z rodzin problemowych) oraz	Centralny				

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Cele strategiczne			
			1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	2. Silna i odporna lokalna gospodarka	3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna	4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu
	młodzieżowe miejsce aktywności lokalnej					
10.	Miejskie Centrum Wsparcia – punkt informacyjno-konsultacyjny ds. przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy	Centralny				
11.	Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka, Park Królowej Heleny i in.)	Centralny				
12.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury sportowej towarzyszącej placówkom oświatowym	Centralny				
13.	Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Zamewicza	Centralny				
14.	Modernizacja obiektu – Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim	Centralny				
15.	Modernizacja pomieszczeń piwnicznych w Komendzie Powiatowej w Bielsku Podlaskim	Centralny				
16.	Modernizacja wejścia do Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim	Centralny				
17.	Obiekty infrastruktury społecznej przyjazne ludziom i środowisku	Centralny				
18.	Ośrodek Terapii i Rehabilitacji	Centralny				
19.	Park kieszonkowy przy dawnej Bursie	Centralny				
20.	Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonowania na terenach zewnętrznych nieruchomości przy ul. Widowskiej 1 w Bielsku Podlaskim w części dedykowanej m.in. Wojewódzkiemu Ośrodkowi Ruchu Drogowego, Powiatowemu Zarządowi Dróg i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Centralny				
21.	Poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej, w tym edukacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	Centralny				
22.	Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych	Centralny, PGR-POM				
23.	Punkt wsparcia osób z niepełnosprawnością	Centralny				
24.	Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej	Centralny				
25.	Rewaloryzacja osiedla PGR-POM	PGR-POM				
26.	Rewaloryzacja zagospodarowania terenów osiedli wielorodzinnych wraz z modernizacją inf. technicznej- osiedla: Brooklyn i Mickiewicza 114-120	Centralny				
27.	Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim	Centralny				

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Cele strategiczne			
			1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	2. Silna i odporna lokalna gospodarka	3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna	4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu
28.	Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii	Centralny				
29.	Rozbudowa infrastruktury ciepłowniczej na obszarze rewitalizacji	Centralny				
30.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej poprzez modernizację placu zabaw	Centralny				
31.	Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3	Centralny				
32.	Rozwój usług opiekuńczych w mieście Bielsk Podlaski	Centralny, PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji				
33.	System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji	Centralny, PGR-POM				
34.	Targowica miejska centrum handlu lokalnego	Centralny				
35.	Utworzenie całorocznego Punktu Informacji Turystycznej w centrum miasta Bielsk Podlaski	Centralny				
36.	Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego	Centralny, poza obszarem rewitalizacji				
37.	Zakup busa do przewozu uczestników z zaburzeniami psychicznymi Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim oraz powiększenie przestrzeni do terapii w ŚDS	Centralny				
38.	Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży	Centralny, PGR-POM, poza obszarem rewitalizacji				
Przedsięwzięcia uzupełniające						
1.	Budowa Bloku szpitalnego na potrzeby rehabilitacji wieloprofilowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5 na działkach o numerach 3607/14 i 3607/15	Poza obszarem rewitalizacji				
2.	Budowa hali sportowej z wyposażeniem i boiska sportowego z przebudową instalacji podziemnych i towarzyszącą infrastrukturą przy Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim	Poza obszarem rewitalizacji				
3.	Modernizacja Warsztatów Szkolnych wraz z przebudową i/lub budową miejsc postojowych na terenie przy Zespole Szkół nr 1 im. Marszałka Józefa Klemensa Piłsudskiego w Bielsku Podlaskim	Poza obszarem rewitalizacji				
4.	Wykonanie robót budowlanych związanych z remontem Kościoła Rzymskokatolickiego pw. Narodzenia NMP i św. Mikołaja - Bazylika Mniejsza w Bielsku	Centralny				

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Podobszar	Cele strategiczne			
			1. Aktywna, wielopokoleniowa i wielokulturowa społeczność obszaru rewitalizacji	2. Silna i odporna lokalna gospodarka	3. Bezpieczna i przyjazna użytkownikom infrastruktura publiczna	4. Wzmocnienie odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu
	Podlaskim wybudowana w latach 1783-1784					

Źródło: opracowanie własne.

10.3.2. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Ten wymiar komplementarności zostanie zapewniony poprzez 2 podstawowe typy działań:

- Zaplanowaną strukturę zarządzania GPR Miasta Bielsk Podlaski.
Opis struktury zarządzania programem wraz z określeniem szacunkowych jego kosztów został przedstawiony w Rozdziale 8 Wyznaczenie w UM jednostki (stanowiska), która będzie koordynować i monitorować procesy rewitalizacji przy bezpośrednim powiązaniu z najwyższym szczeblem decyzyjności tj. władz miasta, pozwoli na efektywne i skuteczne wdrażanie programu.
- Zgodność z dokumentami strategicznymi i operacyjnymi miasta.
GPR, co przedstawiono w Rozdziale 8, w bardzo wyraźny sposób wpisuje się w dokumenty strategiczne miasta takie jak:
 - strategia rozwoju miasta;
 - strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Ponadto, działania w nim zaplanowane współgrają z celami działań zapisanymi również w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej, Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Rocznym programem współpracy Miasta Bielsk Podlaski z organizacjami pozarządowymi.

Dodatkowym elementem, wzmacniającym tego rodzaju komplementarność jest także postulowane wykorzystanie części diagnostycznej służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w trakcie prac nad aktualizacją dokumentów strategicznych i operacyjnych miasta.

10.3.3. Komplementarność międzyokresowa

Ze względu na realizowanie w perspektywie UE 2014-2020 Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski komplementarność międzyokresowa pomiędzy projektami realizowanymi na obszarze rewitalizacji w poprzedniej perspektywie, a zaplanowanymi do realizacji w GPR nie tylko jest wysoka, ale i w dużej mierze dotyczy przedsięwzięć o charakterze rewitalizacyjnym. Do najważniejszych działań realizowanych na obszarze rewitalizacji w perspektywie 2014-2020 należały

- Projekt: Remont budynku Ratusza w Bielsku Podlaskim
Beneficjent: Muzeum Podlaskie w Białymstoku
Wartość projektu: 1 548 198,36 zł
Dofinansowanie UE: 749 010,17 zł
- Termomodernizacja obiektów publicznych w Bielsku Podlaskim

Beneficjent: Miasto Bielsk Podlaski

Wartość projektu: 7 874 979,62 zł

Dofinansowanie UE: 4 197 665,04 zł

- Niskoemisyjny transport publiczny i bezpieczna komunikacja na terenie Bielska Podlaskiego

Beneficjent: Miasto Bielsk Podlaski

Wartość projektu: 6 166 530,36 zł

Dofinansowanie UE: 4 939 431,39 zł

- Termomodernizacja Przedszkola nr 9 w Bielsku Podlaskim

Beneficjent: Miasto Bielsk Podlaski

Wartość projektu: 1 601 026,07 zł

Dofinansowanie UE: 994 613,49 zł

- Rewitalizacja Bielskiego Domu Kultury i Kina „Znicz” na cele kulturalne, edukacyjne, społeczne

Beneficjent: Bielski Dom Kultury

Wartość projektu: 25 312 990,56 zł

Dofinansowanie UE: 5 837 166,51 zł

- Przebudowa boiska wraz z modernizacją zaplecza techniczno-funkcjonalnego na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji (MOSiR) w Bielsku Podlaskim

Beneficjent: Miasto Bielsk Podlaski

Wartość projektu: 4 436 526,60 zł

- Strategie niskoemisyjne na terenie miasta Bielsk Podlaski

Beneficjent: Miasto Bielsk Podlaski

Wartość projektu: 4 769 584,19 zł

Dofinansowanie UE: 2 726 376,16 zł

- Zagospodarowanie i rozwój terenów zieleni w Bielsku Podlaskim

Beneficjent: Miasto Bielsk Podlaski

Wartość projektu: 2 537 978,73

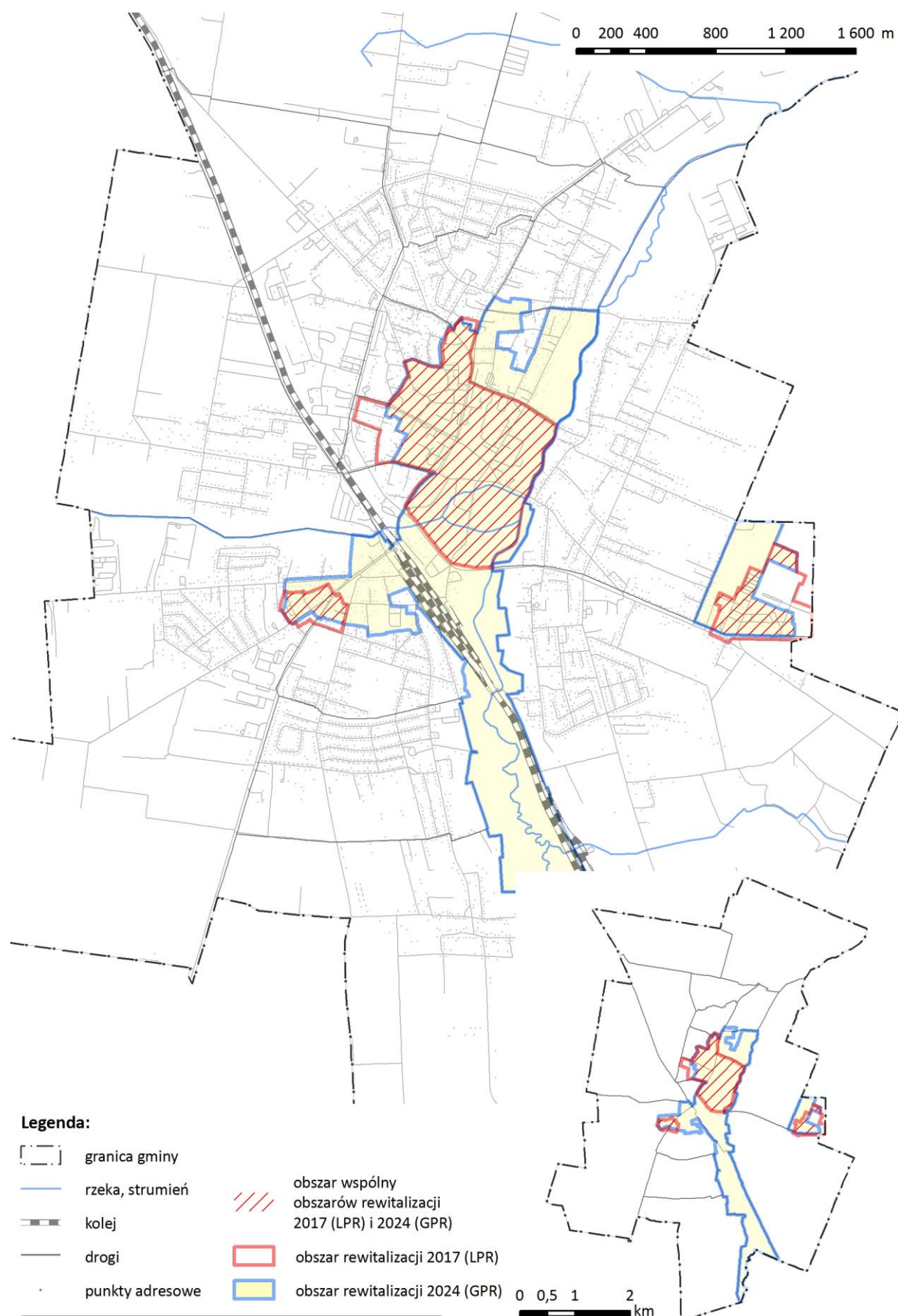
Dofinansowanie UE: 1 782 523,95 zł

Ze względu na zmianę granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, zagadnienie komplementarności międzyokresowej dotyczy również wymiaru przestrzennego. Zarówno zdecydowana większość powierzchni (85,4%), jak i liczby mieszkańców (81,9%) obszaru rewitalizacji wyznaczonego w ramach LPR MBP, znajduje się w nowych granicach obszaru rewitalizacji. Szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych podobszarów rewitalizacji wyznaczonych w LPR MBP, przedstawia Tab. 10.3.3. Zasięgi obu obszarów przedstawiono natomiast na Rysunku 10.3.1.

Tabela 10.3.3. Powiązania przestrzenne pomiędzy Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski a Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.

	Żarniewicza-Dubiażyńska	POM	Śródmieście	Obszar rewitalizacji ogółem
Ludność 2022 - obszar LPR	166	1066	4735	5967
Ludność 2022 - LPR w granicach GPR	137	1066	3683	4886
Udział ludności obszaru rewitalizacji LPR w granicach GPR %	82,5	100,0	77,8	81,9
Powierzchnia 2022 - obszar LPR	6,8	20,1	81,6	108,5
Powierzchnia - obszar LPR w granicach GPR	5,4	11,6	75,6	92,6
Udział powierzchni obszaru rewitalizacji LPR w granicach GPR w %	79,4	57,7	92,6	85,4

Źródło: opracowanie własne.



Rysunek 10.3.1. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2017 (LPR) i 2023 roku (GPR).

Źródło: opracowanie własne.

10.3.4. Komplementarność źródeł finansowania

Ten element programu rewitalizacji zostanie zapewniony poprzez łączenie finansowania pochodzącego z różnych źródeł w tym m.in.:

- EFRR, EFS i FS;
- Środków prywatnych, w tym m.in.:
 - Wspólnot mieszkaniowych.
- środków własnych miasta w postaci:
 - Budżetu Obywatelskiego;
 - środków przeznaczonych na realizację Programu Współpracy Miasta Bielsk Podlaski z Organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego;
 - środków na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast;
- Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Banku Gospodarstwa Krajowego i in.

10.3.5. Komplementarność przestrzenna

Działania rewitalizacyjne zaplanowane w GPR koncentrują się w kluczowych dla rozwoju miasta częściach podobszarów rewitalizacji. Poszczególne projekty rewitalizacyjne będą się wzajemnie dopełniały przestrzennie. Zwiększy to prawdopodobieństwo wystąpienia efektów synergii. Jednocześnie, poprzez wysoki stopień powiązania z dokumentami strategicznymi miasta zapewnione zostają powiązania z innymi przedsięwzięciami, których realizacja odbywa się w różnych wymiarach miasta.

11. USPOŁECZNIE NIE DOKUMENTU I PROCES PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ

Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. został przygotowany przy możliwie dużym zaangażowaniu mieszkańców. W ramach prowadzonych prac nad programem, dużą uwagę zwrócono na aktywne zaangażowanie mieszkańców w przygotowanie programu. Przeprowadzony proces partycypacji miał również wymiar edukacyjny i informacyjny. Podejmowane działania poprzedzone były informacjami na stronach Urzędu Miasta, w tym plakatami.

Włączaniu interesariuszy w przygotowywanie Programu służyły też środki graficzne, których zadaniem było otrzymanie spójności formy graficznej przekazu związanego z GPR. Ujednolicenie komunikacji w ramach przygotowywania GPR obejmowało m.in. takie elementy jak:

- plakaty informujące o głównych wydarzeniach, np. konsultacjach społecznych, badaniach ankietowych in.;
- ogłoszenia na stronach www Urzędu Miasta;
- layouty prezentacji multimedialnych.

Włączanie interesariuszy procesu rewitalizacji tj. mieszkańców, organizacji, instytucji oraz grup i środowisk nieformalnych jest jednym z najważniejszych elementów tworzących program rewitalizacji społecznej. Podstawą myślenia o rewitalizacji jest bowiem jak najszerze włączanie mieszkańców w proces podejmowania decyzji. Istotną funkcją podejmowanych działań partycypacyjnych jest również informowanie oraz edukacja interesariuszy w temacie rewitalizacji na terenie gminy. Celem partycypacji społecznej określonym wprost w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji jest przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych.

Udział mieszkańców w tworzeniu Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) Miasta Bielsk Podlaski zaplanowany był na każdym etapie jego powstawania.

11.1. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

I etap konsultacji GPR obejmował konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie zmiany obszaru zdegradowany i obszar rewitalizacji. W tym celu, przeprowadzono badania i analizy, których celem było wskazanie obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów społecznych oraz gospodarczych i/lub przestrzenno-funkcjonalnych i/lub środowiskowych i/lub technicznych. Diagnoza problemów społecznych została sporządzona zgodnie z wytycznymi zawartymi w Ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Na jej podstawie został wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Następnie zostały przeprowadzone konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Konsultacjom towarzyszyła akcja informacyjna trwającą od 10 października 2023 r. Informacja o planowanych konsultacjach społecznych została rozpowszechniona poprzez:

- publikację Zarządzenia Nr 787/23 Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski z dnia 9 października 2023 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektów uchwał Rady Miasta Bielsk Podlaski dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski pod adresem http://bip.um.bielsk.wrotaopodlasia.pl/zarzadz_BM/zarz_bm_k2023/zarządzenie-burmistrza-miasta-nr-78723-z-dnia-2023-10-09-w-sprawie-przeprowadzenia-konsultacji-spoecznych-projektow-uchwal-rady-miasta-bielsk-podlaski-dotyczacych-wyznaczenia-obszaru-zdegradowanego-i-obszaru-rewitalizacji-oraz-okreslenia-zasad-wyzna.html;
- publikację obwieszczenia Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektów uchwał Rady Miasta Bielsk Podlaski dotyczących: wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji; oraz określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski (Załącznik nr 4) na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski w zakładce Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski (<http://bip.um.bielsk.wrotaopodlasia.pl/gminny-program-rewitalizacji-miasta-bielsk-podlaski/>);
- umieszczenie odnośników do materiałów dotyczących rewitalizacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski w Bielsku Podlaskim poświęconej rewitalizacji (<https://umbielskpodlaski.pl/rewitalizacja/>);
- umieszczenia zaproszenia na spacer badawczy i spotkanie konsultacyjne odbywające się w dniu 25 października 2023 r. na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski w części poświęconej aktualnościom w dniu 23 października 2023 r. (<https://umbielskpodlaski.pl/rewitalizacja-zapraszamy-na-spacer-studyjny-i-spotkanie-konsultacyjne/>);
- opublikowanie ogłoszenie Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski o konsultacjach projektów uchwał w Gazecie Współczesnej z dnia 10 października 2023 r. (Rysunek 1).
- poinformowanie wiadomością e-mail skierowaną na adresy skrzynek poczty elektronicznej Radnych Miasta Bielsk Podlaski w dniu 10 października 2023 r. o terminie konsultacji, zamieszczeniu obwieszczenia w sprawie konsultacji oraz materiałów konsultacyjnych w BIP Urzędu Miasta Bielsk Podlaski;
- poinformowanie wiadomością e-mail skierowaną na adresy skrzynek poczty elektronicznej organizacji pozarządowych wg. wykazu organizacji opublikowanych w Oficjalnym Serwisie Miasta Bielsk Podlaski w dniu 10 października 2023 r. o terminie konsultacji, zamieszczeniu obwieszczenia w sprawie konsultacji oraz materiałów konsultacyjnych w BIP Urzędu Miasta Bielsk Podlaski;
- informację przypominającą o konsultacjach społecznych w formie spaceru i spotkania konsultacyjnego, mających mieć miejsce 25 października 2023 r. rozesłano w dniu 23 października 2023 r. w formie zaproszenia na adresy e-mail:
 - Rady Miasta Bielsk Podlaski (wszystkich radnych z osobna);
 - Spółdzielni Mieszkaniowej Podlasie;
 - Spółdzielni Mieszkaniowej w Bielsku Podlaskim;
 - MPEC;
 - Przedsiębiorstwa Komunalnego;
 - Bielskiego Domu Kultury;
 - Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim.
- informację tę przekazano powyżej wymienionym podmiotom dodatkowo telefonicznie w dniach 23 i 24 października 2023 r.;

- zawiadomiono telefonicznie i wiadomością e-mail w dniu 23 października 2023 r. następujące podmioty:
 - Bielską Radę Działalności Pożytku Publicznego;
 - Miejską Radę Seniorów;
 - organizacje pozarządowe;
 - oraz jednostki podległe, w tym:
 - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
 - Środowiskowy Dom Samopomocy;
 - Miejską Bibliotekę Publiczną;
 - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji;
- rozmieszczenie plakatów na terenie miasta Bielsk Podlaski w dniu 20 października 2023 r.;
- zwyczajowe umieszczenie ogłoszenia o konsultacjach na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

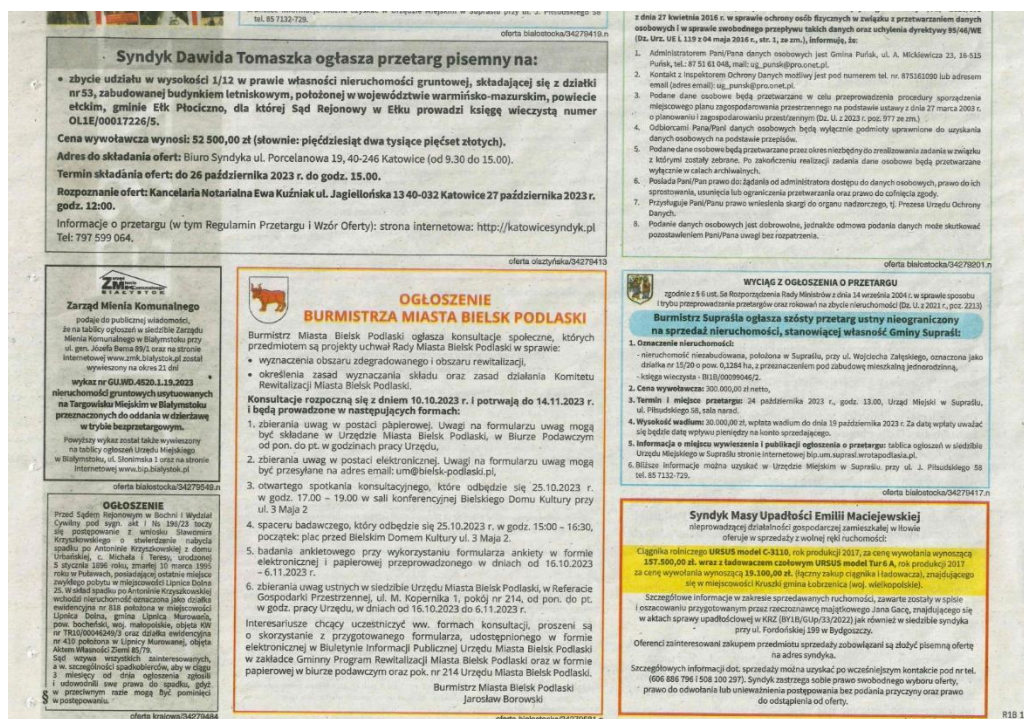
Akcja plakatowa rozpoczęła się na pięć dni przed planowanym terminem spotkania i spaceru badawczego. Plakaty w dwóch formatach tj. B2 i B3 (Rysunek 2) zostały rozmieszczone w 25 lokalizacjach na terenie miasta. Były to:

- ul. A. Mickiewicza przy skrzyżowaniu z ul. 11 Listopada;
- ul. Wojska Polskiego przy skrzyżowaniu z ul. Stefana Kardynała Wyszyńskiego;
- ul. Dubiażyńska przy skrzyżowaniu z ul. Obozową;
- ul. Strzelnicza (przy sklepie PSS);
- ul. Wojska Polskiego przy skrzyżowaniu z ul. Jana Pawła II;
- ul. Studziwodzka w dzielnicy Studziwody – przy pętli MPK na przystanku końcowym;
- ul. Białowieska przy skrzyżowaniu z ul. Wrzosową;
- ul. Białowieska - teren Spółdzielni Podlasie - pomiędzy blokami 111A i 111B;
- ul. Kazimierzowska – przy Miejskiej Bibliotece Publicznej;
- ul. 3 Maja – w gablotach BDK;
- ul. A. Mickiewicza przy skrzyżowaniu z ul. Widowską;
- ul. A. Mickiewicza przy przejściu na rynek;
- ul. A. Mickiewicza przy skrzyżowaniu z ul. Kowalską;
- ul. A. Mickiewicza przy skrzyżowaniu z ul. 3 Maja;
- ul. 3 Maja przy Bielskim Domu Kultury w Bielsku Podlaskim imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego;
- ul. A. Mickiewicza przy skrzyżowaniu z ul. F. Kleeberga;
- ul. T. Rejtana przy skrzyżowaniu z ul. Kowalską;
- ul. Dubicze przy skrzyżowaniu z ul. Kazimierzowską;
- ul. R. Traugutta przy skrzyżowaniu z ul. Białowieską (na zieleńcu);
- ul. Dubiażyńska przy skrzyżowaniu z ul. Brańską;
- ul. Ogrodowa – na odcinku pomiędzy ul. Północną a ul. A. Mickiewicza (przy sklepiku);
- ul. Kryniczna przy targowicy miejskiej (jedna strona tablicy od sklepu Arhelanu);
- ul. F. Żwirki i S. Wigury przy skrzyżowaniu z ul. Szkolną;
- ul. 3 Maja przy skrzyżowaniu z ul. S. Żeromskiego;
- ul. Kopernika - w gablocie zewnętrznej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski, na tablicy ogłoszeniowej przy sekretariacie w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski, na tablicy wystawionej przy windzie w Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski, na drzwiach pok. 214, w którym przyjmowano uwagi.



Rysunek 12.1.1. Akcja plakatowa konsultacji projektów uchwał w październiku 2023 r.

Źródło: Urząd Miasta Bielsk Podlaski.



Rysunek 11.1.1. Ogłoszenie Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski informujące o konsultacjach projektów uchwał w Gazecie Współczesnej z dnia 10 października 2023 r.

Źródło: Urząd Miasta Bielsk Podlaski.

Udostępnione materiały informacyjne obejmowały:

- projekty uchwał Rady Miasta Bielsk Podlaski w sprawie:
 - wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
 - określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski.
- mapy w skali 1:5000 określające granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście Bielsk Podlaski;
- formularz uwag;
- formularz badania ankietowego.

Powyżej wymienione materiały informacyjne udostępnione zostały w wersji:

- elektronicznej na stronie <http://bip.um.bielsk.wrotapodlasia.pl/> oraz <https://umbielskpodlaski.pl/>;
- papierowej w Referacie Gospodarki Przestrzennej, ul. Mikołaja Kopernika 1, pokój nr 214, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

11.2. Opracowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

II etap konsultacji GPR dotyczył partycypacyjnego tworzenia i opracowywania przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wspólnego określania wizji, celów rewitalizacji oraz ich konsultowanie. Na tym etapie konsultacji zostały zastosowane następujące techniki i narzędzia partycypacyjne:

- badania ankietowe;
- wywiady grupowe tematyczne;
- spotkanie diagnostyczno-informacyjne z Komitetem Rewitalizacji;
- otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wybór technik zastosowanych przy pracach nad projektem GPR brał pod uwagę nieduże zainteresowanie procesem rewitalizacji podczas I etapu dotyczącego zmiany obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Konsekwencją tego, było położenie większego nacisku na bezpośrednie narzędzia dotarcie do węższej grupy interesariuszy rewitalizacji, takich jak wywiady grupowe; przy jednoczesnym zachowaniu form zdecydowanie bardziej otwartych jak badania ankietowe, czy otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

11.2.1. Badania ankietowe

Badanie ankietowe w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. przeprowadzono w okresie od 24 stycznia 2024 r. do 11 lutego 2024 r. Celem badania było uzupełnienie przeprowadzonych analiz wskaźnikowych, prac studialnych i badań jakościowych dotyczących obszaru rewitalizacji o opinie zarówno mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i pozostałych mieszkańców miasta.

Badanie obejmowało:

- ocenę 34 kwestii tematycznych;
- wskazanie atutów obszaru rewitalizacji;
- wskazanie problemów obszaru rewitalizacji;
- wskazanie potrzeb obszaru rewitalizacji;
- wskazanie preferowanych działań.

W ankiecie wzięły udział łącznie 86 osób. Z tej liczby 81 osób (94%) wypełniło formularz internetowy, natomiast 5 osób (6%) złożyło wypełnione formularze ankiety w siedzibie Urzędu Miasta. Odpowiedzi na pytania otwarte zwizualizowano za pomocą chmur słów (*world clouds*).



Rysunek 11.2.1. Wizualizacja pytania otwartego formularza badania ankietowego dot. potrzeb na obszarze rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne.

11.2.2. Wywiady grupowe

W styczniu oraz lutym 2024 r. przeprowadzono cykl wywiadów grupowych z interesariuszami procesu rewitalizacji. Spotkania pogrupowane były według dziedzin tematycznych. Były to:

- seniorzy;
- sport i rekreacja;
- kultura;
- bezpieczeństwo;
- pomoc społeczna;
- edukacja i oświata;
- organizacje pozarządowe;
- mieszkalnictwo;
- ochrona środowiska;
- niska emisja, ciepłownictwo;
- wodociągi, kanalizacja, odpady, zasób komunalny.

Frekwencja w każdym z wywiadów grupowych wyniosła kilka osób.

11.2.3. Spotkanie z Komitetem Rewitalizacji

W kwietniu 2023 r. w trakcie pierwszego posiedzenia Komitetu Rewitalizacji zaprezentowano aktualny stan prac nad Programem, w tym m.in. wyniki przeprowadzonych badań ankietowych.

11.2.4. Otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nabór projektów do GPR został przeprowadzony w terminie od 29 stycznia 2024 r. do 15 maja 2024 r. na podstawie Zarządzenia Nr 850/24 Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie ogłoszenia naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. z późniejszymi zmianami. Regulamin stanowiący Załącznik nr 1 do Zarządzenia zawierał m.in. kryteria oceny projektów oraz formularz przedsięwzięcia.

Informacje o naborze zostały zamieszczone na stronie BIP oraz były dystrybuowane także w sposób bezpośredni poprzez kontakt z organizacjami pozarządowymi, jednostkami podległymi i innymi instytucjami telefonicznie oraz mailowo. W ramach przeprowadzonego naboru do Programu zgłoszono łącznie 44 przedsięwzięcia. Jedno przedsięwzięcie zostało wycofane w trakcie procesu oceny. Spośród pozostałych, wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia, za wyjątkiem jednego, uzyskały minimalną ocenę na poziomie min. 50% ogólnej liczby punktów możliwych do zdobycia, co zgodnie z Regulaminem Naboru pozwoliło zakwalifikować je na listę przedsięwzięć podstawowych.

11.2.5. Spotkanie projektowe

W maju 2024 r. przeprowadzono dodatkowo spotkanie dot. złożonych w ramach naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele poszczególnych referatów UM w Bielsku Podlaskim oraz jednostek podległych.

11.3. Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji

W dniach od 25 czerwca 2024 r. do 30 lipca 2024 r., na terenie Miasta Bielsk Podlaski przeprowadzono konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. Konsultacje zostały ogłoszone przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski [Zarządzeniem Nr 26/24 Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.](#) Konsultacjom towarzyszyła akcja informacyjna.

Całość przeprowadzonych na tym etapie działań stanowiła jeden z podstawowych elementów odpowiadających za partycypację społeczną procesu przygotowania, realizacji i oceny rewitalizacji na terenie miasta. Celem partycypacji społecznej określonym wprost w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278 t.j.) jest bowiem przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych. Mieszkańcy Miasta Bielsk Podlaski, w tym również obszaru rewitalizacji, w efekcie przeprowadzonych spotkań, mogli:

- zapoznać się z:
 - ideą rewitalizacji;

- ramami prawnymi rewitalizacji w Polsce;
- projektem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.;
- wyrazić swoje opinie odnoszące się do powyżej wymienionych zagadnień.

Głównym celem przeprowadzonych konsultacji było pozyskanie wniosków, uwag i opinii mieszkańców do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. Celem dodatkowym było przeprowadzenie działań informacyjnych dotyczących zarówno projektu Programu, jak również istoty, celów i zasad prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu.

Konsultacjom towarzyszyła akcja informacyjna trwającą od 25 czerwca 2024 r. Informacja o planowanych konsultacjach społecznych została rozpowszechniona poprzez:

- publikację *Zarządzenia Nr 26/24 Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski z dnia 25 czerwca 2024 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.* na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski pod adresem https://bip-umbielsk.wrotapodlasia.pl/zarzadz_bM/zarzadzania-burmistrza-miasta-w-kadencji-2024-2029/zarzadzenie-burmistrza-miasta-nr-2624-z-dnia-2024-06-25-w-sprawie-przeprowadzenia-konsultacji-spoecznych-projektu-gminnego-programu-rewitalizacji-miasta-bielsk-podlaski-do-2035-r.html;
- publikację *Obwieszczenia Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.* na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski w zakładce Gminny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. (<http://bip.um.bielsk.wrotapodlasia.pl/gminny-program-rewitalizacji-miasta-bielsk-podlaski/>);
- umieszczenie odnośników do materiałów dotyczących rewitalizacji na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski w Bielsku Podlaskim poświęconej rewitalizacji (<https://umbielskpodlaski.pl/rewitalizacja/>);
- umieszczenia informacji o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz zaproszenia na warsztaty i spotkanie konsultacyjne odbywające się w dniu 12 lipca 2024 r. na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski w części poświęconej aktualnościom w dniu 26 maja 2024 r. (<https://umbielskpodlaski.pl/wydarzenie/konsultacje-ws-rewitalizacji/>);
- umieszczenia informacji o konsultacjach społecznych oraz zaproszenia na warsztaty i spotkanie konsultacyjne odbywające się w dniu 12 lipca 2024 r. na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski w części poświęconej aktualnościom w dniu 12 maja 2024 r. (<https://umbielskpodlaski.pl/podziel-sie-z-nami-swoimi-uwagami-na-temat-programu-rewitalizacji/>);
- umieszczenia zaproszenia na warsztaty i spotkanie konsultacyjne odbywające się w dniu 12 lipca 2024 r. na portalu www.bielsk.eu w dniu 5 lipca 2024 r. (<https://bielsk.eu/bielsk-podlaski/48275-startuja-konsultacje-spoeczne-dotyczace-projektu-gminnego-programu-rewitalizacji-bielska-do-2035-r-burmistrz-zacheca-mieszkancow-do-przekazywania-uwag>);
- opublikowanie ogłoszenia Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski o konsultacjach projektów uchwał w Gazecie Współczesnej z dnia 25 czerwca 2024 r.;
- udostępnienie informacji w mediach społecznościowych Urzędu Miasta Bielsk Podlaski (Facebook).

- poinformowanie wiadomością e-mail skierowaną na adresy skrzynek poczty elektronicznej członków Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski w dniu 9 lipca 2024 r. o trwających konsultacjach społecznych oraz warsztatach i spotkaniu konsultacyjnym zaplanowanym na dzień 12 lipca 2024 r.;
- poinformowanie wiadomością e-mail skierowaną na adresy skrzynek poczty elektronicznej organizacji pozarządowych wg. wykazu organizacji opublikowanych w Oficjalnym Serwisie Miasta Bielsk Podlaski w dniu 9 lipca 2024 r. o trwających konsultacjach społecznych oraz warsztatach i spotkaniu konsultacyjnym zaplanowanym na dzień 12 lipca 2024 r.;
- rozmieszczenie plakatów na terenie miasta Bielsk Podlaski w dniu 1 lipca 2024 r.;
- zwyczajowe umieszczenie ogłoszenia o konsultacjach na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Bielsk Podlaski.

Akcja plakatowa rozpoczęła się 1 lipca 2024 r. na jedenaście dni przed planowanym terminem warsztatów i spotkania konsultacyjnego. Plakaty w formacie B2 (Rysunek 11.3.1) zostały rozmieszczone w 17 lokalizacjach na terenie miasta. Były to:

- Urząd Miasta Bielsk Podlaski, ul. Kopernika 1 – tablica informacja przy sekretariacie oraz tablica informacyjna przy biurze podawczym;
- Bielski Dom Kultury, ul. 3 Maja 2 – przy wejściu do budynku;
- słup informacyjny na osiedlu przy ulicy Białowieskiej;
- przy Bielskim Domu Kultury – ul. 3 Maja 2;
- dworzec PKP/PKS;
- słup i tablica informacyjna przy ul. A. Mickiewicza – skrzyżowanie z ul. 3 Maja;
- ul. A. Mickiewicza – przy przejściu na rynek;
- ul. Kryniczna – przy targowicy miejskiej;
- ul. Kazimierzowska – przy skrzyżowaniu z ul. A. Kazanowskiego;
- ul. A. Mickiewicza – przy skrzyżowaniu z ul. H. Sienkiewicza;
- ul. 3 Maja – przy skrzyżowaniu z ul. S. Żeromskiego;
- ul. Dubiażyńska – przy skrzyżowaniu z ul. Brańską;
- ul. Wojska Polskiego – przy skrzyżowaniu z ul. Stefana Kardynała Wyszyńskiego;
- ul. A. Mickiewicza – przy skrzyżowaniu z ul. 11 Listopada;
- ul. F. Żwirki i S. Wigury – przy skrzyżowaniu z ul. Szkolną;
- Park Królowej Heleny;
- ul. A. Mickiewicza – przy skrzyżowaniu z ul. Widowską.

Udostępnione materiały informacyjne obejmowały:

- projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.;
- mapy zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszarów rewitalizacji w skali 1:5000;
- formularz uwag.

Powyżej wymienione materiały informacyjne udostępnione zostały w wersji:

- elektronicznej na stronie <http://bip.um.bielsk.wrotapodlasia.pl/> oraz <https://umbielskpodlaski.pl/>;
- papierowej w Referacie Gospodarki Przestrzennej, ul. Mikołaja Kopernika 1, pokój nr 214, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

Zbieranie uwag w sprawie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. rozpoczęto wraz z ogłoszeniem rozpoczęcia konsultacji społecznych tj. 25 czerwca 2024 r. Konsultacje zostały przeprowadzone w następujących formach:

- zbierania uwag w postaci papierowej na „Formularzu konsultacyjnym”. Formularze można było składać w dniach od 25 czerwca 2024 r. do 30 lipca 2024 r. bezpośrednio w biurze podawczym Urzędu Miasta Bielsk Podlaski, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu (w poniedziałek w godzinach 8.00 - 16.00 oraz od wtorku do piątku w godzinach 7.30 - 15.30);
- zbierania wniosków, uwag i opinii w formie pisemnej na „Formularzu konsultacyjnym”. W postaci elektronicznej, na adres email: um@bielsk-podlaski.pl;
- spotkania warsztatowego, które odbyło się 12 lipca 2024 r. w godz. 14:30 -16:30 w sali konferencyjnej Bielskiego Domu Kultury, ul. 3 Maja 2, 17-100 Bielsk Podlaski;
- otwartego spotkania konsultacyjnego, które odbyło się 12 lipca 2024 r. w godzinach 17.00 - 19.00 w sali konferencyjnej Bielskiego Domu Kultury, ul. 3 Maja 2, 17-100 Bielsk Podlaski;
- zbierania uwag ustnych w siedzibie Urzędu Miasta Bielsk Podlaski, w Referacie Gospodarki Przestrzennej, ul. Mikołaja Kopernika 1, pokój nr 214, w dniach od 25 czerwca 2024 do 30 lipca 2024 r., od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

11.3.1. Spotkanie warsztatowe

Spotkanie warsztatowe odbyło się 12 lipca 2024 r. w godz. 14:30 -16:30. W warsztatach udział wzięło 31 osób, w tym przedstawiciele Urzędu Miasta Bielsk Podlaski m.in. Zastępca Burmistrza oraz Kierownik Referatu Gospodarki Przestrzennej. Praca odbywała się w podziale na trzy grupy. Każda z nich miała za cel wypracować uwagi i rekomendacje dotyczące trzech różnych tematów związanych z projektem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. Obejmowały one następujące zagadnienia:

- zasady działania i skład Komitetu Rewitalizacji;
- główne problemy obszaru rewitalizacji;
- przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

W trakcie warsztatów uczestnicy mogli swobodnie zmieniać poszczególne grupy, w miarę liczby wolnych miejsc.

11.3.1.1. Zasady działania i skład Komitetu Rewitalizacji

Pierwsza z grup warsztatowych koncentrowała uwagę uczestników na zagadnieniach związanych ze składem oraz zasadami funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji. Dyskutanci, po zapoznaniu się z głównymi kwestiami dotyczącymi Komitetu Rewitalizacji mieli za zadanie wspólnie wypracować rozwiązania mogące usprawnić działanie Komitetu Rewitalizacji, jako podstawowego ciała opiniotawczo-doradczego Burmistrza w zakresie procesów rewitalizacji zachodzących w mieście. W ramach tej części prac zgłoszono jedną uwagę dotyczącą ewentualnego rozszerzenia składu Komitetu Rewitalizacji o przedstawiciela Rady Seniorów. Propozycja ta znajdowała swoje odzwierciedlenie zarówno w charakterystyce problemów obszaru rewitalizacji, jak również zaplanowanej w ramach projektu GPR palety przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Bielsk Podlaski łączy ludzi

REWITALIZACJA BIELSKA PODLASKIEGO

UWAGA! KONSULTACJE

Twój głos ma znaczenie

DOWIEDZ SIĘ
o rewitalizacji w Twoim mieście

ZAPOZNAJ SIĘ
z projektem Gminnego Programu Rewitalizacji

UWAGI NA FORMULARZU UWAG
MOGĄ BYĆ PRZESYŁANE NA ADRES EMAIL:
um@bielsk-podlaski.pl

Zapraszamy na:
Spotkanie warsztatowe
piątek 12 lipca 2024 r.
godz. 14.30 – 16.30
sala konferencyjna BDK

Spotkanie konsultacyjne
piątek 12 lipca 2024 r.
godz. 17.00–19.00
sala konferencyjna BDK

REWITALIZACJĄ W MIEŚCIE OPIEKUJĄ SIĘ
REFERATY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ ORAZ OŚWIATY I KULTURY URZĘDU MIASTA
tel. 48 85 731 81 34, 85 731 81 16, 85 731 81 40
e-mail: **gpr@bielsk-podlaski.pl**

Rysunek 11.3.1. Plakat informujący o konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.

Źródło: Urząd Miasta Bielsk Podlaski.





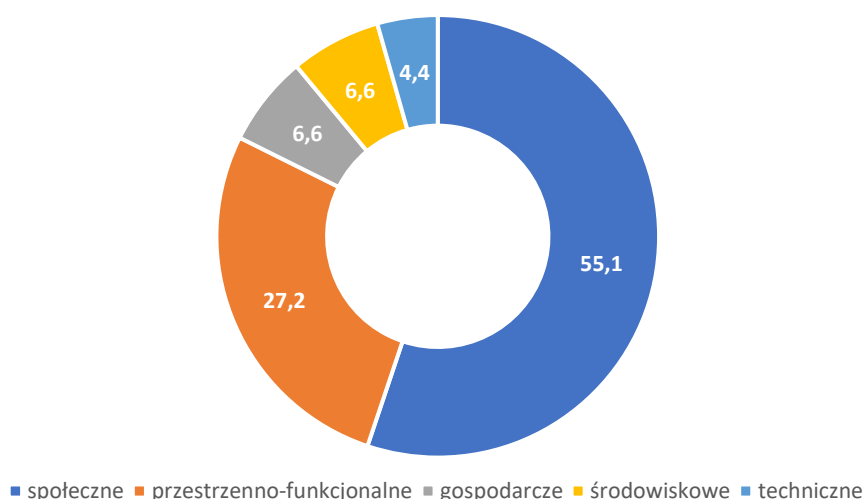
Zdjęcia 1-8. Akcja plakatu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w lipcu 2024 r.

Źródło: Urząd Miasta Bielsk Podlaski.

11.3.1.2. Główne problemy obszaru rewitalizacji

Druga grupa miała za zadanie zapoznać się z listą problemów zidentyfikowanych na obu podobszarach rewitalizacji tj. Centralnym oraz PGR-POM, a następnie zidentyfikować te problemy, których rozwiązanie lub mitygowanie uczestnicy uważają za najbardziej palące. Każdy z uczestników mógł wskazać nie więcej niż pięć tego rodzaju problemów w obu podobszarach rewitalizacji. W wyniku prac, oddano łącznie 173 głosy, z czego zdecydowana większość, bo 136 (79%) dotyczyła problemów podobszaru Centralnego, natomiast 36 (21%) problemów zidentyfikowanych na podobszarze PGR-POM.

W grupie problemów dotyczących podobszaru Centralnego, trzy i więcej wskazań odnotowano w przypadku siedemnastu problemów. W grupie tej znalazły się wszystkie grupy zjawisk problemowych. Za większość wskazań tj. 75 (55%) odpowiadały negatywne zjawiska społeczne. Drugą, co do liczebności grupą, były problemy o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym wskazane w liczbie 37 (27%). Tę samą liczbę wskazań tj. 9 (7%) odnotowano w przypadku grup zjawisk środowiskowych oraz gospodarczych. Najmniej uczestników wskazało natomiast jako najistotniejsze problemy o naturze technicznej – 6 wskazań (4%).



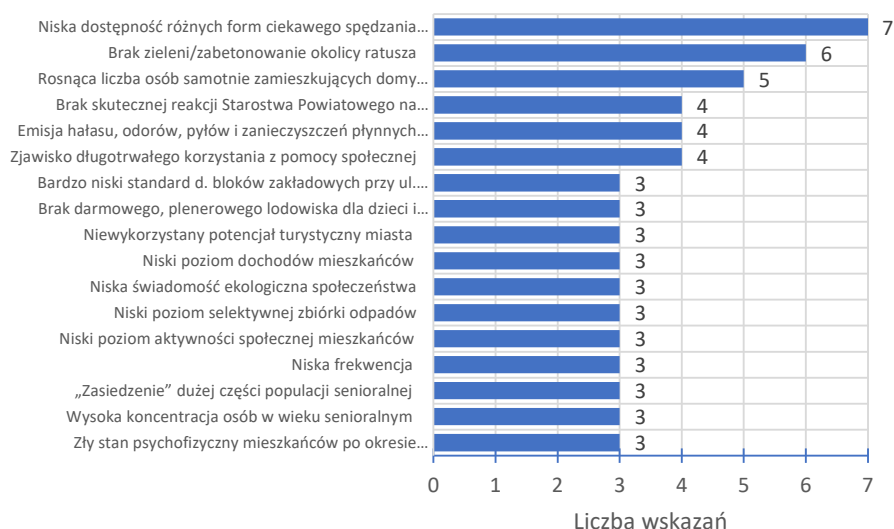
Rysunek 11.3.2. Najczęściej wskazane podczas spotkania warsztatowego grupy negatywnych zjawisk dla podobszaru Centralnego.

Źródło: opracowanie własne.

Jako najistotniejsze wskazano m.in. takie problemy jak:

- niska dostępność różnych form ciekawego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży (7);
- brak zieleni/zabetonowanie okolicy ratusza (6);
- rosnąca liczba osób samotnie zamieszkujących domy jednorodzinne (5);
- zjawisko długotrwałego korzystania z pomocy społecznej (4);
- emisja hałasu, odorów, pyłów i zanieczyszczeń płynnych z zakładu mleczarskiego (4);
- brak skutecznej reakcji Starostwa Powiatowego na zanieczyszczanie środowiska przez zakład mleczarski (4);
- zły stan psychofizyczny mieszkańców po okresie pandemii SARS-Cov-2 (3);
- wysoka koncentracja osób w wieku senioralnym (3);
- „zasiedzenie” dużej części populacji senioralnej (3);

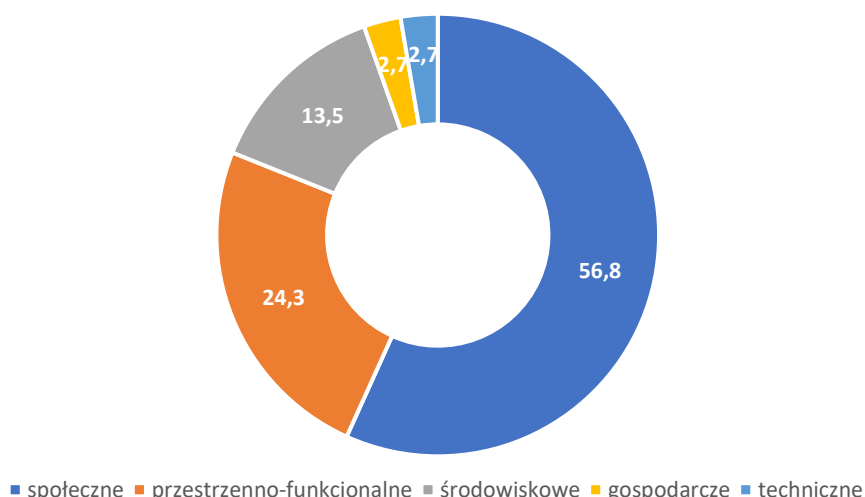
- niska frekwencja wyborcza (3);
- niski poziom aktywności społecznej mieszkańców (3);
- niski poziom selektywnej zbiórki odpadów (3);
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa (3);
- niski poziom dochodów mieszkańców (3);
- niewykorzystany potencjał turystyczny miasta (3);
- brak darmowego, plenerowego lodowiska dla dzieci i młodzieży (3);
- bardzo niski standard d. bloków zakładowych przy ul. Żarniewicza/Jana Pawła II (3).



Rysunek 11.3.3. Najczęściej wskazywane podczas spotkania warsztatowego problemy podobszaru Centralnego.

Źródło: opracowanie własne.

Również w przypadku podobszaru PGR-POM wyraźnie widoczny był kompleksowy charakter negatywnych zjawisk zidentyfikowanych na jego terenie. Bezwzględna większość wskazań uczestników warsztatów, z sumarycznej liczby 37 wskazań, przypadła na problemy o charakterze społecznym (57%). Blisko ¼ z nich przypadło jednak na grupę zjawisk o charakterze przestrzenno-funkcyjnym, a kolejne blisko 14% na problemy środowiskowe. Co więcej, to w tej ostatniej właśnie grupie odnotowano problem o największej jednostkowej liczbie wskazań. Po jednym wskazaniu uczestników (3%) przypadło na problemy o charakterze gospodarczym oraz technicznym.

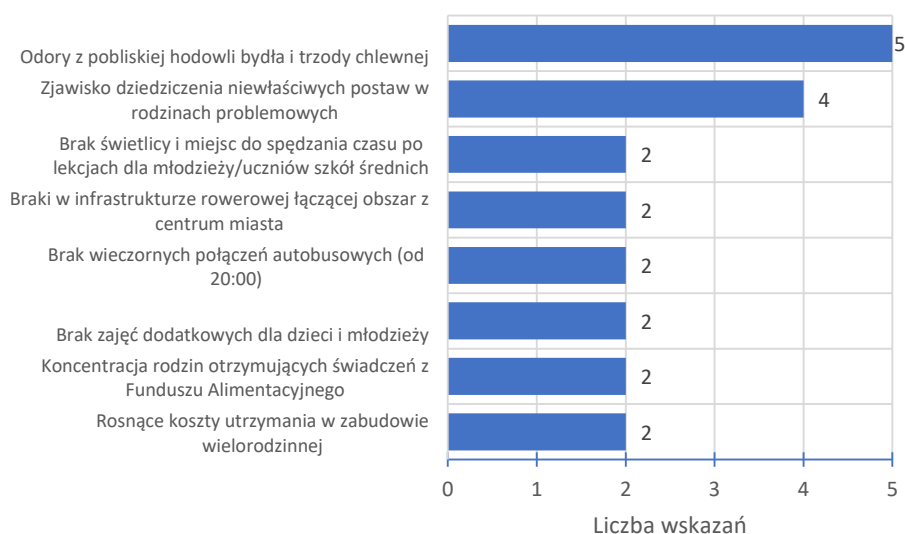


Rysunek 11.3.4. Najczęściej wskazane podczas spotkania warsztatowego grupy negatywnych zjawisk dla podobszaru PGR-POM.

Źródło: opracowanie własne.

Jako najistotniejsze wskazano m.in. takie problemy jak:

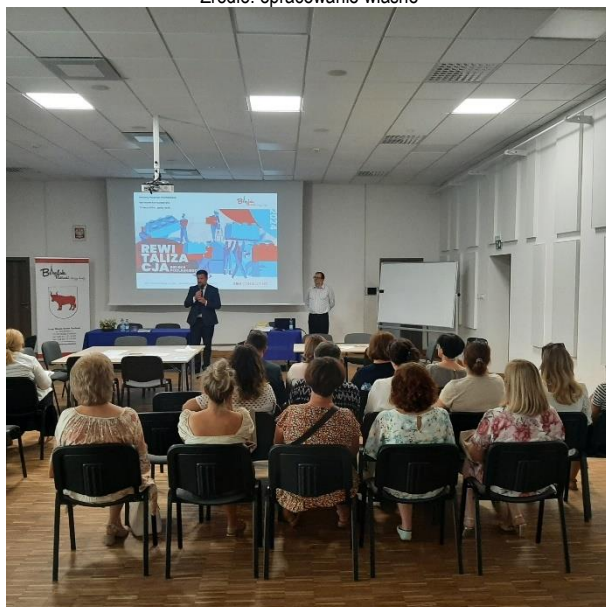
- odory z pobliskiej hodowli bydła i trzody chlewnej (5);
- zjawisko dziedziczenia niewłaściwych postaw w rodzinach problemowych (4);
- zjawisko długotrwałego korzystania z pomocy społecznej (3);
- rosnące koszty utrzymania w zabudowie wielorodzinnej (2);
- koncentracja rodzin otrzymujących świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego (2);
- brak zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży (2);
- brak wieczornych połączeń autobusowych (od 20:00) (2);
- braki w infrastrukturze rowerowej łączącej obszar z centrum miasta (2);
- brak świetlicy i miejsc do spędzania czasu po lekcjach dla młodzieży/uczniów szkół średnich (2).



Rysunek 11.3.5. Najczęściej wskazywane podczas spotkania warsztatowego problemy podobszaru PGR-POM.

Źródło: opracowanie własne.

Źródło: opracowanie własne



Zdjęcia 9-14. Spotkanie warsztatowe przeprowadzone w ramach konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w dniu 12 lipca 2024 r.

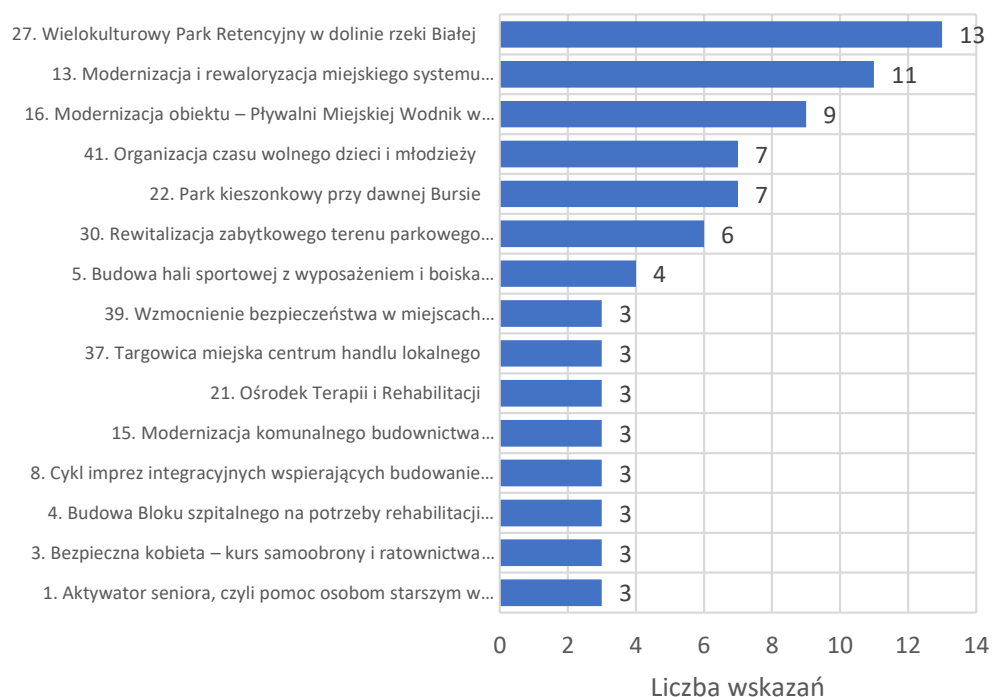
Źródło: Urząd Miasta Bielsk Podlaski.

11.3.1.3. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Trzecia grupa miała za zadanie, ocenić, po zapoznaniu się z przygotowanym wcześniej skróconym opisem, przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Każdy z uczestników miał do dyspozycji trzy głosy w postaci samoprzylepnych karteczek, które mógł swobodnie rozdysponować pomiędzy wszystkie 42 przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Łącznie oddano 102 głosy. Większość, bo 78 (76%) z nich przypadła na 15 przedsięwzięć, które otrzymały przynajmniej po trzy głosy każdy.

Najwięcej wskazań tj. powyżej 10 otrzymały przedsięwzięcia nr: 27 Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej (13) oraz nr 13 Modernizacja i rewaloryzacja miejskiego systemu terenów zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji (Góra Zamkowa, Park Aleksandra Jagiellończyka, Park Królowej Heleny i in.) (11). Nieznacznie mniej wskazań odnotowano w przypadku przedsięwzięcia nr 16 Modernizacja obiektu – Pływalni Miejskiej Wodnik w Bielsku Podlaskim (9). Dwa z przedsięwzięć tj. nr: 22 Park kieszonkowy przy dawnej Bursie oraz 41 Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży otrzymały po siedem głosów każdy. Sześć wskazań odnotowano w przypadku przedsięwzięcia nr 30 Rewitalizacja zabytkowego terenu parkowego poprzez rozwój infrastruktury do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej w Bielsku Podlaskim, zaś o dwa mniej w przypadku przedsięwzięcia nr 5 Budowa hali sportowej z wyposażeniem i boiska sportowego z przebudową instalacji podziemnych i towarzyszącą infrastrukturą przy Zespole Szkół nr 4 w Bielsku Podlaskim. Pozostałe przedsięwzięcia wskazane zostały trzykrotnie. W grupie tej znalazły się przedsięwzięcia nr:

1. Aktywator seniora, czyli pomoc osobom starszym w organizowaniu wolnego czasu.
3. Bezpieczna kobieta – kurs samoobrony i ratownictwa medycznego dla dziewcząt i kobiet.
4. Budowa Bloku szpitalnego na potrzeby rehabilitacji wieloprofilowej wraz z zagospodarowaniem terenu i niezbędną infrastrukturą techniczną w Bielsku Podlaskim przy ulicy Kleszczelowskiej 5 na działkach o numerach 3607/14 i 3607/15.
8. Cykl imprez integracyjnych wspierających budowanie więzi społecznych.
15. Modernizacja komunalnego budownictwa mieszkaniowego – budowa budynków komunalnych (socjalnych) przy ul. W. Żarniewicza.
21. Ośrodek Terapii i Rehabilitacji.
37. Targowica miejska centrum handlu lokalnego.
39. Wzmocnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych w Bielsku Podlaskim poprzez budowę systemu monitoringu miejskiego.



Rysunek 11.3.6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wskazane jako najistotniejsze podczas spotkania warsztatowego.

Źródło: opracowanie własne

Po prezentacji rozpoczęła się krótka dyskusja, w której jeden z uczestników poruszył kwestię braku objęcia obszarem rewitalizacji graniczącej z nim części jednostki referencyjnej Meksyk obejmującej budynek mieszkalny przy ul. 11 listopada 3 wraz z bezpośrednim otoczeniem. Dodatkowo, wskazał on potrzebę utworzenia przejścia dla pieszych przez ul. 11 listopada w rejonie I LO, które ułatwiłoby komunikację w tym rejonie osobom w podeszłym wieku stanowiącym większość jego mieszkańców. Wskazane przez uczestnika kwestie stały się przedmiotem krótkiej, ale ożywionej dyskusji. Następnie, przy braku innych pytań i uwag warsztaty zakończono.

11.3.2. Spotkanie konsultacyjne

Otwarte spotkanie konsultacyjne rozpoczęło się 12 lipca 2024 r. o godz. 17:00 w sali konferencyjnej Bielskiego Domu Kultury, przy ul. 3 Maja 2 (I piętro). W spotkaniu wzięło udział 36 osób. Spotkanie poprowadził dr Maciej Huculak. Po powitaniu uczestników, prowadzący przedstawił prezentację podsumowującą projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. Po prezentacji prelegent odpowiedział na zadane pytania. Przypomniano również uczestnikom o możliwości zgłaszania uwag do projektu Programu na piśmie w terminie do dnia 30 lipca br. Następnie, przy braku dalszych pytań i uwag spotkanie zakończono.



Zdjęcia 15-16. Spotkanie konsultacyjne przeprowadzone w ramach konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w dniu 12 lipca 2024 r.

Źródło: Urząd Miasta Bielsk Podlaski.

11.3.3. Uczestnictwo w konsultacjach

Dane dotyczące liczby osób uczestniczących w warsztatach oraz spotkaniu konsultacyjnym przeprowadzonych w dniu 12 lipca 2024 r., prezentuje Tabela 11.3.1.

Tabela 11.3.1. Uczestnictwo w konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.

L.p.	Data	Forma konsultacji	Miejsce	Adres	Liczba uczestników
1.	12 VII 2023	Spotkanie warsztatowe	Bielski Dom Kultury	ul. 3 Maja 2	31
2.	12 VII 2023	Spotkanie konsultacyjne	Bielski Dom Kultury	ul. 3 Maja 2	36

Źródło: opracowanie własne.

12. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

12.1. Planowanie przestrzenne

12.1.1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Realizacja zadania projektowego pod nazwą Wielokulturowy Park Retencyjny w dolinie rzeki Białej - budowa zintegrowanego systemu zbiorników retencyjnych wraz z infrastrukturą techniczną i z zagospodarowaniem doliny rzeki Białej wymaga zmiany w części obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego Uchwałą nr XXXIV/178/09 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzającego zakaz zabudowy terenów zalewowych doliny rzeki Białej wchodzących w skład systemu ekologicznego miasta Bielsk Podlaski, w obszarze ograniczonym ulicami S. Batorego, Zamkową R. Traugutta, Białowieską oraz ulicami Białowieską, Hołowieską i terenem kolejowym.

Według obowiązującego ustalenia przywołanego planu miejscowego w granicach objętych planem:

- 1) zakazuje się zabudowy na terenach oznaczonych symbolami R1, R2 i R3, obejmującymi obszar ograniczony linią brzegową terenów zalewowych rzeki Białej i jej dopływów wchodzących w skład systemu ekologicznego miasta Bielsk Podlaski;
- 2) obowiązuje utrzymanie nienaruszalnego przepływu biologicznego rzeki Białej;
- 3) na terenie objętym planem zakazuje się:
 - a) realizacji zabudowy kubaturowej (w tym również siedliskowej i tymczasowej),
 - b) lokalizacji budowli takich jak maszty, wież telefonii, reklam na trwale powiązanych z gruntem,
 - c) zmiany wysokościowego ukształtowania terenu,
 - d) zmiany sposobu użytkowania terenu.

Docelowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmować będzie dopuszczenie budowy zbiorników retencyjnych wraz z realizacją infrastruktury towarzyszącej, w celu umożliwienia realizacji przedsięwzięcia.

12.1.2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W konsekwencji powyżej opisanych, koniecznych zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego Uchwałą nr XXXIV/178/09 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 stycznia 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzającego zakaz zabudowy terenów zalewowych doliny rzeki Białej wchodzących w skład systemu ekologicznego miasta Bielsk Podlaski, w obszarze ograniczonym ulicami S. Batorego, Zamkową R. Traugutta, Białowieską oraz ulicami Białowieską, Hołowieską i terenem kolejowym; niezbędne staje się ich uwzględnienie w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Bielsk Podlaski przyjętym

Uchwałą Nr VII/64/19 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 23 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Bielsk Podlaski, a zatem uwzględnienie projektowanego sposobu zagospodarowania doliny rzeki w opracowywanym Planie Ogólnym Miasta.

12.1.3. Miejscowy plan rewitalizacji

Nie przewiduje się opracowania miejscowego planu rewitalizacji na obszarze rewitalizacji wyznaczonym w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski.

12.1.4. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji.

12.2. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminnym i o zmianie kodeksu cywilnego

W wyniku realizacji zadań wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski nie ulegnie zmianie Uchwała nr XLIX/372/22 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Bielsk Podlaski na lata 2022-2026.

12.3. Określenie zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy rewitalizacji – Komitet Rewitalizacji

W związku z realizacją zadań wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji Bielsk Podlaski nie ulegnie zmianie Uchwała Nr LXXI/540/23 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 2.1.1. Jednostki analizy dla miasta Bielsk Podlaski.	16
Rysunek 2.2.1. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Bielsku Podlaskim – podsumowanie.....	21
Rysunek 2.2.2. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Bielsku Podlaskim – obszar kryzysowy.	23
Rysunek 2.2.3. Obszar zdegradowany w Bielsku Podlaskim w 2022 r.	25
Rysunek 2.2.4. Obszar zdegradowany w Bielsku Podlaskim w 2022 r.	26
Rysunek 2.3.1. Czynniki istotności obszaru zdegradowanego dla rozwoju lokalnego w Bielsku Podlaskim w 2022 r.	30
Rysunek 2.3.2. Obszaru zdegradowany o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnego i obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2022 r.	31
Rysunek 2.3.3. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2022 r.	32
Rysunek 2.3.4. Obszaru rewitalizacji w Bielsku Podlaskim po przeprowadzeniu konsultacji społecznych.	36
Rysunek 2.3.5. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2022 r.	37
Rysunek 3.1.1. Podobszar Centralny w Bielsku Podlaskim w 2023 r.	40
Rysunek 3.1.2. Dofinansowanie pobytu w domu pomocy społecznej przez MOPS w Bielsku Podlaskim w latach 2018-2022.	42
Rysunek 3.1.3. Problemy obszaru rewitalizacji wskazane przez respondentów w badaniu ankietowym.	42
Rysunek 3.1.4. Kwestie dotyczące obszaru rewitalizacji ocenione w badaniu ankietowym najwyżej.....	46
Rysunek 3.1.5. Problemy związane z bezpieczeństwem na podobszarze Centralnym w latach 2017-2022.	47
Rysunek 3.1.6. Podobszar Centralny w Bielsku Podlaskim w 2023 r.	53
Rysunek 3.1.7. Struktura podmiotów gospodarczych na Podobszarze Centralnym w Bielsku Podlaskim w 2023 r.	55
Rysunek 3.1.8. Imisja hałasu komunikacyjnego na podobszarze Centralnym dla pory nocnej (Ln) w 2022 r.	59
Rysunek 3.1.9. Imisja hałasu komunikacyjnego na podobszarze Centralnym dla pory dziennej (Ldwn) w 2022 r.	60
Rysunek 3.1.10. Średniodobowe stężenia pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 w $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w punkcie pomiarowym przy ul. Wojska Polskiego 17 w Bielsku Podlaskim w okresie XI 2022 – II 2024.	62
Rysunek 3.1.11. Wyroby zawierające azbest na terenie podobszaru Centralnego w 2022 r.	64
Rysunek 3.1.12. Tereny zalewowe na podobszarze Centralnym w Bielsku Podlaskim.	66
Rysunek 3.1.13. Struktura użytkowania terenu podobszaru Centralnego.	68
Rysunek 3.1.14. Atuty obszaru rewitalizacji wskazane przez respondentów.	69
Rysunek 3.1.15. Funkcje budynków na podobszarze Centralnym.	70
Rysunek 3.2.1. Podobszar PGR-POM w Bielsku Podlaskim w 2023 r.	77
Rysunek 3.2.2. Kwestie dotyczące obszaru rewitalizacji ocenione w badaniu ankietowym najwyżej.....	81
Rysunek 3.2.3. Struktura podmiotów gospodarczych na Podobszarze PGR-POM w Bielsku Podlaskim w 2023 r.	85
Rysunek 3.3.1. Wyroby zawierające azbest na terenie podobszaru PGR-POM w 2022 r.	87
Rysunek 3.3.2. Użytkowanie terenu podobszaru PGR-POM.	88
Rysunek 3.4.1. Funkcje budynków na terenie podobszaru PGR-POM.	89
Rysunek 3.4.2. Infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie podobszaru PGR-POM w 2022 r.	90
Rysunek 7.1.1. Struktura planowanych kosztów realizacji GPR według głównych grup interesariuszy.	233
Rysunek 7.1.2. Struktura planowanych kosztów realizacji przedsięwzięć podstawowych według głównych grup interesariuszy.	234
Rysunek 7.1.3. Struktura planowanych kosztów realizacji przedsięwzięć uzupełniających według głównych grup interesariuszy.	235
Rysunek 10.3.1. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim w 2017 (LPR) i 2023 roku (GPR).	262
Rysunek 12.1.1. Akcja plakatowa konsultacji projektów uchwał w październiku 2023 r.	267
Rysunek 11.1.1. Ogłoszenie Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski informujące o konsultacjach projektów uchwał w Gazecie Współczesnej z dnia 10 października 2023 r.	268

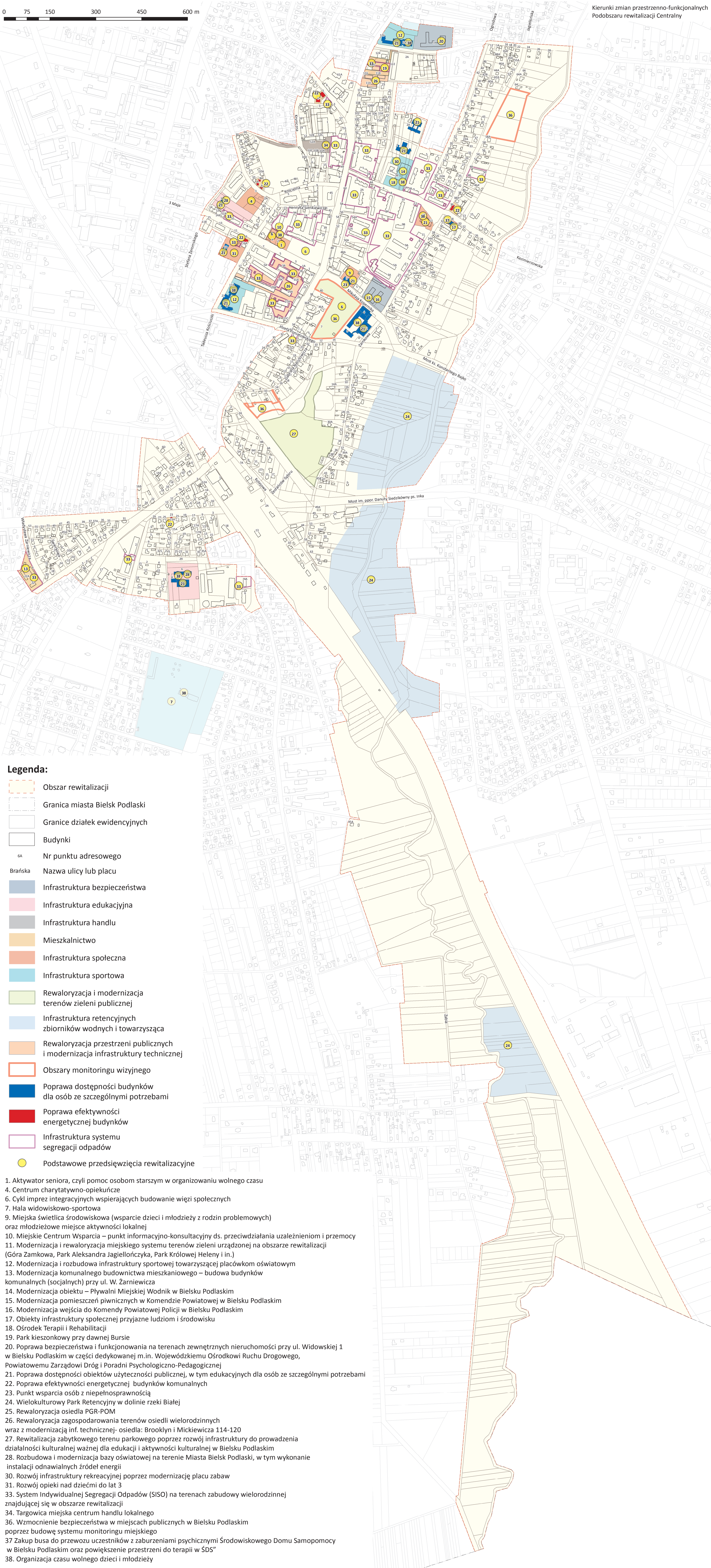
Rysunek 11.2.1. Wizualizacja pytania otwartego formularza badania ankietowego dot. potrzeb na obszarze rewitalizacji.....	270
Rysunek 11.3.1. Plakat informujący o konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.	275
Zdjęcia 1-8. Akcja plakatowa konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w lipcu 2024 r.....	277
Rysunek 11.3.2. Najczęściej wskazane podczas spotkania warsztatowego grupy negatywnych zjawisk dla podobszaru Centralnego.	278
Rysunek 11.3.3. Najczęściej wskazywane podczas spotkania warsztatowego problemy podobszaru Centralnego.	279
Rysunek 11.3.4. Najczęściej wskazane podczas spotkania warsztatowego grupy negatywnych zjawisk dla podobszaru PGR-POM.	280
Rysunek 11.3.5. Najczęściej wskazywane podczas spotkania warsztatowego problemy podobszaru PGR-POM.	280
Zdjęcia 9-14. Spotkanie warsztatowe przeprowadzone w ramach konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w dniu 12 lipca 2024 r.	281
Rysunek 11.3.6. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wskazane jako najistotniejsze podczas spotkania warsztatowego.	283
Zdjęcia 15-16. Spotkanie konsultacyjne przeprowadzone w ramach konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w dniu 12 lipca 2024 r.	284

SPIS TABEL

Tabela 2.1.1. Jednostki urbanistyczne miasta Bielsk Podlaski.	15
Tabela 2.2.1. Zjawiska kryzysowe w sferze społecznej w Bielsku Podlaskim – podsumowanie.	22
Tabela 2.2.3. Obszar zdegradowany Bielsku Podlaskim w 2022 r.	24
Tabela 2.2.3. Zjawiska kryzysowe w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej w Bielsku Podlaskim w 2022 r.	27
Tabela 2.3.1. Obszar zdegradowany o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnego Bielsku Podlaskim w 2022 r.	28
Tabela 2.3.2. Obszar zdegradowany o dużym znaczeniu dla rozwoju lokalnego w Bielsku Podlaskim w 2022 r. – podsumowanie.	29
Tabela 2.3.3. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim.	33
Tabela 2.3.4. Obszar rewitalizacji w Bielsku Podlaskim po konsultacjach społecznych.	35
Tabela 2.3.5. Obszar zdegradowany i rewitalizacji w Bielsku Podlaskim po konsultacjach społecznych.	35
Tabela 3.1.3. Problemy gospodarcze na podobszarze Centralnym.	52
Tabela 3.1.4. Problemy gospodarcze na podobszarze Centralnym.	53
Tabela 3.1.5. Problemy gospodarcze na podobszarze Centralnym.	56
Tabela 3.1.6. Imisja hałasu komunikacyjnego na podobszarze Centralnym dla pory nocnej (Ln) w 2022 r.	58
Tabela 3.1.7. Imisja hałasu komunikacyjnego w porze dziennej (Ldwn) na podobszarze Centralnym w Bielsku Podlaskim.	61
Tabela 3.2.1. Przedsiębiorczość na podobszarze PGR-POM.	83
Tabela 3.2.2. Problemy gospodarcze zarejestrowane w CEiDG na podobszarze PGR-POM.	84
Tabela 3.2.2. Problemy gospodarcze na podobszarze PGR-POM.	86
Tabela 4.1.1. Powiązania Strategii Rozwoju Miasta Bielsk Podlaski na lata 2021-2030 i Gminnego Programu Rewitalizacji.	94
Tabela 4.2.1. Powiązania Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do roku 2034 i Gminnego Programu Rewitalizacji.	95
Tabela 5.2.1. Macierz logiczna interwencji rewitalizacyjnej dla podobszaru Centralnego.	101
Tabela 5.2.2. Macierz logiczna interwencji rewitalizacyjnej w GPR dla podobszaru PGR-POM.	103
Tabela 6.1.1. Powiązania Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bielsk Podlaski do roku 2034 i Gminnego Programu Rewitalizacji.	107
Tabela 7.1.1. Indykatywne ramy finansowe Programu.	239
Tabela 8.3.1. Koszty zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji.	244
Tabela 8.4.1. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w latach 2024-2035.	245
Tabela 9.3.1. Wskaźniki monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.	249
Tabela 10.3.1. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami a grupami zjawisk problemowych.	254
Tabela 10.3.2. Powiązania pomiędzy przedsięwzięciami a celami strategicznymi Programu.	256
Tabela 10.3.3. Powiązania przestrzenne pomiędzy Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski a Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.	261
Tabela 11.3.1. Uczestnictwo w konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r.	284

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcia 1-8. Akcja plakatowa konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w lipcu 2024 r.....	277
Zdjęcia 9-14. Spotkanie warsztatowe przeprowadzone w ramach konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w dniu 12 lipca 2024 r.	281
Zdjęcia 15-16. Spotkanie konsultacyjne przeprowadzone w ramach konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski do 2035 r. w dniu 12 lipca 2024 r.	284

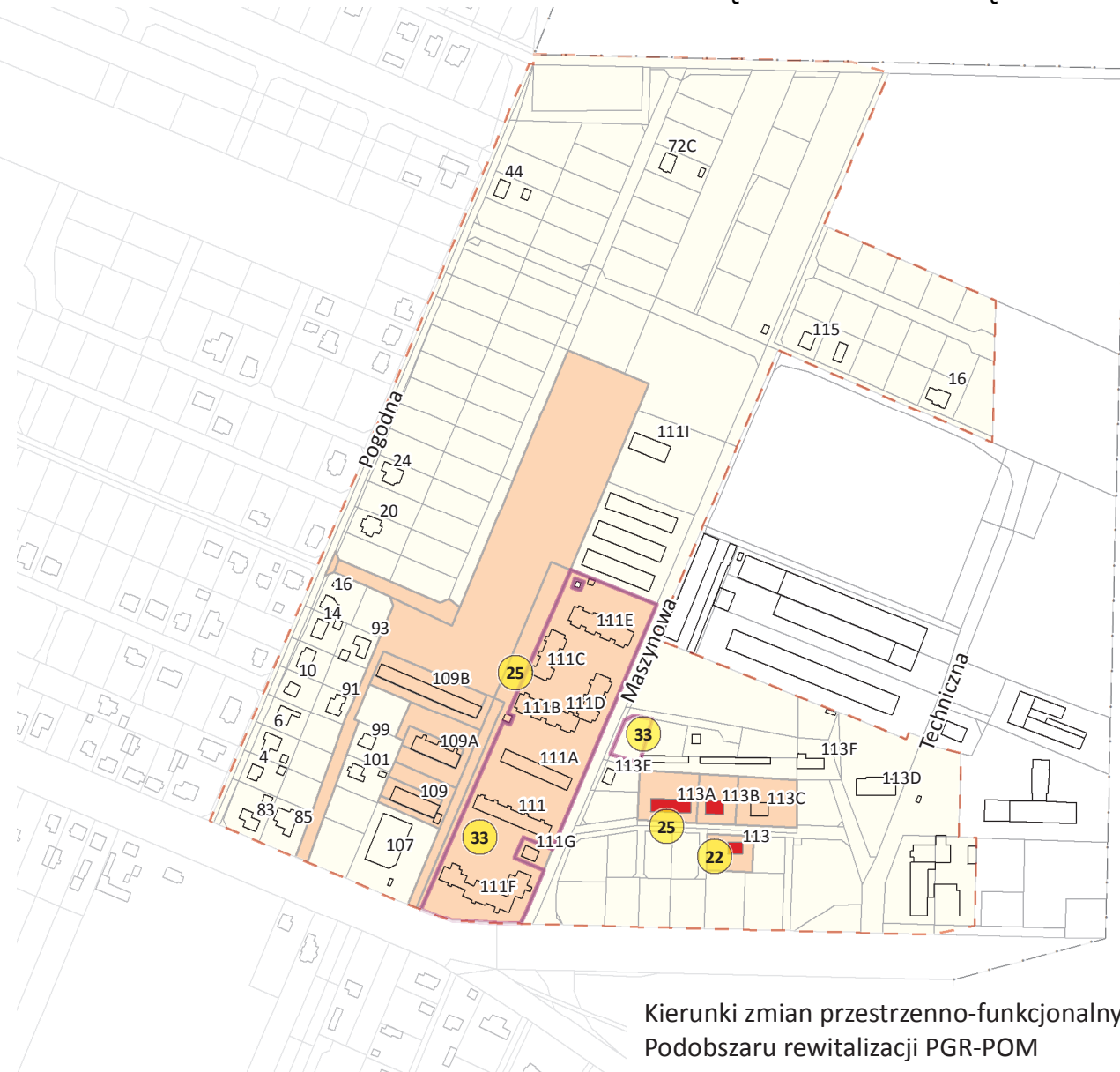


0 30 60 120 180 240 m

Legenda:

-  Obszar rewitalizacji
-  Granica miasta Bielsk Podlaski
-  Granice działek ewidencyjnych
-  Budynki
-  Nr punktu adresowego
-  Nazwa ulicy lub placu
- Kierunki zmian**
-  Poprawa efektywności energetycznej budynków
-  Rewaloryzacja przestrzeni publicznych i modernizacja infrastruktury technicznej
-  Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne
-  Infrastruktura systemu segregacji odpadów

- 22. Poprawa efektywności energetycznej budynków komunalnych
- 25. Rewaloryzacja osiedla PGR-POM arze rewitalizacji
- 33. System Indywidualnej Segregacji Odpadów (SISO) na terenach zabudowy wielorodzinnej znajdującej się w obszarze rewitalizacji



Kierunki zmian przestrzenno-funkcjonalnych
Podobszaru rewitalizacji PGR-POM